

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO  
MINISTERIJOS**

**2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Vilnius  
2025

## TURINYS

|                                                                                                                                                                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| VADOVO ŽODIS .....                                                                                                                                                                                                             | 3   |
| I SKYRIUS STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS .....                                                                                                                                                                    | 5   |
| 12-001-01 Strateginis tikslas (NPP-01) – <i>pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą</i> .....             | 5   |
| 12-003-03 Strateginis tikslas (NPP-03) – <i>didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams</i> .....                                                                           | 7   |
| 12-003-11 Veiklos tikslas – <i>užtikrinti valstybės remiamų mokyklų veiklą</i> .....                                                                                                                                           | 20  |
| 12-004-04 Strateginis tikslas (NPP-04) – <i>stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą</i> .....                                                                              | 20  |
| 12-004-11 Veiklos tikslas – <i>sudaryti sąlygas sporto plėtrai</i> .....                                                                                                                                                       | 22  |
| 12-005-11 Veiklos tikslas – <i>užtikrinti veiksmingą švietimo valdymą nacionaliniu lygmeniu</i> .....                                                                                                                          | 23  |
| II SKYRIUS PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS .....                                                                                                                                                                                        | 25  |
| MOKSLO PROGRAMA .....                                                                                                                                                                                                          | 38  |
| 12-001-01-01 Pažangos uždavinys – <i>stiprinti žmonių išteklius ir kompetencijas aukšto lygio mokslui ir mokslu grįstoms technologijoms kurti</i> .....                                                                        | 38  |
| 12-001-01-02 Pažangos uždavinys – <i>kurti aukšto lygio mokslo žinias, didinančias šalies konkurencingumą</i> .....                                                                                                            | 41  |
| 12-001-01-03 Pažangos uždavinys – <i>skatinti mokslui imlaus verslo kūrimąsi bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir plėtoti verslumo kultūrą mokslo ir studijų institucijose</i> .....                                       | 46  |
| 12-001-01-04 Pažangos uždavinys – <i>plėtoti mokslu grįstas studijas, geriau panaudojant laisvųjų mokslinių tyrimų potencialą, ir prisidėti prie Lietuvai ir pasauliui aktualių iššūkių sprendimo</i> .....                    | 49  |
| ŠVIETIMO PROGRAMA .....                                                                                                                                                                                                        | 53  |
| 12-003-03-01 Pažangos uždavinys – <i>pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį</i> ...                                                                                                                            | 53  |
| 12-003-03-02 Pažangos uždavinys – <i>didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui</i> .....                                                                                         | 72  |
| 12-003-03-03 Pažangos uždavinys – <i>pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti sąlygas besimokančiųjų judumui</i> ..... | 83  |
| 12-003-03-04 Pažangos uždavinys – <i>gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų</i> .....                                                | 87  |
| 12-003-03-05 Pažangos uždavinys – <i>įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais</i> .....    | 98  |
| 12-003-03-06 Pažangos uždavinys – <i>sustiprinti pedagogo profesijos patrauklumą, sukurti veiksmingą jų rengimo ir kompetencijų tobulinimo sistemą</i> .....                                                                   | 102 |
| 12-003-11-01 Tęstinės veiklos uždavinys – <i>finansuoti bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo įstaigas ir veiklas</i> .....                                                                              | 110 |
| SPORTO PROGRAMA .....                                                                                                                                                                                                          | 111 |
| 12-004-04-04 Pažangos uždavinys – <i>siekti gausinti aukščiausius Lietuvos sporto pasiekimus</i> .....                                                                                                                         | 111 |
| 12-004-11-01 Tęstinės veiklos uždavinys – <i>tęsti sporto projektų įgyvendinimą</i> .....                                                                                                                                      | 117 |
| ŠMSM VALDYMO PROGRAMA .....                                                                                                                                                                                                    | 118 |
| 12-005-11-01 Tęstinės veiklos uždavinys – <i>organizuoti strateginį planavimą, atsiskaitymą ir kitų švietimo, mokslo ir sporto ministerijos funkcijų vykdymą</i> .....                                                         | 118 |
| 12-005-11-02 Tęstinės veiklos uždavinys – <i>užtikrinti dalyvavimą tarptautinių organizacijų švietimo programose</i> .....                                                                                                     | 118 |

## VADOVO ŽODIS

2025 metais, atsižvelgdami į išsakytus žmonių lūkesčius, valstybės strateginius įsipareigojimus ir naujausius tyrimus, parengėme ir pradėjome įgyvendinti Vyriausybės programos priemonių planą.

Siekiame užtikrinti, kad kiekvienas vaikas ir jaunuolis Lietuvoje turėtų lygias galimybes gauti kokybišką ir prieinamą švietimą. Vienas svarbiausių iššūkių – mokytojų trūkumas, todėl planuojame priemones, skirtas pedagogų rengimui gerinti, trūkstamų specializacijų mokytojams pritraukti ir juos išlaikyti mokyklose. Pradėjome diskusijas dėl biurokratijos mažinimo mokyklose, kad mokytojai galėtų daugiau laiko skirti tiesioginiam darbui su mokiniais. Atsižvelgdami į regionų poreikius, toliau plėtojome mokymosi visą gyvenimą galimybes. Siekiame, kad aukštasis mokslas būtų prieinamas visiems ir kurtų didesnę tarptautinę vertę Lietuvai. Taip pat skatiname visuomenės fizinį aktyvumą ir stipriname aukšto meistriško sportą.

2025 m. išskyrėme svarbiausius Vyriausybės programos įgyvendinimo darbus, kuriems suteiktas strateginis dėmesys ir projektinis valdymas. Siekiame, kad kaimo vietovėse būtų uždaroma mažiau mokyklų, kuriose vykdomos pradinio ugdymo programos, todėl pradėjome įgyvendinti projektą „Mokyklų tinklas ugdymo kokybei“. Spręsdami mokytojų trūkumo problemą ir kurdami patrauklias sąlygas naujiems pedagogams ateiti į mokyklas ir jose augti, įgyvendiname projektą „Mokytojavimo patrauklumo didinimas“. Tam, kad sustiprintume pedagogų ir pagalbos specialistų socialines bei emocines kompetencijas ir kartu sukurtume psichologiškai saugią aplinką visai bendruomenei, pradėdame įgyvendinti projektą „Augame kartu: socialinis ir emocinis atsparumas mokykloje“. Visos dienos mokyklų plėtrai, integruojant neformalųjį vaikų švietimą ir formalųjį ugdymą, pradėdame įgyvendinti projektą „Neformaliojo vaikų švietimo plėtra visos dienos mokyklose“.

Siekdami sustiprinti tarpinstitucinį, tarpdisciplininį, tarpsektorinį ir tarptautinį mokslinį bendradarbiavimą, prisidėti prie inovacijų kūrimo, naujų produktų atsiradimo rinkoje, valstybės ir visuomenės socialinių ir ekonominių iššūkių sprendimo, sustiprinti tyrėjų kompetencijas, praplėsti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) vykdytojų ratą, prisidėti ugdant jaunąją tyrėjų kartą, įgyvendiname projektą „Taikomųjų MTEP skatinimas“. Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms bendradarbiaujant su tokiais tarptautinėje mokslo ekosistemoje įsitvirtinusiiais mokslo centrais kaip Fraunhoferio institutas, IMEC, Utrechto universitetas ir kitais pradėti įgyvendinti penkių tarptautinių kompetencijos centrų projektai.

Sporto politikoje siekiame pereiti prie duomenimis grįsto valdymo, todėl įgyvendiname projektą „Tvaraus sporto vystymo modelis: duomenimis grįstas finansavimas ir valdymas“. Taip pat pradėdamos projektas „Sporto infrastruktūra 5+“, kuriame nustatomos prioritetingos sporto infrastruktūros vystymo kryptys ir kuriamas finansavimo mechanizmas naujiems projektams.

2025 m. Vyriausybė priėmė svarbų sprendimą dėl miestelių gimnazijų – sudarė sąlygas išlaikyti nedideles mokyklas, leidžiant formuoti III–IV gimnazijos klases, kuriose mokosi mažiau nei 21 mokinys, savivaldybei prisidedant prie finansavimo. Tai padėjo išsaugoti 48 III ir / ar IV klases 44-iose gimnazijose, kuriose mokosi 12–20 mokinių, ir 1 III gimnazijos klasę, kurioje mokosi mažiau nei 12 mokinių.

Įsiklausę į švietimo bendruomenės nuomonę, priėmėme ir sprendimų, palengvinančių pasirėngimą brandos egzaminams: egzaminai neberengiami per mokinių atostogas, pakoreguota išlaikymo riba, sudaryta galimybė tais pačiais metais perlaikyti ne tik lietuvių kalbos, bet ir matematikos valstybinį brandos egzaminą, daugiau dėmesio pradėta skirti užduočių kokybei. Siekdami sumažinti įtampas mokslo metų pabaigoje, nusprendėme, kad 2025–2026 m. m. 5–10 klasių mokiniams mokslo metai baigsis savaite anksčiau.

2025 m. neformaliojo vaikų švietimo krepšeliui skirta 25 mln. eurų – 5 mln. Eur daugiau nei anksčiau, todėl daugiau vaikų galėjo lankyti būrelius ir ugdyti savo talentus.

Kartu su Sveikatos apsaugos ministerija parengėme rekomendacijas dėl mokinių mobiliųjų įrenginių naudojimo mokyklose, švietimo įstaigos pagal jas nusistato savo tvarkas.

Stipriname pilietinį ugdymą – pasirašėme susitarimą su Krašto apsaugos ministerija, kuriame numatyta daugiau kaip 30 priemonių mokinių pilietiškumui ir atsparumui ugdyti. Rudenį duris atvėrė pirmieji trys bepiločių orlaivių mokymų centrai – iki 2028 m. jų bus devyni visoje Lietuvoje.

2025 m. bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai buvo skatinami mokytis profesinio mokymo modulių, buvo atnaujinamos programos ir keliama profesijos mokytojų kvalifikacija, rengta nauja profesijos mokytojų rengimo programa. Pradėtos reikšmingos investicijos į profesinio mokymo įstaigų infrastruktūrą ir prieinamumą.

2025 m. tobulinta individualių mokymosi paskyrų sistema „Kursuok“, metų pabaigoje atnaujintas jos finansavimas.

Trečiojo amžiaus universitetuose pradėtos vykdyti valstybės finansuojamos programos senjorams.

2025 metais pasiekėme svarbių susitarimų dėl švietimo, mokslo ir sporto bendruomenės atlyginimų didinimo. Nuo 2026 m. sausio 1 d. visų mokytojų, mokyklų vadovų ir pagalbos mokiniui specialistų darbo užmokestis padidintas 8,41 proc. Tiek pat nuo 2026 m. sausio 1 d. padidintas dėstytojų, mokslo ir neakademių darbuotojų darbo užmokesčio fondas ir valstybinėse bei savivaldybių įstaigose dirbančių sporto trenerių atlygis.

Svariai auga valstybės investicijos į MTEP. 2024 m. MTEP finansavimas aukštajame moksle ir valdžios sektoriuje pasiekė 353,2 mln. Eur – tai sudaro 0,45 proc. šalies BVP (palyginti su 0,39 proc. 2023 m.). Pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – ŠMSM) išankstinius duomenis, 2025 m. valstybės biudžeto lėšos MTEP didės iki 0,51 proc. BVP, 2026 m. – iki 0,55 proc. BVP.

## I SKYRIUS

### STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

**12-001-01 Strateginis tikslas (NPP<sup>1</sup>-01) – *pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą***

Siekiant stiprinti žmonių išteklius ir kompetencijas aukšto lygio mokslui ir mokslu grįstoms technologijoms kurti, nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. 8 proc. padidintas dėstytojų, mokslo ir neakademiinių darbuotojų darbo užmokesčio fondas, nuo 2026 m. sausio 1 d. – dar 8,41 proc.; valdžios sektoriaus lėšos, skirtos MTEP aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose, 2024 m. pasiekė 353,2 mln. Eur ir sudarė 0,45 proc. BVP (2023 m. sudarė 0,39 proc., išankstiniais ŠMSM duomenimis, 2025 m. valstybės biudžeto lėšos MTEP sudarys 0,51 proc. BVP, 2026 m. – 0,55 proc. BVP).

Siekiant kurti aukšto lygio mokslo žinias, didinančias šalies konkurencingumą, 2025 m. pasiruošta įgyvendinti naujus taikomuosius MTEP projektus, atitinkančius sumaniosios specializacijos prioritetus, įtraukiant verslo subjektus. Lietuvai pavyko pasiekti proveržį pagal dalyvavimą ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ kvietimuose – iki 2025 m. gruodžio 16 d. Lietuvos dalyviams skirta Europos Komisijos dotacija ES bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ kvietimuose siekė 187,5 mln. Eur ir tai buvo 93,5 mln. Eur daugiau, nei per visą „Horizontas 2020“ programos laikotarpį. Prie to prisidėjo ir ES 2021–2027 m. struktūrinių fondų investicijų programos veiklos „Didinti mokslo tarptautiškumo lygį“ įgyvendinimas, kuria skatinama dalyvauti tarptautinėse MTEP programose, tokiose kaip „Eureka“, tinkluose, iniciatyvose, infrastruktūrose, Europos partnerystėse, stiprinamas programos „Europos horizontas“ nacionalinių kontaktinių asmenų tinklas ir užtikrinamos Lietuvos mokslo ir inovacijų ryšių biuro Briuselyje LINO veiklos. Valstybės biudžeto lėšomis finansuojama (2023–2027 m. 57,5 mln. Eur) „Universitetų ekselencijos iniciatyva“, kurios tikslas – stiprinti Lietuvos universitetų MTEP kokybę pasirinktose kryptyse pritraukiant ir ugdant tyrėjus, didinant nacionalinės ir tarptautinės svarbos aukšto lygio mokslo (meno) rezultatų skaičių ir pritraukiant išorinį MTEP finansavimą. Siekiant skaitmeninės transformacijos mokslo srityje ir didesnio tarptautinio mokslo rezultatų matomumo, investuojama į mokslo duomenų atvėrimą ir integraciją į Europos atvirojo mokslo debesį.

Skatinant mokslui imlaus verslo kūrimąsi bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą bei plėtojant verslumo kultūrą mokslo ir studijų institucijose, įgyvendinamos investicijos į 3 kompetencijų centrus ir MTEP projektus pagal tris misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas: „Saugi ir įtrauki e. visuomenė“, „Sumani ir klimatui neutrali Lietuva“ ir „Inovacijos sveikatai“, kurias įgyvendina 3 konkurso būdu atrinkti konsorciškai, sudaryti iš mokslo ir studijų institucijų bei verslo subjektų; 2025 m. buvo skatinamos kurti naujos atžalinės įmonės, kuriose realizuojamos mokslininkų sukurtos idėjos, kad rinką pasiektų inovatyvūs produktai; pradėta teikti kompleksinė parama jau įsteigtoms atžalinėms įmonėms.

Siekiant plėtoti mokslu grįstas studijas, 2025 m. įvykdytas bandomasis kolegijų MTEP ir (arba) meno veiklos vertinimas; pradėtas rengti naujas mokslo ir studijų institucijų išorinio kokybės užtikrinimo modelis; atnaujinti formaliųjų MTEP, meno veiklos vertinimų tvarkų aprašai ir duomenų teikimo formos; 2025 m. pradėta įgyvendinti atnaujinta lituanistikos stiprinimo programa, kuriai iki 2030 m. numatyta 22 mln. Eur; pradėtas rengti lituanistikos (baltistikos) centrų užsienyje tvaraus finansavimo modelis pagal nustatytas lituanistikos (baltistikos) plėtros užsienyje skatinimo kryptis ir prioritetus.

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. spalio 30 d. nutarimas Nr. 938 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimo Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinis pažangos plano patvirtinimo“ pakeitimo“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/549094d59da911ef955ff95815eb5ce5?jfwid=32wf90sn>.

**1 lentelė.** Strateginio tikslo „NPP-01. Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“ poveikio rodiklis (ŠMSM)

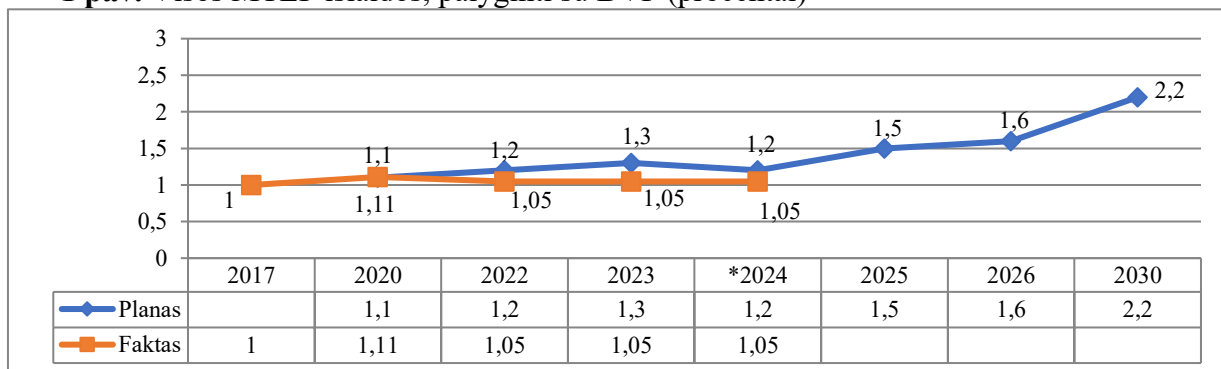
| Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)                                                                                                                             | Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai) | Faktinės poveikio rodiklio reikšmės |             |         | Siekta poveikio rodiklio reikšmė (2025 m.) | Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------|-------------|---------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                                                                                                                                                                   |                                           | 2023 m.                             | 2024 m.     | 2025 m. |                                            | 2025 m.                                                                       | 2030 m.   |
| 1                                                                                                                                                                 | 2                                         | 3                                   | 4           | 5       | 6                                          | 7                                                                             | 8         |
| <b>E-12-001-01-01</b><br>Visos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) išlaidos, palyginti su bendruoju vidaus produktu (BVP) (procentai) <sup>2</sup> | 1 proc. (2019)                            | 1,05 proc.                          | 1,05 proc.* | n. d.   | 1,5 proc.                                  | 1,5 proc.                                                                     | 2,2 proc. |

Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

\* 2024 m. duomenys išankstiniai.

2025 m. duomenys bus skelbiami 2025 m. II ketv.

**1 pav.** Visos MTEP išlaidos, palyginti su BVP (procentai)<sup>3</sup>



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

\* 2024 m. duomenys išankstiniai.

2025 m. duomenys bus skelbiami 2025 m. II ketv.

Išankstiniais Valstybės duomenų agentūros 2024 m. duomenimis, visos MTEP išlaidos, palyginti su BVP, Lietuvoje sudarė 1,05 proc. ir trečius metus iš eilės išliko stabilios<sup>4</sup>. Nors nominalios išlaidos 2024 m., lyginant su 2023 m., didėjo beveik 51 mln. Eur., tačiau dalis nuo BVP nesikeitė dėl kartu didėjusio BVP. MTEP išlaidų nuo BVP dalies ES27 šalių vidurkis 2024 m. buvo 2,24 proc. Tarp kaimyninių šalių, Estijos ir Lenkijos rodiklio reikšmės buvo aukštesnės, Latvijoje – žemesnė: Estija skiria 1,99 proc. BVP dalies MTEP, Lenkija – 1,41 proc., Latvija – 0,92 proc.<sup>5</sup>

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimas valstybės biudžeto lėšomis, palyginti su bendruoju vidaus produktu (BVP)<sup>6</sup>,

<sup>2</sup> Rodiklis įtrauktas į 2024 m. spalio 30 d. patvirtintą 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) rodiklių sąrašą kaip stebimas 1 tikslo krypties rodiklis *Bendros MTEP išlaidos, palyginti su BVP (proc.)*. Numatyta šio rodiklio siektina kitimo tendencija – didėjimas.

<sup>3</sup> *Ibid.*

<sup>4</sup> Valstybės duomenų agentūra, Oficialiosios statistikos portalas: <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=f2cdddcbbf7ac-4b50-bbb5-eae25e77d7d0>.

<sup>5</sup> Duomenų šaltinis – Eurostatas, prieiga internete: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/61bd18c8-d69d-45ed-aac9-88a1ea388ebb?lang=en&createdAt=2026-01-08T13:41:10Z>.

<sup>6</sup> Šis rodiklis yra įtrauktas į 2024 m. patvirtintą NPP pakeitimą, 2025 m. numatyta siektina reikšmė 0,52 proc., 2030 m. – 1 proc. Naujausi duomenys bus skelbiami 2026 m. gegužės mėnesį.

2024 m. sudarė 0,45 proc., 2023 m. – 0,39 proc., 2022 m. – 0,32 proc.<sup>7</sup> Preliminariai 2025 m. valstybės biudžeto lėšos MTEP sudarys 0,51 proc. BVP, 2026 m. – 0,55 proc. BVP (+0,04 proc. BVP). Esant per menkiems finansavimo didinimo tempams, didėja rizika, kad nebus pasiektas 1 proc. nuo BVP iki 2030 m., todėl toliau einant nuoseklaus finansavimo didinimo keliu būtina siekti, kad 2027 m. valstybės biudžeto lėšos MTEP sudarytų bent 0,67 proc. BVP.

**12-003-03 Strateginis tikslas (NPP-03) – *didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams***

Siekiant pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį, nuo 2024–2025 m. m. visos klasės dirba pagal atnaujintą ugdymo turinį. Iki 2027 m. liepos mėn. Nacionalinė švietimo agentūra (toliau – NŠA) įgyvendina projektą „Galimybių mokykla“, kurio metu kuriamas inovatyvus ugdymo turinys priešmokykliniam ir pradiniam ugdymui, rengiamos dalykų užduotys didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, skiriamos lėšos mokykloms vadovėliams įsigyti, rengiami vadovėliai tautinėms mažumoms mokytis gimtosios kalbos, taip pat rengiamos visuomeninio ugdymo ir gamtos mokslų nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) užduotys 4 ir 8 klasėms. 2025 m. buvo tęsiama „Tūkstantmečio mokyklų“ programa.

Siekiant padėti mokytojams taikyti formuojamąjį vertinimą<sup>8</sup>, įgyvendinamas projektas „Mokytis padedančio pasiekimų ir pažangos vertinimo stiprinimas“: 2025 m. pradėtas formuojamojo vertinimo metodinės medžiagos rinkinio sudarymas, pildyta Tarptautinė užduočių biblioteka.

2025 m. taip pat buvo plečiamas pilietiškumo ir gynybos įgūdžių ugdymas; Krašto apsaugos ministerija kartu su ŠMSM pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl Lietuvos mokinių ir jaunimo pilietinio ir patriotinio ugdymo; pradėtas dronų valdymo ir konstravimo įgūdžių ugdymo projektas, skirtas plačiajai visuomenei ir mokiniams.

2025 m. Vyriausybė, siekdama stiprinti regionus, sudaryti kuo geresnes sąlygas ten gyventi, siekė subalansuoti bendrojo ugdymo mokyklų tinklą: įgyvendinant Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimo, priimto 2025 m., nuostatas, 2025–2026 m. m. 44 gimnazijose sudarytos 48 III ir / ar IV gimnazijos klasės, kuriose mokosi 12–20 mokinių, ir 1 III gimnazijos klasė, kurioje mokosi mažiau nei 12 mokinių.

2025 m. pradėti įgyvendinti projektai, kurių metu bus įsteigtos 2 132 naujos ikimokyklinio ugdymo vietos; atidarytos trys naujos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupės iš Vokietijos atvykusių šeimų vaikams. 2025 m. tęstas projekto „Ikimokyklinio ugdymo turinio kaita“ įgyvendinimas.

Siekiant į ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą sėkmingai įtraukti vaikus iš socialinę riziką patiriančių šeimų, teikiant jiems pagalbą ugdymo procese, buvo įgyvendinamas Vaiko garantijos projektas. 2025 m. taip pat pradėtas kurti bendradarbiaujančių ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklas.

Didinant švietimo įtrauktį ir prieinamumą ir užtikrinant saugią aplinką kiekvienam asmeniui, mokyklose įgyvendinamos socialines ir emocines kompetencijas ugdančios programos; mokinio padėjėjams buvo organizuojami kompetencijų ugdymo mokymai dirbti su specialiujų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais / mokiniais; savivaldybės pradėjo įgyvendinti švietimo pagalbos projektus; pradėti įgyvendinti projektai, kurių metu didinamas ikimokyklinio ugdymo ir visos dienos mokyklos

<sup>7</sup> Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūros Nacionalinio pažangos plano rodiklių švieslentė, prieiga internete: <https://osp.stat.gov.lt/nacionalinio-pazangos-plano-rodikliai>.

<sup>8</sup> Nuo 2023–2024 m. m. mokinių vertinimas vykdomas pagal atnaujintą Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašą, kuriame mokinių mokymosi pasiekimai apima ir mokinio augimą, ir judėjimą išsikeltų mokymosi tikslų link, ir ugdymo rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.

prieinamumas vaikams, patiriantiems atskirtį; didinamas valstybės skiriamas švietimo pagalbos finansavimas.

2025 m. pradėtas kurti valstybės remiamų paskolų studijoms teikimo ir grąžinimo modelis, grąžinimą susiejant su absolvento pajamomis; 747 studentams, kuriems nustatytas 45 proc. ar mažesnis darbingumo lygis arba sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, mokėtos tikslinės išmokos (2024 m. tikslinės išmokos gavo 600 studentų); stojant į aukštąsias mokyklas, jau antrus metus formuota papildoma konkursinė eilė, kuria galėjo naudotis stojantieji iš labai mažas pajamas gaunančių šeimų, našlaičiai, kai abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra miręs, turintieji neįgalumą, taip pat turintieji praktinės veiklos patirties ir trumpųjų studijų absolventai; į trumposios pakopos studijas (alternatyvų kelią į aukštąjį mokslą) praėjusiais metais priimti 27 studentai.

Siekiant pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti sąlygas besimokančiųjų judumui, 2025 m. buvo kuriama lietuvių kalbos testavimo sistema užsienio lietuviams, užsieniečiams ir sugrįžusiems asmenims; lituanistinių mokyklų mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygiui įsivertinti buvo parengti 4 A2–B1 ir B1–B2 lygių nustatymo testai.

2025 m. pradėtas rengti tarptautinių studentų pritraukimo modelis, kuriuo siekiama sukurti paskatas didinti užsienio studentų, baigusių studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose, įsidarbinimą prioritetiniuose Lietuvos Respublikos darbo rinkos sektoriuose ir taip prisidėti prie valstybės ekonomikos konkurencingumo ir darbo rinkos poreikių tenkinimo

Gerinant atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų, 2025 m. didintas finansavimas karjeros konsultavimo paslaugoms; bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai buvo skatinami mokytis profesinio mokymo modulių; įgyvendinami profesinio mokymo įstaigos projektai „Pameistrystė – nauja galimybė man!“ ir „Įgyk praktinių įgūdžių sektoriniame praktinio mokymo centre!“; buvo atnaujinamos profesinio mokymo programos ir keliama profesijos mokytojų kvalifikacija; 2025 m. taip pat pradėta rengti formaliojo profesinio mokymo programa, skirta profesijos mokytojo kvalifikacijai įgyti; 2025 m. pradėtos investicijos, kuriomis siekiama modernizuoti profesinio mokymo infrastruktūrą ir gerinti profesinio mokymo kokybę bei prieinamumą.

2025 m., kaip ir ankstesniais metais, buvo siekiama trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas planuoti taip, kad į darbo rinkai svarbias studijų programas – pedagogikos, slaugos ir akušerijos studijų krypties studijų programas, Teisės ir teisėsaugos studijų programą, Teisės ir vidaus tarnybos studijų programą, Nacionalinio saugumo studijų programą, Viešojo saugumo studijų programą, Gaisrinės saugos studijų programą bei matematikos mokslų, fizinių mokslų, informatikos mokslų, inžinerijos mokslų ir technologijos mokslų studijų krypties grupių studijų programas įstotų kuo daugiau asmenų, taip pat didintas medicinos krypties rezidentūros studijų vietų skaičius, siekiant atliepti šių specialistų poreikį; atsižvelgiant į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) rekomendacijas Lietuvai (parengti nacionalines dėstytojų kompetencijų tobulinimo gaires ir remti nacionalinių kompetencijos centrų aukštajame moksle steigimą) ir siūlymus į dėstytojų didaktinių kompetencijų tobulinimo, vertinimo ir pripažinimo sistemos kūrimą įtraukti Lietuvos universitetų rektorių konferenciją ir Lietuvos kolegijų direktorių konferenciją kaip institucijas, atstovaujančias aukštosioms mokykloms nacionaliniu lygmeniu, iki 2026 m. III ketv. rengiamos Aukštųjų mokyklų dėstytojų didaktinių kompetencijų tobulinimo, vertinimo ir pripažinimo gairės (rengia Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos ir Lietuvos universitetų rektorių konferencijos deleguoti ekspertai kartu su Lietuvos studentų sąjungos ir Vilniaus universiteto Studentų atstovybės atstovais)<sup>9</sup>,

<sup>9</sup> Studijų rezultatyvumas; studijų tarptautiškumas; studentų įdarbinimas į mokslo, meno ir studijų veiklas; absolventų karjeros sėkmingumas; studijų prieinamumas; mokslo ir studijų institucijų lėšos, gautos iš ūkio subjektų, nevyriausybiinių organizacijų ir fizinių asmenų.

aukštosioms mokykloms paskirstyta apie 10 proc. visų praėjusių metų valstybės biudžeto lėšų studijų baziniam finansavimui; buvo siekiama nustatyti mikrokredencialų (mažos trukmės mokymo programų) sistemos veikimo ir kokybės užtikrinimo reglamentavimą, sudarantį sąlygas kaupti ir pripažinti įgytų kompetencijų rezultatus.

2025 m. tobulinta individualių mokymosi paskyrų „Kursuok“ sistema siekiant sudaryti galimybes suaugusiems asmenims plėtoti kompetencijas, įtraukiant valstybės ir savivaldybių vykdomas suaugusiųjų švietimo finansavimo priemones; 2025 m. lapkričio mėn. atnaujintas suaugusiųjų švietimo platformos „Kursuok“ finansavimas; sukurtas suaugusiųjų profesinio (karjeros) orientavimo nuotoliniu būdu modelis ir profesinio (karjeros) orientavimo paslaugos, kurios per [www.kursuok.lt](http://www.kursuok.lt) platformą pradėtos teikti 2025 m. kovo mėnesį.

2025 m. trečiojo amžiaus universitetuose pradėtos vykdyti valstybės finansuojamos mokymo programos senjorams.

Siekiant sustiprinti pedagogo profesijos patrauklumą, sukurti veiksmingą jų rengimo ir kompetencijų tobulinimo sistemą, 2025 m. pradėta planuoti, kaip tikslingai nukreipti išteklius kokybiškam pedagogų rengimui; patvirtintos Pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) 2026–2028 metų prioritetinės kvalifikacijos tobulinimo sritys. Atnaujinus Pedagogų rengimo reglamentą<sup>10</sup>, sudarytos galimybės aukštųjų mokyklų absolventams, norintiems tapti mokytojais, rinktis 2 metus trunkančias pedagogikos profesines studijas ir įgyti ne tik pedagogo kvalifikaciją, bet ir norimo mokytis dalyko kompetencijų. Plėtotos galimybės į mokyklas pritraukti kitų sričių profesionalus, mokytojams įgyti kito mokomojo dalyko / specializacijos kompetencijų, išvykti į 5–10 dienų šešėliavimo stažuotes užsienio švietimo įstaigose; buvo įgyvendinamos nacionalinės pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) kvalifikacijos tobulinimo programos, nuo 2023 m. iki 2025 m. pabaigos jas baigė daugiau kaip 2 000 asmenų.

2025 m. pasiektas susitarimas nuo 2026 m. sausio 1 d. visų mokytojų, mokyklų vadovų, pagalbos mokiniui specialistų darbo užmokestį didinti 8,41 proc. (įskaitant pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio didinimą nuo 1 785,4 Eur iki 1 798 Eur).

2025 m. 27 lituanistinio švietimo vykdytojai, turintys aukštąjį išsilavinimą, įgijo pedagogo kvalifikaciją, 3 asmenys baigė istorijos studijų modulį, 11 asmenų 2026 m. vasario mėn. baigė lietuvių kalbos ir literatūros studijų modulį; 14 lituanistinio švietimo vykdytojų, neturinčių aukštojo išsilavinimo, studijavo pradinio ugdymo pedagogikos bakalauro studijose; lituanistinių mokyklų mokytojai dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo programoje, skirtoje dirbti pagal Lituanistinio švietimo integruotą programą, 2024–2025 m. mokymus baigė 43 asmenys.

2025 m. pradėta įgyvendinti nacionalinė ugdymo krypties mokslinių tyrimų programa, kuri padės sustiprinti edukologijos krypties mokslinius tyrimus ir pedagogų rengimo programas, o vėliau – pagerinti ugdymo kokybę ir mokinių pasiekimus; pradėtas ŠMSM ir Lietuvos edukacinių tyrimų asociacijos (toliau – LETA) bendradarbiavimas: švietimo, mokslo ir sporto ministrė patvirtino darbo grupę aktualiems švietimo politikos ir jos įgyvendinimo klausimams nagrinėti ir pasiūlymams pateikti (jos sudėtyje LETA deleguoti mokslininkai).

---

<sup>10</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gegužės 7 d. įsakymas Nr. V-499 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 13 d. įsakymo Nr. V-856 „Dėl Pedagogų rengimo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/3a6271a02b7a11f09cbcab0ff4d74843?jfwid=-yftfb1b9f>.

**2 lentelė.** Strateginio tikslo „NPP-03. Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams“ poveikio rodikliai

| Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)                                                                                                                                                           | Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai) | Faktinės poveikio rodiklio reikšmės |                               |            | Siektinga poveikio rodiklio reikšmė (2025 m.) | Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės |                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------|------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
|                                                                                                                                                                                                 |                                           | 2023 metai                          | 2024 metai                    | 2025 metai |                                               | 2025 m.                                                                       | 2030 m.                   |
| 1                                                                                                                                                                                               | 2                                         | 3                                   | 4                             | 5          | 6                                             | 7                                                                             | 8                         |
| <b>E-12-003-03-01</b> Lietuvos švietimo balas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) gerovės indeksu (balas) <sup>11</sup>                                                 | 7,3 (2019)                                | 7,7                                 | n. d.                         | n. d.      | 7,8                                           | 7,5                                                                           | 8                         |
| <b>E-12-003-03-02</b> Lietuvos pozicija tarp Europos ekonominės erdvės (EEE) šalių pagal EBPO PISA tyrimų mokinių pasiekimų vidurkių (visose tarptautinių tyrimų srityse) (vieta) <sup>12</sup> | 21–27 (2018)                              | 13–24 (2022)                        | n. d.                         | n. d.      | 16                                            | 16                                                                            | 10                        |
| <b>E-12-003-03-03</b> Aukštąjį išsilavinimą turinčių 25–34 metų gyventojų dalis (procentai) <sup>13</sup>                                                                                       | 56,2 proc. (2020)                         | 57,4 proc.<br>ES27 43,1 proc.       | 58,2 proc.<br>ES27 44,1 proc. | n. d.      | ne mažiau nei ES vidurkis                     | ne mažiau nei ES vidurkis                                                     | ne mažiau nei ES vidurkis |
| <b>E-12-003-03-04</b> Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 metų asmenų dalis (procentai) <sup>14</sup>                                                                                  | 7,2 proc. (2020)                          | 10,7 proc.                          | 9,8 proc.                     | n. d.      | 10 proc.                                      | 10 proc.                                                                      | 15 proc.                  |
| <b>E-12-003-03-05</b> Aukštųjų mokyklų, patenkančių į 500-uką pagal <i>QS World University Rankings</i> reitingą, skaičius (vienetai) <sup>15</sup>                                             | 1 (2020)                                  | 1                                   | 1                             | 1          | 1                                             | 1                                                                             | 2                         |
| <b>E-12-003-03-06</b> Aukštųjų mokyklų, patenkančių į 300-uką pagal <i>QS World University Rankings</i> reitingą, skaičius (vienetai) <sup>16</sup>                                             | 0 (2020)                                  | 0                                   | 0                             | 0          | 0                                             | 0                                                                             | 1                         |
| <b>E-12-003-03-07</b> Valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui (procentai) <sup>17</sup>                                                                                                     | 13,68 proc. (2017)                        | 12,69 proc. (2021)                  | 13,5 (2022)                   | n. d.      | 15 proc.                                      | 15 proc.                                                                      | 15 proc.                  |
| <b>E-12-003-03-08</b> Valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis (procentai) <sup>18</sup>                                                                                           | 3,8 (2017) proc.                          | 4,24 proc. (2021)                   | 4,25 (2022)                   | n. d.      | 4 proc.                                       | 4 proc.                                                                       | 4 proc.                   |

<sup>11</sup> Rodiklio siektina reikšmė buvo nustatyta NPP, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c1259440f7dd11eab72ddb4a109da1b5?jfwid=32wf90sn>.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 938 patvirtintame NPP pakeitime šio rodiklio neliko („Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimo Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinis pažangos plano patvirtinimo“ pakeitimo“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/549094d59da911ef955ff95815eb5ce5?jfwid=32wf90sn>).

<sup>12</sup> *Ibid.*

<sup>13</sup> Rodiklio siektina reikšmė buvo nustatyta NPP, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 938 patvirtintame NPP pakeitime šio rodiklio nėra.

<sup>14</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta 2030 m. pasiekti, kad rodiklio *Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 m. asmenų dalis (proc.)* reikšmė būtų 15 proc.

<sup>15</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 938 patvirtintame NPP pakeitime šio rodiklio nėra.

<sup>16</sup> *Ibid.*

<sup>17</sup> UNESCO duomenų bazės duomenys, prieiga internete:

<https://databrowser.uis.unesco.org/view#indicatorPaths=UIS-SDG4Monitoring%3A0%3AXGOVEXP.IMF%2CUIS-SDG4Monitoring%3A0%3AXGOVEXP.IMFCALC&geoMode=countries&geoUnits=&browsePath=EDUCATION%2FUIS-SDG4Monitoring&timeMode=range&view=table&chartMode=multiple&tableIndicatorId=XGOVEXP.IMFCALC&chartIndicatorId=XGOVEXP.IMFCALC&chartHighlightSeries=&chartHighlightEnabled=true>.

<sup>18</sup> UNESCO duomenų bazės duomenys, prieiga internete:

Duomenų šaltiniai: EBPO Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas PISA<sup>19</sup>, EBPO *Better Life Index*<sup>20</sup>, Eurostatas, *QS World University Rankings*<sup>21</sup>, UNESCO<sup>22</sup>.

**Lietuvos mokinių pasiekimai yra aukštesni ar artimi tarptautiniams vidurkiams**

Lietuvos IEA TIMSS 2023 m.<sup>23</sup> ir IEA PIRLS 2021 m.<sup>24</sup>, kaip ir ankstesnių tyrimų ciklų, rezultatai buvo aukštesni, o EBPO PISA 2022 m.<sup>25</sup> – artimi tarptautiniams vidurkiams. Palyginus dviejų pastarųjų šių tyrimų ciklų rezultatus, matyti, kad reikšmingiausiai pagerėjo 4 klasės mokinių IEA TIMSS matematikos rezultatai (nuo 542 taškų 2019 m. pakilo iki 561 taško 2023 m.). Žemėjant tarptautiniams EBPO PISA vidurkiams, Lietuvos rezultatai prie jų priartėjo. EBPO PISA 2022 m. Lietuvos penkiolikmečių skaitymo gebėjimų vidurkis buvo 472 taškai (EBPO vidurkis – 476 taškai), matematinio raštingumo – atitinkamai 475 ir 472 taškai, gamtamokslinio raštingumo – 484 ir 485 taškai<sup>26</sup>. 2022 m. EBPO PISA tyrime greta pagrindinių sričių tirti ir kūrybinio mąstymo gebėjimai. Šioje srityje Lietuvos 15-mečių pasiekimų vidurkis buvo 33 taškai (iš 60 galimų), toks pat buvo ir EBPO šalių vidurkis. 2022 m. Lietuvos 8 klasių mokinių pilietinių žinių testo rezultatų vidurkis siekė 509 taškus ir atitiko tarptautinį vidurkį (508 taškai) (IEA ICCS<sup>27</sup>).

Išlieka iššūkis pasiekti tolygius ugdymo(si) rezultatus: iš aukštesnio socialinio, ekonominio, kultūrinio konteksto ir miestų mokyklų mokiniai pasiekia aukštesnius mokymosi rezultatus, ryškūs mokinių pasiekimų (ypač skaitymo, lietuvių kalbos) skirtumai pagal mokinių lytį ir mokomąją kalbą, smarkiai skiriasi skirtingų savivaldybių mokinių pasiekimai

IEA TIMSS 2023 m. duomenimis, Lietuvoje ir vidutiniškai kitose šalyse aukšto ir žemo socialinio, ekonominio, kultūrinio statuso 4 klasės mokinių rezultatai skyrėsi 85–101 tašku. Lietuvoje Vilniaus ir kitų didžiųjų miestų mokinių pasiekimai dažnai buvo aukštesni už mažesnių gyvenviečių mokinių pasiekimus. Tai daugiausia susiję su tuo, kad miestuose mokosi daugiau aukštesnio socialinio, ekonominio, kultūrinio statuso mokinių.

Remiantis EBPO PISA tyrimo rezultatais, matyti, kad tarp dviejų pastarųjų tyrimo ciklų Lietuvos penkiolikmečių pasiekimų atotrūkis nebuvo sumažėjęs. Ir 2018 m., ir 2022 m. pasiekimų skirtumas tarp mokinių iš mažiausių (mažiau nei 3 tūkst. gyventojų) ir didžiausių (per 15 tūkst.) vietovių buvo 68 taškai (fiksuojamas iš visų tyrimo sričių: skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo – didžiausias atotrūkis). Žiūrint pagal mokomąją kalbą, aukščiausius

<https://databrowser.uis.unesco.org/view#indicatorPaths=UIS-SDG4Monitoring%3A0%3AXGDP.FSGOV&geoMode=countries&geoUnits=&browsePath=EDUCATION%2FUIS-SDG4Monitoring&timeMode=range&view=table&chartMode=multiple&tableIndicatorId=XGDP.FSGOV&chartIndicatorId=XGDP.FSGOV&chartHighlightSeries=&chartHighlightEnabled=true>

<sup>19</sup> EBPO tarptautinis penkiolikmečių tyrimas PISA (angl. *Programme for International Student Assessment*) yra kas trejus metus vykdomas tarptautinis švietimo tyrimas, kurio tikslas – įvertinti mokinių žinias ir gebėjimus, reikalingus sėkmingai dalyvauti visuomenės gyvenime, pritaikyti tai nepažįstamose situacijose mokykloje ir už jos ribų. Šiuolaikiniame sparčiai kintančiame pasaulyje žinios yra svarbios, tačiau vis labiau auga jų taikymo svarba, todėl šis tyrimas analizuoja ir leidžia išsiaiškinti, kiek mokiniai geba pasinaudoti žiniomis, jas adaptuoti ir taikyti įvairiose situacijose.

<sup>20</sup> <https://www.oecdbetterlifeindex.org/#/111111111111>.

<sup>21</sup> <https://www.topuniversities.com/qs-world-university-rankings>.

<sup>22</sup> UNESCO (angl. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*, Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija) – specializuotoji Jungtinių Tautų institucija, įkurta 1945 m. lapkričio 16 d., siekiant skatinti bendradarbiavimą tarp skirtingų tautų švietimo, mokslo, kultūros ir komunikacijų srityse.

<sup>23</sup> Tarptautinės švietimo pasiekimų vertinimo asociacijos IEA (angl. *International Association for the Evaluation of Education Achievement*) Tarptautinio matematikos ir gamtos mokslų tyrimo TIMSS (angl. *Trends in International Mathematics and Science Study*) 2023 m. rezultatai.

<sup>24</sup> Tarptautinės švietimo pasiekimų vertinimo asociacijos IEA (angl. *International Association for the Evaluation of Educational Achievement*) Tarptautinio skaitymo gebėjimų tyrimo (angl. *Progress in International Reading Literacy Study*, PIRLS) 2021 m. rezultatai.

<sup>25</sup> EBPO PISA tyrimo (angl. *Programme for International Student Assessment*) 2022 m. rezultatai.

<sup>26</sup> Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas, ŠMSM, NŠA, Vilnius, 2025, 20 psl., prieiga internete:

<https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alylje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas> 2025-08-25.pdf. Taip pat plačiau šių tyrimų rezultatai aprašomi 2023 ir 2024 m. ŠMSM veiklos ataskaitose.

<sup>27</sup> Tarptautinės švietimo pasiekimų vertinimo asociacijos IEA Tarptautinio pilietinio ugdymo ir pilietiškumo tyrimo (angl. *International Civic and Citizenship Education Study, ICCS*) 2022 m. rezultatai.

visų sričių rezultatus pasiekė lietuvių kalba, o žemiausius – lenkų kalba testą atlikę mokiniai. Priklausomai nuo tiriamų gebėjimų srities, 2018 m. atotrūkis tarp šių mokinių grupių pasiekimų buvo 30–63 taškai, o 2022 m. – 37–60 taškų<sup>28</sup>.

2025 m. per 4 klasės ir 8 klasės NMPP bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį pasiekusių lietuvių kalba besimokančių mokinių buvo apie 40–50 proc. punktų daugiau nei tokius rezultatus pasiekusių rusų kalba besimokančių mokinių. Mokinių, kurie mokosi lenkų kalba, rezultatai taip pat buvo žemesni už besimokančiųjų lietuvių kalba, tačiau atotrūkis buvo mažesnis (apie 20–30 proc. punktų).

2025 m. per pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą (toliau – PUPP) bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygį (7–10 balų) savivaldybėse pasiekė 38–72 proc., matematikos – 23–82 proc. mokinių (Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenys, tik savivaldybės priklausomybės mokyklose).

Analizuojant 2025 m. PUPP rezultatus pagal vietovę, aukštesni miesto mokyklų mokinių pasiekimai. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 2025 m. bent pagrindinį lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygmenį (7–10 balų) miesto bendrojo ugdymo mokyklose pasiekė 62 proc., kaimo – 49 proc. mokinių; matematikos – atitinkamai 57 proc. ir 49 proc.

EBPO PISA 2022 m. duomenimis, Lietuvoje penkiolikmečių merginų skaitymo gebėjimai buvo 31 tašku (vidutiniškai EBPO – 24 taškais) aukštesni už vaikinų. 2025 m. per lietuvių kalbos ir literatūros PUPP 7–10 balų įvertinimą gavusių merginų dalis buvo 22,8 proc. punkto didesnė nei vaikinų (2024 m. – 26,7 proc.). 2025 m. NMPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai taip pat rodo, kad daugiau merginų pasiekia bent pagrindinį lygmenį, nors skirtumas mažesnis (4 klasė – 84,7 proc. merginų, 79,8 proc. vaikinų; 8 klasė – 93,5 proc. merginų; 89,2 proc. vaikinų).

**2024 m. EBPO Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas TALIS (angl. *Teaching and Learning International Survey*)<sup>29</sup>, kuriame remiamasi vien mokytojų ir mokyklų vadovų nuomone<sup>30</sup>, atskleidė, kad Lietuva iš kitų šalių išsiskiria tuo, kad 99 proc. pedagogų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą (EBPO vidurkis – 95 proc.), tačiau yra viena tų šalių, kurių švietimo sistemos darbuotojų amžius vyresnis (amžiaus vidurkis 51 metas, vidutiniškai EBPO šalyse – 45 m.), o mokyklose vyrauja mokytojos (Lietuvoje moterys sudaro 85 proc. visų mokytojų, vidutiniškai EBPO šalyse – 70 proc.).**

**Nors Lietuvos mokytojai pasitiki savo jėgomis, 85 proc. jų yra patenkinti savo darbu, jie patiria iššūkių dėl didėjančių reikalavimų mokytojams: klasėse atsiranda vis daugiau įvairių poreikių vaikų, kartais net nekalbančių lietuviškai (pabėgėlių, grįžusių iš užsienio mokinių, taip pat turinčiųjų specialiųjų ugdymo poreikių ar stokojančiųjų socialinių ir emocinių įgūdžių).**

Tyrimė didžioji dalis Lietuvos mokytojų patvirtino, kad yra patenkinti savo pedagoginių studijų kokybe: 79 proc. mokytojų mano, kad jų pedagoginių studijų kokybė buvo aukšta, tą patį teigė 73 proc. neseniai baigusią studijas pedagogų. EBPO šalyse tuo pasigirti galėjo vidutiniškai 75 proc. mokytojų.

Beveik visi mokytojai per paskutinius 12 mėn. iki tyrimo dalyvavo profesinio mokymosi veiklose. 54 proc. nurodė, kad jos turėjo nemažai ar daug teigiamos įtakos jų mokymo praktikai.

Tiriant darbo aplinką atsiskleidė faktas, kad Lietuvoje net 60 proc. mokytojų dirba mokyklose, kuriose yra pabėgėlių vaikų. Praėjusiam TALIS tyrimė 2018 m. buvo 2,2 proc. (EBPO rodiklio vidurkis 2024 m. – 47 proc.).

<sup>28</sup> Dukynaitė, R., Valavičienė, N. (2019). EBPO PISA 2018: rezultatai ir tendencijos. Prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/teisine\\_informacija/ebpo-pisa-2018-2019-12-03.pdf](https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/teisine_informacija/ebpo-pisa-2018-2019-12-03.pdf).

Dukynaitė, R., Jakubauskė, R., Prasauskas S. (2023). EBPO PISA 2022: rezultatai ir tendencijos. Prieiga internete: <https://smsm.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2023/12/JdgPULck144.pdf>.

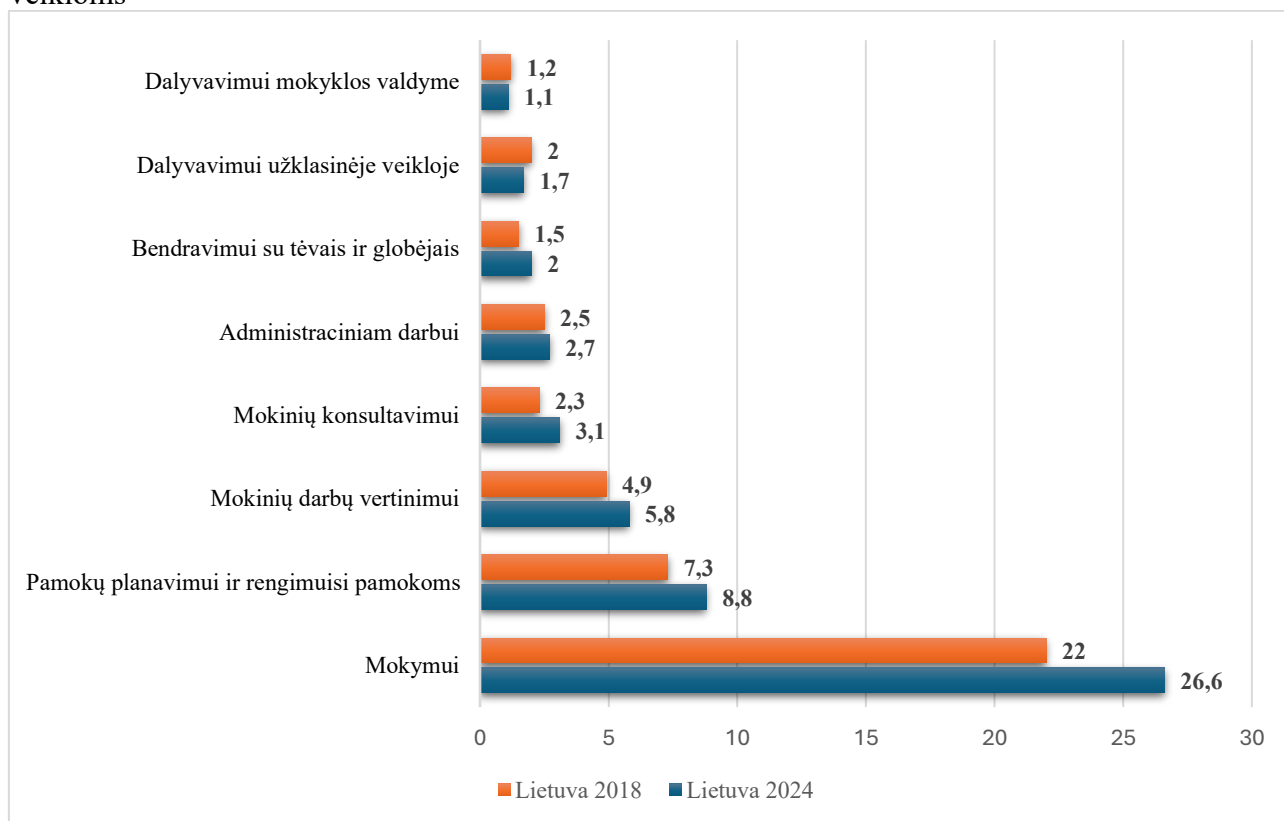
<sup>29</sup> Tai yra pirmasis ir kol kas vienintelis tarptautinis tyrimas, kuriame tiriama mokytojų darbo aplinka, nuostatos, požiūris į mokymą bei mokytojo profesiją, įvairius darbo sąlygų mokyklose aspektus. Tyrimė svarbus dėmesys skiriamas ir mokyklų vadovams – jų pasirengimui darbui, profesiniam mokymuisi, požiūriui į darbą, įvairiems kitiems lyderystės klausimams. Tyrimė siekiama išgirsti mokytojų ir mokyklų vadovų nuomonę įvairiais su švietimu susijusiais klausimais.

<sup>30</sup> 2024 m. EBPO TALIS tyrimė vertinti Lietuvos 4 223 mokytojų ir 211 mokyklų vadovų balsai.

38 proc. Lietuvos mokytojų dirba mokyklose, kuriose daugiau negu 10 proc. mokinių turi specialiųjų ugdymosi poreikių. (EBPO vidurkis – 45 proc.). 7 proc. mokytojų moko klasėse, kuriose yra daugiau negu 30 proc. mokinių iš žemo ekonominio statuso šeimų (EBPO vidurkis – 21 proc.).

5–10 klasių mokytojų vertinimu<sup>31</sup>, vidutinis jų darbo krūvis per savaitę – apie 40 val., įskaitant visas su darbu susijusias veiklas, ne tik mokymą (EBPO vidurkis – 40,8 val.). Tačiau visu etatu dirbančių mokytojų vidutinis darbo krūvis per savaitę, pačių mokytojų vertinimu, – 45,9 val. (EBPO vidurkis – 40,8 val.). Lietuvoje 36 proc. mokytojų nurodė dirbantys ne visu darbo krūviu (darbo krūvis sudaro iki 90 proc. viso darbo krūvio), EBPO šalių vidurkis – 19 proc.

**2 pav.** 5–10 klasių mokytojų vertinimu, vidutinis valandų skaičius per savaitę mokytojų veikloms



Parengta pagal Valavičiūtė S., Melnikė E., Dudaitė-Zavistanavičienė A., TALIS 2024. *Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas*, SMSM, NŠA<sup>32</sup>.

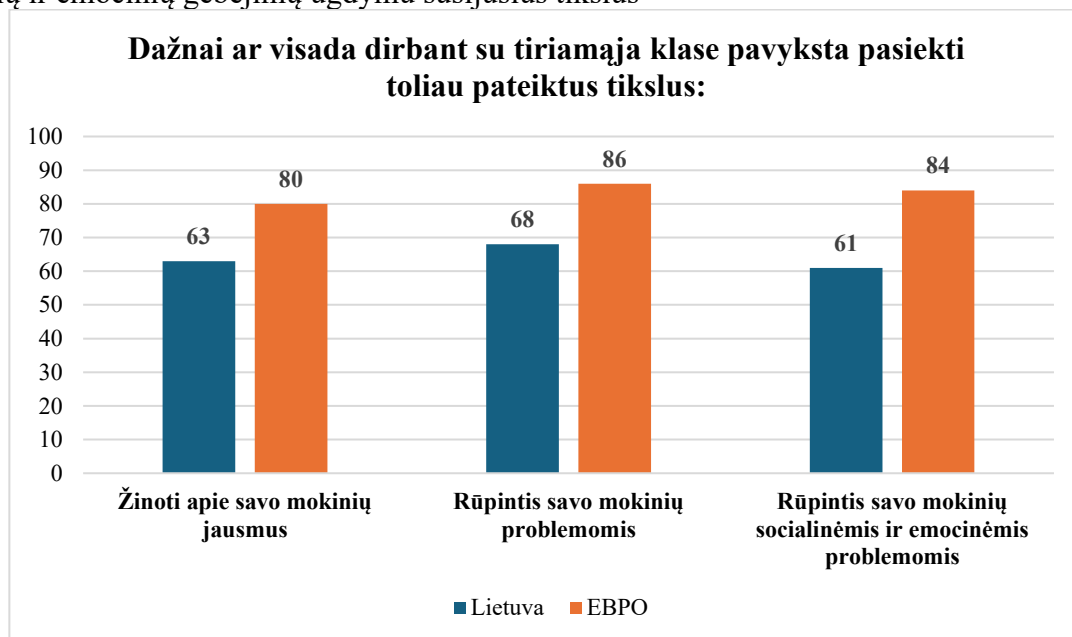
### **Lietuvos mokytojai skiria didesnę dėmesį socialinių emocinių kompetencijų ugdymui nei vidutiniškai EBPO šalyse, tačiau pasiekti norimą rezultatą sekasi prasčiau**

79–90 proc. Lietuvos mokytojų teigia per pamokas dažnai skiriantys dėmesį mokinių socialinėms emocinėms kompetencijoms ugdyti. Kitose šalyse jų kolegos tai daro rečiau (68–84 proc.). 79 proc. mūsų šalies pedagogų sako pasitikintys savo gebėjimais ugdyti minėtas kompetencijas (EBPO vidurkis panašus – 73 proc.). Kartu nemaža dalis mokytojų pripažįsta, kad ne visada pasiekia šiuos tikslus.

<sup>31</sup> EBPO TALIS tyrimas remiasi mokytojų ir mokyklų vadovų vertinimu, tyrime nebuvo tikrinama, ar mokytojų veiklos įtvirtintos jų darbo sutartyse.

<sup>32</sup> Valavičiūtė S., Melnikė E., Dudaitė-Zavistanavičienė A., TALIS 2024. *Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas*, prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1759899506/7074/TALIS%202024\\_rezultatai\\_LT.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1759899506/7074/TALIS%202024_rezultatai_LT.pdf).

**3 pav.** Lietuvos mokytojams mažiau nei vidutiniškai EBPO šalyse pavyksta pasiekti su socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymu susijusius tikslus



Parengta pagal Valavičiūtė S., Melnikė E., Dudaitė-Zavistanavičienė A., *TALIS 2024. Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas, ŠMSM, NŠA*<sup>33</sup>.

**Lietuvoje ir kitose EBPO šalyse mokytojai mažiau pasitiki savo gebėjimais mažinti mokinių pasiekimų skirtumus**

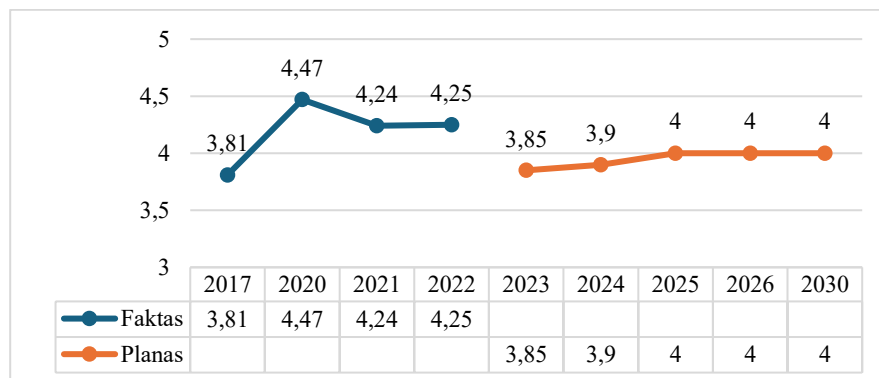
Savo gebėjimais motyvuoti žemos motyvacijos mokinius Lietuvoje, kaip ir vidutiniškai EBPO šalyse, pasitiki 67 proc. mokytojų. Mažinti mokinių pasiekimų skirtumus – 61 proc. (EBPO šalyse – vidutiniškai 59 proc.).

**Kokybiško ugdymosi mokykloje trikdžiai, mokyklų vadovų nuomone:** mokymosi medžiagos trūkumas ar netinkamumas (nurodė 43 proc. mokyklų vadovų); mokytojų, kompetentingų ugdyti mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių, trūkumas (nurodė 29 proc. mokyklų vadovų), kvalifikuotų mokytojų trūkumas (nurodė 27 proc. mokyklų vadovų); skaitmeninių išteklių ir priemonių mokymui trūkumas arba netinkamumas (nurodė 25 proc. mokyklų vadovų), ugdymui skirtos erdvės (pvz., klasių) trūkumas ar nepakankamumas (nurodė 23 proc. mokyklų vadovų).

28 proc. mokytojų „sutinka“ ar „visiškai sutinka“, kad yra patenkinami savo atlyginimu (EBPO 39 proc.). Lyginant su 2018 m., sutinkančiųjų dalis padidėjo: 2018 m. buvo 11 proc.

<sup>33</sup> Valavičiūtė S., Melnikė E., Dudaitė-Zavistanavičienė A., TALIS 2024. Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas, prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1759899506/7074/TALIS%202024\\_rezultatai\\_LT.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1759899506/7074/TALIS%202024_rezultatai_LT.pdf).

**4 pav. Valdžios sektoriaus išlaidos švietimui kaip BVP dalis (procentai)**



Duomenų šaltinis – UNESCO duomenų bazė<sup>34</sup>.

Rodiklis apskaičiuotas pagal UNESCO metodiką, yra įtrauktas į UNESCO programą „Švietimas 2030“ (2015).

\* Perskaičiuoti duomenys.

2025 metų duomenys bus skelbiami 2028 m. rugsėjo mėn.

Lietuva yra viršijusi valdžios sektoriaus išlaidų švietimui kaip BVP dalies siekinį, *UNESCO programoje „Švietimas 2030“ (2015)* iškeltą visoms prie šios programos prisijungusioms šalims, – švietimui skirti bent 4 proc. BVP.

Kitas visoms šalims bendras finansavimo siekinys – kad iki 2025 m. valdžios sektoriaus išlaidų švietimui dalis sudarytų bent 15 proc. 2022 m. Lietuvoje valdžios sektoriaus išlaidų švietimui dalis sudarė 13,5 proc. (2019 m. – 13,3 proc., 2020 m. – 12,2 proc., 2021 m. – 12,7 proc.). 2023 m. dviejose ES šalyse valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui pasiekė ir viršijo 15 proc.: Moldovoje (15,94 proc.) ir Šveicarijoje (15,85 proc.).

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, valdžios sektoriaus išlaidos formaliajam ir neformaliajam švietimui, palyginti su BVP, to meto kainomis<sup>35</sup>, naujausiais 2024 m. duomenimis, sudarė 5,5 proc. (pagal Valstybės duomenų agentūros skaičiavimo metodiką: 2023 m. – 5,1, 2022 m. – 4,9 proc., 2021 m. – 4,7 proc.).

Finansų ministerijos duomenimis, 2025 m. švietimo išlaidų dalis nuo BVP turėtų sudaryti 5,5 proc., 2026 m. – 5,6 proc.

<sup>34</sup> Duomenų šaltinis – UNESCO duomenų bazė, prieiga internete:

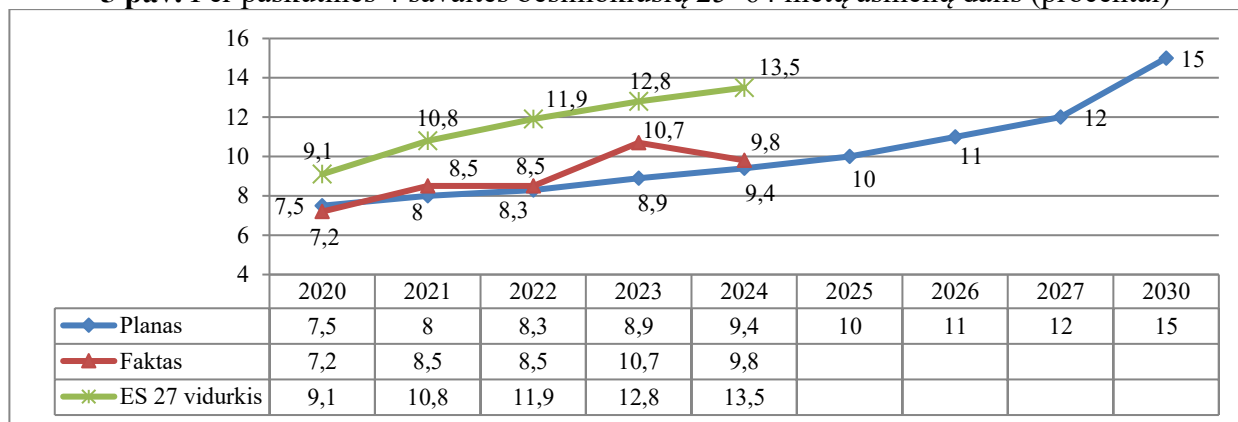
<https://databrowser.uis.unesco.org/view#indicatorPaths=UIS-SDG4Monitoring%3A0%3AXGDP.FSGOV&geoMode=countries&geoUnits=&browsePath=EDUCATION%2FUIS-SDG4Monitoring&timeMode=range&view=table&chartMode=multiple&tableIndicatorId=XGDP.FSGOV&chartIndicatorId=XGD>.

<sup>35</sup> Valstybės duomenų agentūros duomenys:

<https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=a1537968-bfd6-46da-9f14-1672e0d420d9#/>.

**Besimokančių suaugusiųjų dalis Lietuvoje 2024 m. šiek tiek sumažėjo ir yra mažesnė nei vidutiniškai ES, tačiau atitinka numatytą siekį**

**5 pav. Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 metų asmenų dalis (procentai)<sup>36</sup>**



Duomenų šaltinis – Eurostatas.

Naujausi duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 metų asmenų dalis pastaruosius trejus metus augo 1,3 proc. punkto (2024 m. sudarė 9,8 proc. ir šiek tiek viršijo iškeltą siekį). Didžiausia šio rodiklio reikšmė buvo 2023 m. (10,7 proc.). Besimokančių šio amžiaus vyrų dalis Lietuvoje 2024 m. buvo 7,7 proc. (2023 m. – 8,5 proc.), moterų – 11,8 proc. (2023 m. – 12,9 proc.).

Per paskutines 4 savaites besimokiusių 65–74 metų asmenų dalis, Eurostato 2024 m. duomenimis, Lietuvoje sudarė 2,7 proc. (2023 m. sudarė 3,6 proc., 2022 m. – 1,8 proc.). Šios amžiaus grupės besimokiusių ES 2024 m. vidutiniškai buvo 3,9 proc. (1,2 proc. punkto daugiau nei Lietuvoje). 2024 m. Lietuvoje mokėsi 3,3 proc. 64–74 metų amžiaus moterų (2023 m. 4,3 proc.) ir 1,8 proc. šio amžiaus vyrų (2023 m. 2,5 proc.)<sup>37</sup>.

2025 m. EBPO palyginamoje šalių švietimo rodiklių apžvalgoje „Žvilgsnis į švietimą“<sup>38</sup> pabrėžiama, kad **Lietuvoje daugiau nei kitose EBPO šalyse yra žemo raštingumo gyventojų**. 2023 m. EBPO PIAAC (angl. *Programme for the International Assessment of Adult Competencies*) tyrimu nustatyta, kad nė žemiausio skaitymo gebėjimų pasiekimų lygmens nepasiekė arba tik žemiausią – pirmąjį lygmenį pasiekė net 38 proc. Lietuvos suaugusiųjų (EBPO vidurkis – 26 proc.). Tai rodo, kad daugiau nei trečdalis 16–65 metų gyventojų gali suprasti tik konkrečią, trumpaisakiniais išdėstytą informaciją, aiškias nuorodas. Matematinio raštingumo srityje 32 proc. šalies suaugusiųjų pasiekė daugiausia 1-ąjį pasiekimų lygmenį (EBPO vidurkis – 25 proc.). Tai rodo, kad beveik trečdalis Lietuvos gyventojų gali atlikti tik pagrindinius matematinius veiksmus su sveikaisiais skaičiais, rasti atskirą informaciją lentelėse ar diagramose. Problemų sprendimo srityje beveik pusė Lietuvos 16–65 metų gyventojų (46 proc.) pasiekia pirmąjį arba nepasiekia nė žemiausio pasiekimų lygmens (EBPO vidurkis – 29 proc.). Tik apie 1 proc. Lietuvos suaugusiųjų pasiekė 4 lygmenį (EBPO vidurkis – 5 proc.). Tai rodo, kad šalyje yra labai mažai žmonių, kurie gali prisitaikyti prie netikėtų sudėtingų pokyčių.

EBPO rodiklių apžvalgoje „Žvilgsnis į švietimą“, remiantis 2023 m. PIAAC tyrimo duomenimis, taip pat pabrėžiama, kad **aukštasis išsilavinimas Lietuvoje turi mažesnę poveikį**

<sup>36</sup> Pagal 2024 m. spalio 30 d. patvirtintą pakeistą NPP numatyta 2030 m. pasiekti, kad rodiklio *Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–64 m. asmenų dalis (proc.)* reikšmė būtų 15 proc.

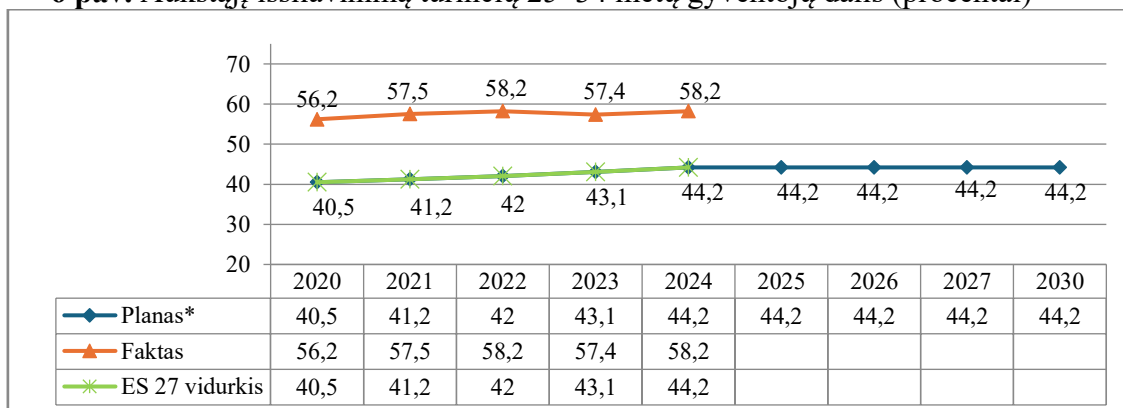
<sup>37</sup> Pagal 2024 m. spalio 30 d. patvirtintą pakeistą NPP numatyta siekti rodiklio *Per paskutines 4 savaites besimokiusių 65–74 metų asmenų dalis (proc.)* didėjimo tendencijos.

<sup>38</sup> *Education at a Glance 2025: Lithuania*, prieiga internete: [https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2025\\_1a3543e2-en/lithuania\\_b4b81fd6-en.html](https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2025_1a3543e2-en/lithuania_b4b81fd6-en.html).

aukštesniems suaugusiųjų gebėjimams ir raštingumui nei vidutiniškai EBPO šalyse: suaugusiųjų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą, raštingumo lygis yra 29 balais aukštesnis, nei įgijusių žemesnį išsilavinimą. Vidutiniškai EBPO šalyse šis skirtumas yra 34 balai<sup>39</sup>.

Tarptautiniu lygmeniu siekiama, kad 2030 m. ES būtų bent 45 proc. aukštąjį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų asmenų<sup>40</sup>. 2024 m. ES vidurkis pasiekė 44,2 proc., o Lietuvos reikšmė buvo gerokai aukštesnė – 58,2 proc., ir Lietuvai teko 4-a vieta ES

**6 pav.** Aukštąjį išsilavinimą turinčių 25–34 metų gyventojų dalis (procentai)



\* Planuojama rodiklio pasiekimo reikšmė ne mažesnė nei ES vidurkis.

Duomenų šaltinis – Eurostatas<sup>41</sup>.

2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

Lietuvos rodiklio reikšmė pastaraisiais metais kito nedaug, 2024 m. ji buvo tokia pati, kaip ir 2022 m. (58,2 proc.). Palyginus šio rodiklio reikšmes pagal lytį, Lietuvoje 25–34 metų amžiaus vyrų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, dalis 2024 m. buvo 49,6 proc. ir padidėjo 2,1 proc. punkto, lyginant su 2023 m., bei reikšmingai viršijo ES šalių vyrų vidurkį, kuris 2024 m. buvo 38,6 proc. Lietuvoje tos pačios amžiaus grupės moterų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, dalis 2024 m. buvo 68 proc. ir beveik nepasikeitė, palyginti su 2023 m. (68,1 proc.), taip pat reikšmingai viršijo ES šalių moterų vidurkį, kuris 2024 m. buvo 49,8 proc.

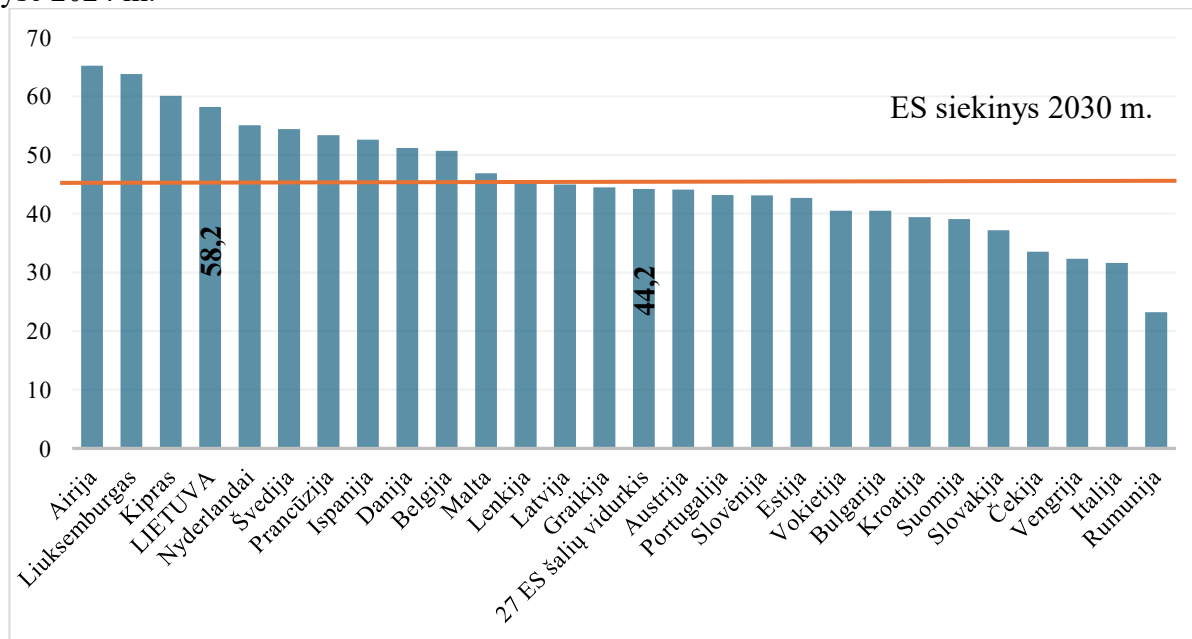
<sup>39</sup> Plačiau apie 2023 m. PIAAC tyrimo rezultatus Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2024 m. ataskaitoje, prieiga internete:  
<https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1740984390/6454/%C5%A0vietimo,%20mokslo%20ir%20sporto%20ministerijos%202024%20m.%20veiklos%20ataskaita.pdf>.

<sup>40</sup> Siekis nustatytas ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021).

<sup>41</sup> Eurostat duomenų bazė, prieiga internete:

[https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/edat\\_lfse\\_03\\_\\_custom\\_19642809/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=b5e498ae-1f41-4e13-83f1-6fdcd3924771&c=1768307937000](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/edat_lfse_03__custom_19642809/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=b5e498ae-1f41-4e13-83f1-6fdcd3924771&c=1768307937000).

**7 pav.** 25–34 metų asmenų, įgijusių aukštąjį ar jam prilygintą išsilavinimą, dalys (proc.) ES šalyse 2024 m.<sup>42</sup>



ES siekinys 2030 m. – bent 45 proc.

Duomenų šaltinis – Eurostatas.

2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021) siekiama didinti aukštojo išsilavinimo aprėptį. Iškeltas siekinys, kad aukštąjį išsilavinimą įgijusių 25–34 metų asmenų 2030 m. būtų bent 45 proc., skaičiuojant vidutiniškai ES. 2024 m. ES vidurkis pasiekė 44,2 proc., o Lietuvos reikšmė buvo gerokai aukštesnė – 58,2 proc.

2025 m. EBPO palyginamoje šalių švietimo rodiklių apžvalgoje „Žvilgsnis į švietimą“<sup>43</sup> didelis dėmesys buvo skirtas aukštojo mokslo sričiai. Pagrindinės išvados Lietuvai:

- **Lietuvoje tėvų išsilavinimas daug labiau nei kitose EBPO šalyse lemia, kokį išsilavinimo lygmenį pasieks jų vaikas.** 2023 m. EBPO PIAAC tyrimo duomenimis, 66 proc. 25–34 metų amžiaus asmenų, kurių bent vienas iš tėvų turi aukštąjį išsilavinimą, mūsų šalyje taip pat buvo įgiję aukštąjį išsilavinimą. Tačiau tik 4,5 proc. asmenų, kurių tėvai nebuvo baigę vidurinio išsilavinimo, buvo įgiję aukštąjį išsilavinimą (šis 61,5 proc. punktų atotrūkis yra vienas didžiausių EBPO šalyse, kuriose vidutiniškai jis siekia 44 proc. punktus).
- **Nedarbo tikimybė Lietuvoje didesnė turint žemesnį nei aukštąjį išsilavinimą.** 2024 m. EBPO duomenimis, Lietuvoje 14,9 proc. 25–34 m. asmenų, neturinčių vidurinio išsilavinimo, buvo bedarbiai (EBPO šalyse vidutiniškai 12,9 proc.). Taip pat darbo neturėjo 10,1 proc. tų, kurie turėjo vidurinį arba aukštesnį (ne aukštąjį) išsilavinimą, pavyzdžiui, buvo įgiję profesinio mokymo kvalifikaciją (EBPO šalyse vidutiniškai 6,9 proc.). Tik 3,7 proc. tų, kurie turėjo aukštąjį išsilavinimą, buvo bedarbiai (EBPO šalyse vidutiniškai 4,9 proc.).

<sup>42</sup> Grafikas skelbiamas leidinyje *Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas*, Vilnius, 2025, 51 psl. Prieiga per internetą: [https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/09/2025\\_Svietimas\\_LT\\_savivaldybes\\_WEB-1108.25-1.pdf](https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2025/09/2025_Svietimas_LT_savivaldybes_WEB-1108.25-1.pdf).

<sup>43</sup> *Education at a Glance 2025: Lithuania*, prieiga internete: [https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2025\\_1a3543e2-en/lithuania\\_b4b81fd6-en.html](https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2025_1a3543e2-en/lithuania_b4b81fd6-en.html).

- **Lietuvoje pasiektas išsilavinimo lygmuo labiau nei kitose EBPO šalyse lemia atlyginimo dydį:** turintieji aukštąjį išsilavinimą uždirba 69 proc. daugiau nei tie, kurie turi tik vidurinį išsilavinimą (vidutiniškai EBPO šalyse šis skirtumas yra 54 proc.).
- **Lietuvoje bakalauro studijas per numatytą teorinį laikotarpį baigia didesnė dalis studentų (57 proc.), nei vidutiniškai EBPO šalyse (43 proc.). Tačiau, praėjus 3 metams po numatyto studijų baigimo, EBPO šalyse vidutiniškai baigusiujų pradėtas studijas yra 5 proc. punktais daugiau (70 proc.), nei Lietuvoje (2023 m. duomenys).**
- **Lietuvoje didesnė dalis studijas pradėjusių moterų nei vyrų jas baigia, nei vidutiniškai EBPO šalyse:** mūsų šalyje 72 proc. moterų ir 56 proc. vyrų per trejus metus po numatytos studijų pabaigos baigia studijas. EBPO šalyse šis skirtumas 4 proc. punktais mažesnis: vidutiniškai 75 proc. moterų ir 63 proc. vyrų (2023 m. duomenys).
- **Lietuvoje pradėtas STEM studijas per trejus metus nuo numatyto studijų baigimo baigia daugiau bakalauro ar lygiavertės programos studentų (iš viso 61 proc.) nei vidutiniškai EBPO šalyse (58 proc.).**
- **Lietuvoje pirmą kartą įstojusiu į bakalauro programas studentų, kurie iškrito ar pasitraukė po pirmųjų metų, dalis (9 proc.) yra mažesnė nei EBPO vidurkis – 13 proc. (2023 m. duomenys).**
- **Lietuvoje bakalauro studijų programų baigimo rodiklis COVID-19 pandemijos metu sumažėjo 2 proc. punktais:** nuo 59 proc. iki 57 proc. (iki 2023 m. baigusieji, kurių studijų baigimo metai buvo numatyti 2020-ieji).
- **Lietuvoje sparčiau daugėja užsienio studentų ir jų dalis didesnė nei vidutiniškai EBPO šalyse.** 2023 m. Lietuvoje studijavo 10,7 proc. užsieniečių (2018 m. – 5,3 proc.), vidutiniškai EBPO šalyse – 7,4 proc. (2018 m. – 6 proc.).
- **Lietuvoje, kaip ir daugumoje EBPO šalių, vienam besimokančiajam daugiausia išlaidų tenka aukštojo mokslo sektoriuje, tačiau net 26,2 proc. mažiau:** 2022 m. duomenimis, Vyriausybės išlaidos Lietuvoje sudarė 11 151 JAV dolerį vienam aukštojo mokslo studentui, EBPO šalyse vidutiniškai – 15 102 JAV dolerius.

#### **2026 m. QS pasaulio universitetų reitinge<sup>44</sup> (angl. *QS World University Rankings*) penki Lietuvos universitetai**

Aukščiausią vietą, kaip ankstesniais metais, iš Lietuvos universitetų užėmė Vilniaus universitetas (446 vieta, 2025 m. buvo šiek tiek aukščiau – 439 vietoje). Vytauto Didžiojo ir Kauno technologijos universitetai užėmė antrąją vietą (tarp 741 ir 750 vietos). Tas pačias pozicijas kaip ankstesniais metais išlaikė Vilniaus Gedimino technikos (vieta tarp 851 ir 900) ir Mykolo Romerio universitetai (vieta tarp 1001 ir 1200).

Tarp 685 Europos žemyno institucijų, Vilniaus universitetas užėmė 178 vietą, Kauno technologijos universitetas – 256 vietą, Vytauto didžiojo universitetas – 267 vietą, Vilniaus Gedimino technikos universitetas – 316 vietą, Mykolo Romerio universitetas – 348 vietą, Klaipėdos universitetas – 445 vietą. Baltijos šalyse aukščiausią vietą 2026 m. QS pasaulio universitetų reitinge užima Tartu universitetas (362 vieta), antroje vietoje – Vilniaus universitetas (446 vieta), trečioje – Talino technikos universitetas (635 vieta), ketvirtoje vietoje – Kauno technologijos universitetas (tarp 741 ir 750 vietos).

<sup>44</sup> <https://www.topuniversities.com/qs-world-university-rankings>. Sudarant QS pasaulio universitetų reitingus, aukštojo mokslo institucijos iš viso vertinamos pagal aštuonis kriterijus: akademinę reputaciją (angl. *Academic Reputation*), reputaciją tarp darbdavių (angl. *Employer Reputation*), mokslinių darbų citavimo rodiklį (angl. *Citations per Faculty*), studentų ir dėstytojų skaičiaus santykį padaliniuose (angl. *Faculty Student*), užsienio dėstytojų dalį (angl. *International Faculty*), universiteto tarptautinį tyrimų tinklą (angl. *International Research Network*), užsienio studentų skaičių (angl. *International Students*) ir tvarumą (angl. *Sustainability*).

## 12-003-11 Veiklos tikslas – užtikrinti valstybės remiamų mokyklų veiklą

**3 lentelė.** Veiklos tikslo 12-003-11 „Užtikrinti valstybės remiamų mokyklų veiklą“ poveikio rodiklis

| Poveikio rodiklis<br>(matavimo vienetai)                                                                                                                                                                         | Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai) | Faktinės poveikio rodiklio reikšmės |         |         | Siekta poveikio rodiklio reikšmė (2025 m.) | Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------|---------|---------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                  |                                           | 2023 m.                             | 2024 m. | 2025 m. |                                            | 2025 m.                                                                       | 2030 m. |
| 1                                                                                                                                                                                                                | 2                                         | 3                                   | 4       | 5       | 6                                          | 7                                                                             | 8       |
| <b>E-12-003-11-01</b> Vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui tenkanti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų suma (visas vidurinis išsilavinimas), palyginti su BVP vienam gyventojui (procentai) | 17,8 proc. (2017)                         | 20 proc. (2021)                     | n. d.   | n. d.   | 22 proc.                                   | 22                                                                            | 24      |

\* Besimokantieji pagal ISCED 2 ir ISCED 3 lygmenų švietimo programas.

Duomenų šaltinis – EBPO<sup>45</sup>.

2025 m. duomenys bus skelbiami 2029 metais.

Nuo 2019 m. iki 2020 m. Lietuvoje vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui tenkančių valstybės lėšų dalis nuo BVP vienam gyventojui paaugo 2 proc. punktais ir sudarė 21 proc., tačiau 2021 m. sumažėjo iki 19,6 proc. Šio rodiklio reikšmės augimas nėra tvarus, todėl kyla rizika nepasiekti *Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos* (2021)<sup>46</sup> iškelto 2030 m. siekinio – 24 proc. vienam bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo mokiniui.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, vienam besimokančiam asmeniui tekusios lėšos Lietuvoje stabiliai augo 2022–2024 m. ir pasiekė 6,7 tūkst. Eur vienam besimokančiajam (nuo 5,2 tūkst. Eur 2022 m.). Daugiausiai 2024 m. lėšų teko universitetuose besimokiusiems asmenims (11,1 tūkst. Eur), mažiausiai – besimokiusiesiems kolegijose (4,8 tūkst. Eur).

Vienam besimokiusiajam profesinio mokymo įstaigoje 2024 m. teko 7,5 tūkst. Eur, vienam besimokiusiajam bendrojo ugdymo mokykloje – 5,3 tūkst. Eur, vienam besimokiusiajam ikimokyklinio ugdymo įstaigoje – 8 tūkst. Eur<sup>47</sup>.

## 12-004-04 Strateginis tikslas (NPP-04) – stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą

Svarbiausi XIX ir XX Vyriausybės darbai sporto srityje 2025 m.: metų pabaigoje Vyriausybė pateikė Seimui Nacionalinės sporto tarybos įstatymo projektą, kuriuo siekiama tobulinti valstybės sporto politikos įgyvendinimo modelį; tolesniam sporto infrastruktūros finansavimui buvo atnaujinama Sporto plėtros programos pažangos priemonė Nr. 12-004-04-04-01 „Išvystyti ilgalaikę,

<sup>45</sup> Prieiga internete:

[https://data-explorer.oecd.org/vis?fs\[0\]=Topic%2C0%7CEducation%20and%20skills%23EDU%23&pg=0&fc=Topic&bp=true&snb=124&df\[ds\]=dsDisseminateFinalDMZ&df\[id\]=DSD\\_EAG\\_UOE\\_FIN%40DF\\_UOE\\_INDIC\\_FIN\\_PERSTUD&df\[ag\]=OECD.EDU.IMEP&df\[vs\]=3.0&dq=LTU..ISCED11\\_2\\_3.\\_T.INST\\_EDU.DIR\\_EXP.V%2B\\_Z.PT\\_B1GQ\\_POP.&pd=2020%2C2021&to\[TIME\\_PERIOD\]=true&vw=tb](https://data-explorer.oecd.org/vis?fs[0]=Topic%2C0%7CEducation%20and%20skills%23EDU%23&pg=0&fc=Topic&bp=true&snb=124&df[ds]=dsDisseminateFinalDMZ&df[id]=DSD_EAG_UOE_FIN%40DF_UOE_INDIC_FIN_PERSTUD&df[ag]=OECD.EDU.IMEP&df[vs]=3.0&dq=LTU..ISCED11_2_3._T.INST_EDU.DIR_EXP.V%2B_Z.PT_B1GQ_POP.&pd=2020%2C2021&to[TIME_PERIOD]=true&vw=tb)

<sup>46</sup> Parlamentinių partijų susitarimas dėl švietimo politikos vizijos dešimčiai metų (2021–2030 m.), pasirašytas 2021 m. rugsėjo 1 d., prieiga internete: <https://smsm.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/1/OdR2qpvyHyo.pdf>.

<sup>47</sup> Valstybės duomenų agentūra, statistinių rodiklių duomenų bazė, vienam besimokančiam asmeniui tenkančios lėšos: <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=84c9cc16-cf38-4e5b-9845-065cd78e848d#/>.

aiškiais kriterijais paremtą sporto vystymo politiką“ (vietoj 2025 m. pasibaigusios Valstybės investicijų programos); sudarant lygias galimybes rengti sportininkus ir sportininkams dalyvauti olimpinėse, parolimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse, buvo siekiama nustatyti vienodą asmenų su negalia sporto organizacijų ir sporto šakų federacijų finansavimo tvarką; siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją sporte, efektyviau kovoti su dopingo vartojimu bei apsaugoti sportininkus nuo dopingo rizikos, atnaujintos Nacionalinės antidopingo taisyklės; ruošiasi pradėti įgyvendinti naują ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų fizinio aktyvumo skatinimo programą; plaukimo ir saugaus elgesio vandenyje įgūdžių įgijo daugiau kaip 14 000 vaikų; organizuoti masiniai fizinio aktyvumo renginiai; nuo 2026 m. sausio 1 d. valstybinėse ir savivaldybių įstaigose dirbančių sporto trenerių darbo užmokestis padidintas 8,41 proc.; 2025 m. buvo intensyviai pildomas Sporto registras: užregistruota daugiau nei 700 sporto bazių, daugiau kaip 600 sporto organizacijų, daugiau kaip 5 000 sportininkų – tai leidžia pradėti naudoti registro duomenis priimant pagrįstus sprendimus, ypač sporto bazių plėtros srityje; Valstybės investicijų programos lėšomis buvo finansuojami 7 šalies sporto infrastruktūros projektai, skirti modernių ir prieinamų sporto erdvių plėtrai regionuose.

**4 lentelė.** Strateginio tikslo 12-004-04 „NPP-04. Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą“ poveikio rodiklis

| Poveikio rodiklis<br>(matavimo vienetai)                                               | Pradinė poveikio<br>rodiklio<br>reikšmė (metai) | Faktinės poveikio rodiklio<br>reikšmės |          |          | Siektina<br>poveikio<br>rodiklio<br>reikšmė<br>(2025 m.) | Nacionaliniame<br>pažangos plane<br>nustatytos siektinos<br>poveikio rodiklio<br>reikšmės |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------|----------|----------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                                                                                        |                                                 | 2023 m.                                | 2024 m.  | 2025 m.  |                                                          | 2025 m.                                                                                   | 2030 m.   |
| 1                                                                                      | 2                                               | 3                                      | 4        | 5        | 6                                                        | 7                                                                                         | 8         |
| E-12-004-04-01 Niekada nesimankštinančių (nesportuojančių) gyventojų dalis (procentai) | 34 proc. (2019)                                 | 39 proc.                               | 39 proc. | 39 proc. | 39 proc.                                                 | Netaikoma                                                                                 | Netaikoma |

Duomenų šaltiniai: 2023 m. tyrimą atliko UAB „Spinter tyrimai“, 2024 ir 2025 m. – UAB „Baltijos tyrimai“.

Nesportuojančių ir nesimankštinančių gyventojų dalis 2025 m. išliko tokia pati, kaip ir ankstesniais metais – 39 proc. Atsižvelgiant į tai, galima daryti prielaidą, kad valstybės taikomų fizinio aktyvumo skatinimo priemonių poveikis išlieka stabilus. Viena iš priežasčių, kodėl šis rodiklis nemažėjo, galėjo būti tai, kad pastaruosius 2 metus nebuvo skelbiamas Sporto rėmimo fondo projektų finansavimo konkursas, dalis Nacionalinės sporto agentūros administruojamų fizinio aktyvumo skatinimui skirtų lėšų buvo grąžintos į valstybės biudžetą.

Atsižvelgiant į ES šalių tendencijas, nesimankštinančių ir nesportuojančių Lietuvos gyventojų dalies rodiklio kiekybinis stabilumas gali būti vertinamas teigiamai: Lenkijoje, Portugalijoje, Vengrijoje neaktyvių gyventojų dalis išaugo keliais procentiniais punktais, o fiziškai aktyvių žmonių dalis ES nuo 2017 m. sumažėjo 2 procentiniais punktais.

## 12-004-11 Veiklos tikslas – sudaryti sąlygas sporto plėtrai

**5 lentelė.** Veiklos tikslo 12-004-11 „Sudaryti sąlygas sporto plėtrai“ poveikio rodiklis

| Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)                                                                                                                                                                                                                      | Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai) | Faktinės poveikio rodiklio reikšmės |          |          | Siekta poveikio rodiklio reikšmė (2025 m.) | Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------|----------|----------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                                                                                                                                                                                                                                                            |                                           | 2023 m.                             | 2024 m.  | 2025 m.  |                                            | 2025 m.                                                                       | 2030 m.   |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                          | 2                                         | 3                                   | 4        | 5        | 6                                          | 7                                                                             | 8         |
| <b>E-12-004-11-01</b> Strateginių sporto šakų, turinčių bent po vieną tarptautinius standartus atitinkančią sporto bazę aukšto meistriškumo sporto pratybių bei tarptautinių aukšto meistriškumo sporto varžybų organizavimo poreikiams, dalis (procentai) | 70 (2020) proc.                           | 83 proc.                            | 83 proc. | 92 proc. | 92 proc.                                   | Netaikoma                                                                     | Netaikoma |

Duomenų šaltinis – ŠMSM.

2025 m., Lietuvos sporto centro kompleksą „Druskininkai“ pritaikius šiuolaikinės penkiakovės pasaulio čempionatui, 11 iš 12 strateginių sporto šakų turi tarptautinius standartus atitinkančią sporto bazę, kurioje galima organizuoti svarbiausius tarptautinius aukšto meistriškumo sporto renginius. Tikėtina, kad artimiausiais metais situacija pagerės ir buriavimo sporto atstovams, nes Palangos savivaldybė plėtoja Šventosios uostą, ir tai leis turėti buriavimo sporto bazę su tiesioginiu išėjimu į Baltijos jūrą.

Pastaraisiais metais strateginių sporto šakų, turinčių bent po vieną tarptautinius standartus atitinkančią sporto bazę aukšto meistriškumo sporto pratybių bei tarptautinių aukšto meistriškumo sporto varžybų organizavimo poreikiams, daugėjo dėl Dariaus ir Girėno stadiono, Lazdynų baseino ir Lietuvos sporto centro Druskininkų sporto bazės įveiklinimo tarptautinėms aukšto meistriškumo sporto varžyboms.

### **Tolesniam sporto infrastruktūros finansavimui atnaujinama Sporto plėtros programos pažangos priemonė Nr. 12-004-04-04-01 „Išvystyti ilgalaikę, aiškiais kriterijais paremtą sporto vystymo politiką“**

2025 m. vasario 12 d. buvo sudaryta darbo grupė įvertinti sporto bazių plėtros poreikius bei pateikti siūlymus ir rekomendacijas švietimo, mokslo ir sporto ministrui dėl prioritetinių sporto bazių vystymo kryptių ir finansavimo kriterijų 2025–2030 metais. Atsižvelgiant į darbo grupės pradines išvalgas dėl prioritetinių sporto bazių vystymo kryptių ir į 2024 m. Nacionalinės sporto agentūros parengtą sporto bazių poreikių analizę, pradėta rengti atnaujinta Sporto plėtros programos pažangos priemonė Nr. 12-004-04-04-01 „Išvystyti ilgalaikę, aiškiais kriterijais paremtą sporto vystymo politiką“ tolesniam sporto infrastruktūros plėtros finansavimui (2025 m. baigėsi Valstybės investicijų programa). Pažangos priemonės projektas 2026 m. pradžioje baigiamas derinti su Finansų ministerija ir Centrine projektų vertinimo agentūra.

2025 m. gruodžio 8 d. buvo sudaryta darbo grupė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pažangos priemonės, finansuojamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, įgyvendinimui užtikrinti, kuri pradėjo rengti projektų finansavimo sąlygų aprašų projektus.

**2025 m. buvo intensyviai pildomas Sporto registras:** užregistruota daugiau nei 700 sporto bazių (savivaldybių sporto centrai, mokyklų aikštynai ir sporto salės), daugiau nei 600 sporto organizacijų, daugiau nei 5 000 sportininkų – tai leidžia pradėti naudoti jų duomenis pagrįstiems

sprendimams priimti, ypač sporto bazių plėtros srityje. 2026 m. planuojama pratęsti duomenų kaupimą.

Sporto registro plėtra jau leidžia gyventojams peržiūrėti daugelį artimiausių sporto bazių pagrindiniuose rajonų centruose, matyti veikiančias sporto organizacijas. Tačiau tam, kad būtų galima pasinaudoti visomis galimybėmis, dar turi būti surinkta daugiau duomenų apie trenerius, sporto organizacijas, sporto bazes visuose miestuose ir miesteliuose.

Numatyta naudoti registro sporto informacinę sistemą skaitmenizuojant ir statistinių duomenų kaupimą, ilgainiui atsisakant anksčiau naudotų *excel* formų.

## 12-005-11 Veiklos tikslas – užtikrinti veiksmingą švietimo valdymą nacionaliniu lygmeniu

**6 lentelė.** Veiklos tikslo 12-005-11 „Užtikrinti veiksmingą švietimo valdymą nacionaliniu lygmeniu“ poveikio rodiklis (ŠMSM)

| Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)                                                 | Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai) | Faktinės poveikio rodiklio reikšmės |            |             | Siekta poveikio rodiklio reikšmė (2025 metai) | Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------|------------|-------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                                                                                       |                                           | 2023 m.                             | 2024 m.    | 2025 m.     |                                               | 2025 m.                                                                       | 2030 m.   |
| 1                                                                                     | 2                                         | 3                                   | 4          | 5           | 6                                             | 7                                                                             | 8         |
| <b>E-12-005-11-01</b> Pasiiektų strateginio veiklos plano kriterijų dalis (procentai) | 43,43 proc. (2020)                        | 57,6 proc.                          | 68,7 proc. | 87,81 proc. | 100 proc.                                     | Netaikoma                                                                     | Netaikoma |

Duomenų šaltinis – ŠMSM.

**ŠMSM operatyviai informuoja visuomenę apie priimtus svarbius sprendimus ir veiklos rezultatus; analizuoja, vertina švietimo būklę ir kasmet skelbia apžvalgas, analizes**

2025 m. parengta ir paskelbta daugiau kaip 300 pranešimų spaudai ir 1 tūkst. įrašų ŠMSM socialinių tinklų paskyroje. Įvykdytos 3 komunikacijos kampanijos (Atvirų durų dienos profesinėse mokyklose, profesinio mokymo populiarinimo kampanija, pedagogikos studijų populiarinimo kampanija „Mokysiu“), surengti 6 informaciniai renginiai.

Pagal ŠMSM leidybos planą 2025 m. parengti leidiniai:

- *Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas*, ŠMSM, NŠA, Vilnius, 2025<sup>48</sup>.
- *Skaitmeninis švietimas Lietuvoje*, ŠMSM, NŠA, VšĮ Socialinių inovacijų institutas<sup>49</sup>.
- Švietimo problemos analizė *Ko pasiekta, įgyvendinant Švietimo plėtros programą?* (2025, Nr. 1)<sup>50</sup>.
- Švietimo problemos analizė *Veiksminga ar ne? Tyrimų duomenys apie priemones mokinių pasiekimams gerinti* (2025, Nr. 2)<sup>51</sup>.
- Švietimo problemos analizė *Ar ilgesni mokslo metai lemia geresnius mokymosi rezultatus?* (2025, Nr. 3)<sup>52</sup>.
- Vertimas iš anglų k. į lietuvių k. *Lietuva šalies fizinio aktyvumo duomenų suvestinė 2024 m.*<sup>53</sup>

<sup>48</sup> Prieiga internete:

[https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>49</sup> Prieiga internete:

<https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1746180744/6590/Skaitmeninis%20s%CC%8Cvietimas%20Lietuvoje.pdf>.

<sup>50</sup> Prieiga internete:

<https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1766486008/7238/%C5%A0vietimo%20pl%C4%97tros%20programa.pdf>.

<sup>51</sup> Bus paskelbta artimiausiu metu.

<sup>52</sup> *Ibid.*

<sup>53</sup> Prieiga internete:

[https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1763981268/7160/Lietuva%20\\_salies%20fizinio%20aktyvumo%20suvestine\\_2024\\_LT.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1763981268/7160/Lietuva%20_salies%20fizinio%20aktyvumo%20suvestine_2024_LT.pdf).

- Vertimas iš anglų k. į lietuvių k. *Metodiniai patarimai – kaip gerinti savo fizinį pajėgumą*<sup>54</sup>.

---

<sup>54</sup> Prieiga internete:

<https://www.fitbackeurope.eu/en-us/Fitness-report/How-can-I-improve-my-physical-fitness>.

## II SKYRIUS

### PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

**7 lentelė.** Valstybės veiklos srityse įgyvendinamos programos, pažangos ir tęstinės veiklos uždaviniai, jų asignavimai ir kitos lėšos bei poveikio rodikliai

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas   | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |             |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |             |                                    |                                     |                                    |                                    |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------|------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-----------|
|                                                                                                         |                                                                                                                 | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas   | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendi-nimo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |             | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveiki o rodikli o reikšmė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |           |
|                                                                                                         |                                                                                                                 | 2025 metais                             | 2025 metais | 2025 metais           |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais | 2025 metais                        | 2025 metais                         | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m.   |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                               | 3                                       | 4           | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8           | 9                                  | 10                                  | 11                                 | 12                                 | 13        |
| 12                                                                                                      | Švietimo, mokslo ir sporto valstybės veiklos sritis                                                             | 2744816,3                               | 2614706,2   | 95,26                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                     |                                    |                                    |           |
| 12-001                                                                                                  | Mokslo programa                                                                                                 | 64061,0                                 | 33551,5     | 52,37                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                     |                                    |                                    |           |
| 12-001-01-01                                                                                            | Stiprinti žmonių išteklius ir kompetencijas aukšto lygio mokslui ir mokslu grįstoms technologijoms kurti        | 20056,0                                 | 13446,3     | 67,04                 | 30779,8                                                 |                                   |             |                                    |                                     |                                    |                                    |           |
| E-12-001-01-01-01                                                                                       | Naujų mokslų daktaro laipsnį apsigynusių asmenų skaičius tūkstančiui gyventojų (vienetai)                       |                                         |             |                       |                                                         | 1,1                               | 1           | 1,2                                | n. d.                               | 111 proc. (2024 m.)                | 1,2                                | 1,5       |
| E-12-001-01-01-02                                                                                       | Tyrėjų aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose dalis nuo visos darbo jėgos (viso etato ekvivalentu) (procentai) |                                         |             |                       |                                                         | 0,5 proc.                         | 0,49 proc.  | 0,48 proc.                         | n. d.                               | 89,9 proc. (2024 m.)               | 0,48 proc.                         | 0,5 proc. |
| 12-001-01-02                                                                                            | Kurti aukšto lygio mokslo žinias, didinančias šalies konkurencingumą                                            | 41236,0                                 | 18007,9     | 43,67                 | 32751,5                                                 |                                   |             |                                    |                                     |                                    |                                    |           |

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                                                                                                               | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |             |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |                      |                                    |                                   |                                    |                                    |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------|------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-----------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                             | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas   | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendini-mo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |                      | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |           |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                             | 2025 metais                             | 2025 metais | 2025 metais           |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais          | 2025 metais                        | 2025 metais                       | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m.   |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                                                                                                                           | 3                                       | 4           | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8                    | 9                                  | 10                                | 11                                 | 12                                 | 13        |
| E-12-001-01-02-01                                                                                       | Lietuvos institucijose dirbančių tyrėjų publikacijų, patenkančių tarp 10 procentų pasaulyje dažniausiai cituojamų mokslinių publikacijų, dalis (procentai)                                                                  |                                         |             |                       |                                                         | 6,43 proc. (2021 m.)              | 5,89 proc. (2022 m.) | 6,5 proc.                          | n. d.                             | 115,5 proc. (2022 m.)              | 6,5 proc.                          | 10 proc.  |
| E-12-001-01-02-02                                                                                       | Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP finansavimas iš ES ir tarptautinių organizacijų lėšų (be lėšų, pateiktų per valstybės biudžetą), dalis nuo viso aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP finansavimo (procentai) |                                         |             |                       |                                                         | 5,9 proc.                         | 5 proc.              | 13 proc.                           | n. d.                             | 87,7 proc. (2024 m.)               | 13 proc.                           | 15 proc.  |
| 12-001-01-03                                                                                            | Skatinti mokslui imlaus verslo kūrimąsi bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir plėtoti verslumo kultūrą mokslo ir studijų institucijose                                                                                   | 2278,0                                  | 1708,9      | 75,02                 | 171537,4                                                |                                   |                      |                                    |                                   |                                    |                                    |           |
| E-12-001-01-03-01                                                                                       | Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimo Lietuvos verslo įmonių lėšomis dalis (procentai)                                                                                                              |                                         |             |                       |                                                         | 2,73 proc.                        | 2,63 proc.           | 3 proc.                            | n. d.                             | 89,5 proc. (2024 m.)               | 3 proc.                            | 4,3 proc. |
| E-12-001-01-03-02                                                                                       | Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimo užsienio verslo įmonių lėšomis dalis (procentai)                                                                                                              |                                         |             |                       |                                                         | 0,57 proc.                        | 0,3 proc.            | 1,7 proc.                          | n. d.                             | 33,3 proc. (2024 m.)               | 1,7 proc.                          | 2,7 proc. |
| 12-001-01-04                                                                                            | Plėtoti mokslų grįstas studijas, geriau panaudojant laisvųjų                                                                                                                                                                | 491,0                                   | 388,5       | 79,12                 | 39994,4                                                 |                                   |                      |                                    |                                   |                                    |                                    |           |

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                                       | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |                  |                       |                                                        | Poveikio rodiklių reikšmės        |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------|-----------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------|------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|---------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                                     | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas        | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |             | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |         |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                     | 2025 metais                             | 2025 metais      | 2025 metais           |                                                        | 2023 metais                       | 2024 metais | 2025 metais                        | 2025 metais                       | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m. |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                                                   | 3                                       | 4                | 5                     | 6                                                      | 7                                 | 8           | 9                                  | 10                                | 11                                 | 12                                 | 13      |
|                                                                                                         | mokslinių tyrimų potencialą, ir prisidėti prie Lietuvai ir pasauliui aktualių iššūkių sprendimo                                                     |                                         |                  |                       |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| E-12-001-01-04-01                                                                                       | Valstybės biudžeto asignavimų dalių, skirtų mokslo ir studijų veikloms vykdyti, tarpusavio santykis (procentai)                                     |                                         |                  |                       |                                                        | 39:61                             | 43:57       | 40:60                              | 43:57                             | 89,3 proc.                         | 40:60                              | 45:55   |
| E-12-001-01-04-02                                                                                       | Tarptautinių mokslinių publikacijų, parengtų su bendraautoriais iš užsienio, skaičius milijonui gyventojų (Europos inovacijų švieslentė) (skaičius) |                                         |                  |                       |                                                        | 942,2                             | 1024,3      | 1020                               | n. d.                             | 103,5 proc. (2024 m.)              | 1020                               | 1200    |
| <b>1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso</b>                                             |                                                                                                                                                     | <b>64061,0</b>                          | <b>33551,5</b>   | <b>52,37</b>          |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| iš jo:                                                                                                  |                                                                                                                                                     |                                         |                  |                       |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.1. valstybės biudžeto lėšos                                                                           |                                                                                                                                                     | 26089,0                                 | 21875,3          | 83,85                 |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.2. bendrojo finansavimo lėšos                                                                         |                                                                                                                                                     | 6249,0                                  | 1046,9           | 16,75                 |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos                                    |                                                                                                                                                     | 31723,0                                 | 10629,3          | 33,5                  |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos                                                                     |                                                                                                                                                     |                                         |                  |                       |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                     |                                         |                  |                       |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| <b>12-003</b>                                                                                           | <b>Švietimo programa</b>                                                                                                                            | <b>2594060,4</b>                        | <b>2496751,9</b> | <b>96,25</b>          |                                                        |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 12-003-03-01                                                                                            | Pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį                                                                                              | 198694,3                                | 145566,9         | 73,26                 | 416716                                                 |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                   | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |           |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |                       |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------|------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-------------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                 | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendi-nimo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |                       | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveiki o rodikli o reikšm ė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |             |
|                                                                                                         |                                                                                                                                 |                                         |           |                       |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais           |                                    |                                      |                                    | 2025 metais                        | 2025 metais |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                               | 3                                       | 4         | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8                     | 9                                  | 10                                   | 11                                 | 12                                 | 13          |
| E-12-003-03-01-01                                                                                       | Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio skaitymo gebėjimų srityje, dalis (procentai)       |                                         |           |                       |                                                         | 24,4 proc. (2018 m.)              | 24,8 proc. (2022 m.)  | 20 proc.                           | n. d.                                | 88,3 proc. (2022 m.)               | 20 proc.                           | 15 proc.    |
| E-12-003-03-01-02                                                                                       | Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio matematinio raštingumo srityje, dalis (procentai)  |                                         |           |                       |                                                         | 25,6 proc. (2018 m.)              | 27,8 proc. (2022 m.)  | 20 proc.                           | n. d.                                | 80,6 proc. (2022 m.)               | 20 proc.                           | 15 proc.    |
| E-12-003-03-01-03                                                                                       | Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio gamtamokslio raštingumo srityje, dalis (procentai) |                                         |           |                       |                                                         | 22,2 proc. (2018 m.)              | 21,8 proc. (2022 m.)  | 20 proc.                           | n. d.                                | 95,9 proc. (2022 m.)               | 20 proc.                           | 15 proc.    |
| E-12-003-03-01-04                                                                                       | Vidurinio išsilavinimo lygis (procentai)                                                                                        |                                         |           |                       |                                                         | 91,4 proc.                        | 91,7 proc.            | 90 proc.                           | n. d.                                | 102 proc. (2024 m.)                | 90 proc.                           | 91 proc.    |
| E-12-003-03-01-05                                                                                       | Dalyvavimo organizuotoje mokymo veikloje vienus metus iki sukankant oficialiajam pradiniam mokykliniam amžiui lygis (procentai) |                                         |           |                       |                                                         | 99,6 proc. (2022 m.)              | 98,01 proc. (2023 m.) | 96 proc.                           | n. d.                                | 102,1 proc. (2023 m.)              | 96 proc.                           | 96 proc.    |
| E-12-003-03-01-06                                                                                       | Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (NMPP) metu lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) patenkinamo pasiekimų lygio    |                                         |           |                       |                                                         | 1,5 proc.                         | 3,1 proc.             | 3 proc.                            | 4,8 proc.                            | 62,5 proc.                         | 3 proc.                            | –           |

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas               | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |             |                       |                                                        | Poveikio rodiklių reikšmės        |                               |                                    |                                   |                                    |                                    |          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|-----------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|----------|
|                                                                                                         |                                                                                                                             | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas   | Plano įvykdy-mo proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |                               | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė | Poveikio rodiklio pasiekim-o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |          |
|                                                                                                         |                                                                                                                             | 2025 metais                             | 2025 metais | 2025 metais           |                                                        | 2023 metais                       | 2024 metais                   | 2025 metais                        | 2025 metais                       | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m.  |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                           | 3                                       | 4           | 5                     | 6                                                      | 7                                 | 8                             | 9                                  | 10                                | 11                                 | 12                                 | 13       |
|                                                                                                         | nepasiekusių ketvirtokų dalis (procentai)                                                                                   |                                         |             |                       |                                                        |                                   |                               |                                    |                                   |                                    |                                    |          |
| E-12-003-03-01-07                                                                                       | NMPP metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių ketvirtokų dalis (procentai)                                 |                                         |             |                       |                                                        | 1,4 proc.                         | 1,6 proc.                     | 1,5 proc.                          | 2,6 proc.                         | 57,7 proc.                         | 1,5 proc.                          | –        |
| E-12-003-03-01-08                                                                                       | NMPP metu lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (procentai)    |                                         |             |                       |                                                        | 0,8 proc.                         | 0,5 proc.                     | 0,5 proc.                          | 2,4 proc.                         | 20,8 proc.                         | 0,5 proc.                          | –        |
| E-12-003-03-01-09                                                                                       | NMPP metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (procentai)                                  |                                         |             |                       |                                                        | 9,7 proc.                         | 10,2 proc.                    | 10 proc.                           | 13,1 proc.                        | 76,3 proc.                         | 10 proc.                           | –        |
| 12-003-03-02                                                                                            | Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui                                     | 75594,2                                 | 67503,6     | 89,3                  | 168140,4                                               |                                   |                               |                                    |                                   |                                    |                                    |          |
| E-12-003-03-02-01                                                                                       | Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis nuo visų, kuriems nustatytas pagalbos poreikis (procentai)                         |                                         |             |                       |                                                        | 81,1 proc. (2023–2024 m. m.)      | 83,4 proc. (2024–2025 m. m.)  | 85 proc.                           | 82,5 proc. (2025–2026 m. m.)      | 97 proc.                           | 85 proc.                           | 97 proc. |
| R-12-003-03-02-17-01                                                                                    | Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme) |                                         |             |                       |                                                        | 79,82 proc. (2023–2024 m. m.)     | 82,05 proc. (2024–2025 m. m.) | 65 proc.                           | 83,93 proc. (išankstiniai 2025–   | 129 proc.                          | 65 proc.                           | 75 proc. |

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                                     | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |               |                          |                                                                    | Poveikio rodiklių reikšmės        |                               |                                    |                                                     |                                       |                                    |          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|---------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------|----------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                                   | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-<br>mas | Plano įvykdym<br>o proc. | Vykdy-<br>mas<br>nuo pažangos uždavinio įgyvendini-<br>mo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |                               | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė                   | Poveikio rodiklio pasiekim<br>o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |          |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                   | 2025 metais                             | 2025 metais   | 2025 metais              |                                                                    | 2023 metais                       | 2024 metais                   | 2025 metais                        | 2025 metais                                         | 2025 metais                           | 2025 m.                            | 2030 m.  |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                                                 | 3                                       | 4             | 5                        | 6                                                                  | 7                                 | 8                             | 9                                  | 10                                                  | 11                                    | 12                                 | 13       |
|                                                                                                         | dalyvaujančius vaikus) (procentai) <sup>55</sup>                                                                                                  |                                         |               |                          |                                                                    |                                   |                               |                                    | 2026 m. m. duomenys)                                |                                       |                                    |          |
| E-12-003-03-02-03                                                                                       | Specialiųjų ugdymo(si) poreikių turinčių vaikų, išskyrus gabiuosius, dalyvaujančių neformaliajame vaikų švietime, dalis (procentai) <sup>56</sup> |                                         |               |                          |                                                                    | 80,33 proc. (2023–2024 m. m.)     | 81,98 proc. (2024–2025 m. m.) | 40 proc.                           | 82,07 proc. (2025–2026 m. m. išankstiniai duomenys) | 2025 proc.                            | 40 proc.                           | 50 proc. |
| R-12-003-03-01-23-02                                                                                    | Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis (procentai)                  |                                         |               |                          |                                                                    | 54,9 proc. (2023–2024 m. m.)      | 57,2 proc. (2024–2025 m. m.)  | 85 proc.                           | 59,1 proc. (2025–2026 m. m.)                        | 69,5 proc.                            | 85 proc.                           | 90 proc. |
| E-12-003-03-02-05                                                                                       | Iš žemiausias pajamas turinčių namų ūkių 25–29 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai), dalis (procentai)            |                                         |               |                          |                                                                    | 51,5 proc.                        | 35,5 proc.                    | 39 proc.                           | n. d.                                               | 93,4 proc. (2024 m.)                  | 39 proc.                           | 25 proc. |
| E-12-003-03-02-06                                                                                       | Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių dalis (procentai)                                                                             |                                         |               |                          |                                                                    | 48,2 proc. (2018 m.)              | 49,5 proc. (2022 m.)          | 55 proc.                           | n. d.                                               | 95,1 proc. (2022 m.)                  | 55 proc.                           | 70 proc. |

<sup>55</sup> 2025 m. Švietimo ir mokslo stebėsenos koordinavimo grupės sprendimu rodiklis perskaičiuotas pagal naują metodiką.

<sup>56</sup> *Ibid.*

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                                                                  | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |             |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |                              |                                    |                                   |                                    |                                    |          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|----------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas   | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendi-nimo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |                              | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |          |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                | 2025 metais                             | 2025 metais | 2025 metais           |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais                  | 2025 metais                        | 2025 metais                       | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m.  |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                                                                              | 3                                       | 4           | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8                            | 9                                  | 10                                | 11                                 | 12                                 | 13       |
| 12-003-03-03                                                                                            | Pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti besimokančiųjų judumo sąlygas | 10685,8                                 | 10602,1     | 99,22                 | 32203,4                                                 |                                   |                              |                                    |                                   |                                    |                                    |          |
| E-12-003-03-03-01                                                                                       | Sugrįžusių asmenų, gavusių pagalbą integruotis į švietimo sistemą (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo kartu), dalis nuo tų, kurie kreipėsi (procentai)          |                                         |             |                       |                                                         | 69,2 proc.                        | 74,1 proc.                   | 85 proc.                           | 88,4 proc.                        | 104 proc.                          | 85 proc.                           | 90 proc. |
| E-12-003-03-03-02                                                                                       | Užsieniečių, studijuojančių Lietuvos aukštosiose mokyklose, dalis, palyginti su bendru studijuojančių asmenų skaičiumi (procentai)                                             |                                         |             |                       |                                                         | 11,1 proc. (2023–2024 m. m.)      | 13,2 proc. (2024–2025 m. m.) | 10,5 proc.                         | 15,4 proc.                        | 146,7 proc.                        | 10,5 proc.                         | 12 proc. |
| 12-003-03-04                                                                                            | Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų                                               | 206543,2                                | 189235,1    | 91,62                 | 628962,9                                                |                                   |                              |                                    |                                   |                                    |                                    |          |
| E-12-003-03-04-01                                                                                       | Pameistrystės būdu besimokiusių profesinių mokyklų mokinių dalis nuo atitinkamais metais kvalifikaciją įgijusių mokinių skaičiaus (procentai) <sup>57</sup>                    |                                         |             |                       |                                                         | 21,8 proc.                        | 19,8 proc.                   | 8 proc.                            | 18,9 proc.                        | 236 proc.                          | 8 proc.                            | 15 proc. |
| E-12-003-03-04-02                                                                                       | Mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį                                                                                                                       |                                         |             |                       |                                                         | 27 proc.                          | 29,9 proc.                   | 35 proc.                           | n. d.                             | 103 proc.                          | 35 proc.                           | 36 proc. |

<sup>57</sup> Perskaičiuota pagal patikslintą metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V-316.

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                                                                                            | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |             |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |                    |                                    |                                      |                                    |                                    |          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------|------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|----------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                          | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas   | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendini-mo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |                    | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveiki o rodikli o reikšm ė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |          |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                          | 2025 metais                             | 2025 metais | 2025 metais           |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais        | 2025 metais                        | 2025 metais                          | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m.  |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                                                                                                        | 3                                       | 4           | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8                  | 9                                  | 10                                   | 11                                 | 12                                 | 13       |
|                                                                                                         | išsilavinimą (ISCED 3), dalis (procentai)                                                                                                                                                                |                                         |             |                       |                                                         |                                   |                    |                                    |                                      |                                    |                                    |          |
| E-12-003-03-04-03                                                                                       | Studijuojančių STEM srityse asmenų dalis, palyginti su visais studentais (procentai)                                                                                                                     |                                         |             |                       |                                                         | 25,2 proc.                        | 25,4 proc.         | 30 proc.                           | n. d.                                | 106 proc.                          | 30 proc.                           | 33 proc. |
| E-12-003-03-04-04                                                                                       | Studijuojančių STEM srityse vyrų dalis (procentai)                                                                                                                                                       |                                         |             |                       |                                                         | 72,4 proc.                        | 72,4 proc.         | 70 proc.                           | n. d.                                | 96,8 proc.                         | 70 proc.                           | 65 proc. |
| E-12-003-03-04-05                                                                                       | Studijuojančių STEM srityse moterų dalis (procentai)                                                                                                                                                     |                                         |             |                       |                                                         | 27,6 proc.                        | 27,6 proc.         | 30 proc.                           | n. d.                                | 95,2 proc.                         | 30 proc.                           | 35 proc. |
| E-12-003-03-04-06                                                                                       | Aukštųjų mokyklų absolventų, įsidarbinusių eiti atitinkamos kvalifikacijos reikalingas pareigas per 12 mėnesių po studijų baigimo, dalis nuo visų dirbančių ir netęsiančių mokslų absolventų (procentai) |                                         |             |                       |                                                         | 71,03 proc.                       | 73,2 proc.         | 74,3 proc.                         | n. d.                                | 98,9 proc.                         | 74,3 proc.                         | 76 proc. |
| E-12-003-03-04-07                                                                                       | Įsidarbinusių 20–34 metų asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, dalis (procentai)                        |                                         |             |                       |                                                         | 71,3 proc.                        | 76,6 proc.         | 80 proc.                           | n. d.                                | 103,5 proc. (2024 m.)              | 80 proc.                           | 82 proc. |
| E-12-003-03-04-08                                                                                       | 4 klasių mokinių, kuriems gamtamokslinis ugdymas organizuojamas laboratorijose, dalis (procentai)                                                                                                        |                                         |             |                       |                                                         | 48 proc. (2019 m.)                | 49 proc. (2023 m.) | 50 proc.                           | n. d.                                | 99,4 proc. (2023 m.)               | 50 proc.                           | 80 proc. |
| E-12-003-03-04-09                                                                                       | 8 klasių mokinių, kuriems gamtamokslinis ugdymas organizuojamas laboratorijose, dalis (procentai)                                                                                                        |                                         |             |                       |                                                         | 27 proc. (2019 m.)                | 46 proc. (2023 m.) | 50 proc.                           | n. d.                                | 109,5 proc. (2023 m.)              | 50 proc.                           | 80 proc. |

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                                                                | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |             |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |                              |                                    |                                   |                                    |                                    |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-----------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                              | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas   | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendini-mo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |                              | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |           |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                                              | 2025 metais                             | 2025 metais | 2025 metais           |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais                  | 2025 metais                        | 2025 metais                       | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m.   |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                                                                            | 3                                       | 4           | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8                            | 9                                  | 10                                | 11                                 | 12                                 | 13        |
| E-12-003-03-04-10                                                                                       | Mokinių (5–12 klasių), gavusių profesinio orientavimo paslaugas, dalis (procentai)                                                                                           |                                         |             |                       |                                                         | 28,5 proc.                        | 23,3 proc.                   | 60 proc.                           | n. d.                             | 66,6 proc. (2024 m.)               | 60 proc.                           | 100 proc. |
| 12-003-03-05                                                                                            | Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais | 23440,4                                 | 17386,3     | 74,17                 | 46440,5                                                 |                                   |                              |                                    |                                   |                                    |                                    |           |
| E-12-003-03-05-01                                                                                       | Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–34 metų asmenų dalis (procentai)                                                                                                   |                                         |             |                       |                                                         | 14 proc.                          | 12,7 proc.                   | 12,8 proc.                         | n. d.                             | 100,8 proc. (2024 m.)              | 12,8 proc.                         | 15 proc.  |
| E-12-003-03-05-02                                                                                       | Per paskutines 4 savaites besimokiusių 55–74 metų asmenų dalis (procentai)                                                                                                   |                                         |             |                       |                                                         | 5,6 proc.                         | 4,3 proc.                    | 5,5 proc.                          | n. d.                             | 95,6 proc. (2024 m.)               | 5,5 proc.                          | 8 proc.   |
| E-12-003-03-05-03                                                                                       | Gyventojų bazinio kompiuterinio raštingumo lygis (procentai)                                                                                                                 |                                         |             |                       |                                                         | 48,8 proc. (2021 m.)              | 52,9 proc. (2023 m.)         | 67 proc.                           | 53,8 proc.                        | 80,3 proc.                         | 67 proc.                           | 80 proc.  |
| 12-003-03-06                                                                                            | Sustiprinti pedagogo profesijos patrauklumą, sukurti veiksmingą jų rengimo ir kompetencijų tobulinimo sistemą                                                                | 21085,0                                 | 16787,0     | 79,62                 | 49909,6                                                 |                                   |                              |                                    |                                   |                                    |                                    |           |
| E-12-003-03-06-01                                                                                       | Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, dalis (procentai)                                                                                                                       |                                         |             |                       |                                                         | 19,8 proc. (2023–2024 m. m.)      | 20,4 proc. (2024–2025 m. m.) | 30 proc.                           | 20,9 proc.                        | 69,7 proc.                         | 30 proc.                           | 40 proc.  |
| E-12-003-03-06-02                                                                                       | Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalis (procentai)                                                                           |                                         |             |                       |                                                         | 60 proc.                          | 62,8 proc.                   | 57 proc.                           | 69,1 proc.                        | 121,2 proc.                        | 57 proc.                           | 65 proc.  |

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                    | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |           |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |                              |                                    |                                                    |                                    |                                    |             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------|------------------------------------|----------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-------------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                  | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendi-nimo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |                              | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodikli o reikšm ė                | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |             |
|                                                                                                         |                                                                                                                                  |                                         |           |                       |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais                  |                                    |                                                    |                                    | 2025 metais                        | 2025 metais |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                                | 3                                       | 4         | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8                            | 9                                  | 10                                                 | 11                                 | 12                                 | 13          |
| E-12-003-03-06-03                                                                                       | Mokytojų, turinčių bent minimalią reikalaujamą kvalifikaciją (ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmuo), dalis (procentai) |                                         |           |                       |                                                         | 63,3 proc. (2023–2024 m. m.)      | 62,6 proc. (2024–2025 m. m.) | 90 proc.                           | 63,7 proc. (2025–2026 m. m. išankstiniai duomenys) | 70,7 proc.                         | 90 proc.                           | 95 proc.    |
| 12-003-11-01                                                                                            | Tęstinės veiklos uždavinys – finansuoti bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo įstaigas ir veiklas          | 2058017,5                               | 2049670,8 | 99,59                 |                                                         |                                   |                              |                                    |                                                    |                                    |                                    |             |
| R-12-003-11-01-01                                                                                       | Finansuojamų bendrojo ugdymo mokyklų, ikimokyklinio ugdymo įstaigų ir religinių bendrijų mokyklų skaičius (vienetai)             |                                         |           |                       |                                                         | 35 <sup>58</sup>                  | 36                           | 36                                 | 36                                                 | 100 proc.                          | 36                                 | –           |
| R-12-003-11-01-02                                                                                       | Profesinės kvalifikacijos neturinčių jaunų bedarbių dalis, palyginti su registruotų jaunų bedarbių skaičiumi (procentai)         |                                         |           |                       |                                                         | 53,9 proc.                        | 50,3 proc.                   | 29 proc.                           | 54,9 proc.                                         | 52,8 proc.                         | 29 proc.                           | –           |
| 1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso                                                    |                                                                                                                                  | 2594060,3                               | 2496751,8 | 96,25                 |                                                         |                                   |                              |                                    |                                                    |                                    |                                    |             |
| iš jo:                                                                                                  |                                                                                                                                  |                                         |           |                       |                                                         |                                   |                              |                                    |                                                    |                                    |                                    |             |
| 1.1. valstybės biudžeto lėšos                                                                           |                                                                                                                                  | 2347147,8                               | 2320348,2 | 98,9                  |                                                         |                                   |                              |                                    |                                                    |                                    |                                    |             |

<sup>58</sup> Per 2023 m. 5 įstaigos buvo reorganizuotos. 2024 m. pradėta finansuoti dar 1 mokykla.

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas                                      | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |                |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------|------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|---------|
|                                                                                                         |                                                                                                                                                    | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas      | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendini-mo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |             | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |         |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                    | 2025 metais                             | 2025 metais    | 2025 metais           |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais | 2025 metais                        | 2025 metais                       | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m. |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                                                                  | 3                                       | 4              | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8           | 9                                  | 10                                | 11                                 | 12                                 | 13      |
| 1.2. bendrojo finansavimo lėšos                                                                         |                                                                                                                                                    | 20054,0                                 | 14439,8        | 72,0                  |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos                                    |                                                                                                                                                    | 222858,0                                | 159161,3       | 71,4                  |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos                                                                     |                                                                                                                                                    | 4000,5                                  | 2802,5         | 70,1                  |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
|                                                                                                         |                                                                                                                                                    |                                         |                |                       |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| <b>12-004</b>                                                                                           | <b>Sporto programa</b>                                                                                                                             | <b>73537,9</b>                          | <b>71648,7</b> | <b>97,43</b>          |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 12-004-04-04                                                                                            | Siekti gausinti aukščiausius Lietuvos sporto pasiekimus                                                                                            | 10,0                                    | 7,5            | 75                    | 17,5                                                    |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| E-12-004-04-04-01                                                                                       | Olimpinėse žaidynėse, olimpinių sporto šakų pasaulio ir Europos suaugusiųjų čempionatuose iškovotų medalių skaičius olimpinėse rungtyse (vienetai) |                                         |                |                       |                                                         | 8                                 | 18          | 15                                 | 7                                 | 46,7 proc.                         | 15                                 | 17      |
| E-12-004-04-04-02                                                                                       | Paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse, pasaulio ir Europos neįgaliųjų čempionatuose iškovotų medalių skaičius (vienetai)                             |                                         |                |                       |                                                         | 18                                | 12          | 15                                 | 19                                | 126,7 proc                         | 15                                 | 17      |
| 12-004-11-01                                                                                            | Tęstinės veiklos uždavinys – <i>testi sporto projektų įgyvendinimą</i>                                                                             | 73527,9                                 | 71641,2        | 97,43                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| R-12-004-11-01-01                                                                                       | Atnaujintų sporto aikštynų skaičius (vienetai)                                                                                                     |                                         |                |                       |                                                         | 8                                 | 8           | 8                                  | 0 <sup>59</sup>                   | 0                                  | 8                                  | –       |

<sup>59</sup> Švietimo įstaigų sporto aikštynų atnaujinimo programos įgyvendinimas buvo užbaigtas 2024 m., tad 2025 m. šios priemonės nebeliko.

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |           |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------|------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-------------|
|                                                                                                         |                                                                                                               | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendi-nimo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |             | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveiki o rodikli o reikšm ė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |             |
|                                                                                                         |                                                                                                               |                                         |           |                       |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais |                                    |                                      |                                    | 2025 metais                        | 2025 metais |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                             | 3                                       | 4         | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8           | 9                                  | 10                                   | 11                                 | 12                                 | 13          |
| 1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso                                                    |                                                                                                               | 73537,9                                 | 71648,7   | 97,43                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
| iš jo:                                                                                                  |                                                                                                               | 70793,9                                 | 69312,4   | 97,91                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
| 1.1. valstybės biudžeto lėšos                                                                           |                                                                                                               |                                         |           |                       |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
| 1.2. bendrojo finansavimo lėšos                                                                         |                                                                                                               |                                         |           |                       |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
| 1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos                                    |                                                                                                               |                                         |           |                       |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
| 1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos                                                                     |                                                                                                               | 2744,0                                  | 2 336,3   | 85,14                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
|                                                                                                         |                                                                                                               |                                         |           |                       |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
| 12-005                                                                                                  | Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos valdymo programa                                                      | 13157,0                                 | 12754,0   | 96,94                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
| 12-005-11-01                                                                                            | Tęstinės veiklos uždavinys –<br>organizuoti strateginį planavimą, atsiskaitymą ir kitų ŠMSM funkcijų vykdymą  | 12864,0                                 | 12558,7   | 97,63                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |
| R-12-005-11-01-01                                                                                       | Laiku parengtų atsakymų į DBSIS registruotus laiškus dalis (procentai)                                        |                                         |           |                       |                                                         | 88,9 proc.                        | 93,8 proc.  | 100 proc.                          | 97,8 proc.                           | 97,8 proc.                         | 100 proc.                          | –           |
| 12-005-11-02                                                                                            | Tęstinės veiklos uždavinys –<br>užtikrinti dalyvavimą tarptautinių organizacijų švietimo programose           | 293,0                                   | 195,3     | 66,65                 |                                                         |                                   |             |                                    |                                      |                                    |                                    |             |

| Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas | Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas | Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur) |                |                       |                                                         | Poveikio rodiklių reikšmės        |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|-----------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------|------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|---------|
|                                                                                                         |                                                                                                               | Planas (įskaitant patikslinimus)        | Vykdy-mas      | Plano įvykdym o proc. | Vykdy-mas nuo pažangos uždavinio įgyvendini-mo pradžios | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė |             | Siektina poveikio rodiklio reikšmė | Faktinė poveikio rodiklio reikšmė | Poveikio rodiklio pasiekim o proc. | Siektina poveikio rodiklio reikšmė |         |
|                                                                                                         |                                                                                                               | 2025 metais                             | 2025 metais    | 2025 metais           |                                                         | 2023 metais                       | 2024 metais | 2025 metais                        | 2025 metais                       | 2025 metais                        | 2025 m.                            | 2030 m. |
| 1                                                                                                       | 2                                                                                                             | 3                                       | 4              | 5                     | 6                                                       | 7                                 | 8           | 9                                  | 10                                | 11                                 | 12                                 | 13      |
| R-12-005-11-02-01                                                                                       | Specialistų darbo vizitų į tarptautinius susitikimus skaičius (vienetai)                                      |                                         |                |                       |                                                         | 150                               | 150         | 150                                | 150                               | 100 proc.                          | 150                                | –       |
| <b>1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso</b>                                             |                                                                                                               | <b>13157,0</b>                          | <b>12754,0</b> | <b>96,94</b>          |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| iš jo:                                                                                                  |                                                                                                               |                                         |                |                       |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.1. valstybės biudžeto lėšos                                                                           |                                                                                                               | 12621,0                                 | 12 229,0       | 96,9                  |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.2. bendrojo finansavimo lėšos                                                                         |                                                                                                               |                                         |                |                       |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos                                    |                                                                                                               | 536,0                                   | 525,0          | 97,9                  |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |
| 1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos                                                                     |                                                                                                               |                                         |                |                       |                                                         |                                   |             |                                    |                                   |                                    |                                    |         |

Duomenų šaltiniai: Eurostatas, Valstybės duomenų agentūra, Europos Komisijos Europos inovacijų švieslentė (angl. *European Innovation Scoreboard*), EBPO Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas PISA (angl. *Programme for International Student Assessment*), Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Tarptautinis moksleivių gyvenimo ir sveikatos tyrimas (angl. *Health Behavior School-aged Children*, HBSC), Tarptautinės švietimo pasiekimų vertinimo asociacijos IEA (angl. *International Association for the Evaluation of Educational Achievement*) Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas (angl. *Trends in International Mathematics and Science Study*, TIMSS), Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija UNESCO (angl. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*), Valstybės strateginės analizės centras STRATA, Užimtumo tarnyba, Švietimo valdymo informacinė sistema, ŠMSM.

## MOKSLO PROGRAMA

Programa parengta Mokslo plėtros programos<sup>60</sup> pagrindu ir yra skirta trimis NPP pirmojo tikslo *Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą* uždaviniams įgyvendinti:

1.1. Stiprinti žmonių išteklius ir kompetencijas aukšto lygio mokslui ir mokslu grįstoms technologijoms kurti.

1.2. Kurti aukšto lygio mokslo žinias, didinančias šalies konkurencingumą.

1.3. Skatinti mokslui imlaus verslo kūrimąsi bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir plėtoti verslumo kultūrą mokslo ir studijų institucijose.

Taip pat Mokslo programa įgyvendinamas NPP trečiojo tikslo *Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams* uždavinys Nr. 3.7. *Plėtoti mokslu grįstas studijas, geriau panaudojant laisvųjų mokslinių tyrimų potencialą, ir prisidėti prie Lietuvai ir pasauliui aktualių iššūkių sprendimo.*

Uždaviniams įgyvendinti suplanuotos dvi 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonės: Nr. 12-001-01-01-01 *Gerinti mokslo ir studijų aplinką*; Nr. 12-001-01-02-01 *Stiprinti inovacijų ekosistemas mokslo centruose*; taip pat bendra su Ekonomikos ir inovacijų ministerija pažangos priemonė Nr. 05-001-01-05-06 / 12-001-01-03-01 *Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas*.

### **12-001-01-01 Pažangos uždavinys – stiprinti žmonių išteklius ir kompetencijas aukšto lygio mokslui ir mokslu grįstoms technologijoms kurti**

Uždaviniui įgyvendinti suplanuota 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonė Nr. 12-001-01-01-01 *Gerinti mokslo ir studijų aplinką*<sup>61</sup>.

2025 m. buvo įgyvendinami šie XX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmai: Nr. 3.8.1. *Užtikrinti, kad valstybės biudžeto lėšos valstybinių mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų, dėstytojų ir neakademinių darbuotojų darbo užmokesčiui kasmet augtų ne mažiau kaip 5 proc. sparčiau už prognozuojamą kitų metų šalies vidutinio darbo užmokesčio augimą*; Nr. 3.8.2. *Siekti, kad mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) veiklai aukštajame moksle ir valdžios sektoriuje skirtų valstybės biudžeto asignavimų dalis nuo bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) nuosekliai augtų ir 2030 m. siektų 1 proc. BVP.*

<sup>60</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 26 d. nutarimas Nr. 67 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos patvirtinimo“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ba9d56107f7411ec993ff5ca6e8ba60c>.

<sup>61</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-940 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-001-01-01-01 „Gerinti mokslo ir studijų aplinką“ aprašo patvirtinimo“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/8b211780199411eeb233e8b04dc9bb3d>.

**8 pav.** Naujų mokslų daktaro laipsnį apsigynusių asmenų skaičius tūkstančiui gyventojų (vienetai)<sup>62</sup>



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra, Eurostatas.

Naujesni duomenys bus skelbiami 2026 m. gegužės mėn.

2024 m. Lietuvoje buvo vienas naujas mokslų daktaro laipsnį apsigynęs asmuo tūkstančiui gyventojų, naujausiais Eurostato duomenimis, 2023 m. ES vidutiniškai tūkstančiui gyventojų teko beveik du asmenys (1,9).

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, įgijusiųjų kvalifikaciją trečios pakopos – doktorantūros – studijose 2024 m. buvo 674, 2023 m. – 398, 2022 m. – 390, 2021 m. – 379.

Naujų mokslų daktaro laipsnį apsigynusių asmenų skaičius tūkstančiui 25–34 metų gyventojų nuo 2020 m. iki 2023 m. augo (nuo 0,9 iki 1,09), tačiau 2024 m. sumažėjo iki 1,02 (Valstybės duomenų agentūros duomenys)<sup>63</sup>.

Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis<sup>64</sup>, 2023–2025 m. įstojusiųjų į doktorantūros studijas daugėjo (2021 m. iš viso buvo 489 įstoję asmenys, 2022 m. – 556, 2023 m. – 600, 2024 m. – 636, 2025 m. – 642), todėl ateityje tikėtina šio rodiklio kitimo tendencija – didėjimas.

Lietuvos mokslo taryba konkurso būdu dalį valstybės finansuojamų doktorantūros vietų, įskaitant ir su įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis, paskirsto konkurso būdu. Taip siekiama stiprinti tyrėjų gebėjimus ir kompetencijas vykdyti aukšto lygio mokslinius tyrimus, į doktorantūrą pritraukti daugiau kvalifikuotų specialistų ir plėtoti MTEP atsižvelgiant į Lietuvos ūkio poreikius. 2025 m. buvo patvirtinta 70 Lietuvos mokslo tarybos skirstomų doktorantūros vietų, iš jų 20 rekomenduota skirti doktorantūrai su įmonėmis, įstaigomis, organizacijomis, vykdančiomis doktorantūros krypties aukšto lygio MTEP darbus.

## 2026 m. ketinama inicijuoti teisės aktų pakeitimus, siekiant sudaryti galimybes doktorantams turėti socialines darbuotojo garantijas

XX Vyriausybė nuo 2026 m. I ketv. įgyvendina veiksmą *Išplėsti socialines garantijas doktorantams, kartu įvertinant socialinių darbuotojo garantijų doktorantams užtikrinimo galimybes, taip pat sudaryti sąlygas įgyvendinti tarpkryptines, jungtines doktorantūros programas su kitų šalių*

<sup>62</sup> Pagal 2024 m. spalio 30 d. patvirtintą pakeistą NPP, numatyta siekti rodiklių *Naujų mokslų daktaro laipsnį apsigynusių asmenų skaičius 1 tūkst. 25–34 metų gyventojų (asmenys)* ir *Naujų mokslų daktaro laipsnį apsigynusių asmenų skaičius (asmenys)* didėjimo tendencijų.

<sup>63</sup> Šis rodiklis įtrauktas į 2024 m. spalio 30 d. atnaujintą NPP. Numatyta kitimo tendencija – didėjimas.

<sup>64</sup> Švietimo valdymo informacinėje sistemoje viešai skelbiama, kiek yra įstojusiųjų į trečią pakopą (doktorantūrą), tai yra visi įstojusieji, ne tik naujai įstoję asmenys:

<https://rsvis3.emokykla.lt/cognos/bi/?perspective=classicviewer&id=i74A2ADC289674DE38CF4CD768625AD6B&objRef=i74A2ADC289674DE38CF4CD768625AD6B&action=run&format=HTML&cmPropStr=%7B%22id%22%3A%22i74A2ADC289674DE38CF4CD768625AD6B%22%2C%22type%22%3A%22report%22%2C%22defaultName%22%3A%2207.%20Priimti%20%C4%AF%20auk%C5%A1t%C4%85sias%20mokyklas%20pame%C4%8Diui%20pagal%20kryp%C4%8Di%C5%B3%20grupes%22%2C%22permissions%22%3A%5B%22execute%22%2C%22read%22%2C%22traverse%22%5D%7D.>

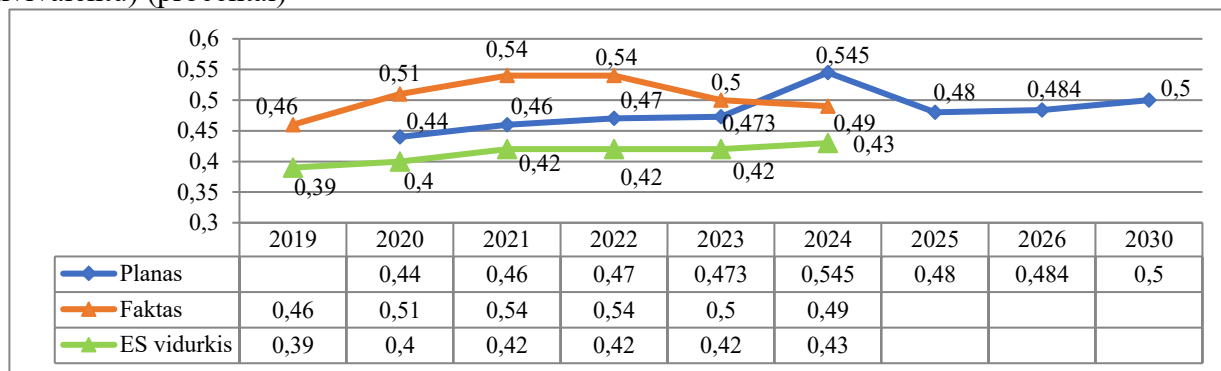
universitetais. 2026 m. ketinama inicijuoti teisės aktų pakeitimus, siekiant sudaryti galimybes doktorantams turėti socialines darbuotojo garantijas.

### Doktorantai, išėję akademinį atostogų, gali gauti socialinę paramą<sup>65</sup>

Nedirbantiems ir socialinių garantijų netekusiems doktorantams, išėjusiems akademinį atostogų, parama teikiama siekiant paskatinti juos grįžti tęsti doktorantūros studijų. Paramos doktorantams dydis siekia 6,5 bazinių socialinių išmokų per mėnesį. Parama skiriama, kai doktorantas tenkina šiuos kriterijus: 1) jis yra vienas iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienas gyvenantis asmuo, turintis teisę gauti arba gaunantis socialinę pašalpą pagal Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, ir 2) yra išėjęs akademinį atostogų dėl ligos, gydytojiui ar gydytojų konsultacinei komisijai rekomendavus, arba dėl nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros atostogų. Parama doktorantui skiriama nuo doktoranto prašymo gavimo iki doktoranto akademinį atostogų pabaigos, bet ne ilgesniam nei 18 mėnesių laikotarpiui.

2025 m. buvo skirta parama 3 doktorantams, išėjusiems akademinį atostogų (Valstybės studijų fondo pateikta informacija).

**9 pav.** Tyrėjų aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose dalis nuo visos darbo jėgos (viso etato ekvivalentu) (procentai)<sup>66</sup>



Duomenų šaltinis – Eurostatas.

Naujesni duomenys bus skelbiami 2026 m. lapkričio mėn.

Tyrėjų aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose dalis nuo visos darbo jėgos (viso etato ekvivalentu), 2019–2022 m. stabiliai augusi, 2023 ir 2024 m. mažėjo. Ta pati tendencija Lietuvoje stebima ne tik aukštojo mokslo ir valdžios sektoriuose, bet ir imant tyrėjų dalį visuose sektoriuose nuo visos šalies darbo jėgos (2019 m. tyrėjų dalis nuo visos darbo jėgos sudarė 0,68 proc., 2020 m. – 0,72 proc., 2021 m. – 0,78 proc., 2022 m. – 0,8 proc., 2023 m. ir 2024 m. – 0,71 proc.). Tuo metu ES vidurkio tendencijos skiriasi nuo Lietuvos tendencijų ir ES 2024 m. tyrėjų dalies nuo visos darbo jėgos mažėjimo nebuvo fiksuota (2019 m. – 0,89 proc., 2020 m. – 0,92 proc., 2021 m. – 0,96 proc., 2022 m. – 0,99 proc., 2023 m. – 1,01 proc., 2024 m. – 1,03).

Bendras tyrėjų skaičius šalyje – per metus padidėjo daugiau kaip 158 tyrėjais, tačiau tyrėjų dalies nuo visos darbo jėgos dalies mažėjimą Lietuvoje 2024 m. lėmė dar sparčiau didėjęs darbo jėgos šalyje skaičius (nuo 1 546,6 tūkst. darbuotojų 2023 m. iki 1 575,5 tūkst. darbuotojų 2024 metais<sup>67</sup>).

<sup>65</sup> Vyriausybė 2023 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 909 patvirtino Paramos doktorantams, išėjusiems akademinį atostogų, aprašą: „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/877887348d2a11eea791d94269904d9b?jfwid=-117zm70kz>.

<sup>66</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta šio rodiklio siektina kitimo tendencija – didėjimas.

<sup>67</sup> Oficialiosios statistikos portalas, prieiga internete: <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=73d6dfd3-cb09-4854-baee-8509c8e52bc4>.

**Nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. 8 proc. padidintas dėstytojų, mokslo ir neakademių darbuotojų darbo užmokesčio fondas, nuo 2026 m. sausio 1 d. – dar 8,41 proc.**

Valstybinių mokslo ir studijų institucijų (mokslinių tyrimų institutų, universitetų ir kolegijų) darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. skirta 18,8 mln. Eur.

Mokslo ir studijų institucijų akademių ir neakademių darbuotojų darbo užmokesčio fondas nuo 2026 m. sausio 1 d. padidintas dar iš viso 8,41 proc. (įskaičiuojant pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio didinimą 0,71 proc. nuo 1 785,4 Eur iki 1 798 Eur)<sup>68</sup>.

ŠMSM 2025 m. pabaigoje<sup>69</sup> informavo apie tai mokslo ir studijų institucijas ir paprašė užtikrinti, kad skirti papildomi asignavimai darbo užmokesčiui padidinti būtų panaudoti pagal paskirtį<sup>70</sup>.

**Prie žmonių išteklių ir kompetencijų stiprinimo aukšto lygio mokslui ir mokslu grįstoms technologijoms kurti prisideda ŠMSM įgyvendinamos 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos 1 tikslo „Pažangesnė Lietuva“ 1.1 uždavinio „1.1. Stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacinius pajėgumus ir diegti pažangiąsias technologijas“ veikla *Tyrėjų karjeros patrauklumo didinimas ir protų cirkuliacijos skatinimas*:** podoktorantūra, tyrėjų mokslinės išvykos iš Lietuvos / į Lietuvą; užsienio tyrėjų pritraukimas vykdyti MTEP veiklas, Lietuvos tyrėjų tarptautinio ir tarpsektorinio (doktorantūra su verslu, podoktorantūros stažuotės versle) mobilumo iniciatyvos. Pagal šią veiklą 2026 m. bus pradėta įgyvendinti tyrėjų lyderystės ugdymo programa „Mano pirmoji tyrimų komanda“, kuria siekiama skatinti jaunųjų mokslininkų lyderystę, sukurti naujas tyrėjų savarankiškas grupes sumaniosios specializacijos srityse, pritraukti ir išlaikyti tyrėjus iš užsienio, vykdyti MTEP veiklas, skatinti bendradarbiavimą su verslu. 2025 m. gruodžio mėn. Lietuvos mokslo taryba paskelbė kvietimą teikti paraiškas ir pradėti tarptautines atviras tyrėjų grupių vadovų atrankas<sup>71</sup>.

#### **12-001-01-02 Pažangos uždavinys – kurti aukšto lygio mokslo žinias, didinančias šalies konkurencingumą**

Uždaviniui įgyvendinti suplanuota 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonė Nr. 12-001-01-02-01 *Stiprinti inovacijų ekosistemas mokslo centruose*<sup>72</sup>.

2025 m. buvo įgyvendinamas XX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.8.6. *Įgyvendinti naujus taikomuosius MTEP projektus, atitinkančius sumaniosios specializacijos prioritetus ir regionų poreikius, ir įtraukti į veiklas ne mažiau kaip 150 verslo subjektų.*

<sup>68</sup> Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72<sup>1</sup> straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72<sup>1</sup>, 73, 75<sup>3</sup>, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64<sup>1</sup> straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Lietuvos Respublikos Seimas pritarė 2025 m. lapkričio 27 d. posėdyje (t. y. įstatymai, numatantys mokslo institutų darbuotojų darbo užmokesčio didinimą nuo 2026 m. sausio 1 d. 8,41 proc.).

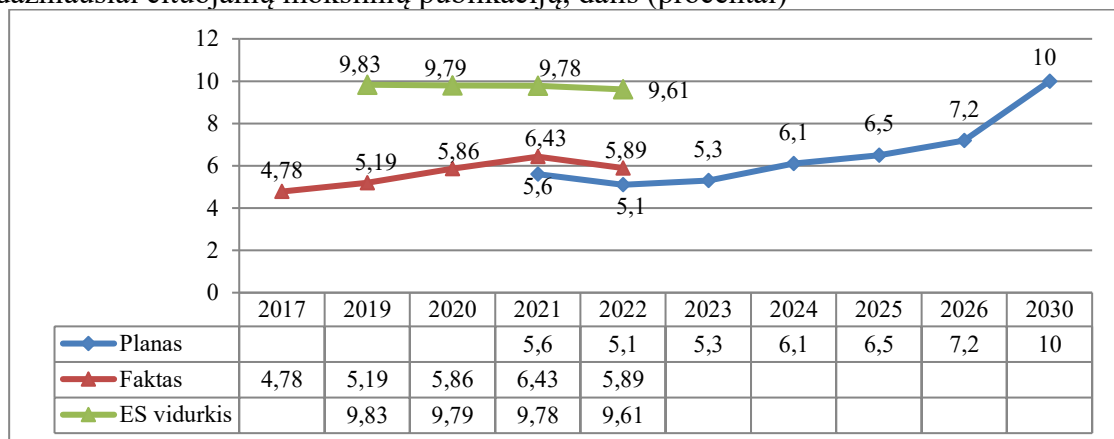
<sup>69</sup> 2025 m. gruodžio 18 d. raštu Nr. SR-4246 „Dėl darbo užmokesčio didinimo 2026 m.“

<sup>70</sup> Aukštosios mokyklos, pagal Konstituciją ir Mokslo ir studijų įstatymo 8 straipsnį, turi autonomiją ir darbo apmokėjimo sąlygas nusistato pačios (jose darbo apmokėjimo įstatymai nereglamentuoja).

<sup>71</sup> <https://lmt.lrv.lt/lt/kvietimai/kvietimas-teikti-anketas-pagal-pazangos-priemone-nr-12-003-03-06-01-mano-pirmoji-tyrimu-komanda/>.

<sup>72</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. V-1250 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-001-01-02-01 „Stiprinti inovacijų ekosistemas mokslo centruose“ aprašo patvirtinimo“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/985b21e01e1111edb4cae1b158f98ae5>.

**10 pav.** Lietuvos institucijose dirbančių tyrėjų publikacijų, patenkančių tarp 10 proc. pasaulyje dažniausiai cituojamų mokslinių publikacijų, dalis (procentai)

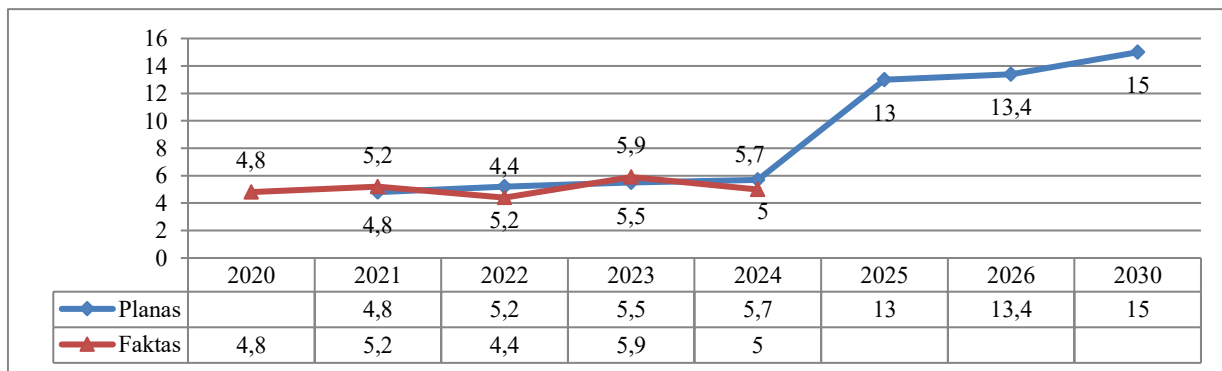


Duomenų šaltinis – Europos Komisija, Europos inovacijų švieslentė (angl. *European Innovation Scoreboard*).

2023 m. duomenys bus paskelbti 2026 m. Europos inovacijų švieslentėje 2026 m. III ketv.

Lietuvoje, kaip ir bendrai ES, tyrėjų publikacijų, patenkančių tarp 10 proc. pasaulyje dažniausiai cituojamų mokslinių publikacijų, dalis, naujausiais 2022 m. duomenimis, šiek tiek sumažėjo. Pagal šį rodiklį pasaulyje pirmauja Kinija<sup>73</sup>.

**11 pav.** Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP finansavimo iš ES ir tarptautinių organizacijų lėšų (be lėšų, pateiktų per valstybės biudžetą) dalis nuo viso aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP finansavimo (procentai)<sup>74</sup>



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.  
2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP finansavimas iš ES ir tarptautinių organizacijų lėšų (be lėšų, pateiktų per valstybės biudžetą) dalis nuo viso aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP finansavimo 2024 m. reikšmingai mažėjo (0,9 proc. punkto lyginant su 2023 m.) ir sudarė

<sup>73</sup> *Science, research and innovation performance of the EU, 2024*, 169–170 psl., prieiga internete: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c683268c-3cdc-11ef-ab8f-01aa75ed71a1/language-en>.

<sup>74</sup> MTEP – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra: sistemingai atliekamas kūrybinis pažinimo darbas, įskaitant žmogaus, kultūros ir visuomenės pažinimą ir šio pažinimo panaudojimas praktinėms. Aukštojo mokslo sektorius – aukštosios mokyklos (universitetai ir kolegijos), neatsižvelgiant į jų finansavimą ar priklausomybę, mokslinių tyrimų įstaigos, eksperimentinės stotys, klinikos ir kitos įstaigos, tiesiogiai valdomos ar administruojamos aukštojo mokslo įstaigų ar su jomis susietos. Šiam sektoriui priskiriami universitetų mokslo institutai, kurių steigėjų funkcijas vykdo aukštosios mokyklos. Valdžios sektorius – sektorius, apimantis iš privalomų mokėjimų finansuojamus institucinius vienetų, kurių pagrindinė veikla – ne rinkos paslaugų teikimas ir (ar) nacionalinių pajamų ir turto perskirstymas. MTEP tyrime dalyvauja valstybės mokslo institutai, valstybės mokslo įstaigos, meteorologinės ir ornitologinės stotys, statistikos tarnybos, standartizacijos ir metrologijos tarnybos, geologinės tarnybos, muziejai, ligoninės ir kt., viešosios ir ne pelno įstaigos, finansuojamos iš biudžeto ir kontroliuojamos valstybės ir savivaldybių institucijų.

5 proc. Santykinio dydžio mažėjimą lėmė aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimo Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų lėšomis (be lėšų, pateiktų per Valstybės biudžetą) (mln. Eur)<sup>75</sup> mažėjimas daugiau nei 2 mln. Eur per 2024 m. (lyginant su 2023 m.). Iš 2024 m. panaudotų 24,5 mln. Eur lėšų didžioji dalis (78 proc.) buvo ES lėšos, panaudotos aukštojo mokslo sektoriaus MTEP veikloms finansuoti – šio sektoriaus MTEP finansavimas iš ES programų per 2024 m. sumažėjo nuo 23,0 mln. Eur 2023 m. iki 19,1 mln. Eur 2024 metais. Kita vertus, valdžios sektoriaus (mokslinių tyrimų institutai) pritrauktos ES programų lėšos augo nuo 2 mln. Eur 2023 m. iki 4,5 mln. Eur 2024 m.

### **2025 m. pasiruošta įgyvendinti naujus taikomuosius MTEP projektus, atitinkančius sumaniosios specializacijos prioritetus, įtraukiant verslo subjektus**

Įgyvendinant veiklos „Skatinti vykdyti taikomuosius MTEP“ poveiklę „Tarptautinių kompetencijos centrų kūrimas“, 2026 m. I ketv. planuojama pradėti įgyvendinti Lietuvos mokslo tarybos su partneriais mokslo ir studijų institucijomis įgyvendinamus projektus, apimančius taikomųjų MTEP projektų ir su jais susijusių veiklų atrinktuose 5 tarptautiniuose kompetencijos centruose<sup>76</sup> planavimą ir vykdymą, centrų veiklos stebėseną, tikslines mokslo misijas pristatant centrų veiklą ir šalies MTEP potencialą tarptautiniuose ir nacionaliniuose renginiuose. Šiai poveiklei numatyta 44 mln. Eur. Ji bus įgyvendinama nuo 2026 m. iki 2029 m. III ketvirčio<sup>77</sup>.

Įgyvendinant veiklos „Skatinti vykdyti taikomuosius MTEP“ poveiklę „Taikomųjų MTEP vykdymas“ siekiama sutelkti mokslo ir verslo atstovus spręsti valstybei ir visuomenei aktualias problemas: nuo 2026 m. bus finansuojami didelės apimties projektai, kurių tikslas – mokslinės, socialinės, ekonominės ar kitos problemos sprendimo paieška, siekiant potencialaus rezultatų komercinimo, pritaikymo visuomenės poreikiams. Šiuos projektus vykdys suinteresuotų šalių konsorciškai, sudaryti iš universitetų, mokslinių tyrimų institutų, kolegijų, universitetų ligoninių, įmonių ir kitų organizacijų. Į konsorciškai sudėtį yra būtina įtraukti bent vieną kolegiją ir bent dvi įmones. Įgyvendinant projektus, bus vykdomi taikomieji MTEP, atitinkantys misijų temas (Saugi ir įtrauki e. visuomenė; Sumani ir klimatui neutrali Lietuva; Inovacijos sveikatai). Šiai poveiklei iš viso numatyta 42 mln. Eur. Ji taip pat bus įgyvendinama nuo 2026 m. iki 2029 m. III ketvirčio<sup>78</sup>.

---

<sup>75</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtintas NPP rodiklis *Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimas Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų lėšomis (be lėšų, pateiktų per Valstybės biudžetą) (mln. Eur)*. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 m. šių lėšų buvo 26,594 mln. Eur, 2022 m. – 15,794 mln. Eur, 2021 m. – 16,345 mln. Eur.

<sup>76</sup> 2025 m. birželio 5 d. patvirtintas finansuojamų tarptautinių kompetencijos centrų sąrašas ir jų institucinė sudėtis: Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. birželio 5 d. įsakymas Nr. V-624 „Dėl Tarptautinių kompetencijos centrų sąrašo ir jų institucinės sudėties patvirtinimo“, prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/90b6be9041ef11f0b070ee7f1ceefc75>.

<sup>77</sup> Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) paskelbė kvietimą teikti paraiškas. Paraiškų laukiama iki 2026 m. sausio 29 dienos.

<sup>78</sup> CPVA ir Lietuvos mokslo taryba pasirašė sutartį dėl Lietuvos mokslo tarybos veiklų finansavimo š. m. spalio 13 d. Lietuvos mokslo taryba kartu su partneriais rengia investicijų projektą (planuojama parengti per 1–2 mėn.). Investicijų projektas bus teikiamas vertinti CPVA.

### **Įgyvendinamos „Europos horizonto“ akceleravimo veiklų plano priemonės<sup>79</sup>**

Įgyvendinamos programos „Europos horizontas“ akceleravimo veiklos: pasibaigę 7 kvietimai, tęsiamas 1 kvietimas; finansavimas jau skirtas 402 projektams – iš viso apie 21,2 mln. Eur Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP) lėšų ir apie 0,27 mln. Eur iš valstybės biudžeto.

Perskirsčius lėšas tarp programos „Europos horizontas“ veiklų ir gavus papildomų EGADP lėšų, įgyvendinama nauja veikla „Parama laboratorijų įrangai ir MTEP infrastruktūrai atnaujinti“. Pasibaigus šios veiklos kvietimui, gauta 130 mokslo ir studijų institucijų projektų įgyvendinimo planų. Bendra prašoma finansavimo suma siekia daugiau kaip 23 mln. Eur. Veiklai įgyvendinti numatyta skirti iki 20,2 mln. Eur EGADP lėšų ir iki 4,2 mln. Eur iš valstybės biudžeto.

Reformavus Lietuvos mokslo tarybą, sutelkus nacionalinių kontaktinių asmenų tinklą Lietuvos mokslo taryboje bei įgyvendinus „Europos horizonto“ akceleravimo veiklų plano priemones, Lietuvai pavyko pasiekti proveržį pagal dalyvavimą ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ kvietimuose – iki 2025 m. gruodžio 16 d. Lietuvos dalyviams skirta Europos Komisijos dotacija ES bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ kvietimuose siekė 187,5 mln. Eur ir tai buvo 93,5 mln. Eur daugiau, nei per visą „Horizontas 2020“ programos laikotarpį. Iki 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Komisija buvo pasirašiusi 491 sutartį su 651 Lietuvos dalyviu dėl projektų įgyvendinimo (per visą programos „Horizontas 2020“ laikotarpį iš viso programos projektuose buvo 631 Lietuvos dalyvis).

### **Per sukurta mokslo ir inovacijų patarėjų tinklą, jų etatų įsteigimą ministerijose ir Vyriausybės kanceliarijoje<sup>80</sup> 2025 m. horizontaliai stiprintos mokslo ir inovacijų integracijos į visas valstybės valdymo sritis sąlygos<sup>81</sup>**

Per 2025 m. mokslo ir inovacijų patarėjų tinklas prisidėjo prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, doktorantūros temų ir reikminių tyrimų, paskirtinių programų formavimo. Mokslo ir inovacijų patarėjai, vykdydami funkcijas juos priėmusiose Vyriausybės institucijose, vykdė veiklas, susijusias su mokslu grįstų patarimų, rekomendacijų ar analitinių įžvalgų teikimu, analitinių įrankių kūrimu, ministerijų kolegų kompetencijų stiprinimu, renginių organizavimu institucijoms aktualiais teminiais klausimais: nuo gynybos ir sveikatos apsaugos iki kultūros, bioekonomikos, klimato kaitos, socialinių inovacijų, mokslo diplomatijos ir pan. Patarėjai vykdė tinklaveiką, dalinosi gerosiomis mokslinių įrodymų panaudojimo viešojoje politikoje praktikomis su kitų šalių mokslo patarėjais iš Didžiosios Britanijos, Estijos, Ispanijos. Didžioji dalis Mokslo ir inovacijų tinklo patarėjų dalyvaudami „Europos horizonto“ komitetuose, NATO *Transatlantic Quantum Community*<sup>82</sup> ir kitose darbo grupėse prisidėjo prie tarpsektorinio ir tarptautinio bendradarbiavimo

<sup>79</sup> 2023 m. parengti dokumentai ir paskelbti kvietimai pagal visas kompleksinio „Europos horizonto“ akceleravimo plano veiklas:

- parama veikloms, skirtoms Europos mokslinių tyrimų erdvės prioritetams įgyvendinti, siekiant institucinių pokyčių;
- parama Lietuvos dalyvavimui tarptautiniuose Europos Sąjungos koordinavimo iniciatyvų projektuose kofinansuoti;
- parama mokslo, asocijuotų verslo struktūrų narystei ir veiklai tarptautiniuose tinkluose, generuojančiuose iniciatyvas ir ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ tematikas;
- parama mokslo ir MVĮ projektams, gavusiems Europos Komisijos kokybės ženklą, ir Marie Skłodowskos-Curie veiklos, Europos mokslo tarybos, Pažangos sklaidos ir mokslinių tyrimų erdvės teigiamai įvertintiems, tačiau dėl lėšų trūkumo negavusiems Europos Komisijos finansavimo projektams;
- parama mokslo ir verslo kompetencijų stiprinimui rengti tarptautines projektų paraiškas MTEPI veikloms finansuoti;
- parama identifikuotiems startiniams MTEP projektams ir galimybių studijoms su institucijų kelrodžiais sėkmingam dalyvavimui Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ kvietimuose skatinti.

<sup>80</sup> 2023 m. įdarbinta 12 mokslo ir inovacijų patarėjų, 2024 m. – 3. Daugiau informacijos: <https://lmt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/mokslo-politika/mokslo-ir-inovaciju-patareju-tinklas/>.

<sup>81</sup> 2024 m. įsteigus mokslo ir inovacijų patarėjų tinklą ministerijose ir Vyriausybės kanceliarijoje, visose valdymo srityse atsiranda integrali mokslo dedamoji; didinama mokslo, inovacijų paklausa, mokslo ir inovacijų patarėjai veikia kaip tarpininkai tarp valstybės, mokslo ir verslo, jungia bendruomenes.

<sup>82</sup> NATO transatlantinė kvantinių technologijų bendruomenė – tai NATO inicijuota tarptautinė bendruomenė, vienijanti kvantinių technologijų ekspertus iš valstybių narių ir partnerių. Ši sąjungininkus vienijanti platforma koordinuoja kvantinių technologijų pažangą.

stiprinimo (įskaitant ir kelių ministerijų bei savivaldybių išitraukimo į tarptautinių projektų įgyvendinimą). Buvo paskelbti keturi naujienlaiškiai, surengti susitikimai su įvairiomis institucijomis, tarp jų ambasadomis ir mokslo ir inovacijų veiklą vykdančių institucijų atstovais.

**Įgyvendinant ES 2021–2027 m. struktūrinių fondų investicijų programos veiklą „Didinti mokslo tarptautiškumo lygį“, skatinama dalyvauti tarptautinėse MTEP programose, tokiose kaip „Eureka“, tinkluose, iniciatyvose, infrastruktūrose, Europos partnerystėse (bei bendrai finansuojamas tarptautinių kompetencijos centrų kūrimas pagal Europos horizonto susietuosius veiksmus (*Teaming projektai*) ir kt.), stiprinamas programos „Europos horizontas“ nacionalinių kontaktinių asmenų tinklas ir užtikrinamos Lietuvos mokslo ir inovacijų ryšių biuro Briuselyje LINO veiklos**

2025 m. buvo paskelbti 5 tematiniai kvietimai pagal „Eureka“ programą. „Eureka“ „Globalstars“ kvietime su Taivanu buvo sulauktos 6 Lietuvos dalyvių (mokslo ir studijų institucijų kartu su įmonėmis) paraiškos. Projekto partneriai kartu su Taivano partneriais projekto metu sieks sukurti 6 artimus patekimui į rinką produktus aukštųjų technologijų srityje (fotonikos ir lazerinių technologijų, biotechnologijų ir išmaniųjų judumo sistemų). Programos tinklo projektuose teigiamai įvertinta 17 Lietuvos projektų, o „Eureka“ tinklo tematiname kvietime „Atsistatymui po stichinių ir kitų nelaimių srityje“ (angl. *Disaster resilience, response, and recovery*) gautos 5 Lietuvos paraiškos. Populiariausios projektų kryptys – elektronika, IT ir telekomunikacijos, biologijos mokslai. 2026 m. vyks nauji tematiniai „Eureka“ tinklo bei „Globalstars“ kvietimai, tikimasi aktyvaus ir Lietuvos pareiškėjų dalyvavimo.

2025 m. bendrai finansuotas projektas „Lietuvos lustų kompetencijų centras ChipsC<sup>2</sup>-LT“, kuris įgyvendinamas pagal programos „Europos horizontas“ institucinės partnerystės Chips JU kvietimą ir kuriam 50 proc. finansavimo (2 mln. Eur) skyrė Europos Komisija, o kita dalis finansuojama iš ŠMSM koordinuojamų Europos regioninės plėtros fondo lėšų). Projekto tikslas – įsteigti ir valdyti pažangių puslaidininkių technologijų lustų kompetencijų centrą Lietuvoje, kuris stiprins Lietuvos puslaidininkių ir elektronikos pramonės pajėgumus ir įgūdžius, vieno langelio principu teiks paslaugas Lietuvos puslaidininkių pramonei, diegiant inovacijas ir skatinant augimą.

**Valstybės biudžeto lėšomis finansuojama (2023–2027 m. 57,5 mln. Eur) „Universitetų ekscelencijos iniciatyva“, kurios tikslas – stiprinti Lietuvos universitetų MTEP kokybę pasirinktose kryptyse pritraukiant ir ugdant tyrėjus, didinant nacionalinės ir tarptautinės svarbos aukšto lygio mokslo (meno) rezultatų skaičių ir pritraukiant išorinį MTEP finansavimą**

Pagal šią iniciatyvą, pavyzdžiui, Vilniaus universitetas kuria Duomenų centrą mašiniam mokymui ir kvantiniams skaičiavimams gamtos ir biomedicinos mokslų srityse. Projektu siekiama įkurti pasaulyje pripažįstamą ekscelencijos centrą, skirtą gyvybės ir biomedicinos mokslų duomenų kaupimui ir atvėrimui, klasikinių ir kvantinių mašininio mokymosi metodų kūrimui ir validavimui. Projekto biudžetas 2,5 mln. Eur, trukmė 2023–2027 metai.

Klaipėdos universitetas kuria tarpdalykinį centrą, kuris spręstų kritinius pakrantės zonos iššūkius ir tiesiogiai gerintų gyventojų gyvenimo kokybę siekiant sveikos ir saugios aplinkos, darnios kaimynystės su pramone, išmanių miestų ir aukšto lygio ekspertizių. Projekto biudžetas 3,22 mln. Eur, trukmė 2023–2027 metai.

Lietuvos sveikatos mokslų universitete kuriamas žmogaus ir gyvūno transliacinių tyrimų centras, kuriame siekiama apjungti fundamentinį mokslą su praktine medicina ir veterinarija pasitelkiant dirbtinį intelektą ir moderniausias technologijas. Projektas prisidės prie ilgesnės ir sveikesnės visuomenės gyvenimo trukmės, saugesnio maisto bei Lietuvos, kaip mokslo inovacijų lyderės, ateities. Projekto biudžetas 6,56 mln. Eur, trukmė 2023–2027 metai.

---

siekiant stiprinti NATO gynybinius pajėgumus ir sukurti tarptautinę inovacijų ekosistemą, kuri padėtų Aljansui neatsilikti nuo sparčiai besivystančių kvantinių sprendimų.

Taip pat „Universitetų ekselencijos iniciatyvos“ apimtimi kuriamas Technologinių ir fizinių mokslų centras Kauno technologijos universitete, Scenos menų tyrimų ekselencijos centras Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, stiprinamas Sporto mokslo ir inovacijų institutas Lietuvos sporto universitete, kuriamas Kūrybinis tarpdisciplininis Naujojo Europos Bauhauzo – NEB tyrimų centras Vilniaus dailės akademijoje, kuriamas Vytauto Kavolio transdisciplininių socialinių ir humanitarinių mokslų institutas Vytauto Didžiojo universitete, Civilinės inžinerijos mokslo centras Vilniaus Gedimino technikos universitete bei ekselencijos centrai Mykolo Romerio universitete.

**Siekiant skaitmeninės transformacijos mokslo srityje ir didesnio tarptautinio mokslo rezultatų matomumo, investuojama į mokslo duomenų atvėrimą ir integraciją į Europos atvirojo mokslo debesį<sup>83</sup>**

Siekiant atverti ir sutvarkyti mokslinių tyrimų duomenis pagal FAIR principus (angl. *findable, accessible, interoperable, reusable*; liet. *surandami, pasiekiami, sąveikūs, perpanaudojami*), 2025 m. pradėtas pirmas Lietuvos mokslo duomenų integracijos į Europos atvirojo mokslo debesį etapas<sup>84</sup>, kurio metu atliekamas išsamus Lietuvos mokslinių duomenų prieinamumo vertinimas bei rengiama galimybių studija, skirta esamos situacijos analizei ir investicijų kryptį nustatymui. Planuojama studijos rezultatus viešai paskelbti 2026 II ketv. Antrojo projekto įgyvendinimo etapo metu (numatoma pradžia 2026 II pusmetis) planuojama vykdyti konkrečias veiklas, skirtas mokslinių tyrimų duomenų saugykloms modernizuoti pagal Europos atviro mokslo debesies reikalavimus, duomenų specialistams (angl. *data stewards*) rengti ir kompetencijoms ugdyti, nacionaliniam mokslo duomenų koordinavimo centrui sukurti.

**12-001-01-03 Pažangos uždavinys – skatinti mokslui imlaus verslo kūrimąsi bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir plėtoti verslumo kultūrą mokslo ir studijų institucijose**

Uždaviniui įgyvendinti suplanuota 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos ir 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonė Nr. 05-001-01-05-06 / 12-001-01-03-01 *Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas*<sup>85</sup>. Taip pat įgyvendinama dalis 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-001-01-02-01 *Stiprinti inovacijų ekosistemas mokslo centruose*<sup>86</sup> veiklų.

<sup>83</sup> Europos atvirojo mokslo debesys (angl. *European Open science Cloud*, EOSC) yra 2015 m. pradėta kurti Europos Sąjungos skaitmeninių mokslinių tyrimų infrastruktūrų federacija. Kiekviena infrastruktūra į federaciją jungiasi laisva valia ir net po prisijungimo gali savo veiklą organizuoti savarankiškai, su sąlyga, kad ji atitinka EOSC keliamus reikalavimus ir laikosi narystės taisyklių. EOSC dalyvauja platus paslaugų tiekėjų spektras – nuo didelio masto Europos Sąjungos projektų ir tarptautinių konsorcių iki pavienių nekomercinių ar komercinių projektų. Daugiau informacijos: <https://biblioteka.vu.lt/mokslinei-veiklai/moksliniu-tyrimu-duomenu-valdymas/europos-atvirojo-mokslo-debesis-eosc>.

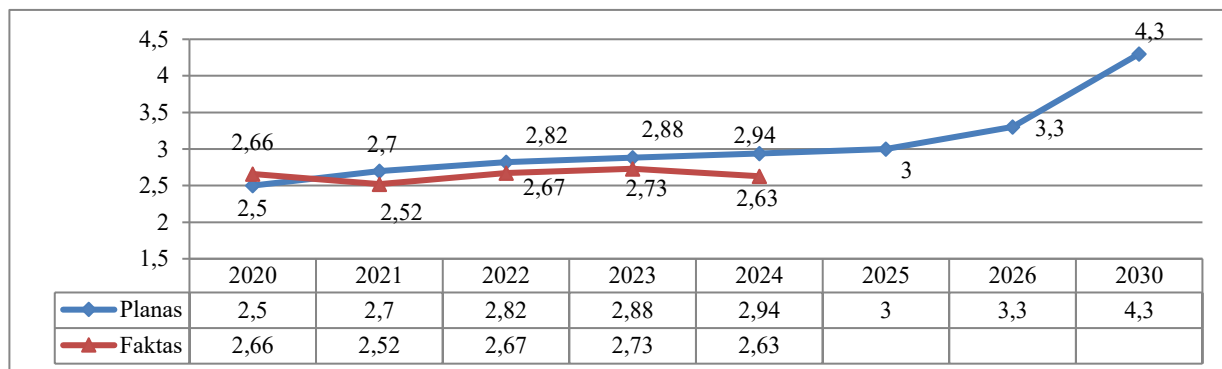
<sup>84</sup> ŠMSM įgyvendina 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos 1 tikslo „Pažangesnė Lietuva“ 1.2 uždavinio „Pasinaudoti skaitmeninio teikiama nauda piliečiams, įmonėms ir vyriausybėms“ veiklą *Isijungti į Europos atvirojo mokslo debesį*.

<sup>85</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. 4-926/V-1258 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos ir 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonės NR. 05-001-01-05-06/12-001-01-03-01 „Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas“ aprašo patvirtinimo“: [https://e-](https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cf687b431e6311edb36fa1cf41a91fd9?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=35750769-1f5d-4552-81ea-8ff3f120a8ab)

[seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cf687b431e6311edb36fa1cf41a91fd9?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=35750769-1f5d-4552-81ea-8ff3f120a8ab](https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cf687b431e6311edb36fa1cf41a91fd9?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=35750769-1f5d-4552-81ea-8ff3f120a8ab).

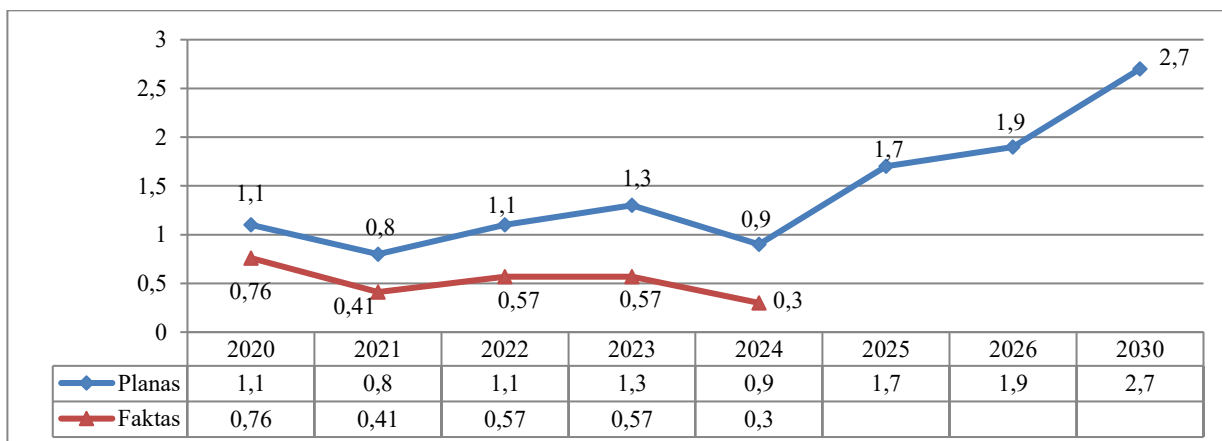
<sup>86</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. V-1250 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos mokslo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-001-01-02-01 „Stiprinti inovacijų ekosistemas mokslo centruose“ aprašo patvirtinimo“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/985b21e01e1111edb4cae1b158f98ea5>.

**12 pav.** Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimo Lietuvos verslo įmonių lėšomis dalis (procentai)



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.  
2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. gegužės mėn.

**13 pav.** Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimo užsienio verslo įmonių lėšomis dalis (procentai)



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.  
2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. gegužės mėn.

MTEP veiklos finansavimas užsienio įmonių lėšomis (mln. Eur) 2024 m. mažėjo tiek aukštojo mokslo sektoriuje (nuo 0,863 mln. Eur 2023 m. iki 0,718 mln. Eur 2024 m.), tiek valdžios sektoriuje (nuo 1,715 mln. Eur 2023 m. iki 0,754 mln. Eur 2024 m.)<sup>87</sup>.

2025 m. Europos inovacijų švieslentėje<sup>88</sup> pabrėžiama, kad Lietuva išsiskiria verslo investicijomis į inovacijas, kurios nėra susijusios su MTEP (pagal šį rodiklį užima 2 vietą ES). Švieslentėje taip pat nurodoma, kad verslo investicijas į MTEP Lietuvoje riboja sudėtingos administracinės procedūros ir ribotai taikomos mokesčių lengvatos<sup>89</sup>.

Pagal bendrą ŠMSM ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pažangos priemonę Nr. 05-001-01-05-06 / 12-001-01-03-01 *Igyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas*<sup>90</sup>

<sup>87</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, toliau numatoma stebėti rodiklį *Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimas verslo įmonių lėšomis (mln. Eur)*. Numatyta šio rodiklio kitimo tendencija – didėjimas, be konkrečių siektinų reikšmių.

<sup>88</sup> *European Innovation Scoreboard 2025, Lithuania*, 4 psl., prieiga internete: [https://ec.europa.eu/assets/rtd/eis/2025/ec\\_rtd\\_eis-country-profile-lt.pdf](https://ec.europa.eu/assets/rtd/eis/2025/ec_rtd_eis-country-profile-lt.pdf)

<sup>89</sup> *Ibid.*

<sup>90</sup> Šią pažangos priemonę įgyvendina Inovacijų agentūra.

įgyvendinamos investicijos į 3 kompetencijų centrus ir MTEP projektus pagal tris misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas: „Saugi ir įtrauki e. visuomenė“, „Sumani ir klimatui neutrali Lietuva“ ir „Inovacijos sveikatai“, kurias įgyvendina 3 konkurso būdu atrinkti konsorciukai, sudaryti iš mokslo ir studijų institucijų bei verslo subjektų. Mokslo ir inovacijų misijomis grindžiami projektai šiuo metu yra įgyvendinimo etape. Kiekvienas konsorciukas įgyvendina MTEP projektus ar veiklas (iš viso 23 MTEP projektai), kurių rezultatai – sukurti prototipai, produktai arba įsteigtos atžalinės įmonės. Šiuo metu pagal MTEP projektų rezultatus yra pateikti 5 tarptautiniai patentai, paskelbtos 32 mokslinės publikacijos, įsteigtos 2 atžalinės įmonės. Kompetencijų centruose kuriama MTEP infrastruktūra, komplektuojama įranga, reikalinga misijų uždaviniams įgyvendinti, susijusi su produktų kūrimui ir prototipavimui reikalingų laboratorijų ir erdvių sukūrimu.

Inovacijų agentūra kartu su misijų konsorciukais parengė projektų įgyvendinimo planus. Šie planai patvirtinti ir finansavimo sutartys pasirašytos 2023 m. gruodžio 29 dieną. Visai pažangos priemonei įgyvendinti yra skirta 88,34 mln. Eur, iš kurių 76,678 mln. Eur skiriama iš EGADP lėšų, 11,66 mln. – iš Valstybės biudžeto lėšų<sup>91</sup>.

### **Skatinamos kurtis naujos atžalinės įmonės, kuriose realizuojamos mokslininkų sukurtos idėjos, tam kad rinką pasiektų inovatyvūs produktai**

2024 m. buvo paskelbtas I kvietimas teikti paraiškas „Atžalinių įmonių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) projektams“ įgyvendinti<sup>92</sup>. Paraiškas galėjo teikti atžalinės įmonės – juridiniai asmenys, įsteigti Lietuvoje ne anksčiau kaip prieš trejus metus, kurios steigėjas arba vienas iš steigėjų yra mokslo ir studijų institucija arba kurios pagrindinis tikslas – komercinti mokslo ir studijų institucijoje (-ose) sukurtus MTEP rezultatus, ir kuri yra pasirašiusi teisių į mokslo ir studijų institucijoje sukurtų intelektualinės veiklos rezultatų nuosavybės, naudojimo ir / arba perdavimo ir iš to gautinos naudos sąlygų sutartis su mokslo ir studijų institucijomis. I kvietimo metu buvo finansuoti 38 atžalinių įmonių MTEP rezultatų komercinimo projektai. II kvietimas buvo paskelbtas 2025 m. balandžio 30 d. Šiuo metu vyksta II kvietimo PĮP rengimas. III kvietimą planuojama skelbti 2026 m. I ketvirtį. Ši veikla yra svarbi stiprinant mokslo ir verslo bendradarbiavimą bei kuriant palankesnes sąlygas mokslo žinioms virsti konkurencingais, aukštos pridėtinės vertės produktais.

### **Pradėta teikti kompleksinė parama jau įsteigtoms atžalinėms įmonėms**

Preakceleravimo ir mentorystės priemone siekiama ne tik skatinti kurtis naujas atžalines įmones, bet ir teikti kompleksinę paramą jau įsteigtoms atžalinėms įmonėms, kurios buvo finansuotos ankstesniuose perioduose. 2025 m. III ketvirtį startavo nauja trijų metų preakceleravimo ir mentorystės programa, skirta į mokslo tyrimų rezultatų komercinimą orientuotoms atžalinėms bei MVĮ<sup>93</sup> gauti visapusišką pagalbą savo veiklai vystyti. Programa apima kelias skirtingas veiklų kryptis: nacionalines ir tarptautines preakceleravimo programas Lietuvoje; ekspertines grupines ir individualias konsultacijas; individualizuotą nuotolinį dalyvavimą užsienio mokymų programose; inovacijų mentorystės priemonę; įvairius mokymus ir renginius. Šia programa siekiama, kad kiekvienas dalyvis galėtų pasirinkti jam aktualiausią pagalbos formą – nuo intensyvių mokymų, asmeninių ir grupinių konsultacijų įvairiais sėkmingo verslo vystymo klausimais, iki individualizuotų tarptautinių programų.

---

ŠMSM projekto stebėseną įgyvendina Tarptautinių investicijų koordinavimo departamento Tarptautinių investicijų įgyvendinimo skyrius. Kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija kas mėnesį ŠMSM dalyvauja projekto aptarimo susitikimuose.

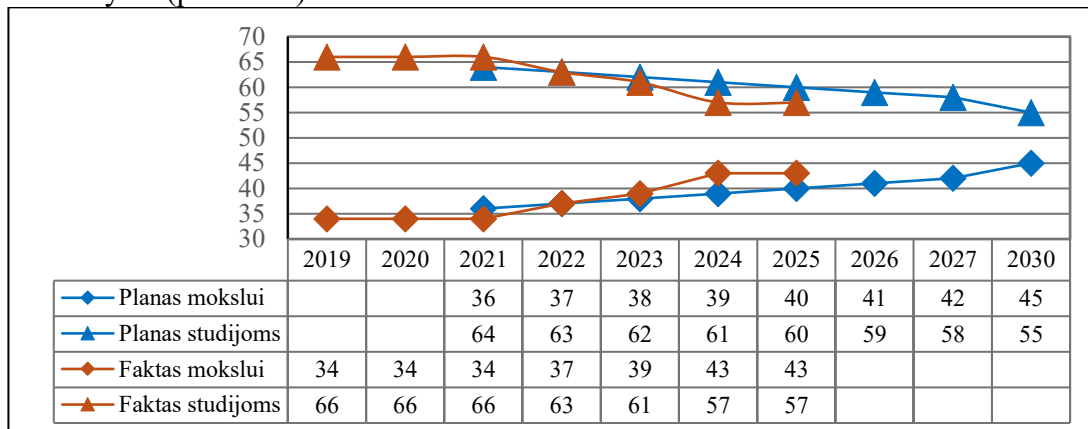
<sup>91</sup> <https://inovacijuagentura.lt/kcis/apie-mus/projektai/igyvendinami-projektai/misijomis-gristu-mokslo-ir-inovaciju-programu-igyvendinimas-nr.-02-002-p-0001.html?lang=lt>.

<sup>92</sup> <https://lmt.lrv.lt/lt/kvietimai/kvietimas-teikti-paraiskas-atzalininiu-imoniui-moksliniu-tyrimu-ir-eksperimentines-pletros-mtep-projektams-igyvendinti/>. Konkursą sudarė du etapai: I etapas – „Idėjų atrankos etapas“ (nuo 2024 m. gegužės 20 d. iki rugsėjo 1 d.) ir II etapas – „Biudžeto detalizavimo etapas“ (nuo 2024 m. lapkričio 4 d. iki 2024 m. gruodžio 4 d.).

<sup>93</sup> Mažoms ir vidutinėms įmonėms.

**12-001-01-04 Pažangos uždavinys – plėtoti mokslu grįstas studijas, geriau panaudojant laisvųjų mokslinių tyrimų potencialą, ir prisidėti prie Lietuvos ir pasauliui aktualių iššūkių sprendimo**

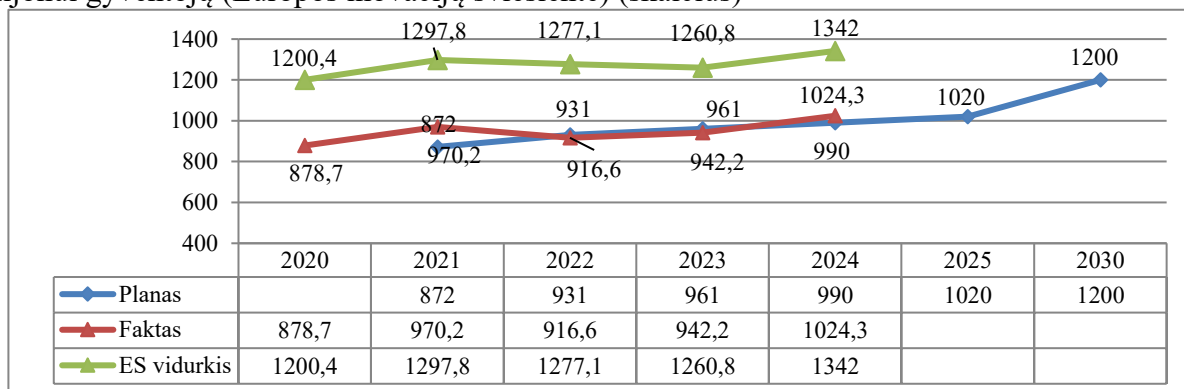
**14 pav.** Valstybės biudžeto asignavimų dalių, skirtų mokslo ir studijų veikloms vykdyti, tarpusavio santykis (procentai)<sup>94</sup>



Duomenų šaltinis – ŠMSM.

Rodikliui pasiekti didžiausią įtaką daro mokslo ir studijų institucijų bazinio MTEP finansavimo augimas: 2021 m. jis siekė 84,9 mln. Eur, 2025 m. – jau 248,9 mln. Eur. 2021–2025 m. laikotarpiu MTEP bazinis finansavimas mokslo ir studijų institucijoms išaugo beveik tris kartus.

**15 pav.** Tarptautinių mokslinių publikacijų, parengtų su bendraautoriais iš užsienio, skaičius milijonui gyventojų (Europos inovacijų švieslentė) (skaičius)



Duomenų šaltinis – Europos inovacijų švieslentė.

2026 metų Europos inovacijų švieslentė bus skelbiama 2026 m. III ketv.

2020–2024 m. augęs tarptautinių mokslinių publikacijų, parengtų su bendraautoriais iš užsienio, skaičius milijonui gyventojų 2024 m. viršijo 1 tūkst. (1024,3) ir neatsiliko nuo siektino plano (990).

Šio rodiklio ES vidurkio tendencija, svyravusi 2021–2023 m., 2024 m. sutapo su Lietuvos tendencija ir reikšmingai didėjo, nuo 1206,8 (2023 m.) iki 1342,0 (2024 m.).

<sup>94</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtintame NPP pakeitime numatyta toliau stebėti rodiklį *Valstybės biudžeto asignavimų dalių, skirtų mokslo ir studijų veikloms vykdyti, tarpusavio santykis*. Siekiama, kad valstybės biudžeto asignavimo dalių, skirtų mokslo ir studijų veikloms vykdyti, tarpusavio santykis didėtų. ŠMSM duomenimis, 2024 m. jis buvo 0,75, 2023 m. – 0,64, 2022 m. – 0,59, 2021 m. – 0,52.

### **Įvykdytas bandomasis kolegijų MTEP ir (arba) meno veiklos vertinimas**

2025 m. įvykdytas bandomasis kolegijų vertinimas pagal Ekspertinio kolegijų taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir (arba) meno veiklos vertinimo tvarkos aprašą<sup>95</sup>. Bandomasis vertinimas atliktas siekiant: išbandyti šio vertinimo tvarkos apraše išdėstytą vertinimo metodiką, kolegijoms susipažinti su vertinimo procedūromis ir pasipraktikuoti, kaip teikti duomenis, rengti savianalizes, organizuoti procesus, o Lietuvos mokslo tarybai – sudaryti pirminę ekspertų duomenų bazę, pateikti rekomendacijas dėl šio vertinimo tvarkos aprašo tobulinimo. Bandomajame vertinime dalyvavo norą išreiškusios 6 valstybinės ir 3 nevalstybinės kolegijos, sudariusios bent po vieną vertinamąjį vienetą pasirinktoje mokslo ar meno kryptyje.

Ekspertinis kolegijų taikomųjų MTEP ir (arba) meno veiklos vertinimas bus atliekamas 2028 metais. Nuo 2029 m. visų pakopų atitinkamų krypties studijos mokslo ir studijų institucijose, įskaitant kolegijas, bus vykdomos tik turint atitinkamą mokslo (meno) krypties kokybės įvertinimą.

### **Rengiamas naujas mokslo ir studijų institucijų išorinio kokybės užtikrinimo modelis, siekiant pokyčių, kurie įgalintų mokslu grindžiamų studijų pažangą, gerintų mokslo ir studijų institucijų valdyseną, mažintų administracinę naštą<sup>96</sup>**

2025 m. parengtos išorinio kokybės užtikrinimo ir gerinimo procedūros bei įrankiai, išanalizuota pasirinktų užsienio šalių patirtis ir 2020–2024 m. atlikto išorinio vertinimo rezultatai, identifikuotos rizikos ir pradėtos diskusijos su partneriais (aukštųjų mokyklų atstovais, užsienio aukštojo mokslo kokybės agentūromis) dėl atnaujinamo aukštųjų mokyklų vertinimo modelio. Siekiama, kad nuo 2028 m. Lietuvos mokslo tarybos pradedamas vykdyti ekspertinis MTEP vertinimas būtų susietas su Studijų kokybės vertinimo centro atliekamu išoriniu mokslo ir studijų institucijų vertinimu, daugiau dėmesio skiriama institucijų vidinių kokybės užtikrinimo sistemų vystymui, su kokybės užtikrinimu susijusių pagrindinių aukštųjų mokyklų veiklos rodiklių stebėsenai.

2026 m. pradžioje numatyta parengti siūlymus dėl Mokslo ir studijų įstatymo pataisų ir poįstatyminių teisės aktų aktualizavimo ir parengimo, siekiant atnaujinti išorinio aukštųjų mokyklų ir studijų krypties vertinimo modelį. Tuomet bus rengiamas aukštųjų mokyklų ir studijų vertinimo tvarkos aprašo projektas.

### **2025 m. atnaujinti formaliųjų MTEP, meno veiklos vertinimų tvarkų aprašai ir duomenų teikimo formos**

Vertinant 2024 ir vėlesnių metų rezultatus mokslo ir studijų institucijos galės teikti vertinimui sutartis dėl paramos MTEP, meno veiklų vykdymui; kolegijos nuo 2025 m. galės teikti vertinimui Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro išduotus patentus ir Korėjos intelektinės nuosavybės biurui pateiktas patentų paraiškas bei jų išduotus patentus (šių dalykų anksčiau teikti vertinimams mokslo ir studijų institucijos negalėjo).

<sup>95</sup> Patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. V-996.

<sup>96</sup> Įgyvendinamas XX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.8.5. *Įtvirtinti naujus mokslo ir studijų institucijų veiklos išorinio vertinimo ir skatinimo už MTEP ir meno veiklos pasiekimus modelius, siekiant sumažinti administracinę naštą ir gerinti valdyseną.*

**2025 m. patvirtinta nauja Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų<sup>97</sup> plėtros tvarka, Lietuva tapo dar vienos tarptautinės mokslinių tyrimų infrastruktūros nare**

Pagrindiniai naujos Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų plėtros tvarkos<sup>98</sup> pakeitimai – 1) reglamentuota galimybė Lietuvoje kurti tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras, prie kurių galėtų jungtis užsienio subjektai; 2) reglamentuota galimybė finansuoti nacionaliniu lygiu svarbias Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūras, kurios neplanuoja dalyvauti tarptautinių mokslinių tyrimų infrastruktūrų veikloje.

Pastaruoju metu Lietuva tapo dviejų svarbių tarptautinių mokslinių tyrimų infrastruktūrų nare: 2024 m. lapkričio mėn. SHARE ERIC Europos sveikatos, senėjimo ir išėjimo į pensiją tyrimas (atstovaujanti institucija – Vilniaus universitetas); 2025 m. birželio mėn. CESSDA ERIC Europos socialinių mokslų duomenų archyvų konsorciumas (atstovaujanti institucija – Kauno technologijos universitetas).

**2025 m. pradėta įgyvendinti atnaujinta lituanistikos stiprinimo programa, kuriai iki 2030 m. numatyta 22 mln. Eur: paskelbti 2 kvietimai teikti paraiškas mokslo ir sklaidos ir mokslo projektams įgyvendinti**

ŠMSM iniciuotoje ir Lietuvos mokslo taryboje parengtoje Lituanistikos prioriteto įgyvendinimo programoje keliama tikslai ne tik didinti lituanistinių mokslinių tyrimų rezultatų poveikį visuomenei ugdant kritinį mąstymą, pilietinį aktyvumą ir atsparumą krizėms, bet ir telkti viso pasaulio lituanistikos tyrėjus bei diktuoti šių tyrimų tendencijas<sup>99</sup>.

Programoje išskirtos tokios tyrimų sritys kaip Lietuvos demografijos tyrimai, saugumas, geopolitika, lituanistika skaitmeniniu pavidalu ir jos sąsajos su dirbtiniu intelektu. Didelis dėmesys skiriamas ir tarptautiniam bendradarbiavimui: skatinant lituanistinius taikomuosius tyrimus ir kultūros sklaidą tarptautinėje erdvėje, siekiama stiprinti ryšius su Lituanistikos (baltistikos) centrais užsienyje. Tikimasi, kad tai padės skleisti lituanistinę kultūrą ir mokslo žinias ir už Lietuvos ribų.

Programa skirta lituanistiniams tyrimams visose humanitarinių, socialinių mokslų ir menų kryptyse, taip pat apima tarpdisciplininius tyrimus, kuriuose yra reikšmingas lituanistinis dėmuo. Programoje numatytos lėšos ir lituanistinių tyrimų sklaidai, kuri apima tyrimų rezultatų viešinimą Lietuvoje ir užsienyje, įvairias mokslo populiarinimo veiklas, paramą akademinių žurnalų leidybai.

Programa iš viso turės keturis konkursinius kvietimus: lituanistiniams tyrimams, jų rezultatų publikavimui Lietuvoje ir užsienyje, lituanistiniams mokslo populiarinimo kūriniais ir paramai užsienyje vykdomiems taikomiesiems lituanistikos tyrimams įgyvendinti.

2025 m. paskelbti 2 kvietimai teikti paraiškas mokslo ir sklaidos bei mokslo projektams įgyvendinti<sup>100</sup>.

<sup>97</sup> Mokslinių tyrimų infrastruktūros – priemonių, išteklių ir su jais susijusių paslaugų visuma, kuria naudojasi mokslo bendruomenė, atlikdama mokslinius tyrimus atitinkamose mokslo srityse. Mokslinių tyrimų infrastruktūros apima mokslinę įrangą, mokslinių tyrimų medžiagą, žinių šaltinius, pvz., rinkinius, kolekcijas, archyvus, struktūrizuotą mokslinę informaciją; informacijos ir ryšių technologijomis grindžiamas infrastruktūras, kompiuterinę įrangą, programinę įrangą ir ryšio priemones bei bet kurias kitas išskirtines priemones, kurios yra esminės aukščiausio lygio MTEP ir inovacijų veiklai atlikti.

2024 m. atnaujintas mokslinių tyrimų infrastruktūrų kelrodis skelbiamas: <https://lmt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/mokslo-politika/kiti-finansavimo-instrumentai/moksliniu-tyrimu-infrastrukturos/>.

<sup>98</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. V-292 patvirtinta nauja Lietuvos mokslinių tyrimų infrastruktūrų plėtros tvarkos aprašo redakcija.

<sup>99</sup> Nauja programa pakeitė ankstesnę Valstybinę lituanistinių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 m. programą, joje atsižvelgiama į naujausius mokslinius iššūkius ir visuomenės poreikius.

<sup>100</sup> <https://lmt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/mokslo-finansavimas/moksliniu-tyrimu-finansavimo-priemones/valstybes-uzsakomieji-tyrimai/lituanistikos-2025-2030-m-programa/>.

**2025 m. pradėtas rengti lituanistikos (baltistikos) centrų užsienyje tvaraus finansavimo modelis pagal nustatytas lituanistikos (baltistikos) plėtros užsienyje skatinimo kryptis ir prioritetus<sup>101</sup>**

2025 m. surinkta informacija apie Lietuvos mokslo ir studijų institucijų vykdomą bendradarbiavimą su užsienio lituanistikos (baltistikos) centrais (dėstytojų / tyrėjų mainai, numatomi bendradarbiavimo planai ir kt.).

Įvyko diskusija<sup>102</sup> dėl pagrindinių lituanistikos (baltistikos) centrų veiklos prioritetų, centrų statuso, veiklos suderinamumo su kitomis Lietuvos tarptautinėmis iniciatyvomis – ypač užsienio studentų pritraukimo, kultūrinės diplomatijos, tuomet buvo parengti keli pasiūlymai-modeliai dėl lituanistikos (baltistikos) plėtros užsienyje kryptių ir prioritetų bei tolesnio lituanistikos (baltistikos) centrų užsienyje finansavimo, aptartos jų įgyvendinimo galimybės, stipriosios ir silpnosios pusės.

2025 m. pabaigoje įvyko susitikimas su Prezidentūros, Lietuvos mokslo tarybos atstovais, kurio metu ŠMSM vadovybė aptarė lituanistikos (baltistikos) plėtros užsienyje skatinimo kryptis ir prioritetus.

---

<sup>101</sup> Įgyvendinamas XX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.8.10. *Parengti lituanistikos (baltistikos) centrų užsienyje tvaraus finansavimo modelį pagal nustatytas lituanistikos (baltistikos) plėtros užsienyje skatinimo kryptis ir prioritetus.*

<sup>102</sup> Kvietimas dalyvauti diskusijoje buvo išsiųstas Lietuvos mokslo ir studijų, valstybės institucijoms, centrams. Dalyvavo daugiau nei 50 asmenų.

## ŠVIETIMO PROGRAMA

Programa parengta Švietimo plėtros programos pagrindu<sup>103</sup> ir yra skirta šešiams NPP trečiojo tikslo *Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams* pažangos uždaviniams įgyvendinti:

- 3.1. Pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį.
- 3.2. Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui.
- 3.3. Pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti besimokančiųjų judumo sąlygas.
- 3.4. Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų.
- 3.5. Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais.
- 3.6. Sustiprinti pedagogo profesijos patrauklumą, sukurti veiksmingą jų rengimo ir kompetencijų tobulinimo sistemą.

Uždaviniams įgyvendinti suplanuota 10 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonių: Nr. 12-003-03-01-01 *Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą*; Nr. 12-003-03-01-02 *Vykdyti EdTech skaitmeninę švietimo transformaciją*; Nr. 12-03-03-01-03 *Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį*; Nr. 12-003-03-01-04 *Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą*; Nr. 12-003-03-02-01 *Įgyvendinti įtraukujį švietimą*; Nr. 12-003-03-04-01 *Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškomis ir prieinamoms studijoms*; Nr. 12-003-03-04-02 *Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą*; Nr. 12-003-03-04-03 *Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą*; Nr. 12-003-03-05-01 *Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti*; Nr. 12-003-03-06-01 *Įgyvendinti priemonę „Pirmiausia – mokytojas“*.

Prie Švietimo programos uždavinių įgyvendinimo taip pat prisideda 2 regioninės pažangos priemonės: Nr. 12-003-03-01-23 (RE) *Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams* ir Nr. 12-003-03-02-17 (RE) *Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą*.

Programos tęstinės veiklos uždavinys – finansuoti bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo įstaigas ir veiklas.

### 12-003-03-01 Pažangos uždavinys – pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį

Uždaviniui įgyvendinti suplanuotos keturios 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės: Nr. 12-003-03-01-01 *Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą*<sup>104</sup>; Nr. 12-003-03-01-02 *Vykdyti EdTech skaitmeninę švietimo transformaciją*<sup>105</sup>; Nr. 12-03-03-01-03 *Užtikrinti visiems*

<sup>103</sup> Plėtros programos pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. liepos 31 d. nutarimu Nr. 660 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos patvirtinimo“ pakeitimo“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/975fef80561a11efbdaea558de59136c>.

<sup>104</sup> Pažangos priemonės pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. V-756 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-01 „Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/d6361ba23ef311efb121d2fe3a0eff27?jfwid=-qsyat63zp>.

<sup>105</sup> Pažangos priemonės pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1397 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-02 „Vykdyti EdTech skaitmeninę švietimo transformaciją“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/9ed2e6e0b7ff11efbb3fe9794b4a33e2?jfwid=ad6zqatki>.

prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį<sup>106</sup> ir Nr. 12-003-03-01-04 Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą<sup>107</sup>.

Prie uždavinio įgyvendinimo prisideda pradedamos įgyvendinti regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-23 (RE) *Padidinti ugdymo prieinamumą atskirti patiriantiems vaikams*<sup>108</sup> ir Nr. 12-003-03-02-17 (RE) *Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą*<sup>109</sup>.

2025 m. buvo įgyvendinami šie Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmai: Nr. 3.6.2. *Subalansuoti bendrojo ugdymo mokyklų tinklą, užtikrinant teisę gauti kokybišką ugdymą(si), nepriklausomai nuo to, kokioje vietovėje mokiniys gyvena*; Nr. 3.6.4. *Atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes, nuosekliai didinti valstybės skirtas lėšas vienam bendrojo ugdymo mokiniui vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti (2025 m. – 30 Eur)*; Nr. 3.6.5. *Sudaryti sąlygas 7–10 pagrindinių mokyklų ir I–IV gimnazijų klasių mokiniams ne mažiau kaip 9 akad. val. per vienus mokslo metus dalyvauti STEAM atviros prieigos centrų organizuojamuose užsiėmimuose*; Nr. 3.6.7. *Sumažinti administracinę naštą ir biurokratinį reikalavimą dėl mokytojų veiklos, diegiant dirbtinio intelekto panaudojimą grįstus ir kitus sprendimus*; Nr. 3.6.9. *Sukurti ne mažiau kaip 2 000 naujų ikimokyklinio ugdymo vietų ir finansuoti ne mažiau kaip 3 000 vaikų, gyvenančių socialinę riziką patiriančiose šeimose, ikimokyklinį ugdymą*; Nr. 3.6.10. *Sukurti ir (ar) pritaikyti erdves, kuriomis naudotųsi ne mažiau kaip 4 500 vaikų / mokinių, visos dienos mokyklos veikloms ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas įgyvendinančiose mokyklose*; Nr. 3.6.13 *Sukurti skaitmeninius matematikos, lietuvių kalbos, gamtos mokslų, istorijos, geografijos ir užsienio kalbų dalykų užduočių modulius, skirtus 2–10 pagrindinių mokyklų ir I–II gimnazijų klasių mokiniams, turintiems didelį mokymosi potencialą*; Nr. 4.3.12. *Plėsti pilietiškumo ir gynybos įgūdžių ugdymą, organizuoti mokyklų vadovų ir pedagogų mokymus nacionalinio saugumo, šalies gynybos ir pilietiškumo temomis*.

### **EBPO PISA duomenimis, reikšmingos pažangos, siekiant sumažinti žemų pasiekimų mokinių dalį, nepasiekta**

*Lietuvos ateities vizijoje „Lietuva 2050“ (2023)*<sup>110</sup> numatytas siekinys mažinti žemų pasiekimų mokinių dalį – kad iki 2050 m. mokinių, nepasiekiančių 2 (iš 6) EBPO PISA mokymosi pasiekimų lygmens, būtų ne daugiau kaip 15 proc. Pastarojo EBPO PISA tyrimo ciklo duomenimis, reikšmingos pažangos, siekiant sumažinti žemų pasiekimų mokinių dalį, nepasiekta, o kai kuriose pasiekimų srityse padėtis netgi šiek tiek pablogėjo. Per ketverius metus (nuo 2018 m. iki 2022 m.) tik žemus gamtamokslinio raštingumo gebėjimus įgijusių Lietuvos mokinių dalis sumažėjo 0,4 proc. punkto, skaitymo – padidėjo 0,5 proc. punkto, o matematinio raštingumo – padidėjo 2,2 proc. punkto.

<sup>106</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-1063 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-03 „Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį“ aprašo patvirtinimo“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/3767a9b0382511ee9de9e7e0fd363afc>.

<sup>107</sup> Pažangos priemonės pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-924 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-04 „Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a638e31240f311edbf47f0036855e731?jfwid=rivwzvpvg>.

<sup>108</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1542 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirti patiriantiems vaikams“ finansavimo gairių patvirtinimo“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a638e31240f311edbf47f0036855e731?jfwid=rivwzvpvg>.

<sup>109</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-1637 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairių patvirtinimo“:

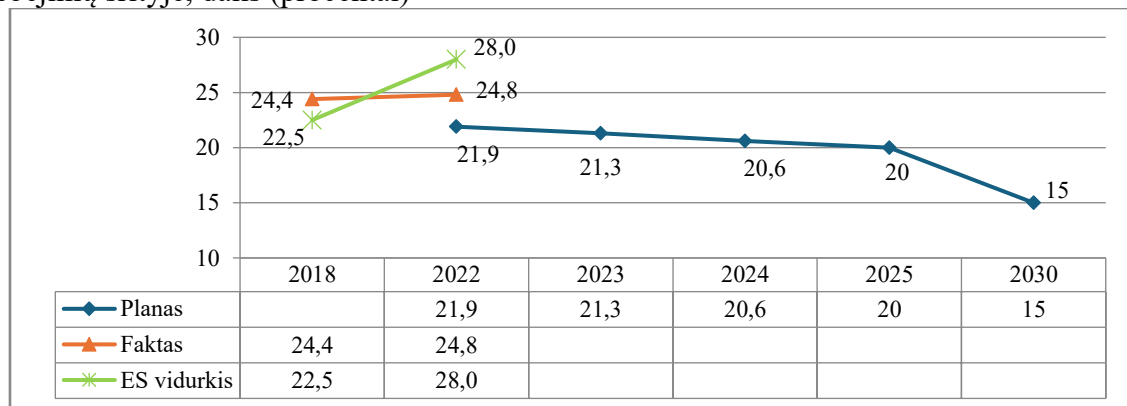
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0ca693604ab611edbc04912defe897d1>.

<sup>110</sup> Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. XIV-2466 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“, prieiga internete:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a8b03ef0a55511ee8172b53a675305ab?jfwid=1z7qrkybq>.

Toks pat uždavinys – mažinti mokinių, kurių pasiekimai žemi, dalį – keliamas ir *ES strateginėje programoje „Europa 2030“ (2021)*<sup>111</sup>, jo pažanga taip pat vertinama stebint EBPO PISA rezultatus. Siekiama, kad 2 (iš 6) EBPO PISA mokymosi pasiekimų lygmens nepasiekusių mokinių dalis jau 2030 m. kiekvienoje tyrimo srityje būtų mažesnė nei 15 proc. Nors Lietuvoje žemų pasiekimų mokinių dalis palyginti didelė, 2022 m. visose tyrimo srityse ji buvo mažesnė už ES šalių vidurkį. Mažesnė nei 15 proc. žemų pasiekimų mokinių dalis buvo tik dviejose šalyse – Estijoje (skaitymo gebėjimų ir gamtamokslinio raštingumo srityse) ir Airijoje (skaitymo gebėjimų srityje)<sup>112</sup>.

**16 pav.** Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA<sup>113</sup> lygmens skaitymo gebėjimų srityje, dalis (procentai)<sup>114</sup>



Pastaba: pateikiamos tik 2018 m. ir 2022 m. faktinės rodiklio reikšmės, nes EBPO PISA tyrimas atliekamas kas trejus metus (2021 m. tyrimo ciklas buvo nukeltas į 2022 m.).

Duomenų šaltinis – EBPO PISA.

Naujesni duomenys bus skelbiami 2026 m. gruodžio mėn.

Mokinių, nepasiekusių 2-ojo skaitymo gebėjimų pasiekimų lygmens, 2022 m. buvo 24,8 proc. Tai 0,4 proc. punkto daugiau nei 2018 m. Pastaraisiais metais ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse kilo sunkumų siekiant aukštesnių pasiekimų: 2-ojo skaitymo gebėjimų pasiekimų lygmens nepasiekusių mokinių dalis vidutiniškai ES išaugo nuo 22,5 proc. (2018 m.) iki 28,0 proc. (2022 m.). Rezultatų pablogėjimui įtakos, EBPO vertinimu, turėjo ir COVID-19 pandemija. 2018 m. tyrimo ciklo duomenimis, Lietuvoje žemų pasiekimų mokinių buvo daugiau nei vidutiniškai ES, 2022 m. – mažiau.

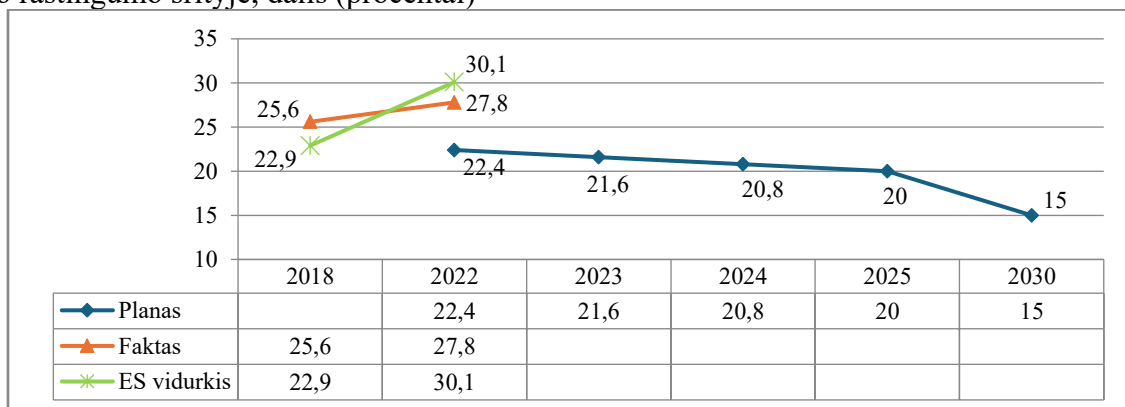
<sup>111</sup> *ES strateginė programa „Europa 2030“ (2021)* – ES Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos, siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021).

<sup>112</sup> *Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas*, ŠMSM, NŠA, Vilnius, 2025, 43–44 psl., prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>113</sup> EBPO PISA tyrimas (angl. *Programme for International Student Assessment*) – tai tarptautinis švietimo tyrimas, kurio tikslas – įvertinti penkiolikmečių mokinių skaitymo gebėjimus, matematinį ir gamtamokslinį raštingumą. Siekiant išsiaiškinti, kaip švietimo sistemos parengia mokinius realioms gyvenimo iššūkiams ir sėkmingam dalyvavimui visuomenės gyvenime, tiriama, kaip mokiniai geba spręsti sudėtingas problemas, kritiškai mąstyti ir efektyviai bendrauti. PISA tyrime Lietuva dalyvauja nuo 2006 metų. Tyrimas suteikia galimybę palyginti šalies duomenis tarptautiniu mastu, tad Lietuvos švietimo politikai ir pedagogai gali stebėti rezultatų kaitą, šalies pažangą ir mokytis iš kitų šalių patirties.

<sup>114</sup> Rodiklio siektina reikšmė buvo nustatyta NPP, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998. 2024 m. spalio 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 938 patvirtintame NPP pakeitime šio rodiklio neliko.

**17 pav.** Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio matematinio raštingumo srityje, dalis (procentai)<sup>115</sup>



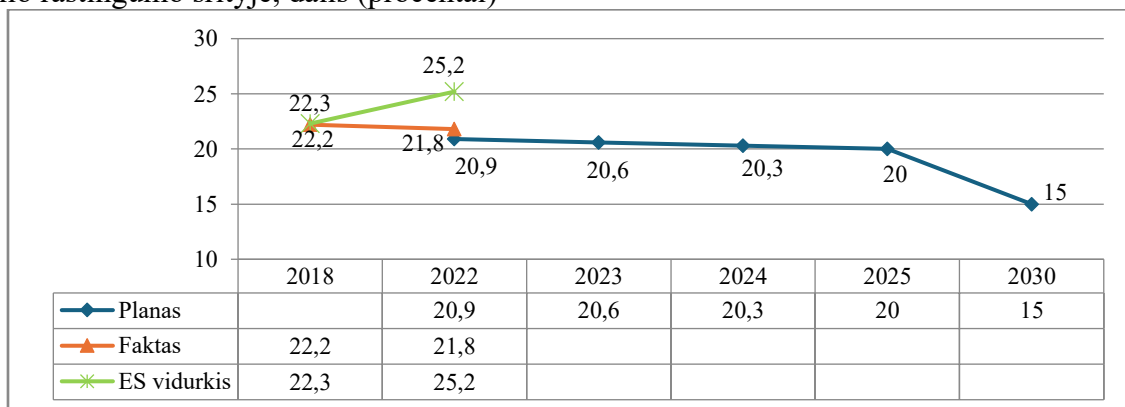
Pastaba: pateikiamos tik 2018 m. ir 2022 m. faktinės rodiklio reikšmės, nes EBPO PISA tyrimas atliekamas kas trejus metus (2021 m. tyrimo ciklas buvo nukeltas į 2022 m.).

Duomenų šaltinis – EBPO PISA.

Naujesni duomenys bus skelbiami 2026 m. gruodžio mėn.

Mokinių, nepasiekusių 2-ojo matematinio raštingumo pasiekimų lygmens, 2022 m. buvo 27,8 proc., tai 2,2 proc. punkto daugiau nei 2018 metais. Planuota reikšmė taip pat nepasiekta. 2-ojo matematinio raštingumo pasiekimų lygmens nepasiekusių mokinių padaugėjo ne tik Lietuvoje, bet ir kitose ES šalyse (2018 m. ES šalių vidurkis – 22,9 proc., 2022 m. – 30,1 proc.). 2018 m. tyrimo ciklo duomenimis, Lietuvoje žemų pasiekimų mokinių buvo daugiau nei vidutiniškai ES, 2022 m. – mažiau.

**18 pav.** Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio gamtamokslio raštingumo srityje, dalis (procentai)<sup>116</sup>



Pastaba: pateikiamos tik 2018 m. ir 2022 m. faktinės rodiklio reikšmės, nes EBPO PISA tyrimas atliekamas kas trejus metus; 2021 m. tyrimo ciklas buvo nukeltas į 2022 m.

Duomenų šaltinis – EBPO PISA.

Naujesni duomenys bus skelbiami 2026 m. gruodžio mėn.

Mokinių, nepasiekusių 2-ojo gamtamokslio raštingumo pasiekimų lygmens, 2022 m. buvo 21,8 proc., tai 0,4 proc. punkto mažiau nei 2018 metais. Priartėta prie planuotos rodiklio reikšmės. Kitaip nei Lietuvoje, kitose Europos Sąjungos šalyse 2-ojo gamtamokslio raštingumo pasiekimų lygmens nepasiekusių mokinių padaugėjo (2018 m. ES šalių vidurkis – 22,3 proc., 2022 m. – 25,2 proc.). 2018 m. tyrimo ciklo duomenimis, Lietuvoje žemų pasiekimų mokinių buvo beveik tiek pat, kiek vidutiniškai ES, 2022 m. – 3,4 proc. punkto mažiau.

<sup>115</sup> Ibid.

<sup>116</sup> Ibid.

**2025 m. per 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekė 2,4 proc., matematikos – 13,1 proc. mokinių**

2024 m. atnaujinus NPP (2020)<sup>117</sup>, žemų pasiekimų problemos sprendimo pažangą numatyta stebėti taikant nacionalinių mokinių pasiekimų vertinimų rodiklius. Pagrindiniai stebimi rodikliai – kad mažėtų per 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių mokinių dalys<sup>118</sup>. Atnaujintame NPP konkrečios siektinos rodiklių reikšmės nenustatytos, tik siekiama ir stebima, kad žemų pasiekimų rodikliai mažėtų. Konkrečios siektinos reikšmės numatytos *ŠMSM 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane (2025)*: siekiama, kad per 8 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių mokinių dalis 2025–2027 m. būtų 0,5 proc., o matematikos – mažėtų: 2025 m. – 10 proc., 2026 m. – 9,5 proc., 2027 m. – 9,0 proc.

NMPP duomenys rodo, kad 2023 m. ir 2024 m. šių rodiklių reikšmės buvo panašios, o 2025 m. paaugo (padėtis pablogėjo): patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) pasiekimų lygio nepasiekusių mokinių dalis padidėjo iki 2,4 proc., o matematikos – iki 13,1 proc. Visais metais (2023–2025 m.) per matematikos NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekiančių mokinių dalis buvo didesnė, palyginti su lietuvių kalbos ir literatūros NMPP rodikliu. Vertinant rodiklių pokyčius, svarbu atkreipti dėmesį, kad 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai (8 klasės mokiniai pagal atnaujintas programas buvo mokęsi 7 ir 8 klasėse). Be to, pakito ir pasiekimų vertinimas – nuo 2025 m. nustatoma daugiau pasiekimų lygių: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis (anksčiau buvo nustatomi trys lygiai: patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis). Atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimo pradžia ir vertinimo pokyčiai galėjo turėti įtakos ir rodiklio reikšmės kaitai. Tiksliau rodiklių pažangą bus galima stebėti vėlesniais metais<sup>119</sup>.

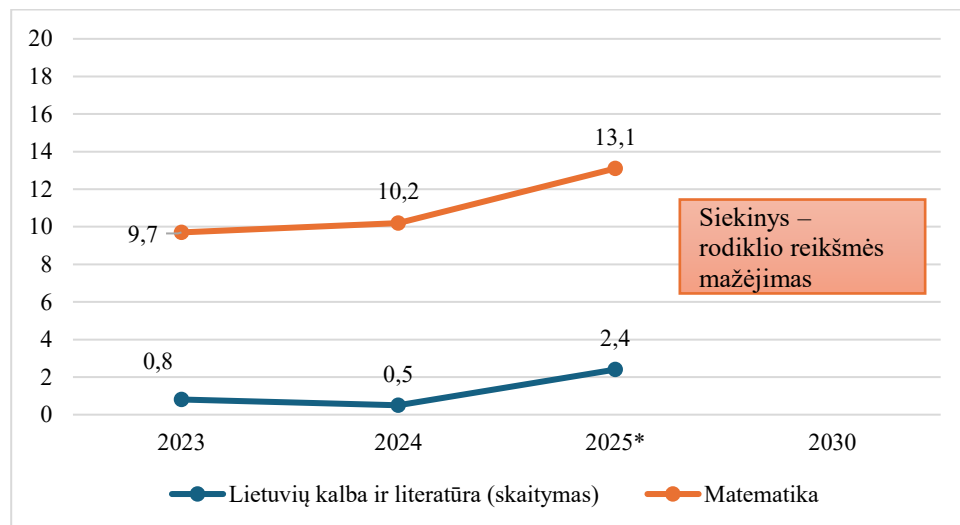
---

<sup>117</sup> 2024 m. spalio 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 938 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimo Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinis pažangos plano patvirtinimo“ pakeitimo“: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/549094d59da911ef955ff95815eb5ce5?jfwid=32wf90sn>.

<sup>118</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklių *Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (NMPP) metu lietuvių kalbos ir literatūros skaitymo patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.)* ir *NMPP metu matematikos patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių aštuntokų dalis (proc.)* mažėjimo tendencijos.

<sup>119</sup> *Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas*, ŠMSM, NŠA, Vilnius, 2025, 45 psl., prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

**19 pav.** Per NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių 8 klasės mokinių dalis (procentai)<sup>120</sup>



\* 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Pasikeitė pasiekimų vertinimas: nuo 2025 m. nustatomi keturi (slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis), o anksčiau buvo nustatomi trys (patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis) pasiekimų lygiai.  
Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

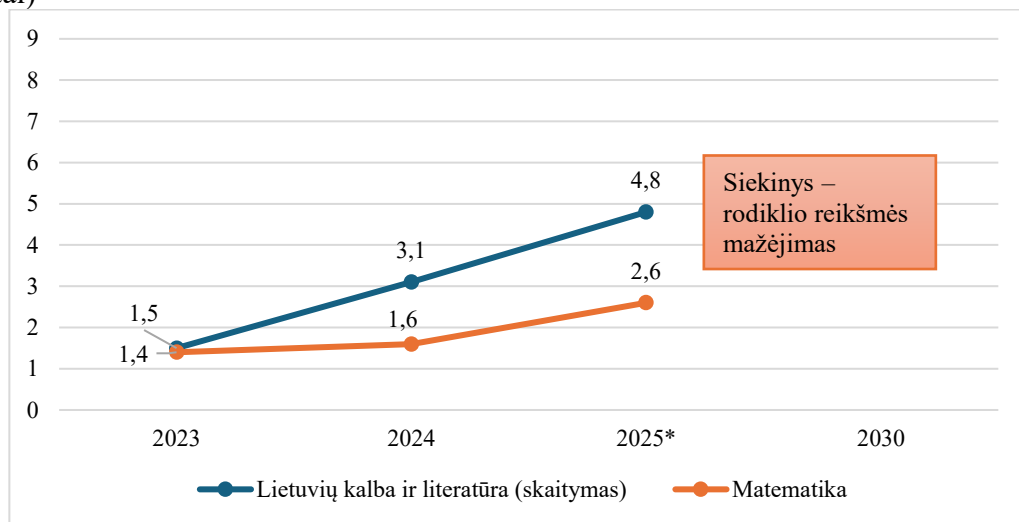
**2025 m. per 4 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekė 4,8 proc., matematikos – 2,6 proc. mokinių**

4 klasės mokinių NMPP rodikliai – patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) bei matematikos pasiekimų lygio nepasiekusiųjų dalys – taip pat pablogėjo: patenkinamo lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) lygio nepasiekusiųjų dalis išaugo iki 4,8 proc., o matematikos – iki 2,6 proc. 2023 m. abiejų dalykų rodikliai buvo panašūs, o vėliau labiau pablogėjo lietuvių kalbos ir literatūros rodiklis (20 pav.). Įtakos šiems pokyčiams taip pat galėjo turėti atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimo pradžia ir pasiekimų lygių nustatymo pokyčiai. *ŠMSM 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane (2025)* siekiama, kad per 4 klasės lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių mokinių dalis 2025–2027 m. būtų 3,0 proc., o matematikos – 1,5 proc. Nuo šių siekinių nutolta<sup>121</sup>.

<sup>120</sup> *Ibid.*

<sup>121</sup> *Ibid.*

**20 pav.** Per NMPP patenkinamo pasiekimų lygio nepasiekusių 4 klasės mokinių dalis (procentai)<sup>122</sup>



\* 2025 m. buvo vertinti pagal atnaujintas bendrąsias programas besimokiusių mokinių rezultatai. Pasikeitė pasiekimų vertinimas: nuo 2025 m. nustatomi keturi (slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis), o anksčiau buvo nustatomi trys (patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis) pasiekimų lygiai.  
Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

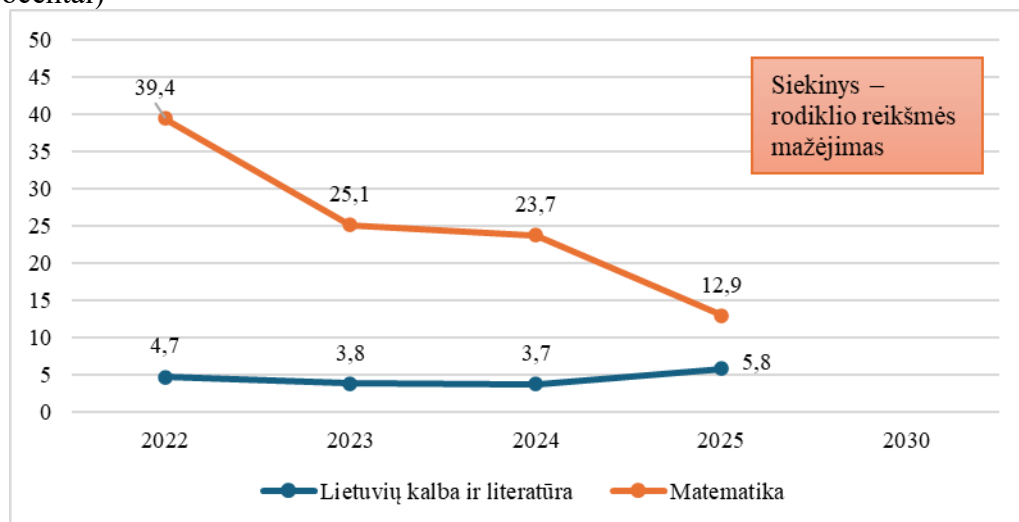
**2025 m. mokinių, kurių lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai per PUPP įvertinti mažiau nei 4 balais, buvo 5,83 proc., matematikos – 12,92 proc.**

Nuo 2020 m. iki 2025 m. 26,5 proc. punkto sumažėjo 10 (II gimnazijos) klasės mokinių, kurių matematikos pasiekimai per PUPP buvo įvertinti ne daugiau kaip 3 balais, t. y., pasiekimai buvo nepatenkinamo lygio. 2020 m. šis rodiklis siekė 39,4 proc., 2024 m. – 23,7 proc., o 2025 m. – 12,92 proc. Atitinkamas lietuvių kalbos ir literatūros rodiklis padidėjo nuo 4,7 proc. iki 5,83 proc. (2024 m.) NPP (2020) numatytas siekinys, kad šie rodikliai ir toliau mažėtų<sup>123</sup>.

<sup>122</sup> Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas, ŠMSM, NŠA, Vilnius, 2025, 46 psl., prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>123</sup> NPP numatyta pasiekti, kad mažėtų slenkstinio mokymosi pasiekimų lygio (4 balų) nepasiekusių mokinių dalis. Slenkstinis mokymosi pasiekimų lygis išskirtas, atnaujinus bendrojo ugdymo bendrąsias programas (nelyginėse klasėse jos įgyvendinamos nuo 2023–2024 m. m., kitose – nuo 2024–2025 m. m.). Išskirti 5 pasiekimų lygiai: nepasiektas slenkstinis (ne daugiau kaip 3 balai), slenkstinis (4 balai), patenkinamas (5–6 balai), pagrindinis (7–8 balai) ir aukštesnysis (9–10 balų).

**21 pav.** Per PUPP slenkstinio mokymosi pasiekimų lygio (4 balų) nepasiekusių mokinių dalis (procentai)<sup>124</sup>



Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

Nuo 2024–2025 m. m. visos klasės dirba pagal atnaujintą ugdymo turinį, kuris susietas su socialiniu, emociniu ir sveikos gyvensenos turiniu, kūrybiškumo, pilietiškumo, kultūros, komunikacijos ir pažinimo kompetencijomis (2023–2024 m. m. nelyginių klasių mokiniai pradėjo mokytis pagal atnaujintas ugdymo programas).

Siekiant padėti mokytojams taikyti formuojamąjį vertinimą<sup>125</sup>, įgyvendinamas projektas „Mokytis padedančio pasiekimų ir pažangos vertinimo stiprinimas“: 2025 m. pradėtas formuojamojo vertinimo metodinės medžiagos rinkinio sudarymas, pildyta Tarptautinė užduočių biblioteka

Nuo 2024 m. įgyvendinamas projektas „Mokytis padedančio pasiekimų ir pažangos vertinimo stiprinimas“ Nr. 10-062-P-0001. Pagrindiniai projekto tikslai – inovatyvių formuojamojo vertinimo įrankių praktinis išbandymas ugdymo procese, kokybės parametrų diegimas į apibendrinamojo vertinimo procedūras ir tarptautinis bendradarbiavimas kuriant užduočių išteklius, grįstus testavimo teorijos metodologija.

2025 m. birželio 2 d. pasirašyta sutartis dėl formuojamojo vertinimo metodinės medžiagos rinkinio sudarymo. Paskelbtas pirkimas dėl daugiapakopio ciklo vidurinio ugdymo išorinio mokinių pasiekimų vertinimo užduočių ar jų dalių kūrimo ir jų išbandymo (modelio) parengimo. Įvyko mokinių išorinių vertinimų pasiekimų vertintojų mokymai, kuriuose dalyvavo 2 717 įvairių mokomųjų dalykų mokytojai.

Plečiamas užduočių bankas dalyvaujant Tarptautinės užduočių bibliotekos (toliau – TUB) kūrimo veikloje. 2025 m. birželio 18–20 d. NŠA atstovai dalyvavo metinėje FLIP+ asociacijos konferencijoje, kurioje pristatyta pirmoji FLIP+ *Library* platformos versija. Pradėtas platformos išbandymų etapas. Į TUB įkelta daugiau kaip 1000 matematikos ir anglų kalbos pasiekimų patikrinimų užduočių.

Pradedant kurti daugiapakopį išorinį mokinių pasiekimų vertinimą viduriniam ugdymui, šiuo metu rengiami septynių dalykų vertinimo užduočių projektai. Pirmajame etape numatyta

<sup>124</sup> Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas, ŠMSM, NŠA, Vilnius, 2025, 46 psl., prieiga internete [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>125</sup> Nuo 2023–2024 m. m. mokinių vertinimas vykdomas pagal atnaujintą Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašą, kuriame mokinių mokymosi pasiekimai apima ir mokinio augimą, ir judėjimą išsikeltų mokymosi tikslų link, ir ugdymo rezultatus, kurie atspindi mokinių įgytas kompetencijas.

parengti 47 užduotis. Šiuo metu jau parengti ir sukomplektuoti pirmieji 9 užduočių projektai. Vėliau šios užduočių projektų versijos bus išbandytos praktikoje ir, atsižvelgiant į išbandymo rezultatus, tobulinamos.

**2025 m. pradėtos diskusijos dėl mokyklų išorinio vertinimo koncepcijos ir tvarkos atnaujinimo siekiant sumažinti administracinę naštą mokytojams<sup>126</sup>**

2025 m. rugsėjo mėn. ŠMSM ir NŠA, atliekanti išorinį mokyklų vertinimą, inicijavo mokyklų išorinio vertinimo koncepcijos ir tvarkos atnaujinimą: ketinama labiau pasitikėti mokyklomis stiprinant įsivertinimą ir mažinant biurokratiją. Vienas iš numatomų pakeitimų – bus sumažinta administracinė našta, atsisakant perteklinių dokumentų ir privalomo pamokų stebėjimo. Taip pat svarstoma, kaip nuo kontrolės pereiti prie pagalbos mokyklai ir pasitikėjimu grįsto bendradarbiavimo, didesnę dėmesį skirti mokyklų vidiniam įsivertinimui ir kokybės kultūrai, peržiūrėti kokybės kriterijus ir rodiklius.

2025 m. spalio mėn. ŠMSM ir NŠA surengė pirmąją viešą diskusiją dėl mokyklų išorinio vertinimo koncepcijos ir tvarkos atnaujinimo. Diskusijoje dalyvavo mokyklų vadovų asociacijų, aukštųjų mokyklų, mokslininkų, ŠMSM ir NŠA atstovai, patyrę mokyklų išorės vertintojai.

Diskusijoje nutarta, kad svarbu į mokyklų vertinimo naudą žvelgti per keturis vertės visuomenei kriterijus: teigiamą poveikį – mokinių akademinių pasiekimų gerinimą ir asmenybės ūgties stiprinimą, visuomenės pasitikėjimą išoriniu vertinimu, paslaugos kokybės rezultatus ir efektyvumą.

Toliau vystant diskusijas su suinteresuotomis šalimis ir ieškant geriausių sprendimų kuriant tvarią mokyklą, bus parengtos mokyklų vertinimo modelio gairės ir pristatytos švietimo bendruomenei.

**Iki 2027 m. liepos mėn. NŠA įgyvendina projektą „Galimybių mokykla“, kurio metu kuriamas inovatyvus ugdymo turinys priešmokykliniam ir pradiniam ugdymui, rengiamos dalykų užduotys didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, skiriamos lėšos mokykloms vadovėliams įsigyti, rengiami vadovėliai tautinėms mažumoms mokytis gimtosios kalbos, taip pat rengiamos visuomeninio ugdymo ir gamtos mokslų NMPP užduotys 4 ir 8 klasėms:**

- Veikla *Inovatyvus, personalizuoto ugdymo turinio ir priemonių kūrimas priešmokykliniame ir pradiname ugdyme*. 2025 m. paskelbtas pakartotinis pirkimas „Integruoto ugdymo pavyzdžių priešmokyklinio amžiaus ir 1–4 klasių mokinių ugdymui sukūrimo paslaugos“, laukiama pasiūlymų. Pasirašytos sutartys dėl integruoto ugdymo pavyzdžių ekspertinio vertinimo ir redagavimo. Tęsiamas pirkimo „Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo mokinių mokymosi pažangos stebėjimo ir vertinimo užduočių rengimo paslaugos“ dokumentų tikslinimas. Pakartotinai paskelbtam pirkimui „Mokymų pagal kvalifikacijos tobulinimo programą „Mokinių skaitymo gebėjimų tobulinimas“ organizavimo paslaugos“ gauti pasiūlymai trims pirkimo objekto dalims ir sudarytos trys sutartys su tiekėjais. Parengta ir akredituota kvalifikacijos tobulinimo programa „Mokinių skaitymo gebėjimų tobulinimas“. 2025 m. spalio–gruodžio mėn. mokymus pradėjo aštuonios grupės, iš jų dvi (45 dalyviai) mokymus baigė 2025 m. gruodžio mėn. Inicijuotas pakartotinis pirkimas dėl mokymų vedimo pagal minėtą programą. Parengtas ir suderintas mokinių skaitymo gebėjimų tobulinimo priemonių sąrašas.
- Veikla *Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymo turinio turtinimas*. 2025 m. pasirašytos pirkimo sutartys dėl lietuvių kalbos ir geografijos skaitmeninių užduočių modulių kūrimo didelį mokymosi potencialą turintiems mokiniams, šiuo metu rengiami užduočių

<sup>126</sup> Iki 2027 m. I ketv. įgyvendinamas XX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.7. Sumažinti administracinę naštą ir biurokratinį reikalavimą dėl mokytojų veiklos, diegiant dirbtinio intelekto panaudojimą grįstus ir kitus sprendimus.

moduliai. Taip pat pasirašytos sutartys dėl lietuvių kalbos, matematikos ir pirmosios užsienio kalbos (anglų) turinio ekspertų paslaugų. Trečią kartą paskelbtame pirkime „Dalykų užduočių modulių ekspertinio vertinimo paslaugos“ negauta pasiūlymų dėl biologijos ir chemijos ekspertų.

- Veikla *Vadovėlių, skirtų tautinėms mažumoms gimtosioms kalboms mokytis, rengimas*. 2025 m., antrą kartą paskelbus pirkimą, gautas vienas pasiūlymas lenkų kalbos pirkimo daliai. 2025 m. gruodžio 12 d. pasirašyta sutartis dėl lenkų gimtosios kalbos vadovėlių 1–4 klasėms sukūrimo paslaugų. Likusioms dalims (rusų ir baltarusių kalboms) pirkimas bus skelbiamas pakartotinai. Atliktas rinkos tyrimas dėl vadovėlių rusų ir baltarusių gimtosioms kalboms rengimo.
- Veikla *Vadovėlių bendrojo ugdymo mokykloms įsigijimas*. Mokymo įstaigos jau įsigijo 608 925 vadovėlius. Gavus papildomą finansavimą, su mokymo įstaigomis pasirašomos jungtinės veiklos sutartys dėl lėšų skyrimo vadovėliams įsigyti; iš viso dalyvauja 815 įstaigų. Vykdomas Švietimo valdymo informacinės sistemos pritaikymas, sudarant galimybes mokykloms teikti sąskaitas už įsigytus vadovėlius. Pasirašytas sutarties keitimas dėl papildomo finansavimo veiklai „Vadovėlių, mokykloms vykdančioms ugdymą pagal bendrojo ugdymo programas, įsigijimas“ ir naujai veiklai „Vadovėlių įsigijimas valstybės biudžeto lėšomis“.
- Veikla *Visuomeninio ugdymo ir gamtos mokslų NMPP 4 ir 8 kl. rengimas*. 2025 m. balandžio 8–18 d. įvyko visuomeninio ugdymo ir gamtos mokslų NMPP užduočių išbandymas 20-yje mokyklų iš 10 apskričių; užduotis atliko 593 ketvirtokai ir 503 aštuntokai, parengti du užduočių komplektai. 2025 m. spalio mėn. įvyko antrasis išbandymas, kuriame dalyvavo 8130 mokinių iš 105 mokyklų. Išbandytas naujas patikrinimo modelis: ketvirtokų praktinė dalis derinta su elektronine dalimi, aštuntokų – praktinė dalis su atsakymų lapais ir elektronine dalimi. Baigtas antrojo išbandymo aštuntų klasių atsakymų vertinimas, vyksta ketvirtų klasių rezultatų analizė. Parengti mokyklų atrankos kriterijai trečiajam NMPP išbandymui. Pakartotinai paskelbtame pirkime „Vertintojų kvalifikacijos tobulinimas“ gautas vienas pasiūlymas, atliktas jo vertinimas.

Iš viso deklaruota ir CPVA patvirtinta projekto „Galimybės mokykla“ išlaidų už 17 024 125 Eur.

**Vyriausybė siekia nuosekliai didinti valstybės skiriamas lėšas vienam bendrojo ugdymo mokiniui vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti<sup>127</sup>**

2025 m. vadovėliams įsigyti iš viso skirta 35 mln. Eur: 15 mln. Eur – valstybės biudžeto lėšos, 10 mln. Eur – ESF projekto „Galimybės mokykla“ lėšos ir papildomai 10 mln. Eur. 2024 m. vadovėliams įsigyti skirta 23,2 mln. Eur, iš jų 13,2 mln. Eur – valstybės biudžeto lėšos ir 10 mln. Eur – ES struktūrinių fondų lėšos. 2023 m. vadovėliams įsigyti buvo skirta 24 mln. Eur: 10,5 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų, 8,5 mln. Eur ES struktūrinių fondų lėšų ir 5 mln. Eur valstybės vardu pasiskolintų lėšų, skirtų su ES ir bendrojo finansavimo priemonių įgyvendinimu susijusioms išlaidoms.

### **Įgyvendinama „Tūkstantmečio mokyklų“ programa**

Siekiant, kad nemaža dalis mokyklų pasiektų geros mokyklos standartą<sup>128</sup>, kurio ilgainiui turės siekti visos mokyklos, įgyvendinama „Tūkstantmečio mokyklų“ (toliau – TŪM) programa. Joje dalyvaujančioms savivaldybėms sudarytos sąlygos pačioms tikslingai nukreipti investicijų lėšas į joms aktualiausių švietimo problemų sprendimą. Ypatingas dėmesys savivaldybių pažangos planuose

<sup>127</sup> Įgyvendinamas XX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.4. *Atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes, nuosekliai didinti valstybės skirtas lėšas vienam bendrojo ugdymo mokiniui vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti (2025 m. – 30 Eur).*

<sup>128</sup> Pagal Geros mokyklos koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308: [https://www.nmva.smm.lt/wp-content/uploads/2015/08/GM\\_koncepcija\\_11-121-V.V..pdf](https://www.nmva.smm.lt/wp-content/uploads/2015/08/GM_koncepcija_11-121-V.V..pdf).

skiriamas tinklaveika grįstam ugdymo organizavimui bei valdymui diegti, ieškant veikiančių bendradarbiavimo modelių tarp skirtingų mokyklų ir savivaldybių.

Iki 2026 m. įgyvendinamos šios veiklos:

- mokyklų vadovų ir kitų pedagoginių darbuotojų kompetencijų stiprinimas;
- infrastruktūros kūrimas, plėtra ir atnaujinimas;
- mokyklų veiklos tobulinimas keturiose srityse: lyderystė veikiant, įtraukusis ugdymas, kultūrinis ugdymas, STEAM ugdymas.

TŪM programoje dalyvauja 58 šalies savivaldybės, suskirstytos į du srautus. 2023 m. su 22 pirmajame programos sraute dalyvaujančiomis savivaldybėmis pasirašytos jungtinės veiklos sutartys dėl pažangos planų finansavimo – daugiau kaip 109 mln. eurų paramą iki projekto pabaigos gaus 93 mokyklos, jų veiklos prasidėjo 2023 m. birželio mėnesį. Pirmojo srauto savivaldybėms iki 2025-12-31 išmokėta 73,1 proc. viso TŪM I projektui skirto finansavimo sumos (79 630 508,99 Eur iš 108 936 917,22 Eur). 2024 m. sausio 10 d. patvirtinta antrojo savivaldybių srauto paraiška, o sausio 31 d. – pagrindinė projekto įgyvendinimo sutartis. 36 savivaldybių 177 mokyklose suplanuotoms veikloms patvirtintas daugiau nei 116 mln. eurų finansavimas. 2024 m. vasario mėnesį pasirašius galutinę Jungtinės veiklos sutartį su šiomis savivaldybėmis, iki 2025-12-31 joms išmokėta 66,18 proc. viso TŪM II projektui skirto finansavimo sumos (76 800 970,6 Eur iš 116 042 744,93 Eur).

Savivaldybės parengė iš viso 51 švietimo situacijos gerinimo ir pažangos planą (pirmajame sraute dalyvauja 22 savivaldybės, 8 iš jų rengė bendrus planus, antrajame sraute – 36 savivaldybės, 6 iš jų rengė bendrus planus). Programoje iš viso dalyvauja 270 mokyklų, kitos savivaldybių mokyklos į veiklas įtraukiamos per tinklaveiką.

TŪM I srautas: 22 savivaldybės, 93 mokyklos. Iš viso suplanuotos 1 123 veiklos, iš jų 2025 m. buvo vykdomos 95 (8,46 proc.), o 1 020 veiklų (90,83 proc.) jau įgyvendintos. Veiklas užbaigusios ir ataskaitas bei dokumentus pateikusios yra 76 mokyklos (CPVA deklaruotos 67 mokyklų išlaidos). Iki 2026 m. sausio 31 d. veiklas tęsia 1 mokykla, o iki 2026 m. balandžio 30 d. – dar 16 mokyklų. Dalis veiklų yra ilgalaikės, integruotos į ugdymo procesą, todėl jų įgyvendinimas apima beveik visą projekto laikotarpį iki 2025 m. birželio 30 d. Kai kurioms savivaldybėms suteikta galimybė veiklas užbaigti šiek tiek vėluojant. 11 savivaldybių visas veiklas mokyklose užbaigs iki 2025 m. rugpjūčio 31 d., o 16 TŪM I srauto mokyklų veiklų įgyvendinimas pratęstas iki RRF projekto pabaigos – šios mokyklos veiklas užbaigs kartu su II srauto mokyklomis 2026 m. balandžio 30 d.

TŪM II srautas: 36 savivaldybės, 177 mokyklos. Iš viso suplanuota 2 941 veikla, iš jų 2025 m. vykdomos 1 456 (49,51 proc.), jau įgyvendintos – 1 296 (44,07 proc.). Iš šių veiklų pusė yra susijusios su įvairios infrastruktūros ir įrangos bei ugdymo priemonių atnaujinimu, o kita pusė – su mokytojų kompetencijų tobulinimu ir ugdymo veiklomis mokiniams. Dalis veiklų yra ilgalaikės, įgyvendinamos ugdymo procese, todėl jų vykdymas apima beveik visą projekto laikotarpį iki 2026 m. balandžio 30 dienos.

2023 m. 22 pirmojo srauto savivaldybėse darbus pradėjo daugiau kaip 100 veiklų koordinatorių, kurių tikslas – organizuoti ir įgyvendinti savivaldybės pažangos planuose numatytas veiklas, padėti įgyvendinti tinklaveiką tarp mokyklų. 2024 m. balandžio mėn. 36 antrojo srauto savivaldybėse darbus pradėjo dar 150 veiklų koordinatorių. Iš viso apie 250 koordinatorių užtikrina kokybišką lyderystės veikiant, įtraukiojo ugdymo, kultūrinio ugdymo ir STEAM ugdymo veiklų kokybę ir sėkmingą įgyvendinimą bei tinklaveiką tarp suinteresuotų grupių<sup>129</sup>.

<sup>129</sup> Projektas „Tūkstantmečio mokyklų akademija“, prasidėjęs 2022 m. sausio 1 d., veiklą baigė 2025 m. kovo 31 dieną. Jam skirtas finansavimas 1 156 001,76 Eur. Koordinatoriai veiklas tęsia TŪM I ir TŪM II projektų veiklose.

Pristatytas TŪM akademijos ir įtraukiojo ugdymo srityje dirbančių ekspertų parengtas leidinys „Universalaus dizaino mokymuisi gairės“, kuris išleistas dviem tiražais ir yra pasiekęs Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklas.

Išleista 16 iš 18 planuotų tinklalaidžių<sup>130</sup>. 2025 m. sausio mėn. įvykdyta TŪM filmuko transliacija TV kanaluose, kovo mėn. – audioklipo transliacija radijuje. Programa buvo pristatyta LOGIN2025. Nupirktą ambasadorių komunikacijos kampanija.

### **2025 m. buvo plečiamas pilietiškumo ir gynybos įgūdžių ugdymas<sup>131</sup>**

Siekiant stiprinti mokinių pasirengimą ginti savo valstybę, mokytojai ir kiti pedagoginiai darbuotojai buvo kviečiami dalyvauti nuotoliniuose mokymuose pagal kvalifikacijos tobulinimo programą „Nacionalinio saugumo ir pilietiškumo nuostatų stiprinimas ugdyme“.

Pirmieji mokymai įvyko 2025 m. gegužės 20–22 dienomis (dalyvavo 225 mokytojai). Juos organizavo Kauno švietimo inovacijų centras kartu su Nacionaline švietimo agentūra (toliau – NŠA). Jų tikslas – tobulinti pedagoginių darbuotojų gebėjimus perteikti ir integruoti nacionalinio saugumo ir krašto gynybos temas ugdymo procese ir neformaliojo švietimo veiklose, stiprinant mokinių pilietiškumą.

Nuotolinių mokymų dalyviai taip pat kviešti į praktinius mokymus vasaros kursuose rugpjūčio 18–21 dienomis Karaliaus Mindaugo husarų batalione. Dalyvavo 32 pedagoginiai darbuotojai, kurie klausėsi pranešimų apie šalies gynybos politiką, naujausias propagandinio karo kryptis ir elementus, susipažino su kariuomenės struktūra, iš klausė pilietinio neginkluoto pasipriešinimo kursą. Kartu mokytojai dalyvavo praktiniuose užsiėmimuose: mokėsi surinkti ir išrinkti šaunamąjį ginklą, suteikti pirmąją pagalbą lūžių, kraujavimo, užspringimo ir kitais atvejais, apsaugoti nuo gamtinių, cheminių, branduolinių bei kitų pavojų, išbandė išgyvenimo gamtoje veiklas. Vasaros kursų dalyviai turėjo galimybę apsilankyti Panevėžio regioniniame STEAM atviros prieigos centre, kur praktikavosi valdyti dronus ir dalyvavo kituose užsiėmimuose.

**Krašto apsaugos ministerija kartu su ŠMSM 2025 m. birželio 6 d. pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl Lietuvos mokinių ir jaunimo pilietinio ir patriotinio ugdymo.** Numatytas nuoseklus ministerijų bendradarbiavimas įvairiose srityse: nuo istorinės atminties puoselėjimo ir pilietinių vertybių ugdymo iki šiuolaikinių technologinių gebėjimų, tokių kaip kibernetinis saugumas ar bepiločių orlaivių valdymas, stiprinimo.

Susitarime įvardinti septyni siekiniai, o parengtame veiksmų plane numatyta per 30 konkrečių priemonių, skirtų mokinių pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymui stiprinti.

Pagal šį susitarimą 2025–2026 m. m. vykdomas pasirengimas organizuoti pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursą 7–9 klasių mokiniams; užtikrinama parama Lietuvos neformaliojo švietimo agentūros vystomam AIRTECH projektui; organizuoti mokinių konkursai: „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę?“, „Praeities stiprybė – dabarčiai“, „Mes esame NATO“, „Pilietiškumo egzaminas“.

**KAM ir ŠMSM pradėjo dronų valdymo ir konstravimo įgūdžių ugdymo projektą, skirtą plačiajai visuomenei ir mokiniams**

2025 m. atidaryti pirmieji trys bepiločių orlaivių mokymų centrai Jonavoje, Tauragėje ir Kėdainiuose, o iki 2028 metų visoje Lietuvoje veiks 9 centrai.

Projekto tikslas – stiprinti visuomenės kompetencijas bepiločių orlaivių valdymo ir inžinerijos srityse bei kartu plėsti pilietinio pasipriešinimo mokymus. Mokymus suaugusiems ves

<sup>130</sup> Prieiga internete: <https://tukstantmeciomokyklos.lt/tinklalaides/>.

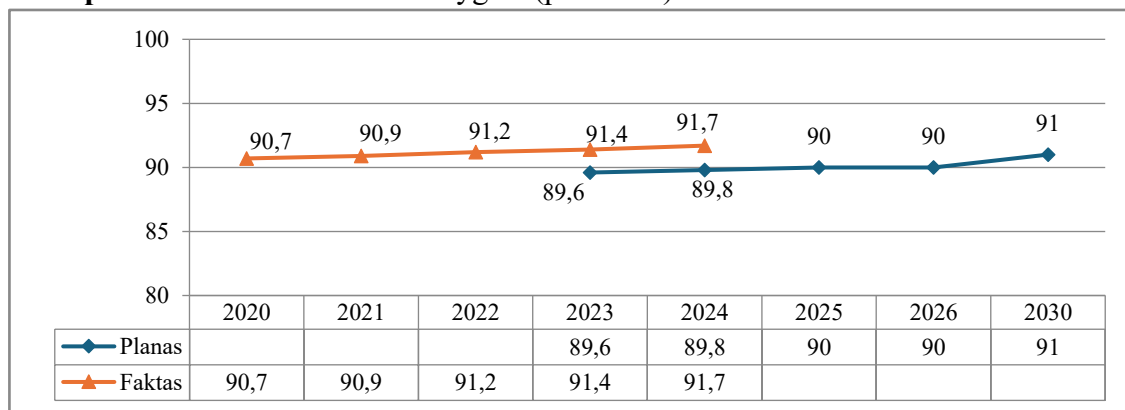
<sup>131</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 4.3.12. *Plėsti pilietiškumo ir gynybos įgūdžių ugdymą, organizuoti mokyklų vadovų ir pedagogų mokymus nacionalinio saugumo, šalies gynybos ir pilietiškumo temomis.*

Lietuvos šaulių sąjunga kartu su Lietuvos neformaliojo švietimo agentūra, kuri taip pat mokyti mokinius nuo 3 iki 12 klasių.

Bendros projekto investicijos siekia daugiau negu 3,3 mln. eurų, iš kurių Krašto apsaugos ministerija 2025–2028 metais 9 metodiniams centrams steigti skirs per 600 tūkst. eurų. Šios lėšos bus skirtos specializuotai įrangai: valdymo, vaizdo perdavimo sistemoms, patalpų ir lauko FPV dronams (leidžiantiems pilotui matyti vaizdą iš drono kameros realiu laiku; angl. *First Person View*), programinei įrangai bei edukacinių prekių mobiliajai programai.

Centrų atidarymas vyks etapais per ketverius metus. Pradėjo veikti centrai Jonavoje, Tauragėje ir Kėdainiuose. 2026-aisiais prisijungs Šiauliai ir Panevėžys, dar po metų – Utena ir Telšiai. 2028 metais centrai bus atidaryti Klaipėdoje ir Marijampolėje. KAM ir ŠMSM pradėjo dronų valdymo ir konstravimo įgūdžių ugdymo projektą, skirtą plačiai visuomenei ir mokiniams. Rugsėjį bus atidaryti pirmieji trys bepiločių orlaivių mokymų centrai Jonavoje, Tauragėje ir Kėdainiuose, o iki 2028 metų visoje Lietuvoje veiks 9 centrai.

**22 pav.** Vidurinio išsilavinimo lygis\* (procentai)



\*21–23 m. asmenų, įgijusių ne žemesnį kaip vidurinio ugdymo lygmens (ISCED 3) išsilavinimą, dalis (proc.).  
2025 m. UNESCO atnaujino rodiklio skaičiavimo metodiką.  
Duomenų šaltinis – UNESCO<sup>132</sup>.

UNESCO skelbiamais duomenimis, 2024 m. Lietuvoje vidurinį išsilavinimą buvo įgiję 91,7 proc. jaunų suaugusiųjų (2020 m. – 90,7 proc., 2021 m. – 90,9 proc., 2022 m. – 91,2 proc., 2023 m. – 91,4 proc.).

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, vidurinį ar aukštesnįjį<sup>133</sup> išsilavinimą įgijusio 20–24 metų jaunimo dalis 2025 m. Lietuvoje buvo 94,3 proc. Tai 2,2 proc. punkto daugiau nei 2024 m. (92,1 proc.).

ES šalių kontekste ir 2021 m., ir 2024 m. Lietuva buvo tarp penketo šalių, kuriose šio rodiklio reikšmė aukščiausia. Eurostato duomenimis, ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą įgijusių 20–24 metų asmenų dalis vidutiniškai ES šalyse 2021 m. buvo 84,4 proc., 2024 m. – 84,3 proc. Aukštesnės nei Lietuvos rodiklio reikšmės buvo Kroatijoje, Airijoje, Graikijoje (2021 m. ir 2024 m.), Slovėnijoje (2021 m.) ir Lenkijoje (2024 m.)<sup>134</sup>.

<sup>132</sup> Prieiga internete:

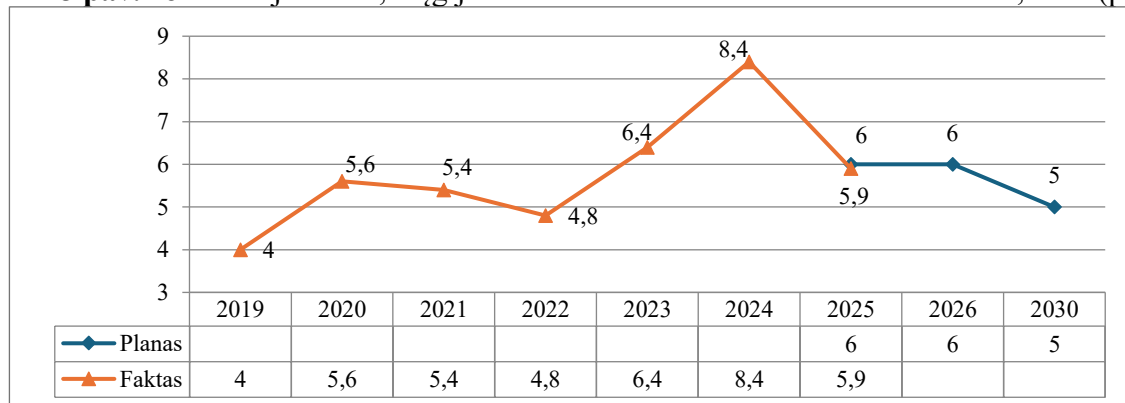
<https://databrowser.uis.unesco.org/view#indicatorPaths=UIS-SDG4Monitoring%3A0%3ACR.MOD.3&geoMode=countries&geoUnits=&browsePath=EDUCATION%2FUIS-SDG4Monitoring%2Ft4.1&timeMode=range&view=table&chartMode=multiple&tableIndicatorId=CR.MOD.3&chartIndicatorId=C.R.MOD.3&chartHighlightSeries=&chartHighlightEnabled=true>.

<sup>133</sup> Vidutiniam išsilavinimo lygiui priskiriama: pagrindinis išsilavinimas su profesine kvalifikacija, vidurinis išsilavinimas (be / su profesine kvalifikacija), specialusis vidurinis išsilavinimas (ISCED 3, 4). Aukštam – aukštesnysis, aukštasis (ISCED 5, 6, 7, 8).

<sup>134</sup> Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinė švietimo agentūra, Vilnius, 2025, 50 psl., prieiga internete:

**2025 m. anksti iš švietimo sistemos pasitraukusio jaunimo Lietuvoje sumažėjo 2,5 proc. punkto – nuo 8,4 iki 5,9 proc.**

**23 pav. 18–24 m. jaunimo, neįgijusio vidurinio išsilavinimo ir nesimokančio, dalis (proc.)<sup>135</sup>**



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, šis rodiklis, 2024 m. siekės 8,4 proc., 2025 m. sumažėjo iki 5,9 proc. 2025 m. anksti iš švietimo sistemos pasitraukusio jaunimo kaimo vietovėse buvo daugiau nei mieste (8,5 proc. ir 4,6 proc.), vyrų šiek tiek daugiau nei moterų (6,6 proc. ir 5,2 proc.).

**2025 m. Vyriausybė, siekdama stiprinti regionus, sudaryti kuo geresnes sąlygas ten gyventi, siekia subalansuoti bendrojo ugdymo mokyklų tinklą<sup>136</sup>**

2025 m. spalio mėn. sudaryta darbo grupė dėl subalansuoto bendrojo ugdymo mokyklų tinklo kūrimo<sup>137</sup>. Įvyko du darbo grupės posėdžiai, kuriuose pristatyti 5 galimi mokyklų tinklo pertvarkos scenarijai. Mokyklų tinklo pertvarkos scenarijai taip pat pristatyti Nacionalinės švietimo agentūros 2025 m. gruodžio mėn. organizuotos konferencijos „Švietimo regioninės politikos akcentai – ugdymo prieinamumas ir kokybė“ dalyviams ir su jais aptarti. Šiuo metu ieškoma susitarimo dėl vieno mokyklų tinklo pertvarkos scenarijaus. Mokyklų tinklo pertvarką planuojama pradėti įgyvendinti 2027 metais.

Taip pat Vyriausybė 2025 m. priėmė nutarimą<sup>138</sup> leisti savivaldybėms nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. sudaryti III ir IV gimnazijos klases, jei jose yra ne mažiau kaip po 12 mokinių, ir savivaldybės mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) papildomai skiria tiek mokymo lėšų iš savivaldybės biudžeto (išskyrus mokymo lėšas, skiriamas iš valstybės biudžeto), kiek sudaro 50 procentų lėšų ugdymo planui įgyvendinti (apskaičiuojamų III gimnazijos ir IV gimnazijos klasėms pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą).

Sudarant po vieną III ir IV gimnazijos klasę Neringos savivaldybėje esančioje gimnazijoje, vykdančioje akredituotą vidurinio, pagrindinio ir pradinio ugdymo programą, šiose gimnazijos

[https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>135</sup> Šis rodiklis yra įtrauktas į 2024 m. patvirtintą NPP pakeitimą, 2025 m. numatyta siektina reikšmė 6 proc., 2030 m. – 5 proc.

<sup>136</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.2. Subalansuoti bendrojo ugdymo mokyklų tinklą, užtikrinant teisę gauti kokybišką ugdymą(si), nepriklausomai nuo to, kokioje vietovėje mokinytis gyvena.

<sup>137</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. spalio 5 d. įsakymas Nr. V-1134.

<sup>138</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/4ba9675100b111f0a2ad91db29a9514e>.

klasėse gali būti mažiau nei 12 mokinių, jei savivaldybės mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija mokyklai papildomai skiria mokymo lėšų (išskyrus mokymo lėšas, skiriamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto) tiek, kiek jų skiriama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto III ir IV gimnazijos klasėms pagal Vyriausybės patvirtintą Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą.

Siekiant užtikrinti ugdymo kokybę, dalykų pasirinkimo pasiūlą, 12–20 mokinių klasėms skiriama tiek pat lėšų kaip ir 21–30 mokinių turinčioms klasėms.

Mokyklų tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai sudaro prielaidas veikti visoms gimnazijoms, kuriose nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. III ar IV gimnazijos klasėse mokytusi mažiau nei 21 mokiny. Tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai leis mokiniams mažiau laiko sugaišti kelyje į mokyklą ir iš mokyklos, rytais nereikės taip anksti keltis; daliai mokinių bus didesnės galimybės tenkinti neformaliojo švietimo poreikius; mažiau menkai motyvuotų mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą, iškris iš švietimo sistemos; bus didesnės galimybės mokytojams turėti didesnę darbo krūvį ir mokykla bus patrauklesnė komplektuojant pedagoginį personalą; miestelis bus patrauklesnis gyventojams įsigyjant būstą, bus geresnės prielaidos pritraukti į savivaldybę jaunus darbingo amžiaus žmones, šeimas su vaikais.

Šiuo Mokyklų tinklo kūrimo taisyklių pakeitimu Vyriausybė suteikė laisvę mokykloms ir savivaldybėms formuoti tokio dydžio klases, kurios realiai atitinka situaciją vietovėse. Vyriausybė laikosi nuostatos, kad savivaldybės geriausiai žino, ar mažos klasės išlaikymas bus naudingas, kokybiškas ir patogus mokiniams. Todėl Vyriausybė kartu su Mokyklų tinklo pakeitimais įtvirtino praktiką, kad prie mažesnių klasių išlaikymo prisidėtų ir savivaldybės – pasidalydamos finansavimą kartu su valstybės biudžetu.

Įgyvendinant Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimo, priimto 2025 m. kovo 12 d., nuostatas, 2025–2026 m. m. 44 gimnazijose sudarytos 48 III ir / ar IV gimnazijos klasės, kuriose mokosi 12–20 mokinių, ir 1 III gimnazijos klasė, kurioje mokosi mažiau nei 12 mokinių (Mokinių registro 2025 m. rugsėjo 1 d. duomenys)<sup>139</sup>.

## **2025 m. savivaldybėms skirtos valstybės biudžeto lėšos 32 geltoniesiems autobusams įsigyti**

Įgyvendinant regioninių pažangos priemonių<sup>140</sup> veiklas, pagal pasirašytas projektų finansavimo sutartis planuojama įsigyti 50 autobusiukų, iš jų iki 2025 m. gruodžio mėn. pabaigos pasirašytos sutartys dėl 39 autobusiukų įsigijimo, iš kurių **14 autobusiukų jau yra pristatyti projektų vykdytojams**. Likusiems autobusiukams įsigyti ruošiamasi atlikti arba vykdomos pirkimo procedūros.

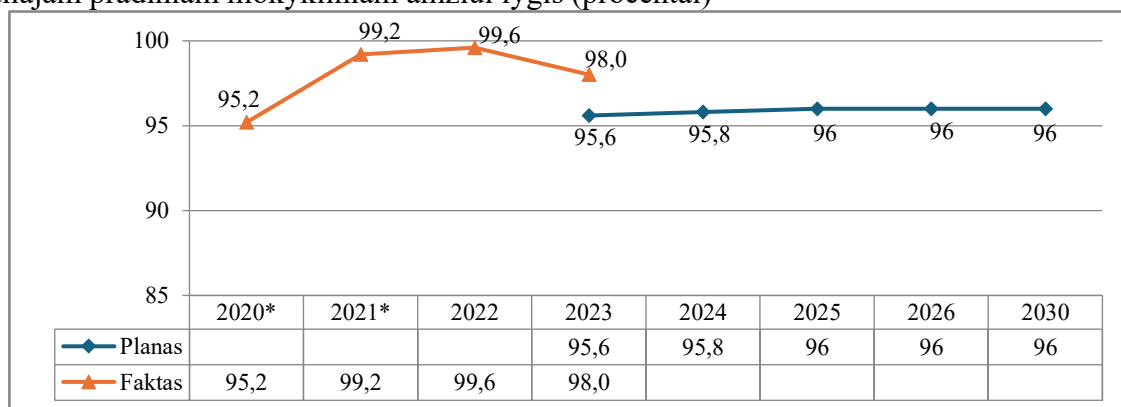
Taip pat baigtas įgyvendinti projektas „Visos dienos mokyklos modelio diegimas Molėtų pradinėje mokykloje“: sutarkytos ir pritaikytos visos dienos mokyklos veiklai patalpos bei lauko erdvės<sup>141</sup>.

<sup>139</sup> 2025 m. rugpjūčio 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 602 atnaujintas Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, kuriame patikslinti III ir IV gimnazijos klasių finansavimo rodikliai (pakeistas sąlyginių klasių skaičius išimtimis). Pagal 2025 m. rugsėjo 1 d. suformuotų klasių sąrašą, ŠMSM skyrė mokymo lėšas.

<sup>140</sup> Nr. 12-003-03-02-17(RE) *Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą* ir Nr. 12-003-03-01-23(RE) *Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams*.

<sup>141</sup> Pasiektas suplanuotas rodiklis P.B.2.0067 „Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros mokymo klasių talpumas“ – 504 asmenys (rodiklis nurodo, kiek maksimaliai vaikų gali mokytis mokykloje).

**24 pav.** Dalyvavimo organizuotoje mokymo veikloje vienus metus, iki sukankant oficialiajam pradiniam mokykliniam amžiui lygis (procentai)



\* Pažymėtų metų duomenys perskaičiuoti.

Duomenų šaltinis – UNESCO<sup>142</sup>.

2025 m. duomenys bus skelbiami 2027 metais.

Lietuvoje vieni metai iki oficialaus pradinio mokyklinio amžiaus yra skirti priešmokykliniam ugdymui, kuris šalyje yra privalomas. Paskutiniaus UNESCO skelbtais 2023 m. duomenimis, Lietuvos rodiklio reikšmė buvo 98 proc. Mažesnę nei 100 proc. dalyvavimą priešmokyklinio ugdymo programoje galėtų lemti tai, kad dalis mokinių priešmokyklinį ugdymą pradeda būdami 5 metų amžiaus, todėl, sulaukę 6 metų, jie jau yra ugdomi pagal pradinio ugdymo programą<sup>143</sup>.

### Vis daugiau vaikų Lietuvoje įtraukiama ir į ikimokyklinį ugdymą

Užtikrinant ikimokyklinio ugdymo plėtrą, *Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme* nustatyta, kad nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. ikimokyklinis ugdymas yra visuotinis vaikams nuo 2 metų, taigi, visiems vaikams nuo 2 metų, kurių tėvai (globėjai) pageidauja, kad vaikas būtų ugdomas pagal ikimokyklinio ugdymo programą, tokia galimybė turi būti užtikrinta. Ši įstatymo nuostata buvo įgyvendinama laipsniškai, t. y. nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. ikimokyklinis ugdymas tapo visuotinis vaikams nuo 4 metų, nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. – vaikams nuo 3 metų.

Įgyvendinant *Švietimo plėtros programos (2021)* pažangos priemonę *Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą*, *ŠMSM 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane (2025)* numatyta skatinti vaikų dalyvavimą ikimokyklinio ugdymo programose nuo 2 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus (6 metų); numatytos siektinos reikšmės: 2025 m. – 91,3 proc., 2026 m. – 92 proc., 2027 m. – 93 proc. *Švietimo plėtros programos (2021)* 2030 m. šio rodiklio siekinys – 95 proc. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, ikimokyklinio ugdymo programose nuo 2 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus (6 metų) 2022 m. dalyvavo 85,6 proc., 2023 m. – 88,8 proc., 2024 m. – 90,8 proc., 2025 m. – 91,6 proc. vaikų, tad jau pasiektas *ŠMSM 2025–2027 m. strateginio veiklos plano (2025)* siekinys 2025 m. (91,3 proc.).

NŠA duomenimis, taip pat daugėja vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis nuo gimimo iki 5 metų amžiaus grupėje<sup>144</sup>: 2024–2025 m. m. šios amžiaus grupės vaikų,

<sup>142</sup> Prieiga internete:

<https://databrowser.uis.unesco.org/view#catorPaths=&geoMode=countries&geoUnits=&timeMode=range&view=table&chartMode=multiple&chartHighlightSeries=&chartHighlightEnabled=true&indicatorPaths=UIS-SDG4Monitoring%3A0%3ANERA.AGM1.CP>.

<sup>143</sup> *Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas*, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinė švietimo agentūra, Vilnius, 2025, 35 psl., prieiga internete:

[https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

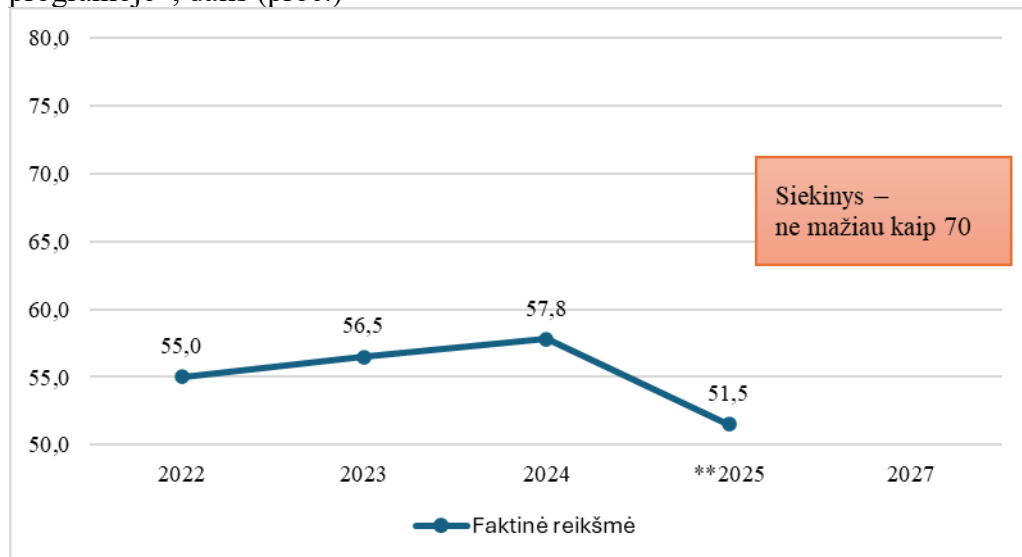
<sup>144</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, dalis nuo gimimo iki 5 metų amžiaus grupėje (proc.)* didėjimo tendencijos.

dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme, buvo 72,4 proc., 2023–2024 m. m. – 70,2 proc., 2022–2023 m. m. – 66,7 proc.

### **Išankstiniais 2025 m. duomenimis, kaimo vietovėse ikimokyklinio ugdymo programose dalyvavo 51,5 proc. 2–5 metų vaikų**

Lietuvoje siekiama didinti kaimo vietovėse, nepalankioje SEK aplinkoje gyvenančių vaikų dalyvavimo ikimokyklinio ugdymo programose aprėptį. Išankstiniais duomenimis, 2025 m. ikimokyklinio ugdymo programose dalyvavo 51,51 proc. (2022 m. – 55,0 proc., 2023 m. – 56,5 proc., 2024 m. – 57,8 proc.) kaime gyvenančių 2–5 metų vaikų. *Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021)* siekinys 2027 metams – 70 proc. Pažymėtina, kad rodiklis fiksuoja, kokia dalis kaime gyvenančių vaikų lanko kaimo vietovėse esančias ikimokyklinį ugdymą vykdančias mokyklas, tačiau dalis kaimo vietovėse, ypač priklausančiose žiedinėms savivaldybėms, gyvenančių vaikų yra ugdomi mieste. Taigi realus ikimokyklinio ugdymo programose dalyvaujančių kaimo vietovėse gyvenančių vaikų rodiklis gali būti aukštesnis<sup>145</sup>.

**25 pav.** 2–5 metų vaikų, gyvenančių kaimo vietovėse ir dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programoje\*, dalis (proc.)<sup>146</sup>



\* Skaičiuojami vaikai, lankantys ikimokyklinį ugdymą teikiančias mokyklas, esančias kaimo vietovėse; priskaičiuojami ir pagal priešmokyklinio ugdymo programą ugdomi vaikai.

\*\* 2025 m. duomenys – išankstiniai. Naujausi duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

*ŠMSM 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane (2025)* siekiama, kad socialinę riziką patiriančiose šeimose gyvenančių vaikų nuo 3 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose, skaičius 2025 m. siektų 1 500, 2026 m. – 1 600, 2027 m. – 1 700 vaikų, *Švietimo plėtros programos (2021)* 2030 m. siekinys – 2 000 vaikų. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, šalyje ikimokyklinio ugdymo programose 2021 m. dalyvavo 2 440 socialinės rizikos šeimose gyvenančių vaikų iki privalomojo ugdymo amžiaus, 2022 m. – 2 351,

<sup>145</sup> Lietuva. *Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas*, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinė švietimo agentūra, Vilnius, 2025, 35 psl., prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>146</sup> *Ibid.*, 36 psl.

2023 m. – 2 363, 2024 m. – 2 328 vaikai, taigi jau yra viršytas *Švietimo plėtros programos (2021) 2030 m. siekinys*, tačiau laikui bėgant pastebima mažėjančio šių vaikų dalyvavimo tendencija<sup>147</sup>.

**2025 m. pradėti įgyvendinti projektai, kurių metu bus įsteigtos 2 132 naujos ikimokyklinio ugdymo vietos<sup>148</sup>**

Suplanuota ikimokyklinio ugdymo plėtra daugumoje Lietuvos savivaldybių 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos lėšomis<sup>149</sup>. 2025 m. pradėti įgyvendinti projektai, kurių metu bus įsteigtos 2 132 naujos ikimokyklinio ugdymo vietos.

**2025 m. atidarytos trys naujos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupės iš Vokietijos atvykusių šeimų vaikams**

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centre (toliau – LASUC) planuojama atidaryti kelias ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes (iki 50 vaikų) ir dvi jungtines pradinio ugdymo klases (iki 50 vaikų) vokiečių brigados šeimų vaikams. Nuo 2025 m. rugsėjo mėn. LASUC jau veikia 3 naujos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programos vykdančios grupės iš Vokietijos atvykusių šeimų vaikams. Grupės 2025 m. pabaigoje lankė 32 1–6 m. amžiaus vaikai.

Vilniaus miesto savivaldybė taip pat yra pasirašiusi sutartį su Vokietija dėl 32 ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo Vilniaus darželyje-mokykloje „Dainorėliai“. Šioje įstaigoje dirba kvalifikuoti Lietuvos mokytojai, kurie kalba ir ugdo vaikus pagal atitinkamą programą vokiečių kalba. 2024 m. rugsėjo mėn. Vilniaus darželyje-mokykloje „Dainorėliai“ buvo atidaryta viena jungtinė ikimokyklinio ugdymo grupė vaikams nuo 1,5 iki 6 m. amžiaus. Šią grupę 2024–2025 m. m. laikotarpiu lankė nuo 1 iki 17 vaikų, kurie buvo ugdomi pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas. Įstaigos pateiktais duomenimis, 2025 m. pabaigoje grupę lankė 5 vaikai.

**Siekiant į ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą sėkmingai įtraukti vaikus iš socialinę riziką patiriančių šeimų, teikiant jiems pagalbą ugdymo procese, įgyvendinamas Vaiko garantijos projektas**

Siekama, kad projekto pabaigoje pagalba bus suteikta 4 249 vaikams. 2025 m. gruodžio mėn. duomenimis, jau yra suteikta parama 4 163 vaikams (Sostinės regione – 806, Vakarų ir vidurio Lietuvoje – 3 357 vaikams), t. y. įgyvendinta 98 proc. numatyto tikslo.

Vaiko garantijos projekte dalyvauja vaikai, kurie patiria socialinę riziką. Įstaiga, kurioje ugdomi / mokosi tokie vaikai, gauna papildomus finansus šiems kaštams padengti: individualioms ugdymo priemonėms, reikalingoms ugdymo programai įgyvendinti; sportinei aprangai, avalynei, drabužiams ir kitiems būtiniais vaikui ugdyti reikmenims. Finansuojamas vaikų vežimas, lydinčiam asmeniui mokamas darbo užmokestis; apmokamos kultūros ir neformaliojo švietimo paslaugos; skiriamos papildomos mokymo išlaidos ugdymui ir švietimo pagalbai (ugdymo lėšos); skiriamas savivaldybių reglamentuotas vaikų išlaikymo mokestis; apmokamas maitinimas.

**Iki 2026 m. pabaigos įgyvendinamas projektas „Ikimokyklinio ugdymo turinio kaita“:**

- 2023 m. patvirtintos Ikimokyklinio ugdymo programos gairės<sup>150</sup>. Nustatyta, kad sukurtos arba atnaujintos ikimokyklinio ugdymo(si) programos, grįstos šiose gairėse pateiktais susitarimais,

<sup>147</sup> *Ibid.*

<sup>148</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.9. *Sukurti ne mažiau kaip 2 000 naujų ikimokyklinio ugdymo vietų ir finansuoti ne mažiau kaip 3 000 vaikų, gyvenančių socialinę riziką patiriančiose šeimose, ikimokyklinį ugdymą.*

<sup>149</sup> Tam skirta daugiau kaip 27 mln. Eur.

<sup>150</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-1142. Gairėse pateikiami susitarimai dėl vaikų nuo gimimo iki 6 metų ugdymo(si) programos, apimančios požiūrį į vaiką ir jo ugdymąsi vaikystėje; ikimokyklinio ugdymo(si) tikslą, vaikų pasiekimų sritis; visuminį, įtraukų, žaidimų ir patirtine veikla grindžiamą ugdymo(si) procesą; ugdymo(si) kontekstus, ugdymo(si) sritis; vaikų ugdymosi pažangos stebėseną.

turi būti parengtos iki 2025 m. liepos 31 d. ir pradėtos įgyvendinti ne vėliau kaip nuo 2025 m. rugsėjo 1 dienos.

- 2025 m. sausio–balandžio mėn. ŠMSM atliko visų ikimokyklinio ugdymo programas vykdančių įstaigų (toliau – IUI) apklausą dėl ikimokyklinio ugdymo programų rengimo pagal Ikimokyklinio ugdymo programos gaires ir šių programų tvirtinimo. Remiantis IUI pateikta informacija, nuo 2024 m. rugsėjo mėn. pagal atnaujintas arba naujai parengtas ikimokyklinio ugdymo programas dirbo apie 4,6 proc. visų IUI. Dauguma įstaigų planavo ikimokyklinio ugdymo programas patvirtinti 2025 m. vasario–liepos mėn., o nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. – ugdymą vykdyti pagal atnaujintas programas.
- Remiantis parengtu Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu<sup>151</sup>, kuris tapo Ikimokyklinio ugdymo programos gairių dalimi, parengtas įrankis nuosekliam ir konstruktyviam grįžtamajam ryšiui apie vaiko ugdymą(si) ir individualią pažangą tėvams (globėjams) suteikti, t. y. Vaiko pasiekimų ir pažangos stebėsenos priemonė „Pasiekimų žingsneliai“. Vertinimo įrankis ugdymo įstaigose diegiamas nuo 2025–2026 mokslo metų.
- Sukurtas vaizdo filmas (7 dalys) apie ugdymo programų rengimą.
- Baigiama rengti metodinė rašytinė medžiaga, kaip atnaujinti ir įgyvendinti ikimokyklinio ugdymo programas.
- Vykdyti trijų mokyklų, vykdančių ikimokyklinio ugdymo programas, išorės vertinimai.
- 2025 m. buvo atrinkti tiekėjai ir parengtos dvi mokymų programos: pirmoji skirta ikimokyklinio ugdymo išorės vertintojų kvalifikacijai tobulinti, antroji – ikimokyklinio ugdymo išorės vertintojams rengti. Mokymai pagal pirmąją programą jau įvykdyti.
- 2024 m. kovo mėn. – 2025 m. liepos mėn. vyko 344 mokymai ikimokyklinio ugdymo mokytojams, savivaldybių administracijos ir švietimo centrų atstovams, kurių kiekvieno trukmė 40 akad. val. Dalyvavo visų 60 savivaldybių mokyklų, beveik visų savivaldybių administracijų ir mokytojų švietimo centrų atstovai – iš viso 10 689 mokymų dalyviai. Dalyvavimo mokymuose, įskaitant savivaldybių administracijų ir švietimo centrų atstovus, šalies vidurkis nuo bendro mokytojų skaičiaus – 68,22 proc.
- 2024 m. vasario mėn. – 2025 m. gegužės mėn. vyko informacinė kampanija „Nepalik vaiko be pradžios“, kuria buvo siekiama supažindinti tėvus ir visuomenę su ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymo svarba ir kokybiško ikimokyklinio ugdymo nauda, skatinant tėvus ir globėjus vesti savo vaikus į vaikų darželį.

**2025 m. pradėtas kurti bendradarbiaujančių ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklas:** veiklose dalyvauja pedagogai, vadovai ir savivaldybių švietimo padalinių specialistai, kurių dalis taps kitų įstaigų konsultantais, sprendžiant savivaldybėse, švietimo įstaigų grupėse iškeltas problemas. Projekte dalyvauja 237 įstaigos, t. y. apie 750 ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo mokytojų ir vadovų. Pagal įstaigų atrankos kriterijus, įstaigos sugrupuotos veiklai į 5 tinklus pagal tematikas: Ugdymas(is); Ugdymo(si) aplinka; Ugdymo strategijos; Pasiekimų vertinimas ir ugdymo planavimas; Bendradarbiavimas su vaikų šeimomis.

2025 m. balandžio–gegužės mėn. įvyko 4 projekto „Ikimokyklinio ugdymo gerinimas – I etapas“ įvadiniai renginiai. Tinklų konsultantai su tinklais dirba tiek nuotoliniu, tiek kontaktiniu būdu, o tinkluose dalyvaujančioms įstaigoms organizuojami įvairūs teminiai mokymai.

Projekto „Ikimokyklinio ugdymo gerinimas – I etapas“ veiksmų planai parengti remiantis Ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas vykdančios mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metodinėmis rekomendacijomis. Planai sudaryti įvertinus įstaigų poreikius ir problematiką, stiprinant tarpusavio bendradarbiavimą ir tobulinant pedagogų bei vadovų kompetencijas veiklos kokybės vertinimo srityse.

Atrinkti kandidatai į lyderius, kurie veiklą tęs projekto II etape.

<sup>151</sup> Patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. vasario 5 d. įsakymas Nr. V-131.

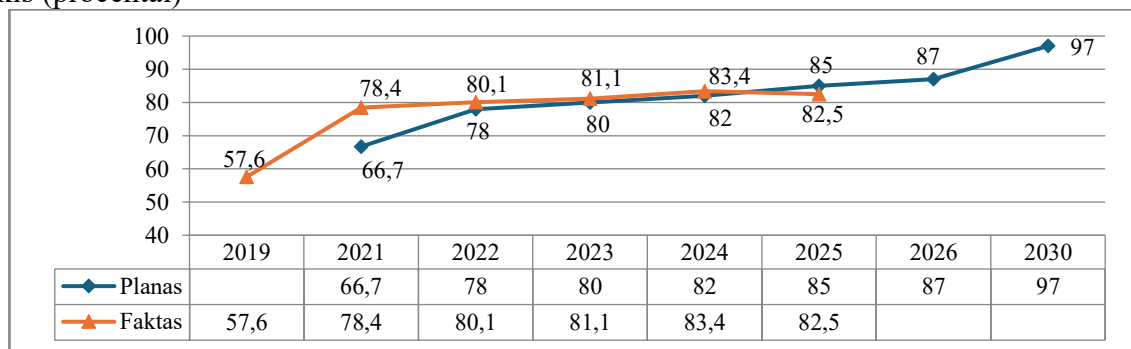
## 12-003-03-02 Pažangos uždavinys – didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui

Uždaviniui įgyvendinti suplanuota 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonė Nr. 12-003-03-02-01 *Įgyvendinti įtraukujį švietimą*<sup>152</sup>. Taip pat įgyvendinama regioninė pažangos priemonė Nr. 12-003-03-02-17 (RE) *Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą*<sup>153</sup>.

2025 m. buvo įgyvendinami šie Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmai: Nr. 3.6.11. *Stiprinti mokyklos bendruomenės visose valstybinėse ir savivaldybių mokyklose, įgyvendinant socialines ir emocines kompetencijas ugdančias programas*; Nr. 3.6.12. *Kasmet ne mažiau kaip 600 mokinio padėjėjų organizuoti kvalifikacijos tobulinimą kompetencijoms dirbti su specialiujų ugdymosi poreikių vaikais / mokiniais įgyti*; Nr. 3.7.7. *Pasiekti, kad ne mažiau kaip 80 proc. bendrojo ugdymo mokinių įsitrauktų į neformalųjį vaikų švietimą (NVŠ) ir formalųjį švietimą papildantį ugdymą (FŠPU), užtikrinant tolygų veiklų prieinamumą, pasiekiamumą, įvairovę ir siekiant, kad neformaliojo vaikų švietimo veiklos prisidėtų prie visos dienos mokyklos veiklų plėtros*; Nr. 3.8.4. *Sukurti valstybės remiamų paskolų studijoms teikimo ir grąžinimo modelį, grąžinimą susiejant su absolvento pajamomis*.

**2025 m. duomenimis, švietimo pagalbą gavusiųjų dalis siekė 82,5 proc. tokių poreikių turinčių mokinių**

**26 pav.** Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis nuo visų, kuriems nustatytas pagalbos poreikis (procentai)<sup>154</sup>



Pastaba: 2019 m. – tai 2019–2020 m. m. ir t. t.  
Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

2025 m. švietimo pagalbą gavo 82,5 proc. ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokinių, kuriems buvo nustatytas jos poreikis (2022 m. – 80,1 proc., 2023 m. – 81,1 proc., 2024 m. – 83,4 proc.).

<sup>152</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. V-241 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-01 „Įgyvendinti įtraukujį švietimą“ aprašo patvirtinimo“, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/7a0e7f20b7fe11ed8df094f359a60216>.

<sup>153</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-1637 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairių patvirtinimo“, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0ca693604ab611edbc04912defe897d1>.

<sup>154</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis nuo visų mokinių, kuriems nustatytas pagalbos poreikis (proc.)*, didėjimo tendencijos.

### Daugėjo dirbančių švietimo pagalbos specialistų

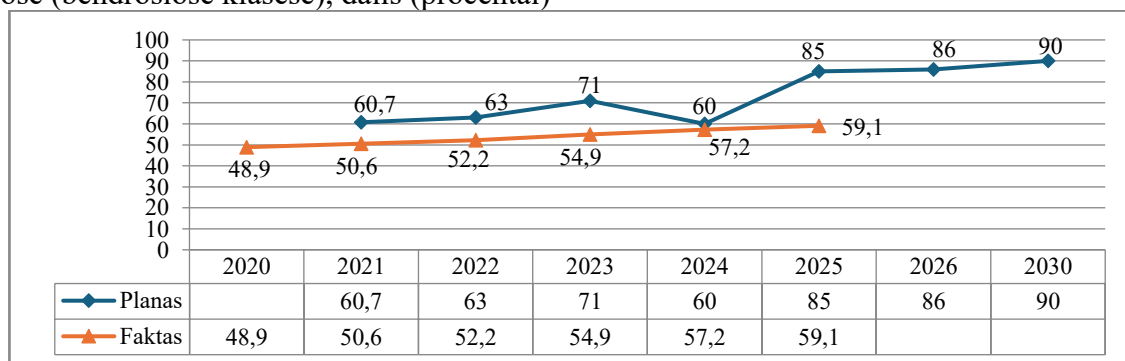
Išankstiniais Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, dirbančių švietimo pagalbos specialistų padaugėjo nuo 4 642 (2024–2025 m. m.) iki 4 954 (2025–2026 m. m.) (2023–2024 m. m. jų dirbo 4 277). Pastaraisiais metais labiausiai augo specialiųjų pedagogų, logopedų ir psichologų skaičius. Sumažėjo surdopedagogų.

ŠMSM 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane (2025) numatyta siekti, kad vienam pagalbos mokiniui specialistui 2025 m. tektų 111, 2026 m. – 108, 2027 m. – 104 mokiniai. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, pagalbos pasiekiamumas gerėjo: 2021–2022 m. m. vienam pagalbos mokiniui specialistui bendrojo ugdymo mokyklose teko 125,2 mokinio apskritai ir 17,2 specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) turinčio mokinio, 2025–2026 m. m. šie rodikliai sumažėjo iki 107,8 mokinio ir 13,2 SUP turinčio mokinio (2024–2025 m. m. vienam pagalbos mokiniui specialistui teko 114 mokinių ir 16,8 SUP turinčio mokinio).

Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 2025–2026 m. m. yra 777, 2024–2025 m. m. buvo 764, 2023–2024 m. m. – 769, 2022–2023 m. m. – 752, 2021–2022 m. m. – 761 bendrojo ugdymo mokyklos, kuriose negalią turintys mokiniai ugdomi įtraukiuoju būdu (bendrosiose klasėse)<sup>155</sup>.

**Gerėja negalią turinčių mokinių įtrauktis, tačiau ne tokiu sparčiu tempu, kokio buvo siekiama**

**27 pav.** Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis (procentai)<sup>156</sup>



Pastaba: 2020 m. – tai 2020–2021 m. m. ir t. t.  
Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

2025–2026 m. m. įtraukiuoju būdu (bendrosios paskirties klasėse) ugdoma 59,1 proc. negalią turinčių mokinių, ir tai 1,9 proc. punkto daugiau nei 2024–2025 m. m. (57,2 proc.), tačiau nuo siekinių dar atsiliekama.

Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 2025 m. yra 151 mokykla, kuriose yra užtikrintas įėjimas ir judėjimas tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims (2024–2025 m. m. buvo 143, 2023–2024 m. m. – 140, 2022–2023 m. m. – 129)<sup>157</sup>.

<sup>155</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose negalią turintys mokiniai ugdomi įtraukiuoju būdu (bendrosiose klasėse), skaičius (vnt.)*, augimo tendencijos.

<sup>156</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis nuo visų negalią turinčių mokinių skaičiaus (proc.)* didėjimo tendencijos.

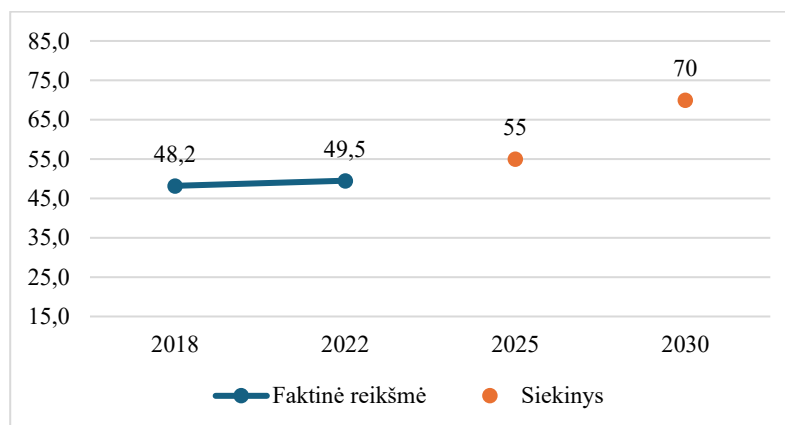
<sup>157</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Mokyklų, kuriose yra užtikrintas įėjimas ir judėjimas tarp aukštų judėjimo negalią turintiems asmenims, skaičius (vnt.)*, augimo tendencijos.

### 2025 m. didintas valstybės skiriamas švietimo pagalbos finansavimas

Savivaldybėms valstybės skiriamos lėšos švietimo pagalbai finansuoti auga: 2022 m. buvo skirta 112,13 mln. Eur, 2023 m. – 136,4 mln. Eur, 2024 m. – 164,2, 2025 m. skirta 188,6 mln. Eur.

### 2022 m. beveik pusė mokinių per 2 mėnesius nė karto nepatyrė patyčių

**28 pav.** Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių dalis (procentai)<sup>158</sup>



Tyrimas vykdomas kas 4 metus.  
Duomenų šaltinis – PSO HBSC<sup>159</sup>.

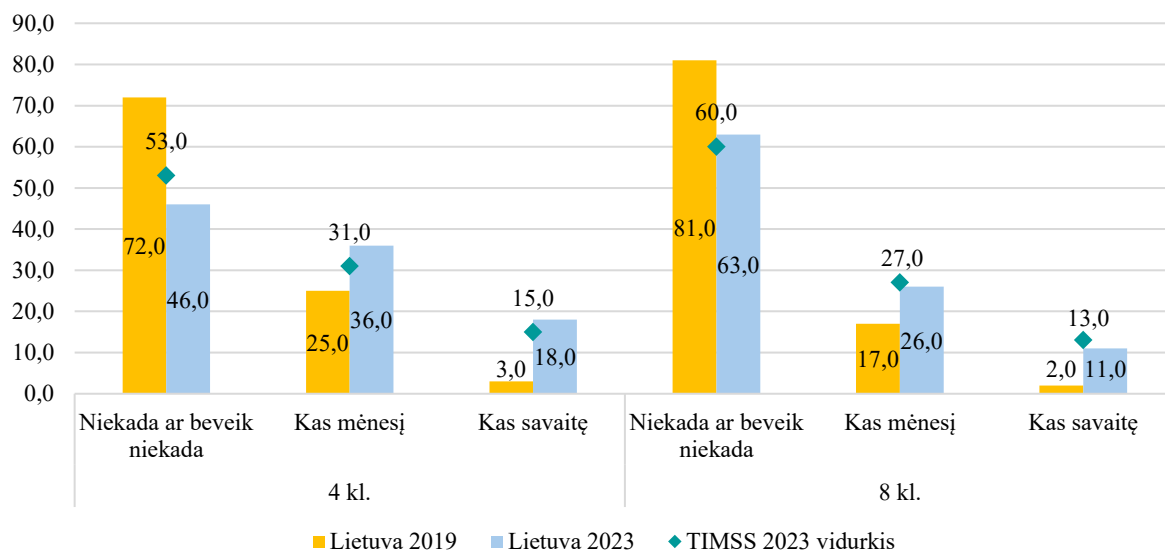
Per keletą metų Lietuvoje šiek tiek padidėjo patyčių nepatiriančių mokinių dalis. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Tarptautinio mokinių gyvenimo ir sveikatos tyrimo (angl. *Health Behavior School-aged Children*, HBSC), kas ketverius metus atliekamo paauglių gyvenimui ir sveikatai stebėti, duomenimis, 2018 m. per du mėnesius patyčių nė karto nepatyrusių 5–9 klasių mokinių buvo 48,2 proc., 2022 m. – 49,5 proc. Vis dėlto pasiekta pažanga mažesnė, nei buvo planuota.

<sup>158</sup> Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinė švietimo agentūra, Vilnius, 2025, 61 psl., prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>159</sup> Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Tarptautinis moksleivių gyvenimo ir sveikatos tyrimas (angl. *Health Behavior School-aged Children*, HBSC).

## IEA TIMSS 2023 m. duomenimis, keliskart išaugo 4 ir 8 klasių mokinių, kas savaitę susiduriančių su patyčiomis, dalis

**29 pav.** 4 ir 8 klasių mokinių pasiskirstymas (proc.), vertinant patyčių dažnumą, 2019 ir 2023 m.<sup>160</sup>



Duomenų šaltinis: IEA TIMSS 2019 m. ir IEA TIMSS 2023 m. duomenų bazės.

IEA TIMSS tyrime mokiniai skirstomi į tris grupes: patyčias patiriantys kas savaitę, kas mėnesį ir beveik niekada arba niekada. Susiduriančiųjų su patyčiomis kas mėnesį ar savaitę daugiau tarp ketvirtokų. Tiesa, nuo 2019 m. tokių mokinių skaičius išaugo ir 4 klasės, ir 8 klasės grupėse, o mokinių, niekada arba beveik niekada nepatiriančių patyčių, dalis tarp ketvirtokų nuo 72,0 proc. 2019 m. sumažėjo iki 46,0 proc. 2023 m., aštuntokų – nuo 81,0 proc. iki 63,0 proc. Palyginti su 2019 m., 2023 m. šešis kartus išaugo dalis ketvirtokų ir penkis kartus – aštuntokų, susiduriančių su patyčiomis kas savaitę.

IEA TIMSS 2023 m. tyrimo duomenys rodo, kad labiausiai tarp ketvirtokų paplitusios patyčių formos – pajuokos ir pravardžiavimas (jų per mokslo metus visiškai nepatyrė 31,5 proc. mokinių), nepriėmimas į žaidimus (visiškai nepatyrė 35,4 proc.), fizinis žalojimas (visiškai nepatyrė 39,4 proc.), melo skleidimas (visiškai nepatyrė 46,0 proc.). Didžiausia dalis – 22,8 proc. – aštuntokų sakė bent kartą per savaitę sulaukiantys pikto komentarų dėl išvaizdos. Tiek 4 klasės, tiek 8 klasės mokiniai susiduria su skaudinančiu elgesiu internete. Bent kartą per savaitę gavę nemalonių žinučių internete nurodė 9,4 proc. ketvirtokų ir 5,8 proc. aštuntokų. Maždaug po dešimtadalį mokinių abiejose amžiaus grupėse teigė, kad per mokslo metus bent kartą per mėnesį ar kartą per savaitę internete buvo dalytasi jų nuotraukomis ir skaudinančiais asmeniniais dalykais.<sup>161</sup>

**Siekiama stiprinti mokyklos bendruomenės visose valstybinėse ir savivaldybių mokyklose, įgyvendinant socialines ir emocines kompetencijas ugdančias programas<sup>162</sup>**

<sup>160</sup> Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinė švietimo agentūra, Vilnius, 2025, 175 psl., prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>161</sup> Ibid.

<sup>162</sup> Iki 2027 m. II ketv. įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.11. Stiprinti mokyklos bendruomenės visose valstybinėse ir savivaldybių mokyklose, įgyvendinant socialines ir emocines kompetencijas ugdančias programas.

2025 m. pabaigoje patvirtintas švietimo, mokslo ir sporto ministro portfelio projektas „Augame kartu: socialinis ir emocinis atsparumas mokykloje“<sup>163</sup>. Įgyvendinant šį ministro projektą, pagrindinis dėmesys bus skiriamas mokyklų pedagoginių darbuotojų, vadovų socialinėms emocinėms kompetencijoms stiprinti, streso valdymo ir socialinės sąveikos gebėjimams plėtoti, gebėjimui konstruktyviai reaguoti į pokyčius, valdyti įtampą ir konfliktines situacijas bei palaikyti profesinę motyvaciją.

Parengtas bendradarbiavimo susitarimo tarp ŠMSM ir Sveikatos apsaugos ministerijos veiksmų plano projektas, siekiant stiprinti mokyklos bendruomenių socialines ir emocines kompetencijas visose valstybinėse ir savivaldybių mokyklose. Susitarime apibrėžtos abiejų ministerijų atsakomybės sritys, įtraukiant veiklas, susijusias tiek su švietimo, tiek su sveikatos stiprinimo, psichikos sveikatos ir emocinės gerovės sritimis. Susitarimą planuojama pasirašyti gruodžio mėn. pradžioje.

Viena iš prioritetinių kvalifikacijos tobulinimo sričių 2026–2028 m. – emocinės-motyvacinės kompetencijos stiprinimas. Ši sritis apima pedagoginių darbuotojų emocinio intelekto, streso valdymo ir socialinės sąveikos gebėjimų plėtojimą, siekiant stiprinti profesinį atsparumą, skatinti emocinę savireguliaciją bei efektyvų bendravimą švietimo įstaigos bendruomenėje.

#### **Mokyklose vykdomos prevencinės programos yra vertinamos dėl atitikties nustatytiems kriterijams**

Pagal mokyklose vykdomų Prevencinių programų kriterijų ir atitikties jiems vertinimo tvarkos aprašą<sup>164</sup>, kuriame nustatyti prevencinių programų kriterijai, nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. visose mokyklose įgyvendinamos prevencinės programos turi būti įvertintos dėl atitikties nustatytiems kriterijams. Iki 2025 m. gruodžio 1 d. yra įvertintų įvairių tiekėjų pateiktų 15 prevencinių programų, kurios pripažintos kaip atitinkančios švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus kriterijus.

Taip pat NŠA 2025 m. spalio mėn. parengė rekomendacijas mokytojams, kaip suvaldyti stresą ir išvengti perdegimo; dėl vykdomųjų funkcijų (veikliosios atminties, netinkamo atsako slopinimo, pažintinio lankstumo ir planavimo) ir jų lavinimo mokykloje; dėl dvigubai išskirtinių mokinių pažinimo ir ugdymo.

2025 m. spalio 21–29 d. d. vyko parengtų rekomendacijų pristatymai.

#### **Mokinio padėjėjams organizuojami kompetencijų ugdymo mokymai dirbti su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais / mokiniais<sup>165</sup>**

Keturi nacionaliniai centrai – Lietuvos įtraukties švietime centras (toliau – LIŠC), Lietuvos aklių ir silpnaregių ugdymo centras, Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras ir „Diemedžio“ ugdymo centras – nuo 2023 m. rudens kartą per mėnesį kviečia šalies mokytojus, mokyklų vadovus, švietimo pagalbos specialistus, mokinio padėjėjus į nemokamas nuotoline konsultacijas dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo. Taip pat šie centrai visus metus organizuoja kitas nemokamas kvalifikacijos tobulinimo veiklas pedagogams ir mokinio padėjėjams savo veiklos srityse.

„Diemedžio“ ugdymo centras organizuoja mokymus mokinio padėjėjams, dirbantiems su elgesio ar / ir emocijų sutrikimų turinčiais mokiniais. Nuo 2025 m. pradžios juose dalyvavo 421 mokinio padėjėjas.

<sup>163</sup> Įtrauktas į ŠMSM projektų portfelį bei perkeltas į projekto rengimo etapą.

<sup>164</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. V-1093 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. kovo 19 d. įsakymo Nr. V-317 „Dėl Prevencinių programų kriterijų ir atitikties jiems vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, prieiga internete: <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/2ed5f1237ee811efabdbb4a1fc8b0b63>.

<sup>165</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.12. *Kasmet ne mažiau kaip 600 mokinio padėjėjų organizuoti kvalifikacijos tobulinimą kompetencijoms dirbti su specialiųjų ugdymosi poreikių vaikais / mokiniais įgyti.*

LĮŠC organizuoja mokymus mokinio padėjėjams, dirbantiems su elgesio ir / ar emocijų, mokymosi, intelekto, autizmo spektro sutrikimų turinčiais mokiniais. Nuo 2025 m. pradžios LĮŠC buvo organizuoti 57 mokymai, kuriuose dalyvavo 1 477 mokinio padėjėjai; „Diemedžio“ ugdymo centras organizavo 13 mokymų mokinio padėjėjams, kuriuose dalyvavo 752 dalyviai.

Taip pat nuo 2025 m. spalio mėn. pradėti mokymai bendrojo ugdymo mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbantiems mokinio padėjėjams per NŠA vykdomo projekto „Įtrauktis: visiems ir kiekvienam“ veiklas: 2025 m. mokymus „Mokinio padėjėjo darbo organizavimo ypatumai mokykloje“ baigė 239 bendrojo ugdymo mokyklų ir 203 ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokinio padėjėjai (iš viso 442).

Kadangi Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro ir Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centro organizuojami mokinio padėjėjo mokymai reikalingi gerokai mažesniai suinteresuotų žmonių skaičiui, jie organizuojami pagal poreikį, susidarius grupei.

Planuojama nuo 2026 m. plėsti mokymų mokinio padėjėjams pasiūlą ir į mokymų vykdymą įtraukti regioninius specialiojo ugdymo centrus.

#### **Specialiosios pedagoginės pagalbos studijos – prioritetinių studijų sąrašė, į jas 2025 m. įstojo 261 asmuo**

2022 m. specialiosios pedagoginės pagalbos studijos įtrauktos į prioritetinių studijų sąrašą – įstojusieji gali gauti paramą, kurios dydis 6,5 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) per mėnesį; paskutiniaisiais studijų metais asmenims, pasirašiusiems sutartį su savivaldybe ar mokykla ir įsipareigojusiems po studijų ten dirbti ne trumpiau kaip 3 metus per 5 metų laikotarpį, ne mažiau kaip 0,7 etato, skiriama 11 BSI tikslinė išmoka. 2024 m. į specialiosios pedagogikos programas (Vilniaus ir Vytauto Didžiojo universitetuose<sup>166</sup>) įstojo 257 asmenys (2023 m. – 140, 2022 m. – 84), 2025 m. – 261 asmuo.

#### **2025 m. buvo įgyvendinama komunikacinė kampanija, skirta visuomenės nuostatoms įtraukties švietime klausimais keisti**

2025 m. baigtas įgyvendinti TV projektas „Mitai vs Realybė“, kurio metu sukurti ir ištransliuoti septyni integruotos komunikacijos produktai, skirti įtraukiojo švietimo temai. 2025 m. balandžio 2 d. surengti „komunikacijos pusryčiai“ su nevyriausybinėmis organizacijomis ir ryšių su visuomene įmonių atstovais, skirti pristatyti komunikacinės kampanijos rezultatus ir stiprinti bendradarbiavimą.

Įtraukties švietime tema, kartu bendradarbiaujant su asociacija „Kitoks vaikas“, Klaipėdos autizmo asociacija „Lietaus vaikai“ ir Klausos negalios šeimų bendrija „Aidas“, buvo pristatyta informaciniuose–pramoginiuose paviljonuose, veikusiuose miestų švenčių metu – „Jaunas kaip Vilnius“ ir Klaipėdos jūros šventėje.

Pradėta plataus masto informacinė kampanija, kurios metu paskelbti 45 socialinių tinklų įrašai, sukurta ir transliuota 10 televizijos reklamos klipų, publikuota 12 straipsnių, surengtas performansas Vilniaus gatvėse, taip pat įvyko vienas iš keturių numatytų gerosios patirties sklaidos renginių regionuose, organizuotas kartu su Kaišiadorių šv. Faustinos ugdymo centru. Taip pat surengta tarptautinė konferencija „Skirtingi kartu“, kurioje dalyvavo pranešėjai iš Danijos ir Latvijos.

---

<sup>166</sup> Vytauto Didžiojo universitete vykdoma specialiosios pedagoginės pagalbos studijų programa, Vilniaus universitete – specialioji pedagogika ir logopedija.

### **2025 m. vyko atvirų klasių steigimo bandomojo projekto rezultatų vertinimas**

Dvejus mokslo metus 15-oje savivaldybių (Kauno miesto ir rajono, Panevėžio miesto ir rajono, Šiaulių miesto ir rajono, Vilniaus, Molėtų, Anykščių, Trakų, Klaipėdos, Pakruojo, Jonavos, Kretingos rajonų ir Druskininkų savivaldybių ugdymo įstaigose) veikusių 103 bendrosios paskirties klasių (57-iose mokyklose), kuriose nuo 2023–2024 m. m. buvo ugdomi iki 3 didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, ugdymo procese dalyvaujant antrajam mokytojui arba specialiajam pedagogui ir mokytojo padėjėjui<sup>167</sup>, veiklos rezultatus vertino Europos Komisijos Investavimo į kokybišką švietimą ir mokymą mokymosi laboratorijos (angl. *LearningLab*) ekspertai, kurie pirmines savo išvadas pateiks 2026 m. I ketv. Šis modelis buvo įgyvendintas kaip bandomasis projektas.

Nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. dalis savivaldybių šių klasių steigimą tęsia savo lėšomis, o nuo 2026 m. savivaldybės, siekiančios gauti valstybės finansavimą naujoms klasėms steigti, turės teikti paraiškas pagal nustatytus terminus. Lėšos bus skiriamos atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes ir ŠMSM patvirtintus metinius valstybės biudžeto asignavimus. 2026–2028 m. laikotarpiui atviroms klasėms išlaikyti suplanuota skirti po 3,209 mln. Eur kasmet.

### **2025 m. atnaujintas Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo ir švietimo pagalbos organizavimo tvarkos aprašas<sup>168</sup>**

Atsižvelgiant į per pastaruosius metus įvykusius pokyčius (įsteigti regioniniai specialiojo ugdymo centrai ir LĮŠC; nustatyti reikalavimai pedagoginių psichologinių tarnybų paslaugoms), atnaujintas Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo ir švietimo pagalbos organizavimo tvarkos aprašas, kuriuo nustatomas mokinių, turinčių ugdymosi ir (ar) specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo trimis lygmenimis (mokyklos, savivaldybės, nacionaliniu) modelis, kuris pakeitė nebeaktualų Pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo modelį. Taip pat dokumente apibrėžiami galimi ugdymo organizavimo modeliai (visiškos įtraukties, mobilios įtraukties ar srauto įtraukties modeliai), kai bendrojoje klasėje / grupėje ugdomi didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai ir ugdymo procese kartu su mokytoju dalyvauja švietimo pagalbą teikiantis asmuo arba daugiau kaip vienas mokytojas. Šiuos ugdymo modelius taiko mokyklos, įsteigusios mokinių įvairovei atviras klases, taip pat aprašu reglamentuojama regioninių specialiojo ugdymo centrų, kurie teikia metodinę pagalbą regiono mokykloms, konsultacijų organizavimo tvarka.

**2025 m. savivaldybės pradėjo įgyvendinti švietimo pagalbos projektus pagal Švietimo plėtros programos pažangos priemonės *Įgyvendinti įtraukujį švietimą* 3 veiklą „Gerinti įvairių poreikių asmenų, patiriančių atskirtį, ugdymo sąlygas teikiant švietimo pagalbą ir koordinuotai teikiamas paslaugas“.** Po dviejų kvietimų buvo pasirašytos 34 projektų sutartys, kurių bendra vertė sudaro 19 551 159,63 Eur ES investicijų ir bendrojo finansavimo lėšų. Visi projektai skirti koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, sveikatos ir socialinių paslaugų plėtrai savivaldybėse. Projektus įgyvendina šios savivaldybės: Kauno r., Plungės r., Vilniaus m., Švenčionių r., Alytaus r., Klaipėdos m., Raseinių r., Biržų r., Klaipėdos r., Šiaulių r., Ignalinos r., Kelmės r., Jonavos r., Alytaus m., Telšių r., Skuodo r., Panevėžio m., Panevėžio r., Ukmergės r., Trakų r., Utenos r.,

<sup>167</sup> Bandomajame atvirųjų klasių projekte dalyvaujančios mokyklos galėjo rinktis iš trijų ugdymo organizavimo modelių:

1. *Visiškos įtraukties modelis*: kartu besimokantys specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, padedant antrajam mokytojui ar / ir mokytojo padėjėjui, įtraukiami į bendrą klasės ugdymo veiklą, esant poreikiui užduotys ar jų formos yra pritaikomi, parenkamos tinkamos mokymo(si) priemonės, mokiniams papildomai teikiama mokymosi pagalba.
2. *Mobilios įtraukties modelis*: specialiųjų ugdymosi poreikių turintys klasės mokiniai gali būti suskirstyti į laikinąsias grupes ar mokinių pogrupius, skirtus mokymosi sunkumams įveikti arba ypatingiems gebėjimams ugdyti.
3. *Srauto įtraukties modelis*: mokiniai iš kelių klasių suformuoja didesnę srautą, kuris skirstomas į grupes ar pogrupius pagal individualius ugdymosi tikslus, poreikius. Mokiniai dirba ir kartu klasėje, ir atskirose pamokose.

<sup>168</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. spalio 29 d. įsakymas Nr. V-1099 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/55ab0ed1b4a611f092fda1fd0c194cc5>.

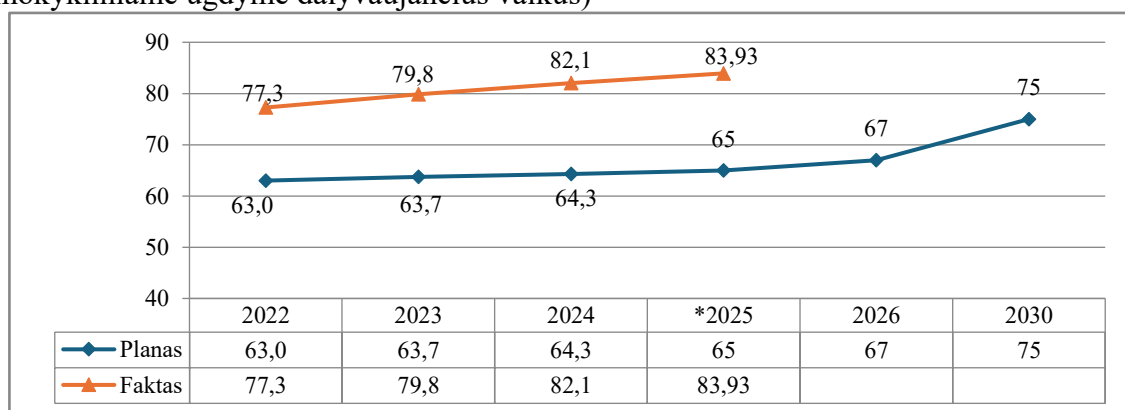
Akmenės r., Pakruojo r., Vilniaus r., Tauragės r., Šakių r., Kaišiadorių r., Kauno m., Varėnos r., Prienų r., Radviliškio r., Zarasų r. ir Vilkaviškio r. savivaldybės.

### 2025 m. pradėti įgyvendinti projektai, kurių metu didinamas ikimokyklinio ugdymo ir visos dienos mokyklos prieinamumas vaikams, patiriantiems atskirtį

Nuo 2025 m. gegužės mėn. vidurio iki 2025 m. gruodžio mėn. pagal Švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-01 *Įgyvendinti įtraukujį švietimą* 5 veiklą „Užtikrinant vienodas starto švietime galimybes, padidinti ikimokyklinio ugdymo ir visos dienos mokyklos prieinamas paslaugas asmenims, patiriantiems atskirtį“, skirtą savivaldybių administracijoms ir gimnazijoms, pasirašytos ir pradėtos įgyvendinti 21 projekto sutartys už 29 960 690,23 Eur ES investicijų ir bendrojo finansavimo lėšų sumą. Projektų metu savivaldybės su mokyklomis teikia visos dienos mokyklos paslaugas ir švietimo pagalbą specialiujų ugdymosi poreikių turintiems ir atskirties riziką patiriantiems mokiniams, pritaiko mokyklų erdves bei ugdymo(si) aplinkas visos dienos mokyklos veikloms; vykdo mokymus visos dienos mokykloje dirbantiems specialistams bei mokinių tėvams.

### Palaipsniui didėja neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) veiklose dalyvaujančių mokinių dalis

**30 pav.** NVŠ galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus)<sup>169</sup>



Pastaba: 2022 m. – tai 2022–2023 m. m. ir t. t.

\* 2025 m. duomenys išankstiniai. Naujausi duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

\*\* 2025 m., Švietimo ir mokslo stebėsenos koordinavimo grupės sprendimu, rodiklis perskaičiuotas pagal naują metodiką.

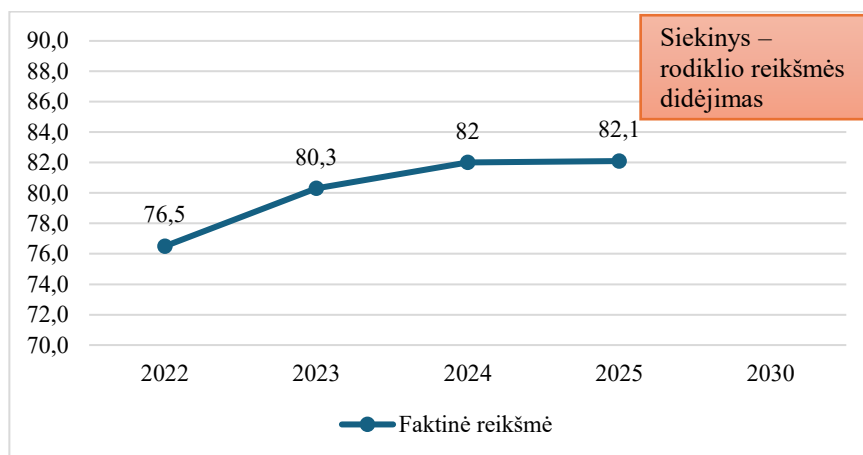
Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, įsitraukimas į NVŠ veiklas palaipsniui didėja: išankstiniais 2025 m. duomenimis, NVŠ programas lankė 83,9 proc. bendrojo ugdymo mokinių (2024 m. – 82,1 proc., 2023 m. – 79,8 proc.).

<sup>169</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus) (proc.)* didėjimo tendencijos.

## Palaipsniui augusi, išankstiniais 2025 m. duomenimis, išliko stabili NVŠ veiklas lankančių SUP turinčių mokinių dalis

**31 pav.** NVŠ galimybėmis pasinaudojusių SUP turinčių mokinių (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujančius ir gabiuosius vaikus) dalis (proc.)<sup>170</sup>



Pastaba: 2022 m. – tai 2022–2023 m. m. ir t. t. 2025 m., Švietimo ir mokslo stebėsenos koordinavimo grupės sprendimu, rodiklis perskaičiuotas pagal naują metodiką. 2025 m. duomenys išankstiniai. Naujausi duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv. Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

Didinamas finansavimas yra reikšmingas postūmis, didinantis mokinių dalyvavimą NVŠ. 2025 m. lėšos NVŠ krepšeliui buvo padidintos 25 proc. – nuo 20 mln. Eur iki 25 mln. Eur.

NVŠ krepšelio dydis savivaldybėse svyruoja nuo 15 iki 25 Eur. Vidutinių ir didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams yra skiriamas dvigubas NVŠ krepšelis, t. y. 30–50 Eur.

Išankstiniais Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, iš dalyvaujančių NVŠ valstybės lėšomis, skirtomis NVŠ, 2025–2026 m. m. naudojasi 33,8 proc. mokinių (2024–2025 m. m. naudojosi 31,6 proc., 2023–2024 m. m. – 28 proc., 2022–2023 m. m. – 27,1 proc.). Panaši dalis ir SUP turinčių mokinių, dalyvaujančių NVŠ, naudojasi tam skirtomis valstybės lėšomis: 2025–2026 m. m. – 31,1 proc. (2024–2025 m. m. naudojosi 31,3 proc., 2023–2024 m. m. – 27,5 proc., 2022–2023 m. m. – 27 proc.).

Prioritetas skiriant NVŠ krepšelio lėšas iš valstybės biudžeto taip pat nustatytas 9–12 klasių mokiniams, nes šio amžiaus tarpsnio mokiniai rečiausiai dalyvauja NVŠ programose (valstybės lėšomis, skirtomis NVŠ, išankstiniais 2025–2026 m. m. duomenimis, naudojasi 24,4 proc. 9–10 ir I–IV gimnazijos klasių mokinių (2024–2025 m. m. naudojosi 22,3 proc.).

<sup>170</sup> Ibid.

2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius, gabiuosius vaikus) (proc.)* didėjimo tendencijos.

**Bendruosiuose 2025–2026 ir 2026–2027 m. m. pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planuose sustiprintas NVŠ vaidmuo, ypač kuriant visos dienos mokyklą**

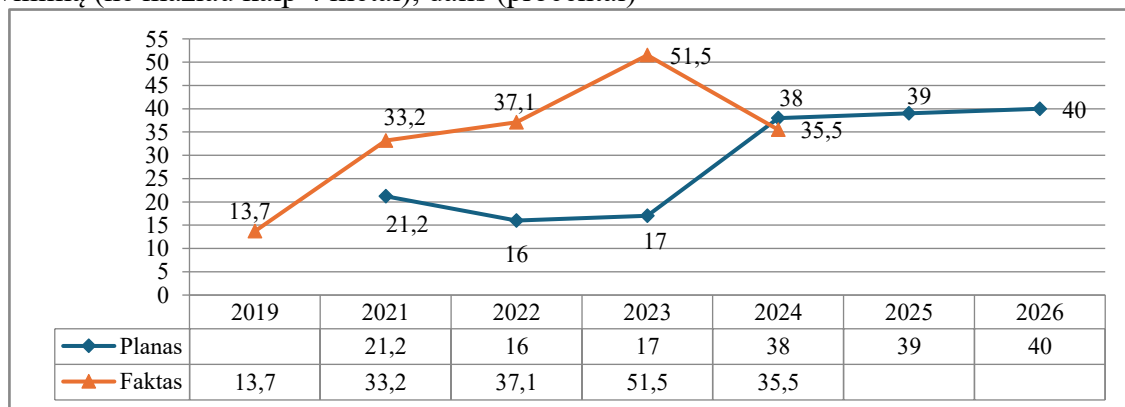
Bendruosiuose 2025–2026 ir 2026–2027 m. m. pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planuose apibrėžti reikalavimai dėl NVŠ vykdymo bendrojo ugdymo mokyklose, siekiant, kad mokiniui būtų sudaroma galimybė pasirinkti saviraiškos poreikius atitinkančias NVŠ programas; mokinys pasirinktų bent vieną NVŠ programą; NVŠ programoms įgyvendinti mokykla skirtų ne mažiau, nei Bendruosiuose ugdymo planuose numatyta NVŠ skiriamų valandų; informacija apie mokinio dalyvavimą NVŠ programoje būtų nurodoma Mokinių registre.

2025 m. balandžio 29 d. Kėdainiuose vyko seminaras, kuriame savivaldybių už NVŠ atsakingi specialistai supažindinti su ugdymo planų naujovėmis NVŠ srityje, aktualizuota informacija apie NVŠ kokybę, pasidalinta patirtimi, informuota apie VŠĮ „Mokausi Lietuvoje“ kuriamą NVŠ posistemę.

Kuriant centralizuoto priėmimo į švietimo programas sistemą, vykdomos konsultacijos su „Mokausi Lietuvoje“ komanda dėl NVŠ posistemės kūrimo<sup>171</sup>. 2025 m. spalio 24 d. vyko informacinis seminaras, kuriame posistemės projektas buvo pristatytas savivaldybėms.

**2024 m. 16 proc. p. sumažėjo iš žemiausias pajamas turinčių namų ūkių 25–29 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai), dalis**

**32 pav.** Iš žemiausias pajamas turinčių namų ūkių 25–29 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai), dalis (procentai)<sup>172</sup>



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūros Pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo duomenys. Naujausio tyrimo duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

Iki 2023 m. stebėtas vis didesnis aukštojo mokslo prieinamumas asmenims iš žemiausias pajamas turinčių namų ūkių, 2024 m. stipriai sumažėjo (–16 proc. punktu). 2019 m. duomenimis, pradinė šio rodiklio reikšmė buvo 13,7 proc. 2023 m. rodiklis siekė 51,5 proc., 2024 m. – 35,5 proc. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, taip pat šiek tiek sumažėjo 30–34 metų asmenų iš žemiausias pajamas turinčių namų ūkių, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai)<sup>173</sup>: 2024 m. jų buvo 35,1 proc., 2023 m. – 37,9 proc., 2022 m. – 29,3 proc., 2021 m. – 28,8 proc.

<sup>171</sup> „Mokausi Lietuvoje“ sistemą sudarys: priėmimas į ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas. Etapais ji pradėdama diegti 2026 metais.

<sup>172</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Žemiausias pajamas turinčių namų ūkių 25–29 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai), dalis (proc.)*, didėjimo tendencijos.

<sup>173</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Žemiausias pajamas turinčių namų ūkių 30–34 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai), dalis (proc.)*, didėjimo tendencijos.

Išankstiniais NŠA 2025 m. duomenimis, 36,6 proc. negalią deklaravusių asmenų, 2025 m. turėjusių baigti aukštojo mokslo bakalauro studijų programą, jos nebaigė (2024 m. tokių asmenų buvo 48 proc., 2023 m. – 37 proc.).

**2025 m. 747 studentai, kuriems nustatytas 45 procentų ar mažesnis darbingumo lygis arba sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, gavo tikslines išmokas**

2025 m. mokėtos tikslinės išmokos studentams, kuriems nustatytas 45 procentų ar mažesnis darbingumo lygis arba sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis. 2025 m. 747 studentai gavo tikslines išmokas (2024 m. šias išmokas gavo 600 studentų, 2023 m. – 505).

**Kuriamas valstybės remiamų paskolų studijoms teikimo ir grąžinimo modelis, grąžinimą susiejant su absolverento pajamomis<sup>174</sup>**

2025 m. svarstytos paskolų teikimo ir grąžinimo modelio alternatyvos: 1) grįžti prie tiesioginio paskolų teikimo modelio (iš biudžeto lėšų), paskolų grąžinimą susiejant su paskolos gavėjo pajamomis (pasirinkus šį modelį, būtų grąžinama fiksuota dalis nuo paskolos gavėjo pajamų ir paskolos grąžinimo pradžia būtų siejama su pasiektu pajamų lygiu); 2) tobulinti esamą paskolų teikimo modelį (pasirinkus šį modelį, būtų sudaryta daugiau galimybių atidėti paskolos grąžinimą, palūkanas paskolos grąžinimo atidėjimo laikotarpiu apmokėtų Valstybinis studijų fondas (toliau – VSF); 3) paskolas teikti per bankus, paskolų grąžinimą susiejant su paskolos gavėjo pajamomis.

2025 m. pasirinkus paskolas teikti per bankus, paskolų grąžinimą susiejant su paskolos gavėjo pajamomis, aptartos galimybės paskolų grąžinimą susieti su vidutiniu darbo užmokesčiu (toliau – VDU), skolų išieškojimą perkelti iš VSF trečiajai šaliai, taip pat VSF lėšų investavimas.

Lietuvos studentų sąjungai ir VU Studentų atstovybei labiausiai priimtina paskolos grąžinimą susieti su 0,75 VDU, nustatyti maksimalų 15 metų paskolos grąžinimo laikotarpį ir galimybę paskolos grąžinimą atidėti iki 3 kartų.

2026 m. pradžioje rengiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektas, kuriuo bus keičiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintas Valstybės remiamų paskolų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarkos aprašas, numatantis pakeitimus dėl paskolų studijoms teikimo ir grąžinimo.

**Stojant į aukštąsias mokyklas, 2025 m. buvo formuojama papildoma konkursinė eilė**

Antrąją konkursinę eilę nuo 2024 m. gali naudotis stojantieji iš labai mažas pajamas gaunančių šeimų, našlaičiai, kai abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra miręs, turintieji neįgalumą, taip pat turintieji praktinės veiklos patirties ir trumpųjų studijų absolventai. Stojantieji per antrąją konkursinę eilę turi atitikti tuos pačius priėmimo reikalavimus kaip ir kiti stojantieji.

2025 m. antrąją konkursinei eilei buvo numatyta skirti apie 1,3 tūkst. valstybės finansuojamų studijų vietų. 2025 m. sutartis sudarė 322 asmenys (2024 m. sutartis dėl valstybės finansuojamų studijų vietų sudarė 282 asmenys (kviečiamų buvo 306), dar 71 asmuo sudarė sutartis dėl valstybės nefinansuojamų studijų (kvietimus gavo 86 asmenys).

<sup>174</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.8.4. Sukurti valstybės remiamų paskolų studijoms teikimo ir grąžinimo modelį, grąžinimą susiejant su absolverento pajamomis.

### **2025 m. į trumposios pakopos studijas priimti 27 studentai<sup>175</sup>**

Trumposios pakopos studijų modelis, parengtas pagal tarptautines rekomendacijas, skirtas alternatyviems keliams į aukštąjį mokslą formuoti<sup>176</sup>. 2022 m. į šias studijas įstojo 9, 2023 m. – 36, 2024 m. – 46, 2025 m. – 27 asmenys.

### **Rengiamas Aukštojo mokslo socialinės dimensijos 2023–2030 m. plėtros prioritetinių rodiklių aprašas**

Parengtas derinti su institucijomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymo „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. V-767 „Dėl Aukštojo mokslo socialinės dimensijos 2023–2030 metų plėtros prioritetų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, kuriuo Aukštojo mokslo socialinės dimensijos prioritetai, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. V-767 „Dėl Aukštojo mokslo socialinės dimensijos 2023–2030 metų plėtros prioritetų patvirtinimo“, papildomi Aukštojo mokslo socialinės dimensijos 2023–2030 metų plėtros prioritetų rodiklių aprašu. Rodikliai apima: perspektyvą studijoms / mokinių galimybes įgyti vidurinį išsilavinimą, siekti aukštojo mokslo; 2-os konkursinės eilės efektyvumą; finansavimo tikslumą (socialinės stipendijos, tikslinės išmokos); skolinimosi galimybes (valstybės remiamos paskolos); absolventų būklę).

#### **12-003-03-03 Pažangos uždavinys – pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti sąlygas besimokančiųjų judumui**

Uždaviniui įgyvendinti suplanuotos Švietimo plėtros programos pažangos priemonės: Nr. 12-003-03-01-03 *Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį<sup>177</sup>* ir Nr. 12-003-03-04-01 *Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms<sup>178</sup>*.

2025 m. buvo įgyvendinami šie Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmai: Nr. 3.6.16. *Sukurti ne mažiau kaip 20 lietuvių kalbos lygio nustatymo testų, skirtų užsieniečiams ir užsienio lietuviams, kasmet ir patobulinti elektroninę registracijos į egzaminus ir egzaminų laikymo sistemą, pritaikytą užsienio lietuvių poreikiams*; Nr. 3.8.3. *Parengti tarptautinių studentų pritraukimo modelį, skatinantį Lietuvos aukštojo mokslo žinomumą užsienyje didinimą, Lietuvoje studijuojančių užsieniečių kultūrinę, socialinę ir ekonominę integraciją, taip pat apimantį jiems taikomų migracijos procedūrų tobulinimą, siekiant užtikrinti kvalifikuotų specialistų rengimą prioritetiniuose sektoriuose*.

<sup>175</sup> Po Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimų 2022 metais kolegijose pradėtos vykdyti trumposios studijos.

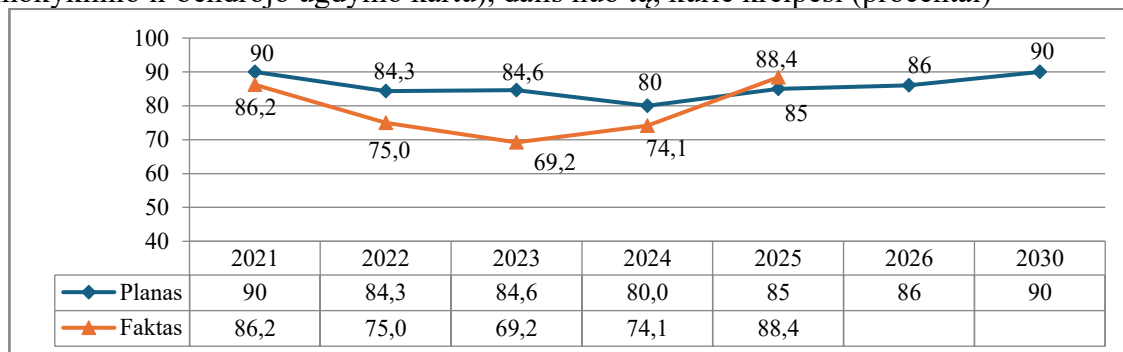
<sup>176</sup> Trumposios pakopos studijų metu įgyta kvalifikacija suteikia teisę užsiimti profesine veikla ir (arba) tęsti studijas pagal koleginių studijų programas. Šios 1,5–2 metų studijos ypač patrauklios profesinio mokymo įstaigų absolventams, nes jas užbaigus ir vėliau stojant į profesinio bakalauro programas, jose nereikia studijuoti visus 3 metus (dalis studijų dalykų įskaitomi iš trumposios pakopos studijų). Šios pakopos studijos – tai kelias į aukštąjį mokslą, kuris leidžia rinktis trumpesnes studijas ir greičiau pradėti karjerą.

<sup>177</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-1063 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-03 „Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį“ aprašo patvirtinimo: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/3767a9b0382511ee9de9e7e0fd363afc>.

<sup>178</sup> Patvirtinta 2022 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-1108 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-04-01 „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms“ aprašo patvirtinimo“, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/718b4d56f8b011ecbfe9c72e552dd5bd?positionInSearchResults=2&searchModelUUID=9abe81a4-065b-49e3-abf6-4edb00efc913>.

## Daugėja sugrįžusių asmenų, gaunančių pagalbą integruotis į švietimo sistemą

**33 pav.** Sugrįžusių asmenų, gavusių pagalbą integruotis į švietimo sistemą (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo kartu), dalis nuo tų, kurie kreipėsi (procentai)



Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

Sugrįžusių asmenų, gavusių pagalbą integruotis į švietimo sistemą (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo kartu) 2025 m. buvo 88,4 proc. (2024 m. – 74,1 proc., 2023 m. – 69,2 proc.).

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, daugėja besimokančių į Lietuvą atvykusių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių – kitų šalių piliečių<sup>179</sup>: 2024–2025 m. m. jų buvo 13 345, 2023–2024 m. m. – 12 878, 2022–2023 m. m. – 12 860, 2021–2022 m. m. – 2 280. Daugiausiai jų iš Ukrainos: 2024–2025 m. m. – 9 856, 2023–2024 m. m. – 9 443, 2022–2023 m. m. – 9 930, 2021–2022 m. m. – 486. Taip pat padaugėjo Lietuvoje besimokančių mokinių iš Baltarusijos: 2024–2025 m. m. – 1 721, 2023–2024 m. m. – 1 665, 2022–2023 m. m. – 1 259, 2021–2022 m. m. – 498. Šiek tiek sumažėjo iš Rusijos atvykusių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių: 2024–2025 m. m. – 726, 2023–2024 m. m. – 779, 2022–2023 m. m. – 703, 2021–2022 m. m. – 502.

Siekiant palengvinti į Lietuvą atvykstančių mokinių integraciją į bendrojo ugdymo sistemą, savivaldybėse organizuojamos iki vieno metų trukmės išlyginamosios klasės, kuriose užsieniečių vaikai mokosi lietuvių kalbos. NŠA duomenimis, 2022–2023 mokslo metais išlyginamosiose klasėse mokėsi 195 užsieniečių vaikai, 2023–2024 mokslo metais – 116, o 2024–2025 mokslo metais – 89 vaikai.

### 2025 m. lituanistinių mokyklų mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygiui įsivertinti buvo parengti 4 A2–B1 ir B1–B2 lygių nustatymo testai

2025 m. įvykdyti viešieji pirkimai ir pasirašytos dvi sutartys A2–B1 ir B1–B2 lietuvių kalbos lygių nustatymo modeliams ir pavyzdinėmis užduotimis (10–13 m. asmenims), taip pat 4 testams (testams, kurie vykdyti 2025 m. gegužės 3 ir 17 d.) parengti. Įsigytos ir atliktos dviejų modelių recenzavimo paslaugos.

Iki gegužės 31 d. įvykdyti visi lietuvių kalbos mokėjimo lygių egzaminai pagal 2025 m. tvarkaraštį<sup>180 181</sup>.

<sup>179</sup> Valstybės duomenų agentūros duomenys: [https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=ba245a57-755b-4599-9a8f-94922867ce81#](https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=ba245a57-755b-4599-9a8f-94922867ce81#/).

<sup>180</sup> [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1733127000/6139/LKLN\\_2025m\\_egzaminu\\_tvarkarastis.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1733127000/6139/LKLN_2025m_egzaminu_tvarkarastis.pdf).

<sup>181</sup> Nuo 2024 m. vykdomi testai: 13–17 metų vaikams – dvilygiai A1–A2, A2–B1 ir B1–B2, 10–13 metų vaikams – dvilygiai A1–A2, suaugusieji laiko vienalygius A1, A2, B1, B2, C1 testus. Išlaikiusiesiems išduodamas (lietuvių ir anglų kalbomis) Lietuvių kalbos mokėjimo lygio pažymėjimas, patvirtinantis lietuvių kalbos mokėjimo lygį, visiems laikiusiesiems nuo 2023 m. išduodama rezultatų pažyma, kurioje fiksuojami kandidato surinkti taškai pagal kalbinės veiklos sritis (skaitymas, rašymas, klausymas, kalbėjimas).

### **Kuriama lietuvių kalbos testavimo sistema užsienio lietuviams, užsieniečiams ir sugrįžusiems asmenims**

Kuriama lietuvių kalbos testavimo sistema užsienio lietuviams, užsieniečiams ir sugrįžusiems asmenims. 2024 m. gruodžio mėn. ŠMSM skyrė finansavimą NŠA pradėtam įgyvendinti projektui „Kalbėkime Lietuvai“. Projekto metu numatoma baigti kurti lietuvių kalbos testavimo sistemą užsienio lietuviams, užsieniečiams ir sugrįžusiems asmenims, pagrįstą kalbos mokėjimo lygiais; sukurti metodines (mokymo) priemones (spausdintas ir skaitmenines), pagrįstas kalbos mokėjimo lygiais ir pritaikytas skirtingo amžiaus (tarp jų ir suaugusiems) ir skirtingų kalbinių gebėjimų užsienyje gyvenantiems lietuviams (numatoma projekto vertė – 2 190 tūkst. Eur)<sup>182</sup>.

2025 m. lapkričio mėn. sukurti 9 testai 10–13 m. vaikams (3 testai A1–A2, 3 testai A2–B1 ir 3 testai B1–B2), gautos recenzento pastabos; pataisyta pagal pastabas ir pakartotinai recenzuota. Šiuo metu šie testai skaitmenizuojami.

Taip pat sukurti pirminiai 14–17 m. vaikų testai (iš viso 9 vnt., po 3 vnt. A1–A2, A2–B1 ir B1–B2) ir pateikti recenzuoti. Sukurti pirminiai suaugusiųjų C1 lygio testai (2 vnt.) ir pateikti recenzuoti.

2025 m. rugsėjo 12 d. Vilniuje įvyko konferencija lituanistinio švietimo vykdytojams „Lietuvių kalbos testavimo sistemos kūrimas lituanistinio švietimo įstaigoms: pasiekimai, iššūkiai ir poreikiai“, kurioje dalyvavo 50 dalyvių gyvai ir 30 dalyvių – nuotolinėje konferencijos transliacijoje. 2025 m. rugsėjo 13–15 dienomis vyko lietuvių kalbos pagal mokėjimo lygius kalbėjimo dalies testuotojų mokymai. Kvalifikaciją patobulino 24 testuotojai iš 9 užsienio valstybių ir Lietuvos.

2025 m. sukurti šie įrankio, skirto registracijai į lietuvių kalbos lygio nustatymo mokyklinio amžiaus asmenims egzaminus, vystymo funkcionalumai:

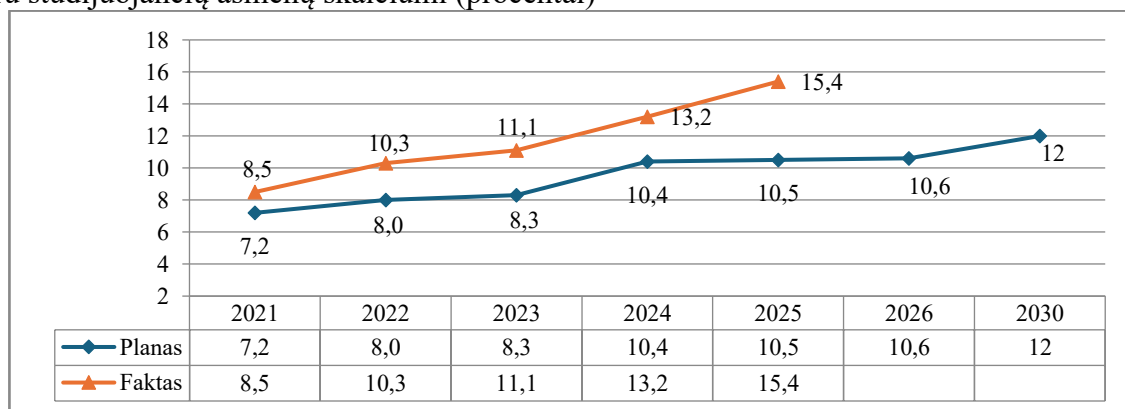
- sudaryta galimybė į egzaminą registruotis pavieniams asmenims (su lituanistinės mokyklos ar Baltistikos centro patvirtinimu, kad mokinys priklauso jai ir kandidatui egzaminas yra nemokamas);
- sukurta galimybė į kandidato profilį sistemoje įkelti egzamino išlaikymą patvirtinančio pažymėjimo ir pažymos kopijas, kurias kandidatas turėtų galimybę atsispausdinti;
- sukurta mokyklos paskyra, kurioje mokykla gali susivesti savo mokinių duomenis ir juos valdyti, t. y. registruoti į egzaminus (sudaroma galimybė mokyklos atstovams registruoti mokinius);
- atlikti registracijos į egzaminus įrankio vystymo darbai: vidinių ir išorinių naudotojų paskyrų valdymo tobulinimas; sistemos branduolio ir turinio valdymo sistemos (TVS) atnaujinimas.

---

<sup>182</sup> Iki 2027 m. IV ketv. įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.16. *Sukurti ne mažiau kaip 20 lietuvių kalbos lygio nustatymo testų, skirtų užsieniečiams ir užsienio lietuviams, kasmet ir patobulinti elektroninę registracijos į egzaminus ir egzaminų laikymo sistemą, pritaikytą užsienio lietuvių poreikiams.*

## Daugėja užsieniečių, studijuojančių Lietuvos aukštosiose mokyklose

**34 pav.** Užsieniečių, studijuojančių Lietuvos aukštosiose mokyklose, dalis, palyginti su bendru studijuojančių asmenų skaičiumi (procentai)



Pastaba: 2021 m. – tai 2021–2022 m. m. ir t. t.  
Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

Remiantis Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 2025–2026 m. m. Lietuvoje studijavo 16 610 studentų iš užsienio (2024–2025 m. m. – 13 956). Užsienio studentai sudarė 15,4 proc. visų Lietuvos aukštosiose mokyklose studijuojančių asmenų dalį (2024 m. sudarė 13,2 proc.). Prie šio rodiklio augimo reikšmingai prisidėjo Rusijos pradėto karo prieš Ukrainą nulemtas studentų judėjimas iš Ukrainos į ES valstybes. 2025 m. Lietuvoje studijavo 2 358 Ukrainos piliečiai (2024 m. – 2 268). Per vienus metus reikšmingai padaugėjo Pakistano pilietybę turinčių užsieniečių studentų: nuo 881 (2024 m.) iki 1 490 (2025 m.), išliko didelis Indijos pilietybę turinčių studentų skaičius – 1 772 (2025 m.).

### Rengiamas tarptautinių studentų pritraukimo modelis<sup>183</sup>

2025 m. tarpinstitucinės darbo grupės rengtame tarptautinių studentų pritraukimo modelyje suintegruoti du aspektai: bendras studijų tarptautiškumo palaikymas, sudarant galimybę absolventams įsipareigoti dirbti ir gauti studijų kainos kompensavimą ir kitą paramą, ir numatytos prioritetinės studijų kryptys ir atrinktos šalys, iš kurių atrinkti studentai nuo pirmojo kurso įsipareigotų baigus studijas dirbti ir gautų valstybės finansavimą studijoms.

Išgrynintos dvi kryptys, kuriomis galėtų būti įgyvendinamas tarptautinių studentų pritraukimo modelis:

- 1) pirmiausia įgyvendinant bandomąjį projektą, kurio tikslas – užsieniečių studentų praktikos ir įsidarbinimas prioritetinėse kryptyse;
- 2) įgyvendinant platesnį modelį, kuriam reikėtų kitų institucijų įsitraukimo, kadangi jis apimtų daugiau elementų: lietuvių kalbos mokymą, tikslinių šalių atranką, tikslinių sektorių atranką ir kitus elementus.

2026 m. I ketv. bus parengtas tarptautinių studentų pritraukimo modelio projektas.

<sup>183</sup> Iki 2026 m. IV ketv. įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.8.3. *Parengti tarptautinių studentų pritraukimo modelį, skatinantį Lietuvos aukštojo mokslo žinomumo užsienyje didinimą, Lietuvoje studijuojančių užsieniečių kultūrinę, socialinę ir ekonominę integraciją, taip pat apimančią jiems taikomų migracijos procedūrų tobulinimą, siekiant užtikrinti kvalifikuotų specialistų rengimą prioritetiniuose sektoriuose.*

## **Nuo 2024 m. rugsėjo mėn. į antrosios pakopos studijas priimtiems užsienio studentams galioja atnaujinta stipendijų skyrimo tvarka**

Atnaujinta stipendijų užsieniečiams, stojantiems į antrosios pakopos studijas Lietuvoje, stipendijų skyrimo tvarka: suformuoti prioritetai, derantys su valstybei reikiamomis profesijomis (teikiant prioritetą inžinerijos, informacinių technologijų, gyvybės mokslų studentams), iš dalies atsisakyta stipendijų kvotų pagal kilmės šalį; suformuotas reikalavimas studijų metu mokytis lietuvių kalbos. Atnaujinta stipendijų tvarka galioja nuo 2024 m. rugsėjo mėn. priimtiems užsienio studentams. 2025 m. 70 asmenų gavo 560 Eur vertės stipendijas.

### **12-003-03-04 Pažangos uždavinys – gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų**

Uždaviniui įgyvendinti suplanuotos Švietimo plėtros programos pažangos priemonės: Nr. 12-003-03-04-01 *Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms*<sup>184</sup>; Nr. 12-003-03-04-02 *Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą*<sup>185</sup>; Nr. 12-003-03-04-03 *Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą*<sup>186</sup>. Prie uždavinio įgyvendinimo taip pat prisideda dalis pažangos priemonės Nr. 12-003-03-05-01 *Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti*<sup>187</sup> veiklų.

2025 m. buvo įgyvendinami šie Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmai: Nr. 3.8.7. *Sukurti dėstytojų didaktinių kompetencijų tobulinimo, vertinimo ir pripažinimo sistemą, atitinkančią tarptautinius aukštojo mokslo kokybės reikalavimus ir užtikrinančią nuolatinį dėstytojų profesinį tobulėjimą*; Nr. 3.7.5. *Sukurti ir įgyvendinti mikrokredencialų (mažos trukmės mokymo programų) sistemos veikimo ir kokybės užtikrinimo reglamentavimą, sudarantį sąlygas kaupti ir pripažinti įgytų kompetencijų rezultatus*; 3.7.3. *Parengti ir pradėti priėmimą į profesijos mokytojo kvalifikaciją suteikiančias mokymo programas, siekiant spręsti profesijos mokytojų trūkumą ir užtikrinti sistemingą rengimą*; Nr. 3.7.2. *Suteikti Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrui įgaliojimus vykdyti profesinio mokymo teikėjų švietimo priežiūrą, siekiant stiprinti profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistemą ir atitiktį darbo rinkos poreikiams*; 3.7.1. *Atnaujinti profesinio mokymo pameistrystės forma organizavimo tvarką – įtraukti nuostatas dėl pameistrystės programų kokybės užtikrinimo, išorinio vertinimo, stebėsenos, reikalavimų teikėjams ir darbdaviams*.

<sup>184</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-1108 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-04-01 „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms“ aprašo patvirtinimo“,

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/718b4d56f8b011ecbfe9c72e552dd5bd?positionInSearchResults=2&searchModelUUID=9abe81a4-065b-49e3-abf6-4edb00efc913>.

<sup>185</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. V-1152 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-04-02 „Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą“ aprašo patvirtinimo“,

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/88731dd103ab11ecdbfe9c72e552dd5bd?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=04654458-5bad-44d2-8630-6385b389c457>.

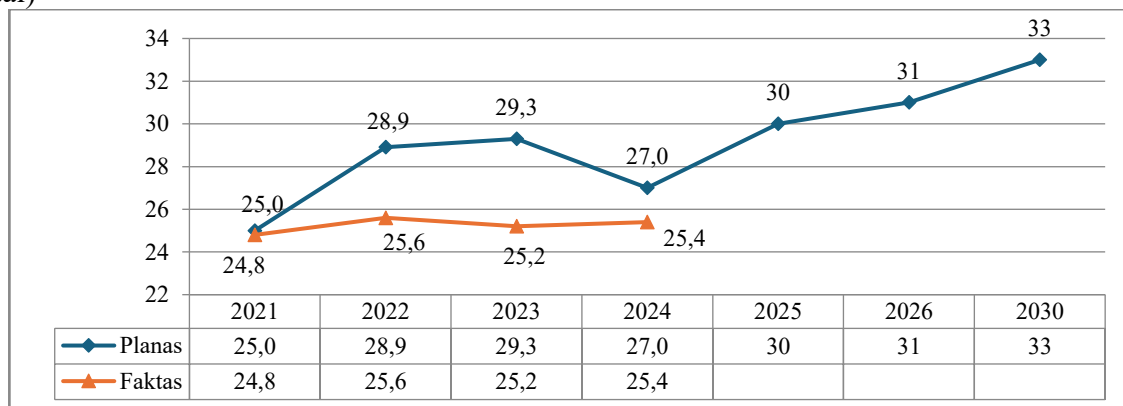
<sup>186</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. V-952 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-04-03 „Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą“ aprašo patvirtinimo“,

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/ef1521a1e82b11ec896de0b71e988500?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=ac07cd7f-67dc-4b6e-b3d3-10dc423c2ee5>.

<sup>187</sup> Pažangos priemonės pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. V-851 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, <https://e-seimasx.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/9a0d78b6917511ef955ff95815eb5ce5?jfwid=v7tyspjo>.

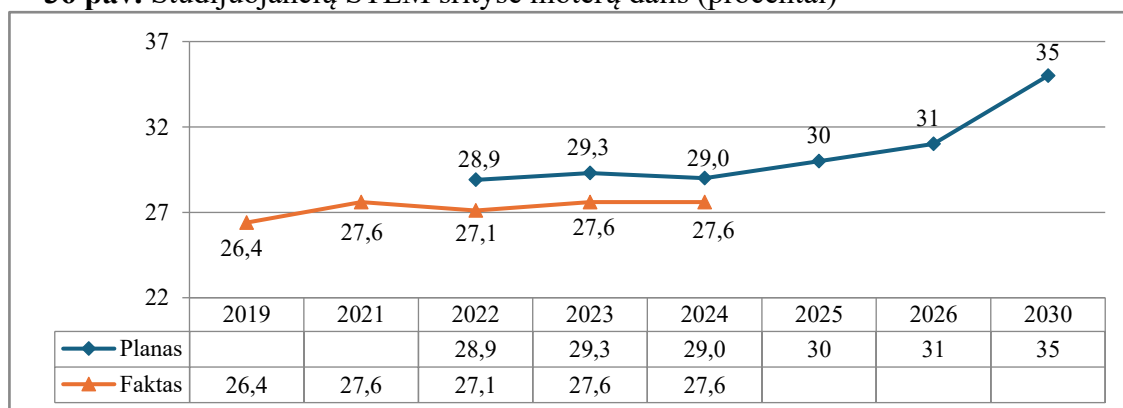
## Studijuojančių STEM srityse asmenų dalis Lietuvoje mažėja

**35 pav.** Studijuojančių STEM srityse asmenų dalis, palyginti su visais studentais (procentai)<sup>188</sup>



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.  
2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. kurį II ketv.

**36 pav.** Studijuojančių STEM srityse moterų dalis (procentai)<sup>189</sup>



Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.  
2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. III ketv.

Bendra studijuojančių asmenų (abiejų lyčių) STEM srityse dalis 2022–2024 m. Lietuvoje beveik nekito. Taip pat studijuojančių STEM moterų dalis, naujausiais 2024 m. duomenimis, nesikeitė.

Eurostato 2023 m. duomenimis, vidutiniškai ES 26,9 proc. studentų studijavo STEM studijose. Tarp visų vyrų ir moterų, studijuojančių STEM 2023 m. ES, moterys sudarė 32,2 proc.

**2025 m. valstybės finansuojamos vietos matematikos, fizikos, informatikos, inžinerijos ir technologijų studijų programose buvo planuojamas taip, kad būtų sudarytos lygios galimybės visiems, stojimo reikalavimus atitikusiems asmenims studijuoti pagal šias programas**

2025 m., kaip ir ankstesniais metais, planuojant trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamų studijų vietų paskirstymą pagal konkrečias studijų kryptų grupes, studijų kryptis, studijų programas ar specializacijas, buvo vertinami valstybės ūkinės,

<sup>188</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Studijuojančių gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) srityse asmenų dalis, palyginti su visais studentais (proc.)*, didėjimo tendencijos.

<sup>189</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Studijuojančių STEM srityse moterų dalis, palyginti su visais STEM srityse studijuojančiais studentais (proc.)*, didėjimo tendencijos.

socialinės, kultūrinės plėtros poreikiai, valstybės finansinės galimybės bei absolventų įsidarbinamumo rodikliai.

2025 m., kaip ir ankstesniais metais, buvo siekiama trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas planuoti taip, kad į darbo rinkai svarbias studijų programas – pedagogikos, slaugos ir akušerijos studijų krypties studijų programas, Teisės ir teisėsaugos studijų programą, Teisės ir vidaus tarnybos studijų programą, Nacionalinio saugumo studijų programą, Viešojo saugumo studijų programą, Gaisrinės saugos studijų programą bei matematikos mokslų, fizinių mokslų, informatikos mokslų, inžinerijos mokslų ir technologijos mokslų studijų krypčių grupių studijų programas įstotų kuo daugiau asmenų, taip pat didintas medicinos krypties rezidentūros studijų vietų skaičius, siekiant atliepti šių specialistų poreikį.

2025 m. studentų priėmimui į aukštąsias mokyklas trumpųjų, pirmosios pakopos ir vientisosioms studijoms valstybės finansuojamose vietose buvo skirta 16 mln. Eur (2024 m. – 14,7 mln. Eur). 2025 m., pagal skirtas lėšas, valstybės finansavimą gavo 12 577 studentai (2024 m. – 12 467 studentai).

### **Kuriama dėstytojų didaktinių kompetencijų tobulinimo, vertinimo ir pripažinimo sistema<sup>190</sup>**

Atsižvelgiant į EBPO projekto „Profesinio ir aukštojo mokslo kokybės užtikrinimas Lietuvoje“ (2025)<sup>191</sup> ataskaitoje pateiktas rekomendacijas – parengti nacionalines dėstytojų kompetencijų tobulinimo gaires ir remti nacionalinių kompetencijos centrų aukštajame moksle steigimą – kuriama dėstytojų didaktinių kompetencijų vertinimo ir pripažinimo sistema, atliepsianti tarptautinius aukštojo mokslo kokybės reikalavimus ir užtikrinsianti nuolatinį dėstytojų profesinį tobulėjimą<sup>192</sup>.

2026 m. III ketv. planuojama patvirtinti Aukštųjų mokyklų dėstytojų didaktinių kompetencijų tobulinimo, vertinimo ir pripažinimo gaires ir numatyti teisinės ir finansinės prielaidas, reikalingas dėstytojų didaktinių kompetencijų tobulinimo, vertinimo ir pripažinimo gairėms įgyvendinti.

**2025 m., kaip ankstesniais metais, skirta 0,5 mln. eurų dėstytojų kompetencijoms tobulinti** (2024 m. anglų kalbos ir tyrimų kompetencijas tobulino 1 398 aukštųjų mokyklų dėstytojai, 2023 m. – 1 500).

**2025 m. už pasiekimus šešiose vertinamose srityse<sup>193</sup> aukštosios mokykloms paskirstyta 23,7 mln. eurų, t. y. 10 proc. visų praėjusių metų valstybės biudžeto lėšų studijų baziniam finansavimui**

Nuo 2024 m. pradėjo veikti aukštųjų mokyklų skatinamojo valstybės finansavimo už veiklos rezultatus modelis, kuriuo remiantis už pasiekimus šešiose vertinamose srityse (studijų rezultatyvumas; studijų tarptautiškumas; studentų įdarbinimas į mokslo, meno ir studijų veiklas; absolventų karjeros sėkmingumas; studijų prieinamumas; mokslo ir studijų institucijų lėšos, gautos iš ūkio subjektų, nevyriausybinų organizacijų ir fizinių asmenų) 2024 m. aukštosios mokykloms

<sup>190</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.8.7. Sukurti dėstytojų didaktinių kompetencijų tobulinimo, vertinimo ir pripažinimo sistemą, atitinkančią tarptautinius aukštojo mokslo kokybės reikalavimus ir užtikrinančią nuolatinį dėstytojų profesinį tobulėjimą.

<sup>191</sup> Ensuring Quality Vocational and Higher Education in Lithuania, OECD, [https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/04/ensuring-quality-vocational-and-higher-education-in-lithuania\\_39d2dcdb/7a0131cf-en.pdf](https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/04/ensuring-quality-vocational-and-higher-education-in-lithuania_39d2dcdb/7a0131cf-en.pdf).

<sup>192</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. V-942 patvirtintos koordinacinės ir ekspertų grupės, kurioms pavesta parengti Aukštųjų mokyklų dėstytojų didaktinių kompetencijų tobulinimo, vertinimo ir pripažinimo gairių projektą.

<sup>193</sup> Studijų rezultatyvumas; studijų tarptautiškumas; studentų įdarbinimas į mokslo, meno ir studijų veiklas; absolventų karjeros sėkmingumas; studijų prieinamumas; mokslo ir studijų institucijų lėšos, gautos iš ūkio subjektų, nevyriausybinų organizacijų ir fizinių asmenų.

paskirstyta ne mažiau nei 5 proc. visų praėjusių metų valstybės biudžeto lėšų studijų baziniam finansavimui, 2025 m. šis skaičius padidėjo iki 10 proc.

**Siekiama nustatyti mikrokredencialų (mažos trukmės mokymo programų) sistemos veikimo ir kokybės užtikrinimo reglamentavimą, sudarantį sąlygas kaupti ir pripažinti įgytų kompetencijų rezultatus**<sup>194</sup>

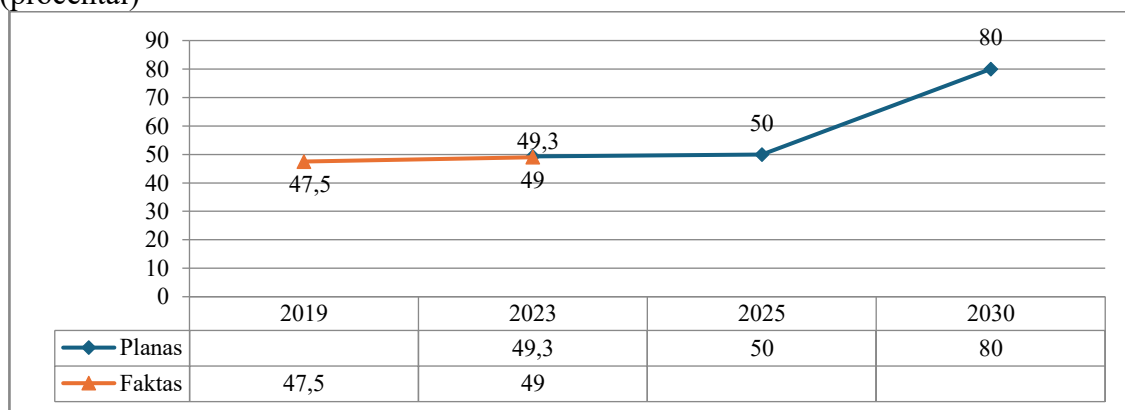
2025 m. gegužės mėn. pasirašyta projekto „Asmens įgytų kompetencijų pripažinimo ir vertinimo galimybių plėtra (PRI(SI)PAŽINK)“, kurio įgyvendinimo metu bus parengtas ir mikrokredencialų modelis Lietuvai, sutartis.

2025 m. ekspertų darbo grupė analizavo užsienio šalių gerąją patirtį.

Mikrokredencialų modelį planuojama sukurti iki 2026 m. rugpjūčio mėn., tuomet planuojami susijusių teisės aktų, Individualių mokymosi paskyrų sistemos pakeitimai.

### Vis daugiau mokinių gamtamokslinis ugdymas organizuojamas laboratorijose

**37 pav.** 4 klasių mokinių, kuriems gamtamokslinis ugdymas organizuojamas laboratorijose, dalis (procentai)<sup>195</sup>

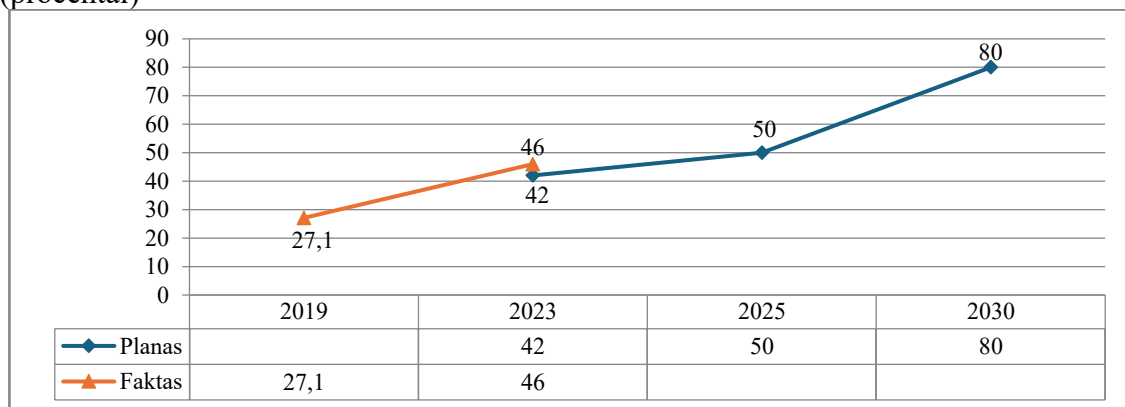


IEA TIMSS tyrimas vykdomas kas ketverius metus; naujesnė rodiklio reikšmė bus žinoma, kai bus paskelbti 2027 m. tyrimo ciklo rezultatai (numatoma 2028 m.).  
Duomenų šaltinis – IEA TIMSS.

<sup>194</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.7.5. Sukurti ir įgyvendinti mikrokredencialų (mažos trukmės mokymo programų) sistemos veikimo ir kokybės užtikrinimo reglamentavimą, sudarantį sąlygas kaupti ir pripažinti įgytų kompetencijų rezultatus.

<sup>195</sup> Dalis 4 klasės IEA TIMSS testą sprendusių mokinių, kurių mokyklų direktoriai nurodė, kad mokykla turi gamtos mokslų laboratoriją.

**38 pav.** 8 klasių mokinių, kuriems gamtamokslinis ugdymas organizuojamas laboratorijose, dalis (procentai)<sup>196</sup>

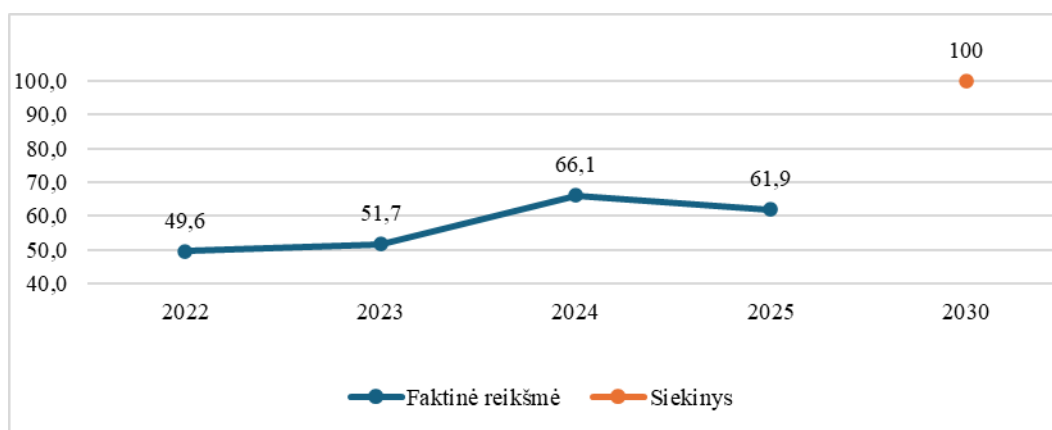


IEA TIMSS tyrimas vykdomas kas ketverius metus; naujesnė rodiklio reikšmė bus žinoma, kai bus paskelbti 2027 m. tyrimo ciklo rezultatai (numatoma 2028 m.).  
Duomenų šaltinis – IEA TIMSS.

2023 m. IEA TIMSS tyrimo duomenimis, 49 proc. 4 klasės ir 46 proc. 8 klasės mokinių turėjo galimybę gamtamokslinių dalykų mokytis laboratorijose. 4 klasės mokinių galimybės būti ugdomiems laboratorijose per ketverius metus pagerėjo šiek tiek: 1 proc. punktu padaugėjo šių mokinių, kuriems gamtamokslinis ugdymas organizuojamas laboratorijose, tačiau 8 klasės mokinių ugdymo aplinka pagerėjo reikšmingai: šių mokinių, kurie buvo ugdomi laboratorijose, dalis išaugo 19 proc. punktų – nuo 27 proc. 2019 m. iki 46 proc. 2023 m.<sup>197</sup>

**2025 m. du trečdaliai (61,9 proc.) mokyklų turėjo gamtos mokslų laboratorijų STEAM mokymui** (2024 m. – 66,1 proc., 2023 m. – 51,7 proc.)<sup>198</sup>.

**39 pav.** Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių fizinių ir virtualių laboratorijų STEAM mokymui, dalis (proc.)



Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

<sup>196</sup> Dalis 8 klasės IEA TIMSS testą sprendusių mokinių, kurių mokyklų direktoriai nurodė, kad mokykla turi gamtos mokslų laboratoriją.

<sup>197</sup> Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2025. Darnus ugdymas, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinė švietimo agentūra, Vilnius, 2025, 59 psl., prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas\\_2025-08-25.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1756135086/6961/Lietuva.%20%C5%A0vietimas%20%C5%A1alyje%20ir%20regionuose.%20Darnus%20ugdymas_2025-08-25.pdf).

<sup>198</sup> Ibid.

Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių laboratorijas ir (ar) technikos kabinetus, pastaraisiais metais daugėjo dėl to, kad mokyklos, dalyvaujančios TŪM programoje, įgyvendina savo pažangos planus, kurių pusė veiklų yra susijusios su įvairios infrastruktūros ir įrangos bei ugdymo priemonių atnaujinimu. Taip pat buvo įgyvendinami projektai, kurių metu bendrojo ugdymo mokyklos aprūpinamos laboratorijomis ir įranga.

Iki 2028 m. rugsėjo 30 d. įgyvendinamas projektas „Ugdymo priemonės mokykloms“, kurio metu mokyklos aprūpinamos kompiuterine įranga ir šiuolaikiškomis gamtos ir technologijų mokslų priemonėmis. Iki 2026 m. I ketv. įgyvendintos šios projekto veiklos:

- 2024 m. rugpjūčio – 2026 m. vasario mėn. daugiau kaip 520 bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose mokosi 200 ir daugiau mokinių, aprūpintos kompiuterine įranga (iš viso 33 050 vnt. nešiojamųjų kompiuterių ir 3 305 kompiuterių įkrovimo spintos);
- 2025 m. rugpjūčio–rugsėjo mėn. mokyklos aprūpintos 123 vnt. kalbų mokymo laboratorinės įrangos komplektais.
- 2024 m. gruodžio 4 d. parengtas ir patvirtintas Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas įgyvendinančių švietimo įstaigų aprūpinimo standartas (toliau – Standartas).
- Vadovaujantis Standartu, parengtas būtinųjų gamtos ir technologijų mokslų priemonių sąrašas, 2025 m. balandžio–rugsėjo mėn. parengtos ir portale *e-mokykla.lt* paskelbtos šių priemonių techninės specifikacijos (daugiau kaip 1 110 priemonių).
- Atsižvelgiant į mokyklų poreikius, parengtas prioritetinių, iš projekto lėšų įsigytinų gamtos ir technologijų mokslų priemonių sąrašas (55 būtinųjų priemonės), identifikuoti mokykloms reikalingi šių priemonių kiekiai ir 2025 m. IV ketv. pradėtas įgyvendinti pirmasis šių priemonių įsigijimo etapas (patvirtintas pirkimų planas, inicijuoti ir įgyvendinami pirkimai, vykdomos pirkimo sutartys).

**Vyriausybė siekia sudaryti sąlygas 7–10 pagrindinių mokyklų ir I–IV gimnazijų klasių mokiniams ne mažiau kaip 9 akad. val. per vienus mokslo metus dalyvauti STEAM atviros prieigos centrų organizuojamuose užsiėmimuose<sup>199</sup>**

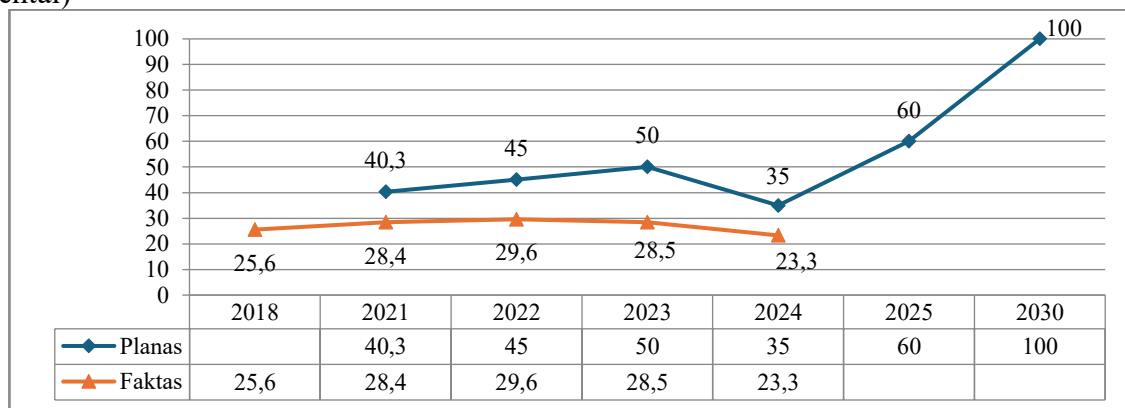
2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendruosiuose ugdymo planuose įtvirtinta nuostata: „Mokykla užtikrina, kad praktiniams gebėjimams ir tyrinėjimo kompetencijai ugdyti būtų sudaromos sąlygos mokiniams atlikti eksperimentinę veiklą mokyklos, kurioje mokosi, laboratorijoje, kitos mokyklos laboratorijoje ar atvirosios prieigos STEAM centruose. Rekomenduojama sudaryti sąlygas kiekvienam 7–10 ir I–II gimnazijos klasės mokiniui bent 3 kartus per vienus mokslo metus dalyvauti STEAM atviros prieigos centrų organizuojamuose užsiėmimuose.“<sup>200</sup>

<sup>199</sup> Iki 2028 m. III ketv. įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.5. *Sudaryti sąlygas 7–10 pagrindinių mokyklų ir I–IV gimnazijų klasių mokiniams ne mažiau kaip 9 akad. val. per vienus mokslo metus dalyvauti STEAM atviros prieigos centrų organizuojamuose užsiėmimuose.*

<sup>200</sup> Ši nuostata įtvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gegužės 21 d. įsakymo Nr. V-559 „Dėl 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ 97.7.1 papunktyje, prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/dcde0d24360d11f08fdabd4950271e2c>.

**Mokinių, gaunančių individualias profesinio orientavimo paslaugas savo mokykloje, dalis sumažėjo 5,2 proc. punkto**

**40 pav.** Mokinių (5–12 klasių), gavusių profesinio orientavimo paslaugas, dalis (procentai)<sup>201</sup>



Duomenų šaltinis – Lietuvos neformaliojo švietimo agentūra.  
Naujausi duomenys bus paskelbti 2026 m. pabaigoje.

Siekiant tobulinti renkamos statistinės informacijos tikslumą, nuo 2023–2024 m. m. informacija pradėta rinkti per Mokinių ugdymo karjerai informacinę sistemą MUKIS, taip pat buvo tobulinti ir griežtinti duomenų surinkimo būdai, atsižvelgiant į tai matomas procentinis mažėjimas, tačiau jis tiksliau atspindi paslaugų teikimo apimtį.

Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis Profesinio orientavimo teikimo tvarkos aprašu<sup>202</sup>, individualios konsultacijos teikiamos tik 9–12 kl. mokiniams. Profesinio orientavimo paslaugos apima ugdymą karjerai, konsultavimą, profesinį informavimą, veiklinimą – tokias paslaugas 2025 m. gavo 78 proc. 1–12 kl. mokinių; individualias konsultacijas 2025 m. gavo 23,3 proc. 9–12 kl. mokinių.

**2025 m. karjeros konsultavimo paslaugoms valstybės biudžete buvo skirta 10,6 mln. Eur (2 mln. daugiau nei 2024 m.)**

ŠMSM 2025 m. sausio mėn. duomenimis, Lietuvoje karjeros specialistais buvo įdarbinta 530 asmenų, 2025 m. pabaigoje – 590.

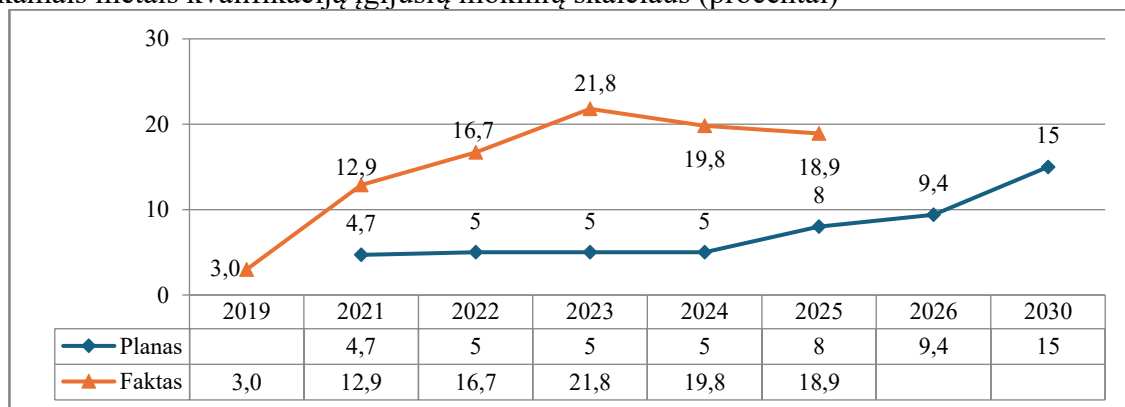
Iki 2027 m. IV ketv. Vyriausybė numachiui sukurti karjeros specialistų atestacijos ir kompetencijų tobulinimo sistemą<sup>203</sup>. 2025 m. pradėtas rengti Pedagogų atestacijos nuostatų pakeitimų projektas, siekiant įtvirtinti galimybę karjeros specialistams siekti atestacijos.

<sup>201</sup> Skaičiuojami tik individualias paslaugas savo mokykloje gavę bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų 5–12 klasių mokiniai.

<sup>202</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 24 d. nutarimas Nr. 847 „Dėl Profesinio orientavimo teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/25f4c2c023af11edb4cae1b158f98ea5>.

<sup>203</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.7.6. Sukurti karjeros specialistų atestacijos ir kompetencijų tobulinimo sistemą.

**41 pav.** Pameistrystės būdu besimokiusių profesinių mokyklų mokinių dalis nuo atitinkamais metais kvalifikaciją įgijusių mokinių skaičiaus (procentai)\*<sup>204</sup>



\* Nuo 2021 m. rodiklio reikšmė skaičiuojama pagal patikslintą metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m.<sup>205</sup>

\*Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

### **Siekama atnaujinti profesinio mokymo pameistrystės forma organizavimo tvarką<sup>206</sup>**

2025 m. buvo analizuojamos kitų šalių pameistrystės gerosios patirtys ir rengiamas kitų šalių gerosios patirties apibendrinimas tam, kad jį būtų galima pritaikyti Lietuvoje.

2026 m. apibendrinus kitų šalių pameistrystės gerąją patirtį, bus organizuojamos diskusijos su socialiniais partneriais.

2026 m. taip pat numatyta atlikti teisės aktų, reglamentuojančių profesinio mokymo organizavimą pameistrystės forma, analizę dėl teisės aktų dermės ir sisteminio pokyčio įvertinimo.

### **Įgyvendinamas jungtinis projektas „Pameistrystė – nauja galimybė man!“**

Nuo 2023 m. įgyvendinamas jungtinis projektas „Pameistrystė – nauja galimybė man!“ Iki 2024 m. IV ketv. pabaigos parama pasinaudojo ir pameistrystės būdu profesinę kvalifikaciją ar jos dalį dirbdami pameistriais įmonėse siekė įgyti 2 450 asmenų. Per 2025 m. I ketvirtį parama pasinaudojo dar 1 350 pameistrių. Iki 2024 m. galo buvo pabaigtos 1 159 pameistrystės, o 2025 m. – 993 pameistrystės. Šiuo metu vyksta 1 631 pameistrystė. Iš viso iki 2026 m. numatyta įgyvendinti nemažiau kaip 3 609 pameistrystes.

### **Įgyvendinamas projektas „Įgyk praktinių įgūdžių sektoriniame praktinio mokymo centre!“**

Nuo 2023 m. įgyvendinamas projektas „Įgyk praktinių įgūdžių sektoriniame praktinio mokymo centre!“ 2023 m. balandžio 19 d. sukurtos priemonės ir paskelbti jungtinio projekto kvietimai teikti paraiškas projektų vykdytojams. Po I kvietimo pasirašyta 14 sutarčių už 169 294,40 Eur. 2023 m. rugsėjo mėn. paskelbtas II kvietimas. Pagal šį kvietimą gautos 28 paraiškos už 1 114 307,26 Eur. Paraiškos įvertintos, pasirašytos visos sutartys, vykdytojai vykdo veiklas. Praktinių įgūdžių sektoriniuose praktinio mokymo centruose, įgyvendinant projektą, iki 2024 m. pabaigos įgijo

<sup>204</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Pameistrystės būdu besimokiusių profesinių mokyklų mokinių dalis nuo atitinkamais metais kvalifikaciją įgijusių mokinių skaičiaus (proc.)* didėjimo tendencijos.

Pameistrystės būdu besimokantys profesinių mokyklų mokiniai – profesinių mokyklų mokiniai, kurių profesinis mokymas vyksta profesinio mokymo organizavimo forma, kai mokymas ar jo dalis vykdoma darbo vietoje: įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, ūkininko ūkyje, pas laisvąjį mokytoją. Mokantis pameistrystės būdu, ne daugiau kaip 30 proc. mokymo įgyvendina profesinio mokymo įstaiga ir ne mažiau kaip 70 proc. – darbdavys.

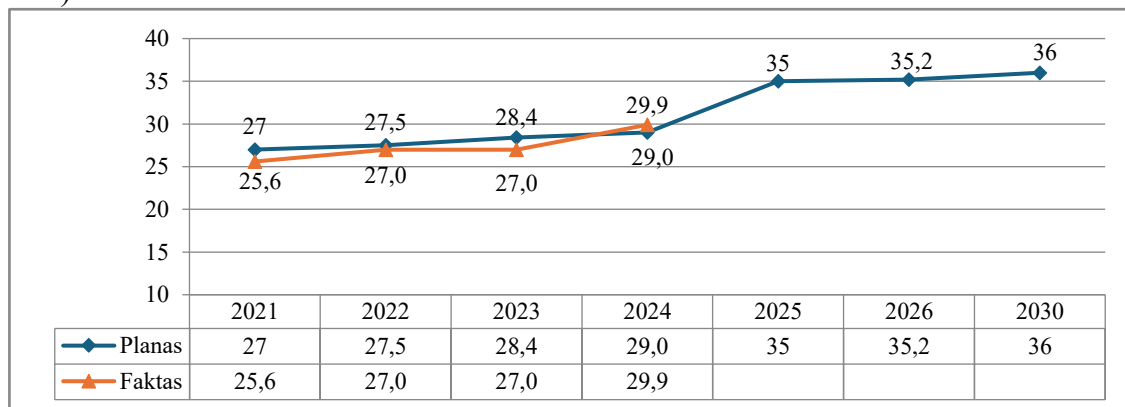
<sup>205</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. V-316 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. V-442 „Dėl Profesinio mokymo įstaigų ir kitų profesinio mokymo teikėjų, vykdančių formalųjį profesinį mokymą, veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

<sup>206</sup> Iki 2027 m. IV ketv. įgyvendinamas Dvidešimtosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.7.1. *Atnaujinti profesinio mokymo pameistrystės forma organizavimo tvarką – įtraukti nuostatas dėl pameistrystės programų kokybės užtikrinimo, išorinio vertinimo, stebėsenos, reikalavimų teikėjams ir darbdaviams.*

daugiau kaip 3 400 mokinių, per 2025 m. praktinius įgūdžius sektoriniuose praktinio mokymo centruose įgijo 3 630 mokinių. Projektas bus vykdomas iki 2026 m. balandžio 30 dienos. Iš viso numatoma, kad projekto metu sektoriniuose praktinio mokymo centruose praktinių įgūdžių įgis 12 000 asmenų.

### Daugėja mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą

**42 pav.** Mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą (ISCED 3), dalis (procentai)\*<sup>207</sup>



\* Skaičiuojama, kiek pagal vidurinio ugdymo (ISCED 3) lygmens programas, apimančias bendrąjį ugdymą ir (ar) profesinį mokymą, besimokančių mokinių mokosi pagal profesinio mokymo programas. 2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv. Duomenų šaltinis – Valstybės duomenų agentūra.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą (ISCED 3), 2024 m. buvo 29,9 proc. (2023 m. – 27 proc.). Eurostato duomenimis, kartu su profesija siekiančių įgyti vidurinį išsilavinimą 2023 m. vidutiniškai ES buvo 49,1 proc. (2022 m. – 49 proc.).

### Bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai buvo skatinami mokytis profesinio mokymo modulių

2025 m. tęsti projektai „Galimybių mokytis profesinio mokymo programų modulius sudarymas“ ir „Eksperimentinių profesinio mokymo programų plėtojimas“, skirti skatinti pagal bendrojo ugdymo programas besimokančių mokinių įsitraukimą į profesinio mokymo veiklas ir įgyti kvalifikaciją ar jos dalį.

2025 m. mokytis pagal profesinio mokymo programų modulius pradėjo mokytis daugiau kaip 3 200 bendrojo ugdymo mokyklų mokinių. Planuojama, kad iki 2026 m. vidurio iš viso besimokydami profesinio mokymo modulių kompetencijas įgis ne mažiau kaip 4 900 mokinių.

### Preliminariais 2025 m. duomenimis, per ketverius metus 8 proc. punktais sumažėjo mokinių, nutraukusių mokymąsi pagal formaliojo pirminio profesinio mokymo programas<sup>208</sup>

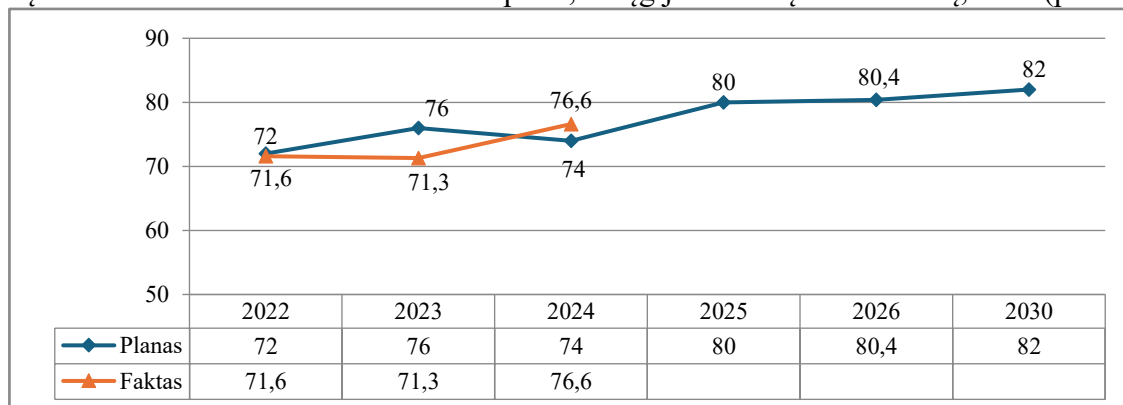
NŠA duomenimis, 2022 m. nutraukė mokymąsi 29,5 proc. formaliojo pirminio profesinio mokymo mokinių, 2024 m. – 21,6 proc., preliminariais 2025 m. duomenimis, – 21,5 proc.

<sup>207</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Mokinių, kartu su profesija siekiančių įgyti ir vidurinį išsilavinimą (Tarptautinio standartizuoto švietimo klasifikatoriaus (ISCED) 3 lygmuo)*, dalis (proc.) didėjimo tendencijos.

<sup>208</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Mokinių, nutraukusių mokymąsi pagal formaliojo pirminio profesinio mokymo programas*, dalis (proc.) mažėjimo tendencijos.

## Įsidarbinusių 20–34 metų asmenų dalis, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą, išaugo 5,3 proc. punkto

**43 pav.** Įsidarbinusių 20–34 metų asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, dalis (procentai)<sup>209</sup>



Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.  
2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

Eurostato duomenimis, vidutiniškai ES įsidarbinusių 20–34 metų asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, 2024 m. buvo 80 proc.

## Atnaujinamos profesinio mokymo programos ir keliama profesijos mokytojų kvalifikacija

Siekiant dermės su rinkos poreikiais, ypač žaliąja ir skaitmenine transformacija, iki 2025 m. pabaigos parengtos ir (ar) atnaujintos bei profesinio mokymo įstaigoms prieinamos 66 naujos profesinio mokymo programos. Iš viso iki 2026 m. balandžio mėn. 30 d. numatyta atnaujinti arba parengti naujas 95 profesinio mokymo programas.

Įvertinus pedagoginių darbuotojų ir verslo sektorių atstovų apklausų dėl reikalingų kompetencijų rezultatus, buvo pradėti profesijos mokytojų ir meistrų mokymai, kuriuos 2024 m. baigė 210 meistrų. 2025 m. rugsėjo mėn. pradėti profesijos mokytojų skaitmeninių, technologinių kompetencijų tobulinimo mokymai, kuriuose dalyvavo ir kompetencijas patobulino 355 profesijos mokytojai. 2026 m. planuojama apmokyti 435 asmenis.

## 2025 m. pradėta rengti formaliojo profesinio mokymo programa, skirta profesijos mokytojo kvalifikacijai įgyti<sup>210</sup>

2025 m. balandžio 8 d. Nacionalinės profesinio mokymo pažangos platformos darbo grupės posėdyje aptarus ESFA įgyvendinamo projekto „Formaliojo profesinio mokymo programų atnaujinimas ir (ar) parengimas (PRO-FO)“ eigą ir naujų programų įtraukimo poreikį, buvo pritarta, kad profesijos mokytojo kvalifikaciją suteikianti mokymų programa būtų rengiama prioritetine tvarka.

ESFA įtraukė formaliojo profesinio mokymo programas, skirtos profesijos mokytojo kvalifikacijai įgyti, parengimą į projekto „Formaliojo profesinio mokymo programų atnaujinimas ir (ar) parengimas“ įgyvendinimo artimiausią etapą.

<sup>209</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Įsidarbinusių 20–34 m. asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, dalis (proc.)* didėjimo tendencijos.

<sup>210</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.7.3. *Parengti ir pradėti priėmimą į profesijos mokytojo kvalifikaciją suteikiančias mokymo programas, siekiant spręsti profesijos mokytojų trūkumą ir užtikrinti sistemingą rengimą.*

2025 m. liepos 7 d. darbą pradėjo jungtinė specialistų komanda, kuri parengė Profesijos mokytojo kvalifikacijos aprašą (Sektoriniame profesiniame komitete pritarta ir 2025 m. gruodžio mėn. buvo atnaujintas Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinis standartas).

2025 m. patvirtintas Profesijos mokytojo (LTKS V) kvalifikacijos aprašas<sup>211</sup>.

Ta pati specialistų komanda toliau rengia Profesijos mokytojo formaliojo profesinio mokymo programą. Komandą sudaro andragogikos, profesinio mokymo bei mokymo turinio rengimo ir atnaujinimo srityse patirties turintys ekspertai iš trijų profesinio mokymo įstaigų: VšĮ Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro, Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centro ir Marijampolės profesinio rengimo centro.

Rengėjai taip pat bendradarbiauja su profesinio mokymo įstaigų asociacija ir ŠMSM. Profesijos mokytojo modulinės profesinio mokymo programos rengimo procesą metodologiškai konsultuoja Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras (toliau – KPMPC). Bendras rengiamos profesinio mokymo programos nuostatas KPMPC derina su ŠMSM.

### **2025 m. pradėtos investicijos, kuriomis siekiama modernizuoti profesinio mokymo infrastruktūrą ir gerinti profesinio mokymo kokybę bei prieinamumą.**

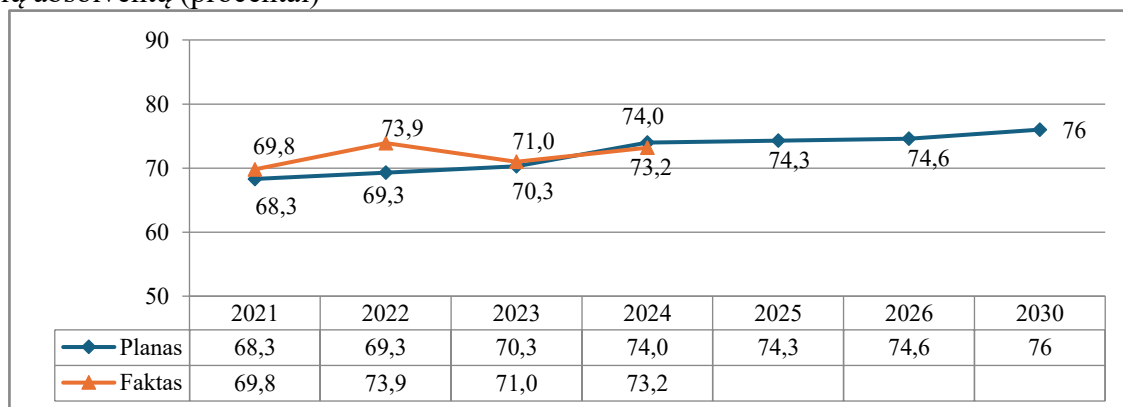
2024 m. patvirtinti du projektų finansavimo sąlygų aprašai, skirti investicijoms į profesinio mokymo įstaigų infrastruktūrą Vidurio ir vakarų Lietuvos regione ir profesinio mokymo prieinamumui gerinti, turintiems SUP ir esantiems iš nepalankaus socialinio kultūrinio konteksto asmenims:

- Investicijoms į 36 profesinio mokymo įstaigų infrastruktūrą iš viso yra numatyta 38,8 mln. Eur. 2025 m. birželio mėn. baigėsi projekto pirmasis etapas: parengta investicijų poreikio tyrimo analizė (įvertinus regioninius plėtros dokumentus, savivaldybių strategijas, Užimtumo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, verslo plėtros institucijų duomenis). Po 8 regionuose įvykusių diskusijų, kuriose dalyvavo profesinio mokymo įstaigų, savivaldybių ir verslo atstovai, identifikuoti prioritetiniai sektoriai ir profesijų sritys, kuriose būtinos investicijos į mokymo įrangą. Nustatyta, kurios profesinio mokymo programos ir investicijos turės didžiausią praktinį bei strateginį poveikį, atsižvelgiant į įrangos naudojimo intensyvumą ir į Pramonę 4.0, skaitmeninės ir žaliosios transformacijos kontekstą. 2025 m. IV ketv. 22 profesinio mokymo įstaigos jau parengė projekto įgyvendinimo planus ir pradėjo sutarčių pasirašymo procedūras (projektai iki 1 mln. Eur vertės), 14 profesinio mokymo įstaigų šiuo metu rengia projektų įgyvendinimo planus (projektai, kurių vertė viršija 1 mln. Eur). Planuojama, kad 2026 m. I ketv. visos 36 profesinio mokymo įstaigos bus pasirašiusios projektų sutartis ir pradės projektų įgyvendinimą.
- Priemonėms profesinio mokymo prieinamumui didinti asmenims, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių ir esantiems iš nepalankaus socialinio kultūrinio konteksto, skirta 5,5 mln. Eur. Atlikta pirminė profesinių įstaigų apklausa ir analizė dėl priemonių mokiniams poreikio, paskirstytas finansavimas poilsio / multisensoriniams kambariams įrengti 16-ai (14 Vakarų ir Vidurio Lietuvos ir 2 Sostinės regiono) kriterijus atitinkančių profesinio mokymo įstaigų.
- Įgyvendintas pirmas 3 dienų „Karjeros dienos“ ciklas, pradėti vesti seminarai pedagogams „Profesinio mokymo neformaliojo ugdymo veiklų organizavimas mokiniams įtraukties sąlygomis“, 4K modelio pirmieji mokymai.
- Rugsjūčio pabaigoje (projekto partneris LINEŠA) įvykdė pirmąją stovyklą („Pasaka“). Dalyvavo beveik 200 tikslinės grupės mokinių. 2025 m. lapkritį įvyko antroji stovykla. Šios investicijos bus įgyvendinamos iki 2029 metų.

<sup>211</sup> Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus 2025 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. V1-2025-302 „Dėl Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus 2019 m. liepos 19 d. įsakymo Nr. V1-143 „Dėl Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinio standarto patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo pakeistas Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus 2019 m. liepos 19 d. įsakymas Nr. V1-143 „Dėl Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinio standarto patvirtinimo“, kuriuo patvirtintas atnaujintas Profesijos mokytojo (LTKS V) kvalifikacijos aprašas.

## Auga aukštojo mokslo atitiktis darbo rinkos poreikiams

**44 pav.** Aukštųjų mokyklų absolventų, įsidarbinusių eiti atitinkamos kvalifikacijos reikalingas pareigas per 12 mėnesius po studijų baigimo, dalis nuo visų dirbančių ir netęsiančių mokslų absolventų (procentai)<sup>212</sup>



Duomenų šaltinis – NŠA.

Naujausi duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketvirtyje.

Aukštojo mokslo programų aktualumas darbo rinkai stiprinamas remiantis Vyriausybės strateginės analizės centro (STRATA) žmogiškojo kapitalo būklės ataskaitų vertinimais, absolventų įsidarbinamumo stebėseną ir sektorialių ministerijų siūlymais, parengtais atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius ir pokyčius. Pagrindiniai trūkumai siejami su nevienodai išvystytu analitiniu pajėgumu, vėluojančiu duomenų atnaujinimu ir dalies aukštųjų mokyklų ribotu lankstumu greitai reaguoti į pokyčius. Siekiant juos mažinti, stiprinamas institucijų tarpusavio bendradarbiavimas ir tobulinamos darbo rinkos poreikių prognozės.

**12-003-03-05 Pažangos uždavinys – įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais**

Uždaviniui įgyvendinti suplanuota 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonė Nr. 12-003-03-05-01 *Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti*<sup>213</sup>.

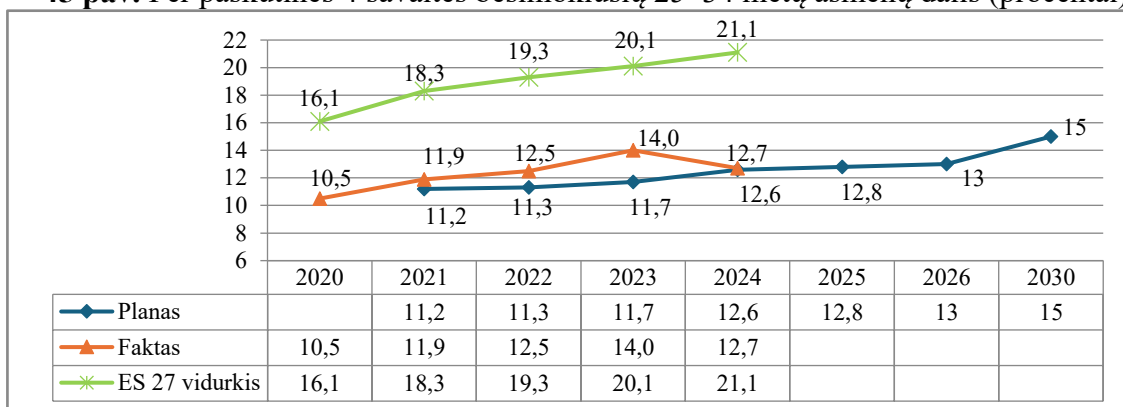
2025 m. buvo įgyvendinami Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmai: Nr. 3.7.4. *Bent 15 000 asmenų per metus sudaryti galimybes plėtoti kompetencijas, įtraukiant valstybės ir savivaldybių vykdomas suaugusiųjų švietimo finansavimo priemones į KURSUOK sistemą ir įdiegiant tvarų biudžeto lėšomis grįstą sistemos finansavimo modelį*; Nr. 3.7.6. *Sukurti karjeros specialistų atestacijos ir kompetencijų tobulinimo sistemą*.

<sup>212</sup> I pakopos studijų institucijos absolventų, II pakopos, vientisųjų, profesinių ir rezidentūros studijų institucijos absolventų, ataskaitiniu laikotarpiu bent vienoje darbovietėje bent vieną dieną po metų nuo studijų baigimo dirbusių samdomąjį darbą, t. y. kuriems buvo registruota vienos iš pagrindinių profesijų grupių profesija (išskyrus studijuojančius, nedirbančius arba dirbančius savarankiškai, taip pat samdomąjį darbą dirbančius absolventus), dalis nuo visų dirbančių absolventų.

2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Aukštųjų mokyklų absolventų, įsidarbinusių eiti atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančias pareigas praėjus 12 mėnesių po studijų baigimo, dalis nuo visų dirbančių ir netęsiančių mokslų absolventų (proc.)* didėjimo tendencijos.

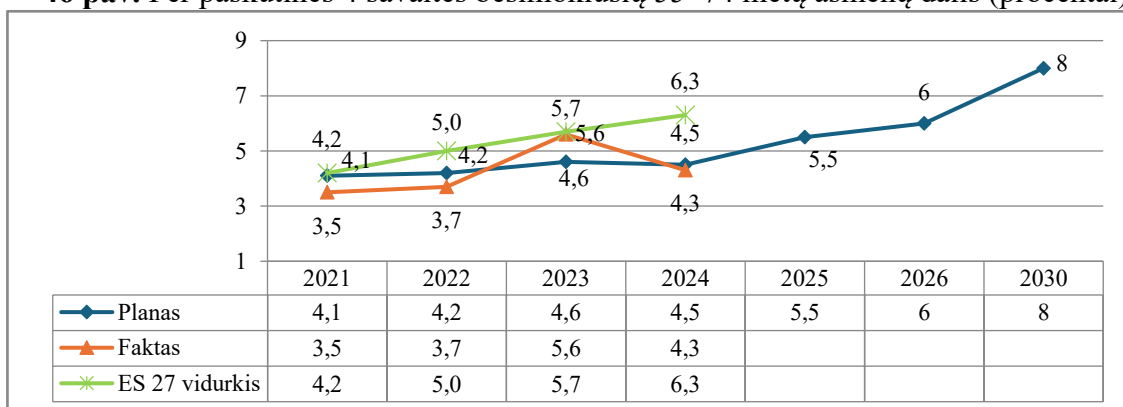
<sup>213</sup> Pažangos priemonės pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. V-851 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, <https://e-seimasx.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/9a0d78b6917511ef955ff95815eb5ce5?jfwid=v7tyspjo>.

**45 pav.** Per paskutines 4 savaites besimokiusių 25–34 metų asmenų dalis (procentai)



Duomenų šaltinis – Eurostatas.  
2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. III ketvirtyje.

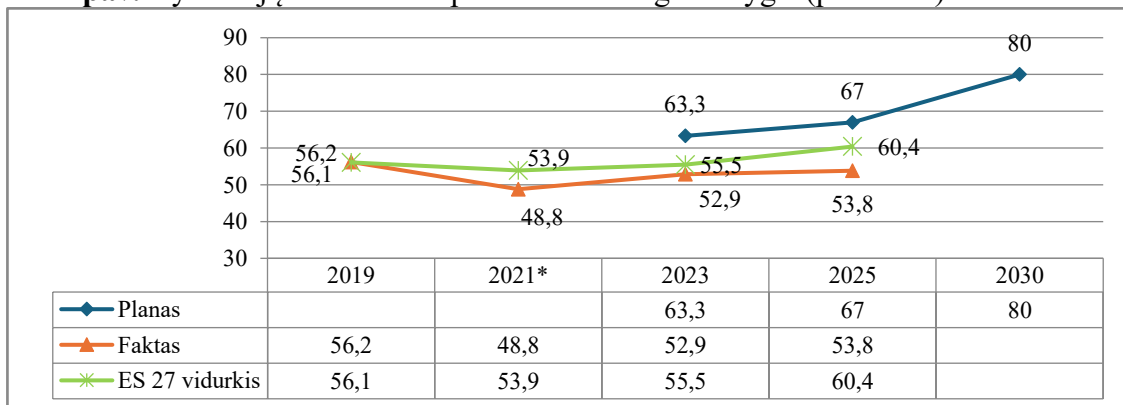
**46 pav.** Per paskutines 4 savaites besimokiusių 55–74 metų asmenų dalis (procentai)



Duomenų šaltinis – Eurostatas.  
2025 m. duomenys bus skelbiami 2026 m. III ketvirtyje.

## Gerėja bazinio kompiuterinio raštingumo lygis

**47 pav.** Gyventojų bazinio kompiuterinio raštingumo lygis (procentai)



\* Patikslinta Eurostato rodiklio skaičiavimo metodika.

Pastaba: 2022 ir 2024 m. fakto reikšmės nepateikiamos, nes pagal Eurostato metodiką šis rodiklis skelbiamas kas 2 metus.

Duomenų šaltinis – Eurostatas.

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro duomenimis, 2025 m. *kursuok.lt* mokymus iš viso baigė 4 487 asmenys<sup>214</sup>, o mokymus, skirtus asmenų skaitmeninėms kompetencijoms tobulinti, per šią platformą baigė 2 152 asmenys<sup>215</sup> (2024 m. mokymus baigė 12 910 asmenų, iš jų skaitmenines kompetencijas tobulino 6 847).

**2025 m. tobulinta individualių mokymosi paskyrų „Kursuok“ sistema siekiant sudaryti galimybes suaugusiems asmenims plėtoti kompetencijas, įtraukiant valstybės ir savivaldybių vykdomas suaugusiųjų švietimo finansavimo priemones<sup>216</sup>**

2025 m. kovo 12 d. patvirtinta darbo grupė dėl siūlymų teikimo „Kursuok“ sistemai tobulinti savo darbą baigė 2025 m. balandžio 23 dieną.

Darbo grupė, kurioje dirbo susijusių valstybės institucijų bei trijų pagrindinių švietimo teikėjų grupių (aukštųjų ir profesinių mokyklų bei privačių švietimo teikėjų) atstovai, buvo susitikusi 8 kartus. Atsižvelgiant į darbo grupės pateiktus siūlymus dėl prioritetinių programų, programų kokybės užtikrinimo, finansavimo, kainodaros, priėmimo organizavimo, parengti IMP sistemą reglamentuojančių teisės aktų keitimai.

Atliktas „Kursuok“ sistemos auditas, remiantis jo išvadamis parengtas rekomendacijų įgyvendinimo planas.

Atlikta „Kursuok“ sistemos Korupcinės rizikos analizė, kurią įgyvendino Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT). Analizė atskleidė, kad egzistuoja atsakomybės, kontrolės, viešumo ir finansavimo rizikos, o kai kurios mokymų programos gali būti sukurtos siekiant nepagrįstai įsisavinti skiriamas lėšas. Nustatytos rizikos ne tik gali skatinti neskaidrią konkurenciją tarp mokymų teikėjų, bet ir gali turėti neigiamos įtakos mokymų dalyvių atrankai bei mokymų kokybei.

STT įpareigojo institucijas, kurioms pateikta analizės išvada, per tris mėnesius pateikti ir viešai paskelbti, kaip atsižvelgta ar numatoma atsižvelgti į pateiktas pastabas bei pasiūlymus. ŠMSM pateikė informaciją apie Korupcijos rizikos analizės „Kursuok“ procesuose 2025 m. išvados pasiūlymų įgyvendinimą<sup>217</sup>. STT ŠMSM numatytas priemones įvertino itin teigiamai, 18 iš 22 rekomendacijų įgyvendinimo priemonių įskaitytos kaip baigtos, likusias 4 numatyta įgyvendinti iki 2026 m. liepos mėn. pabaigos.

Pagal darbo grupės pasiūlymus, STT rekomendacijas, audito išvadas parengti, suderinti ir patvirtinti individualių mokymosi paskyrų (toliau – IMP) sistemą reglamentuojantys teisės aktai: *Individualių mokymosi paskyrų sistemos administravimo ir asmenų, siekiančių tobulinti kompetencijas ir (arba) jų įgyti per šią sistemą finansavimo bei konkurso gauti finansavimą, skiriamą dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programose, organizavimo tvarkos aprašas*<sup>218</sup> ir *Individualių mokymosi paskyrų sistemoje skelbiamų neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programų kokybės užtikrinimo tvarkos aprašas*<sup>219</sup>.

Sukurta ir nuo 2025 m. spalio 31 d. pradėjo veikti Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valdomos informacinės sistemos *edBirža* ir IMP informacinės sistemos integracija. IMP sistemoje nuo šiol prieinamos Užimtumo tarnybos vykdomos paramos mokymuisi priemonės tiek užimtiems, tiek neužimtiems asmenims, taip užtikrinant vieno langelio principu veikiančią mokymosi visą gyvenimą sistemą.

<sup>214</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Asmenų, baigusių kursuok.lt mokymus, skaičius (asmenys)* didėjimo tendencijos.

<sup>215</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Asmenų, baigusių kursuok.lt mokymus, skirtus asmenų skaitmeninėms kompetencijoms tobulinti, skaičius (asmenys)* didėjimo tendencijos.

<sup>216</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.7.4. *Bent 15 000 asmenų per metus sudaryti galimybes plėtoti kompetencijas, įtraukiant valstybės ir savivaldybių vykdomas suaugusiųjų švietimo finansavimo priemones į KURSUOK sistemą ir įdiegiant tvarų biudžeto lėšomis grįstą sistemos finansavimo modelį.*

<sup>217</sup> Prieiga internete: [https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1764138650/7169/KRA%20priedas%20SMSM\\_final.pdf](https://smsm.lrv.lt/public/canonical/1764138650/7169/KRA%20priedas%20SMSM_final.pdf).

<sup>218</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. V-1104 išdėstyta nauja redakcija.

<sup>219</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. V-1118 išdėstyta nauja redakcija.

Lapkričio mėn. *Individualių mokymosi paskyrų sistemos administravimo ir asmenų, siekiančių tobulinti kompetencijas ir (arba) jų įgyti per šią sistemą finansavimo bei konkurso gauti finansavimą, skiriamą dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programose, organizavimo tvarkos aprašas* papildytas bendrai IMP krepšeliui ir Užimtumo tarnybos įgyvendinamoms priemonėms taikomais finansuojamo įkainio neformaliojo suaugusiųjų švietimo programoms dydžiais<sup>220</sup>.

### **2025 m. lapkričio mėn. atnaujintas suaugusiųjų švietimo platformos „Kursuok“ finansavimas (biudžetas papildytas 3,92 mln. eurų)**

Nuo 2025 m. IV ketv. skiriant finansavimą didžiausias prioritetas teikiamas asmenims, kuriems nustatytas 55 proc. ar mažesnis dalyvavimo lygis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. iki 55 proc. darbingumo lygis). Toliau seka gyventojai, deklaravę gyvenamąją vietą ne didžiuosiuose miestuose – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ar Šiauliuose. Prioritetą taip pat turi tie, kurie kvalifikaciją ar aukštąjį išsilavinimą įgijo prieš daugiau nei dešimtmetį, turi žemesnį išsilavinimą ar kvalifikaciją bei vyresnio amžiaus asmenys, teikiant prioritetą pirmiausia 50–59 m. asmenims, po to 60–65 m., 35–49 m. ir 18–34 m.

Kaip ir iki šiol, maksimalus finansavimas skiriamas vieno asmens mokymams siekė 500 eurų, o pasirinkus pigesnę mokymosi programą likusi dalis galės būti panaudota vėliau.

Asmenys, kurie jau yra pasinaudoję „Kursuok“ krepšelio lėšomis, pakartotinai pretenduoti į finansavimą galės tik praėjus penkeriems metams nuo įgyto mokymų baigimo pažymėjimo.

2025 m. siekiantiesiems pasinaudoti individualių mokymosi paskyrų krepšelio lėšomis registracijos greitis neturėjo įtakos, suaugusieji į mokymus pretendavo konkurso principu.

Užsiregistravusių asmenų buvo 10 180, krepšelis skirtas 7 036-iems:

- skaitmenines kompetencijas ugdančiose mokymosi programose – 2 795; iš jų sutartis pasirašė – 2 532.
- kitose mokymosi programose – 4 241; iš jų sutartis pasirašė – 3 785.

Iš viso pasirašyta 6 317 sutarčių. Visus mokymus asmenys turi baigti iki 2026 m. kovo 31 dienos.

Įgyvendinamas projektas „Krypties kompasas – suaugusiųjų profesinis orientavimas (SPO)“, kurio metu buvo **sukurtas suaugusiųjų profesinio (karjeros) orientavimo nuotolinio būdu modelis ir profesinio (karjeros) orientavimo paslaugos, kurios per [www.kursuok.lt](http://www.kursuok.lt) platformą pradėtos teikti 2025 m. kovo mėnesį.**

### **2025 m. Trečiojo amžiaus universitetuose pradėtos vykdyti valstybės finansuojamos mokymo programos senjorams**

Pradėtas įgyvendinti projektas „Mokymosi galimybių senjorams plėtra“, kurio pagrindu Trečiojo amžiaus universitetuose (toliau – TAU) ar kitose organizacijose, dirbančiose su vyresnio amžiaus asmenimis, bus vykdomi valstybės finansuojami mokymai senjorams. Vienos programos trukmė – nuo 8 iki 16 akademinių valandų. TAU projektui iki 2028 m. valstybė skirs apie 2 mln. eurų Europos socialinio fondo lėšų.

2025 m. įgyvendintas I etapas – vyko mokymai pagal dvi programas – teisinio raštingumo ir sveikatingumo psichinei sveikatai stiprinti (iš viso 53 grupės), o 2025 m. pabaigoje pradėtas II-asis etapas, kurio mokymai prasidėjo 2026 m. sausio mėnesį, II etape numatyta vykdyti mokymus pagal

<sup>220</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. V-1191 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. V-1515 „Dėl Individualių mokymosi paskyrų sistemos administravimo ir asmenų, siekiančių tobulinti kompetencijas ir (arba) jų įgyti per šią sistemą finansavimo bei konkurso gauti finansavimą, skiriamą dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programose, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/17aad516c9c411f08918e1adc7c5b1ec>.

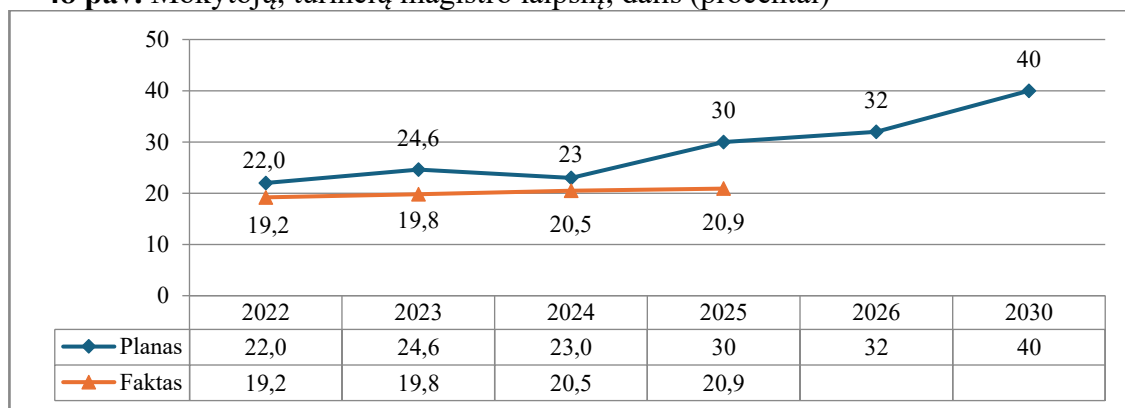
platesnę programų tematiką ir didesnę grupių skaičių (iš viso 176 grupės): informacinių technologijų naudojimo mokymai valdant savo finansus, meninis ir kultūrinis pažinimas, sveika gyvensena, floristika ir apželdinimas. Remiantis preliminariais KPMPC duomenimis, nuo 2025 m. gegužės 5 d. iki 2025 m. lapkričio 30 d. mokymuose dalyvavo 1 016 dalyvių (iš jų 952 unikalūs) iš 35 TAU ar kitų organizacijų, dirbančių su vyresnio amžiaus asmenimis.

**12-003-03-06 Pažangos uždavinys – sustiprinti pedagogo profesijos patrauklumą, sukurti veiksmingą jų rengimo ir kompetencijų tobulinimo sistemą**

Uždaviniui įgyvendinti suplanuota Švietimo plėtros programos pažangos priemonė Nr. 12-003-03-06-01 *Įgyvendinti priemonę „Pirmiausia – mokytojas“*<sup>221</sup>.

2025 m. buvo įgyvendinami šie Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmai: Nr. 3.6.1. *Pasiekti, kad mokytojo pareigybei skaičiuojamos valstybės biudžeto lėšos darbo užmokesčiui 2028 m. pabaigoje sudarytų ne mažiau kaip 170 proc. pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taip pat užtikrinti, kad valstybės biudžeto lėšos mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo užmokesčiui kasmet augtų ne mažiau kaip 5 proc. sparčiau už prognozuojamą kitų metų šalies vidutinio darbo užmokesčio augimą*; Nr. 3.6.3. *Tikslingai nukreipti išteklius kokybiškam pedagogų rengimui, dėmesį skiriant mentorystei pedagoginės praktikos metu ir trūkstamų specialybių mokytojų pritraukimui*; Nr. 3.6.17. *Stiprinti tautinių mažumų mokyklas: kasmet tobulinti ne mažiau kaip 100 tautinių mažumų mokyklų mokytojų kompetencijas, ypač daug dėmesio skirti lietuvių ir gimtųjų kalbų mokymui (aprupinti tautinių mažumų mokyklas gimtajai kalbai mokytis skirtais vadovėliais), taip pat mokinių integracijai visuomenėje ir neformaliajam švietimui*.

**48 pav. Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, dalis (procentai)**<sup>222</sup>



2022 m. – tai 2022–2023 m. m. ir t. t.

Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

Nacionalinio pažangos plano 2024 m. redakcijos dokumente numatyta siekti, kad didėtų mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius<sup>223</sup>. Nuo 2022 m. iki 2025 m. šių mokytojų skaičius padidėjo 686 mokytojais. 2025 m. 5 811 mokytojų turėjo magistro laipsnį (2024 m. – 5 521).

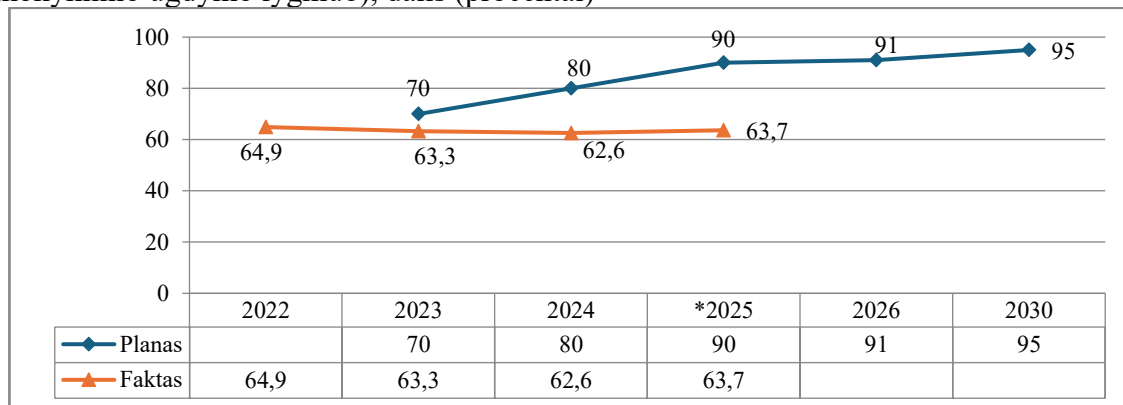
<sup>221</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. V-1877 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-06-01 „Pirmiausia – mokytojas“ aprašo patvirtinimo“, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/848078f06eed11edbc04912defe897d1>.

<sup>222</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius (asmenys)* didėjimo tendencijos.

<sup>223</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Mokytojų, turinčių magistro laipsnį, skaičius (asmenys)* didėjimo tendencijos.

## 2024–2025 m. m. daugiau kaip trečdalis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmens mokytojų neatitiko kvalifikacinių reikalavimų

**49 pav.** Mokytojų, turinčių bent minimalią reikalaujamą kvalifikaciją (ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmuo), dalis (procentai)



\* 2025 m. duomenys – išankstiniai.

Pastaba: 2022 m. – tai 2022–2023 m. m. ir t. t.

Duomenų šaltinis – Švietimo valdymo informacinė sistema.

Naujausi duomenys bus skelbiami 2026 m. II ketv.

Igyvendinant UNESCO programą „Švietimas 2030“ (2015)<sup>224</sup>, vienas iš rekomenduojamų stebėti rodiklių yra mokytojų, turinčių bent minimalią reikalaujamą kvalifikaciją, dalis. Lietuva šioje srityje yra savarankiškai pasirinkusi stebėti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo lygmenį ir išsikėlusį siekinį, kad atestuotų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų dalis 2025 m. sudarytų 90 proc., o 2030 m. – 95 proc. Tačiau, Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, per trejus mokslo metus tokių mokytojų dalis beveik nepakito (išankstiniais 2025–2026 m. m. duomenimis, sudarė 63,7 proc.).

Lietuvoje susiduriama su mokytojų trūkumo problema. Prasidėjus 2025–2026 m. m. šalyje trūko 608 mokytojų (prasidėjus 2024–2025 m. m. trūko 353, 2023–2024 m. m. trūko 151 mokytojo)<sup>225</sup>. Labiausiai trūksta lietuvių kalbos, matematikos ir pradinio ugdymo mokytojų.

Palaiapsniui auga 55 metų ir vyresnių mokyklų mokytojų dalis (ISCED 1–3 lygmenyse<sup>226</sup>): išankstiniais Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 2025 m. jų buvo 44,96 proc. (2024 m. – 43,8 proc., 2023 m. – 42,96 proc., 2022 m. – 41,60 proc.).

Kaip vienas iš mokytojų trūkumo problemos sprendimo būdų – siekis, kad daugėtų mokytojų, mokančių kelis dalykus<sup>227</sup>. NŠA išankstiniais 2025–2026 m. m. duomenimis, tokių mokytojų yra 14 293 (t. y. beveik dviem šimtais daugiau nei 2024 m., kuomet mokančių kelis dalykus buvo 14 099, 2023 m. jų buvo 13 099).

<sup>224</sup> Education 2030. Incheon Declaration and Framework for Action, 2015: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656>.

<sup>225</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Mokytojų trūkumas prasidėjus mokslo metams (mokytojų skaičius) (asmenys)* mažėjimo tendencijos.

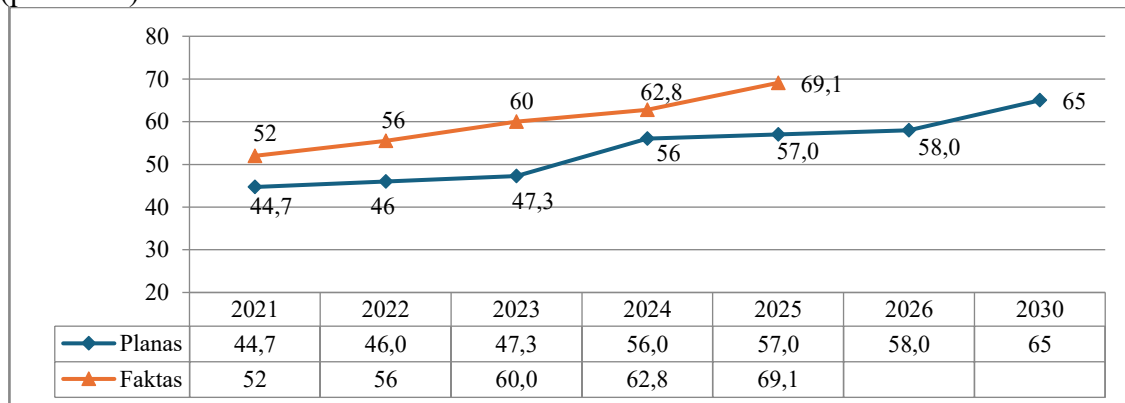
<sup>226</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *55 metų ir vyresnių mokyklų mokytojų dalis (Tarptautinio standartizuoto švietimo klasifikatoriaus (ISCED) 1–3 lygmenys) (proc.)* mažėjimo tendencijos.

Pradinis ugdymas Lietuvoje priskiriamas ISCED 1 lygmeniui, pagrindinis – ISCED 2 lygmeniui, vidurinis – ISCED 3.

<sup>227</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Mokytojų, mokančių kelis dalykus, skaičius (asmenys)* didėjimo tendencijos.

## 2025 m. 6,3 proc. punkto padaugėjo pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams

**50 pav.** Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalis (procentai)<sup>228</sup>



Duomenų šaltinis – NŠA.

## 2025 m. buvo planuojama, kaip tikslingai nukreipti išteklius kokybiškam pedagogų rengimui<sup>229</sup>

2025 m. rugsėjo mėn. sudaryta darbo grupė<sup>230</sup> rengė siūlymus ir rekomendacijas dėl priemonių kokybiškam pedagogų rengimui vykdyti ir trūkstančių specializacijų pedagogus pritraukti bei išlaikyti mokyklose.

## Patvirtintos Pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) 2026–2028 metų prioritetinės kvalifikacijos tobulinimo sritys<sup>231</sup>

Patvirtintos 6 kvalifikacijos tobulinimo sritys: medijų ir skaitmeninių kompetencijų stiprinimas; įtraukiojo ugdymo planavimo ir įgyvendinimo kompetencijos tobulinimas; kultūrinio identiteto, tarpkultūrinės ir pilietiškumo kompetencijų stiprinimas; ugdymo praktikos ir didaktikos kompetencijų tobulinimas; lyderystės ugdymui, vadovavimo, konstruktyvaus bendravimo ir bendradarbiavimo pedagogų profesiniuose ir tarpprofesiniuose tinkluose kompetencijų tobulinimas; emocinės-motyvacinės kompetencijos stiprinimas.

NŠA pavesta parengti priemonių įgyvendinimo planą dėl valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo įgyvendinimo stebėsenos pagal 2026–2028 metų prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis.

<sup>228</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, numatyta siekti rodiklio *Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalis (proc.)* didėjimo tendencijos.

Skaiciuojami I pakopos, II pakopos ar profesinių studijų, pedagogikos studijų krypties absolventai, po 2 metų nuo studijų baigimo dirbę bendrojo ugdymo, ikimokyklinio ugdymo, profesinio mokymo ar neformaliojo švietimo įstaigose. Dirbusiais mokyklose laikomi tie absolventai, kurie, Pedagogų registro duomenimis, ataskaitinių metų spalio 1 d. dirbo nurodyto tipo švietimo įstaigoje.

<sup>229</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.3. *Tikslingai nukreipti išteklius kokybiškam pedagogų rengimui, dėmesį skiriant mentorystei pedagoginės praktikos metu ir trūkstančių specialybių mokytojų pritraukimui.*

<sup>230</sup> 2025 m. rugsėjo mėn. buvo sudaryta Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos, švietimo profesinių sąjungų „Solidarumas“ ir „Sandrauga“, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijos, Lietuvos moksleivių sąjungos, Vilniaus universiteto ir Vytauto Didžiojo universiteto studentų atstovybių, Lietuvos sporto universiteto, Vilniaus kolegijos, Klaipėdos Sendvario progimnazijos, Vilniaus švietimo pažangos centro atstovų darbo grupė, kuri iki metų pabaigos rengė siūlymus ir rekomendacijas dėl priemonių kokybiškam pedagogų rengimui vykdyti ir trūkstančių specializacijų pedagogus pritraukti bei išlaikyti mokyklose.

<sup>231</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1238 „Dėl Pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) 2026–2028 metų prioritetinių kvalifikacijos tobulinimo sričių patvirtinimo“, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/920a8b54d50611f08918e1adc7c5b1ec>.

**Atnaujinus Pedagogų rengimo reglamentą<sup>232</sup>, sudarytos galimybės aukštųjų mokyklų absolventams, norintiems tapti mokytojais, rinktis 2 metus trunkančias pedagogikos profesines studijas ir įgyti ne tik pedagogo kvalifikaciją, bet ir norimo mokytis dalyko kompetencijų**

Universitetinės pedagogikos profesinių studijų programos nuo šiol skirstomos į dvi rūšis: 60 studijų kreditų (arba 1 metų), skirtas pedagogo kvalifikacijai įgyti, ir 120 studijų kreditų (arba 2 metų), skirtas pedagogo kvalifikacijai ir mokomojo dalyko kompetencijoms įgyti<sup>233</sup>.

2025 m. priimtų į valstybės finansuojamas pedagogikos profesines studijas (60 ir 120 studijų kreditų) iš viso yra 426 (į 60 kreditų studijas priimta 290 asmenų, į 120 kreditų – 136 asmenys).

Ankstesniais metais taip pat daugėjo įstojusiųjų į 60 studijų kreditų (1 metų) profesines pedagogikos studijas: 2021–2022 m. m. įstojusiųjų buvo 194, o 2024–2025 m. m. – 335.

**Įstojusiesiems į trūkstamų dalykų / specializacijų valstybės finansuojamas pedagogines studijas nuo 2022 m. skiriama 6,5 BSI (bazinės socialinės išmokos)<sup>234</sup> prioritetinė parama, o pasirašiusiems sutartį įsidarbinti mokytojais po studijų paskutiniaisiais studijų metais ir profesinių pedagogikos studijų studentams gali būti skiriama 11 BSI tikslinė išmoka.** Prioritetinę paramą 2022 m. gavo 419 asmenų, 2023 m. – 615 asmenų, 2024 m. – 571, 2025 m. – 578 asmenys. Tikslinės išmokas 2022 m. gavo 83 asmenys, 2023 m. – 95 asmenys, 2024 m. – 94, 2025 m. – 154 asmenys.

**Plėtojamos galimybės į mokyklas pritraukti kitų sričių profesionalus, mokytojams įgyti kito mokomojo dalyko / specializacijos kompetencijų, išvykti į 5–10 dienų šešėliavimo stažuotes užsienio švietimo įstaigose:**

- Nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. sudarytos galimybės turintiesiems ne pedagogikos krypties aukštąjį išsilavinimą ir pradėjusiesiems studijuoti atitinkamo dalyko (ugdymo specializacijos) modulio studijose arba studijų metu įgijusiesiems ne mažiau kaip 30 procentų (18 studijų kreditų) atitinkamo dalyko (ugdymo specializacijos) modulio studijų kreditų pradėti dirbti tam tikro dalyko (ugdymo specializacijos) mokytojais, bet ne ilgiau kaip 3 metus, pedagogo kvalifikaciją įgyjant per 2 metus nuo darbo mokytoju pradžios. Tokių asmenų, kurie siekė įgyti pedagogo profesinę kvalifikaciją ir atitinkamų mokomojo dalyko (specializacijos) kompetencijų 2021–2022 m. m. buvo 18, 2022–2023 m. m. – 29, 2023–2024 m. m. – 13, 2024–2025 m. m. – 14, 2025–2026 m. m. yra 11.
- Finansuojamos kito dalyko / kitos specializacijos įgijimo studijos (projektas „Tęsk: ateik, prisidėk, tobulėk“). 2023–2024 m. m. metais studijas pradėjo (skirtas finansavimas) 412 asmenų, kurie siekė įgyti kito mokomojo dalyko ar pagalbos mokiniui specialisto kvalifikaciją (iš jų 402 asmenys 2025 m. baigė studijas). Nuo 2024 m. rugsėjo mėn. kito dalyko modulio / pedagoginės specializacijos studijas pradėjo dar 930 asmenų (iš kurių iki 2025 m. rugsėjo mėn. studijas baigė ir gavo pažymėjimus 100 asmenų). Nuo 2025 m. rugsėjo mėnesio 926 asmenys (buvo planuojama priimti 1 260 asmenų) pradėjo studijuoti kito dalyko / kitos specializacijos įgijimo studijose projekto „Tęsk: ateik, prisidėk, tobulėk“ lėšomis.
- Nuo 2024 m. pedagoginiams darbuotojams, dirbantiems švietimo įstaigose, sudaryta galimybė pasirinkti 5–10 dienų veiklą, skirtą profesinėms kompetencijoms tobulinti kvalifikacijos tobulinimą organizuojančiose institucijose, ar šešėliavimą užsienio švietimo įstaigose. Planuojama, kad stažuotčių įgyvendinimo metu (iki 2027 m.) įvairias veiklas užsienyje išbandys ir jose dalyvaus 540 asmenų (iš viso jau yra sudarytos 276 sutartys (117 I

<sup>232</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gegužės 7 d. įsakymas Nr. V-499 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 13 d. įsakymo Nr. V-856 „Dėl Pedagogų rengimo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/3a6271a02b7a11f09cbcab0ff4d74843?jfwid=-yftfb1b9f>.

<sup>233</sup> Priėmimas į pedagogikos profesines studijas vyksta tiesiogiai aukštosiose mokyklose. Stojantiesiems į šias studijas privalomas motyvacijos vertinimas, kurį organizuoja aukštosios mokyklos.

<sup>234</sup> Galimybę gauti stipendiją turi įstojusieji į prioritetinėmis laikomas pedagogikos specializacijas: matematiką, lietuvių kalbą ir literatūrą, prancūzų ir vokiečių kalbas, fiziką, chemiją, biologiją, istoriją, geografiją, IT, pradinį ugdymą ir specialiąją pedagogiką.

kvietimu ir 159 II kvietimu); į užsienio stažuotes iki 2025 m. IV ketv. buvo išvykę 259 asmenys; 2025 m. pabaigoje į stažuotes išvyko paskutiniai 17 II kvietimo dalyviai). 2025 m. lapkričio mėn. sudaryta dar viena finansuojamų paraiškų eilė, kaip ir planuota, sudaroma 160 sutarčių Vidurio ir vakarų Lietuvoje ir 40 – Sostinės regione. Į pirmąsias stažuotes 4 šio kvietimo dalyviai išvyko 2026 m. sausio 11 dieną (kryptys – Portugalija, Suomija, Italija) (didžioji dalis III kvietimo sutarčių jau pasirašytos, kitos (vasaros mėnesių) dar ruošiamos arba derinimo procese).

**Įgyvendinamos nacionalinės pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) kvalifikacijos tobulinimo programos, nuo 2023 m. iki 2025 m. pabaigos jas baigė daugiau kaip 2 000 asmenų**

Nuo 2023 m. pradėtos rengti (akredituotos) ir įgyvendinamos nacionalinės pedagoginių darbuotojų (išskyrus aukštųjų mokyklų darbuotojus) kvalifikacijos tobulinimo programos (toliau – nacionalinės kvalifikacijos programos). Šios programos finansuojamos *NextGenerationEU* lėšomis, jos atliepia 2023–2025 m. prioritetines pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sritis: įtraukusis ugdymas, ugdymo praktika ir didaktika, pilietinis ugdymas, lyderystė ugdymui ir mokymui(si) ir skaitmeninės kompetencijos. Nacionalinės kvalifikacijos tobulinimo programos trukmė – 135–270 valandų, iš kurių praktikai skiriama nuo 30 proc. iki 50 proc.

Nuo 2023 m. iki 2025 m. pabaigos akredituotos 43 nacionalinės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programos (2025 m. akredituotos 24), kurias įgyvendina 3 pedagogų rengimo centrai: Vytauto Didžiojo universitetas (VDU), Vilniaus universitetas (VU) ir Kauno technologijos universiteto, Lietuvos sporto universiteto, Mykolo Romerio universiteto ir Vilniaus kolegijos konsorciumas. 2025 m. akredituotos 5 VDU, 5 VU ir 14 konsoliduoto pedagogų rengimo centro parengtų nacionalinių pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programų.

Iki 2025 m. gruodžio mėn. nacionalines pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programas iš viso baigė 2 071, mokosi 1 379 asmenys. Planuojama, kad iki 2026 m. II ketv. šias programas iš viso bus baigę 3 483 asmenys.

**Švietimo vadybos / lyderystės magistrantūros studijų programas iš viso jau baigė 535 asmenys, neturintys magistro laipsnio ir norintys po 2027 m. rugpjūčio 31 d. eiti švietimo įstaigų vadovų pareigas<sup>235</sup>**

Pagal Švietimo vadybos / lyderystės magistrantūros studijų programas nuo 2023 m. Kauno technologijos, Vytauto Didžiojo, Vilniaus, Mykolo Romerio, ISM vadybos ir ekonomikos ir Klaipėdos universitetuose studijavo 500 pedagoginių darbuotojų, o 2024 m. priimti dar 436 asmenys. Studijos finansuojamos iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų. Šiuo metu studijas yra baigę 535 asmenys, studijuoja – 418.

**Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų pareiginių algų koeficientai nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. buvo padidinti 8 procentais<sup>236</sup>**

<sup>235</sup> Ši projekto „Pedagogų kompetencijų stiprinimas nacionalinėse kvalifikacijos tobulinimo programose ar magistrantūros studijose“ dalis skirta švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams, neturintiems magistro laipsnio ir norintiems po 2027 m. rugpjūčio 31 d. toliau eiti užimamas pareigas. Jie gali nemokamai baigti 1,5–2 metų trukmės edukologijos arba verslo ir viešosios vadybos studijas ir įgyti magistro laipsnį. Šias studijas taip pat nemokamai gali baigti ir švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) pavaduotojai ugdymui ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjai, taip pat vadovavimo patirtį turintys ir potencialiai galintys tapti vadovais asmenys, kurie yra registruoti švietimo įstaigų vadovų rezerve, bei kiti pedagoginiai darbuotojai.

Magistro studijų programas parengė aukštosios Lietuvos mokyklos.

<sup>236</sup> Įgyvendinant 2024 m. spalio 21 d. ŠMSM ir keturių švietimo profesinių sąjungų pasirašytą atnaujintą Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinę sutartį.

**2025 m. pasiektas susitarimas nuo 2026 m. sausio 1 d. visų mokytojų, mokyklų vadovų, pagalbos mokiniui specialistų darbo užmokestį didinti 8,41 proc.**<sup>237</sup>

Su profesinėmis sąjungomis buvo rastas sutarimas nuo 2026 m. sausio 1 d. mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo užmokestį didinti iš viso 8,41 proc. (0,71 proc. – pareiginės algos bazinį dydį ir 7,65 proc. – pareiginės algos koeficientus). 2026–2028 m. valstybės biudžete pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui didinti nuo 2026 m. sausio 1 d. numatyta 184 mln. Eur.

Finansų ministerijos skaičiavimais, vidutiniškai „į rankas“ mokytojų atlyginimai 2026 m. auga 157 eurai.

Siekama, kad 2028 m. vidutinis sąlyginis mokytojo pareiginės algos koeficientas R sudarytų ne mažiau kaip 170 procentų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, o 2030 m. – ne mažiau kaip 190 procentų bazinio dydžio.

#### **14 lituanistinio švietimo vykdytojų, neturinčių aukštojo išsilavinimo, studijuoja pradinio ugdymo pedagogikos bakalauro studijose**

NŠA ir projekto partneris Vilniaus kolegija įvykdė 18 lituanistinio švietimo vykdytojų, neturinčių aukštojo išsilavinimo, priėmimą į pradinio ugdymo pedagogikos bakalauro studijų programą. Studijos prasidėjo 2024 m. vasario mėn., jas pasirinko 18 mokytojų, neturinčių aukštojo išsilavinimo, iš 12 lituanistinių mokyklų. 2025 m. birželio mėn. 14 lituanistinio švietimo vykdytojų sėkmingai baigė pradinio ugdymo pedagogikos bakalauro III-ąjį semestrą ir visi sėkmingai tęsia studijas toliau.

#### **2025 m. 27 lituanistinio švietimo vykdytojai, turintys aukštąjį išsilavinimą, įgijo pedagogo kvalifikaciją, 3 asmenys baigė istorijos studijų modulį, 11 asmenų 2026 m. vasario mėn. baigė lietuvių kalbos ir literatūros studijų modulį**

2024 m. birželio mėn. NŠA ir projekto partneris VDU paskelbė kvietimą lituanistinio švietimo vykdytojams studijuoti kitą dalyką arba įgyti pedagogo kvalifikaciją (vienų metų 60 kreditų pedagogikos profesinės studijos turintiems aukštąjį išsilavinimą, bet neturintiems pedagogo kvalifikacijos; taip pat 1–1,5 m. trukmės 90 kreditų dalyko (lietuvių kalbos ir literatūros, istorijos, geografijos) studijos, turintiems aukštąjį išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją). Nuo 2024 m. spalio mėn. VDU 27 lituanistinio švietimo vykdytojai studijavo pagal pedagogikos profesinių studijų programą (turintys aukštąjį išsilavinimą, bet neturintys pedagogo kvalifikacijos, 60 kreditų, 1 metai), kuriems 2025 m. birželio mėn. įteikti pedagogikos profesinių studijų modulio studijų baigimo pažymėjimai; lietuvių kalbos ir literatūros dalyko studijų programą baigė 11 asmenų (60 kreditų programa), istorijos modulio studijas baigė 3 asmenys (90 kreditų programa).

#### **Lituanistinių mokyklų mokytojai dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo programoje, skirtoje dirbti pagal Lituanistinio švietimo integruotą programą, 2024–2025 m. mokymus baigė 43 asmenys**

NŠA įdarbinti ekspertai parengė 3 lituanistinio švietimo mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programas, skirtas dirbti pagal Lituanistinio švietimo integruotą programą<sup>238</sup> (toliau – LŠIP): „Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir pradinis ugdymas pagal LŠIP“ (40 val.), „Pagrindinis ugdymas pagal LŠIP“ (40 val.), „Lituanistinio švietimo organizavimo vadyba“ (20 val. pasirenkamasis modulis). Pagal parengtas programas planuojami mokymai lituanistinių mokyklų mokytojams (planuojama pakviesti apie 120 asmenų) Lietuvoje ir užsienyje, nuotoliniu ir kontaktiniu būdu.

<sup>237</sup> Įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmas Nr. 3.6.1. *Pasiekti, kad mokytojo pareigybei skaičiuojamos valstybės biudžeto lėšos darbo užmokesčiui 2028 m. pabaigoje sudarytų ne mažiau kaip 170 proc. pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taip pat užtikrinti, kad valstybės biudžeto lėšos mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo užmokesčiui kasmet augtų ne mažiau kaip 5 proc. sparčiau už prognozuojamą kitų metų šalies vidutinio darbo užmokesčio augimą.*

<sup>238</sup> Patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. V-715.

2024 m. lapkričio mėn. – 2025 m. gegužės mėn. mokymus baigė pirma ir antra grupės (43 asmenys) iš Airijos, Austrijos, Islandijos, Jungtinės Karalystės, Lenkijos, Liuksemburgo, Norvegijos, Švedijos ir Vokietijos lituanistinių mokyklų. Jiems išduoti kompetencijų patobulinimo pažymėjimai. 2025 m. spalio mėn. mokymus pradėjo 3 grupė – 23 lituanistinių mokyklų mokytojai ir vadovai iš Australijos, Sakartvelo, Japonijos, Graikijos, Ispanijos, Italijos, Prancūzijos, Portugalijos, Naujosios Zelandijos.

**2025 m. pradėta įgyvendinti nacionalinė ugdymo krypties mokslinių tyrimų programa, kuri padės sustiprinti edukologijos krypties mokslinius tyrimus ir pedagogų rengimo programas, o vėliau – pagerinti ugdymo kokybę ir mokinių pasiekimus**

Lietuvos mokslo taryba 2025 m. balandžio 1 d. pasirašė sutartį su CPVA dėl „Edukacinių tyrimų proveržio programos“ įgyvendinimo, kurios biudžetas siekia 15,2 mln. eurų. Šios LMT vykdomos ketverių metų programos tikslas – stiprinti edukologijos krypties mokslinius tyrimus, tyrimų kokybę bei praktinį pritaikomumą švietimo sistemoje bei kurti inovatyvius sprendimus švietimo sektoriuje. Programoje dalyvauja 7 Lietuvos universitetai, įgyvendinantys 28 edukacinius tyrimus: Vilniaus universitetas (11 tyrimų), Vytauto Didžiojo universitetas (9 tyrimus), Kauno technologijos universitetas (3 tyrimus), po vieną tyrimą vykdo Mykolo Romerio universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VILNIUS TECH), Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Klaipėdos universitetas. Bendradarbiavimui suburtos mišrios tyrėjų grupės, kuriose dalyvauja aukšto lygio mokslininkai, doktorantai ir praktikai – mokytojai. Atrinkti 28 tyrimai, skirti atsakyti į aktualius švietimo iššūkius ir kurti moksliskai pagrįstas švietimo politikos ir praktikos rekomendacijas. Tyrimai suskirstyti į keturias pagrindines temines sritis:

- Inovacijos mokytojų rengime ir mokyklose;
- Skaitmeninis švietimas ir dirbtinis intelektas;
- Dalykinis profesinis tobulėjimas ir mokinių edukacija;
- Įtraukusis ugdymas, ankstyvosios vaikystės pedagogika, mokymosi visą gyvenimą formos, motyvacija ir ugdymo didaktika.

Programos metu įgyvendinami pilotiniai projektai, skirti edukacinių inovacijų poveikiui mokyklose įvertinti, organizuojami edukaciniai proveržio forumai, dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose, mugėse ir parodose, kuriose bus pristatomi bendri Lietuvos edukacinių tyrimų proveržio programos metu atliktų tyrimų rezultatai tarptautinėse konferencijose. Ši programa vykdoma kaip Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-06-01 „Pirmiausia – mokytojas“ veikla, įgyvendinama 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis<sup>239</sup>.

**Asmenims, įstojušiams į edukologijos doktorantūrą geriausiuose pasaulio universitetuose ir įsipareigojusiems baigus studijas grįžti dirbti į Lietuvą, numatoma skirti daugiau nei 45 tūkst. eurų per metus**

Iki 2027 metų balandžio mėn. numatoma finansuoti 15 doktorantų studijas geriausiuose pasaulio universitetuose. Edukologijos krypties doktorantai, norintys dalyvauti šiame konkurse, turi būti įstoję arba jau studijuoti aukštosiose mokyklose, patenkančiose tarp pirmųjų 200 geriausių pasaulio universitetų bent viename iš trijų pasaulinių reitingų (*Times Higher Education World University Rankings*, *QS World University Rankings*, *Academic Ranking of World Universities* (ARWU)). Prašymų gauti paramą studijų kainai padengti ir pragyvenimo išlaidoms priėmimą Valstybinis studijų fondas paskelbė 2025 m. gegužės 15 dieną (gauta tik viena paraiška, todėl bus

<sup>239</sup> Daugiau informacijos apie programą: <https://lmt.lrv.lt/lt/lmt-projektai/es-projektai/>.

keičiamas VSF PFSA ir įtrauktos naujos sąlygos finansuoti edukologijos doktorantūrą užsienio universitetuose pagal *cotutelle* sutartis)<sup>240</sup>.

### **2025 m. pradėtas ŠMSM ir Lietuvos edukacinių tyrimų asociacija (toliau – LETA) bendradarbiavimas**

2024 m. ŠMSM bei LETA pasirašė bendradarbiavimo sutartį, kuria tyrėjai kviečiami įsitraukti į švietimo politikos formavimą ir įgyvendinimą. Sutartimi įsipareigojama plėtoti edukologijos mokslą, daugiau edukologijos tyrėjų paskatinti įsitraukti į švietimo politikos formavimą. Didžiausias dėmesys bus skiriamas edukologijos mokslo plėtrai, skatinti tyrėjų įsitraukimą į švietimo politikos formavimo ir įgyvendinimo procesus, taip pat tyrimų rezultatams panaudoti švietimo politikoje ir praktikoje.

2025 m. sausio mėn. renginyje „Edukologija Lietuvai: 2024 m. apgintų daktaro edukologijos mokslų srityje disertacijų pristatymai“ pristatytos svarbiausios 2024 m. apgintų edukologijos krypties disertacijų išvados ir rekomendacijos.

Įgyvendinant sutartį su LETA, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras 2025 m. birželio 30 d. patvirtino darbo grupę aktualiems švietimo politikos ir jos įgyvendinimo klausimams nagrinėti ir pasiūlymams pateikti. Jos sudėtyje LETA deleguoti mokslininkai.

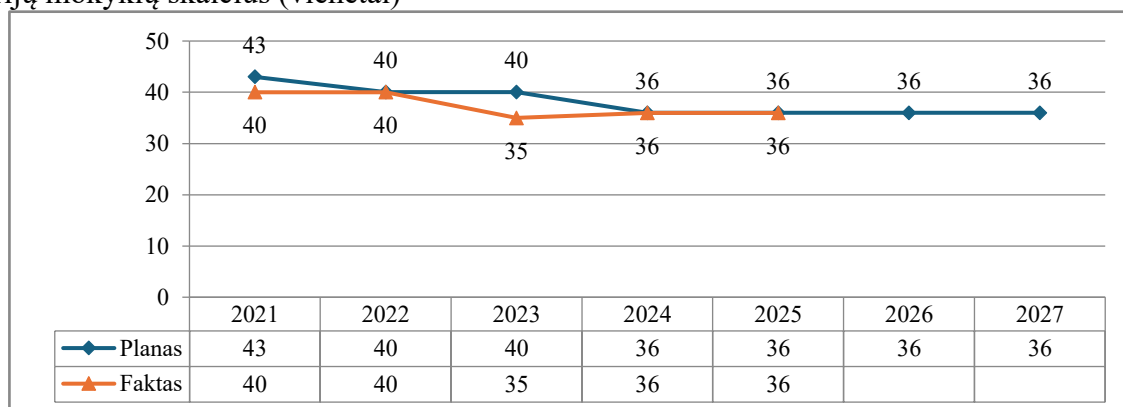
Įvyko trys darbo grupės susitikimai, kuriuose buvo svarstyta brandos egzaminų situacija ir reikalingi pokyčiai. Mokslininkai pristatė ugdymo turinio ir pasiekimų vertinimo analizės rezultatus, užsienio šalių egzaminų organizavimo patirtis. Taip pat buvo svarstytas kuriamas dokumentas dėl vidurinio ugdymo pakopos kokybės ir sisteminio integralumo atkūrimo, vyko diskusija dėl ilgalaikių pokyčių bendrojo ugdymo procese.

---

<sup>240</sup> Šiuo metu peržiūrimas PFSA: planuojama įtraukti dvi naujas papildomas veiklas, skirtas finansuoti įstojusių į Lietuvos edukologijos doktorantūros studijas doktorantų mokslines stažuotes užsienio universitetuose ir atvykusius iš užsienio dėstytojus skaityti doktorantūros studijų paskaitas.

**12-003-11-01 Tęstinės veiklos uždavinys – finansuoti bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo įstaigas ir veiklas**

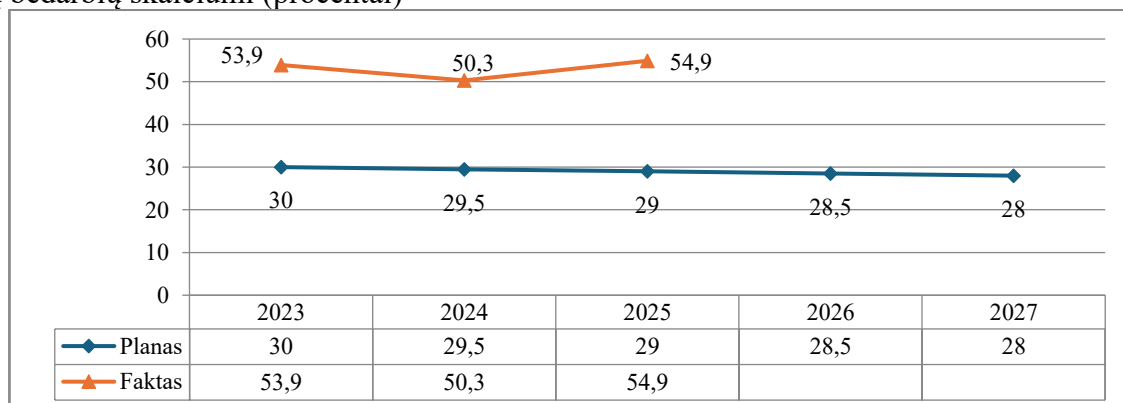
**51 pav.** Finansuojamų bendrojo ugdymo mokyklų, ikimokyklinio ugdymo įstaigų ir religinių bendrijų mokyklų skaičius (vienetai)



Duomenų šaltinis – ŠMSM.

Per 2023 m. 5 įstaigos buvo reorganizuotos. 2024 m. pradėta finansuoti Palaimintojo Jurgio Matulaičio Montesori mokykla.

**52 pav.** Profesinės kvalifikacijos neturinčių jaunų bedarbių dalis, palyginti su registruotų jaunų bedarbių skaičiumi (procentai)



Duomenų šaltinis – Užimtumo tarnyba.

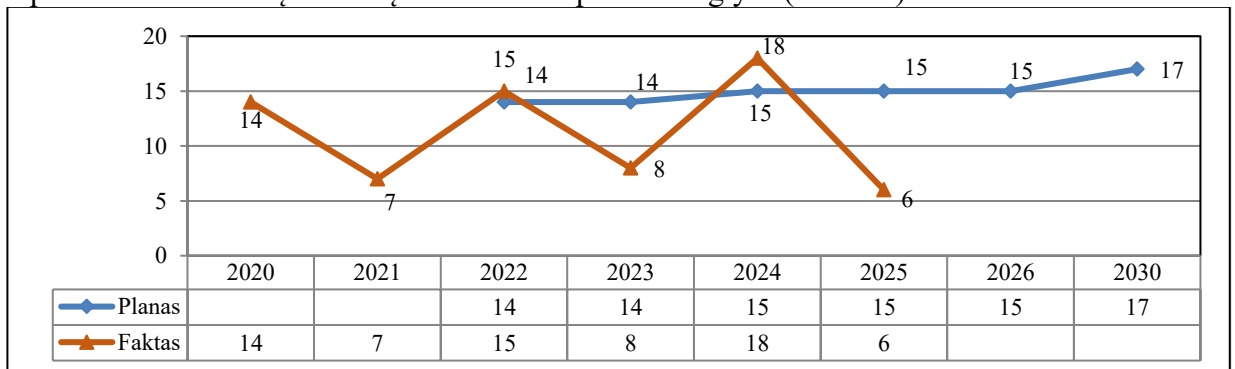
## SPORTO PROGRAMA

Programa parengta Sporto plėtros programos<sup>241</sup> pagrindu, kurioje numatytas 2021–2030 m. Nacionalinio pažangos plano uždavinys Nr. 4.4. *Siekti gausinti aukščiausius Lietuvos sporto pasiekimus*, kuriam įgyvendinti suplanuotos dvi pažangos priemonės: Nr. 12-004-04-04-01 *Išvystyti ilgalaikę, aiškiais kriterijais paremtą sporto vystymo politiką*<sup>242</sup> ir Nr. 12-004-04-04-02 *Pertvarkyti ir modernizuoti sporto sistemą nuo pagrindų iki aukšto meistriškumo*<sup>243</sup>.

### 12-004-04-04 Pažangos uždavinys – siekti gausinti aukščiausius Lietuvos sporto pasiekimus

2025 m. buvo įgyvendinami šie Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano prioriteto *Fiziškai aktyvesnė visuomenė ir tvarus aukšto meistriškumo sporto stiprinimas* veiksmai: Nr. 3.9.2. *Įtraukti ikimokyklinio, mokyklinio amžiaus vaikus ir kitas tikslines grupes į aktyvesnę (kompleksinę, informacinę ir kt.) fizinę veiklą, inicijuojant ne mažiau kaip 2 naujas nacionalines fizinio aktyvumo programas*; Nr. 3.9.3. *Sudaryti lygias galimybes rengti sportininkus ir sportininkams dalyvauti olimpinėse, paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse, nustatant vienodą asmenų su negalia sporto organizacijų ir sporto šakų federacijų finansavimo tvarką*; Nr. 3.9.4. *Nustatyti tvarų sporto klubų finansavimo modelį ir pagal jį finansavimą skirti ne mažiau kaip 30 proc. sporto šakų federacijoms priklausantiems sporto klubams stiprinti*; Nr. 3.9.6. *Nustatyti sporto infrastruktūros prioritetines vystymo kryptis, patvirtinti kriterijus ir pagal juos finansuoti sporto infrastruktūros plėtrą, kasmet iš dalies finansuojant ne mažiau kaip 5 sporto infrastruktūros objektų statybą arba renovaciją*; Nr. 3.9.8. *Stiprinti sisteminių sportininkų pamainos rengimą, sudarant sąlygas bendrojo ugdymo mokyklose steigti ir plėtoti klases, kuriose mokosi sportininkai*.

**53 pav.** Olimpinėse žaidynėse, olimpinio sporto šakų pasaulio ir Europos suaugusiųjų čempionatuose iškovotų medalių skaičius olimpinėse rungtyse (vienetai)<sup>244</sup>



Duomenų šaltinis – ŠMSM.

2025 m. olimpinio sporto šakų pasaulio ir Europos suaugusiųjų čempionatuose iškovoti 6 medaliai olimpinėse rungtyse. Laimėjimus pasiekė gimnastikos, plaukimo, lengvosios atletikos ir irklavimo sporto šakų sportininkai<sup>245</sup>.

<sup>241</sup> Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 240 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos sporto plėtros programos patvirtinimo“.

<sup>242</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V-1490; <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6a9502408d0411eea5a28c81c82193a8>.

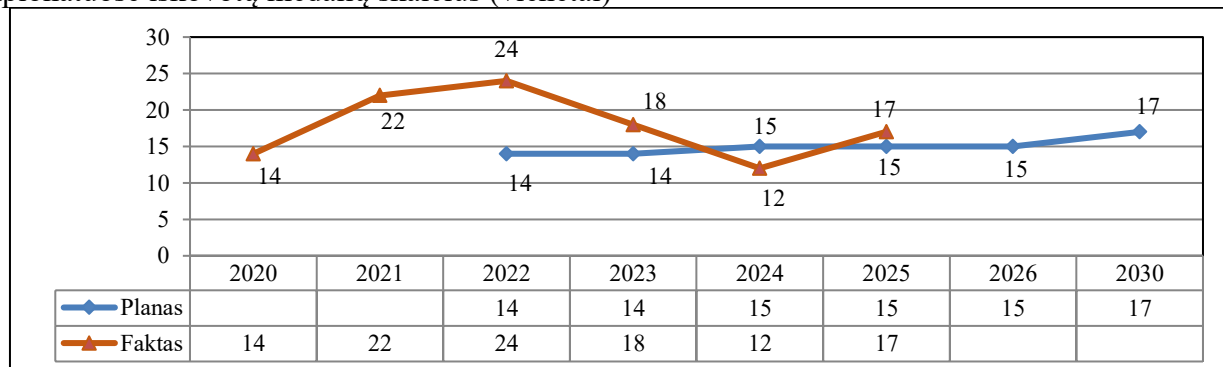
<sup>243</sup> Planuojama patvirtinti per 2026 m. I pusmetį.

<sup>244</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, taip pat numatyta 2030 m. pasiekti, kad rodiklio *Olimpinėse žaidynėse, olimpinio sporto šakų pasaulio ir Europos suaugusiųjų čempionatuose iškovotų medalių skaičius olimpinėse rungtyse (vnt.)* reikšmė būtų 17, 2025 m. – 15.

<sup>245</sup> Medalius iškovojo:

Rodiklis nebuvo pasiektas, nes 2025 metais nevyko olimpinės žaidynės, taip pat buvo organizuota mažiau pasaulio ir Europos čempionatų. Tai lėmė, kad 2025 m. laimėtų medalių skaičius yra mažesnis nei 2024 m.

**54 pav.** Paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse, pasaulio ir Europos asmenų su negalia čempionatuose iškovočių medalių skaičius (vienetai)<sup>246</sup>



Duomenų šaltinis – ŠMSM.

2025 m. kurčiųjų žaidynėse, pasaulio ir Europos asmenų su negalia čempionatuose iškovota 17 medalių: pasaulio ir Europos asmenų su negalia čempionatuose iškovoti 7 medaliai, Kurčiųjų deflimpinėse žaidynėse – 10. Asmenų su negalia medalius iškovojo badmintono, dziudo ir lengvosios atletikos atstovai pasaulio ir Europos čempionatuose, Kurčiųjų deflimpinėse žaidynėse – lengvosios atletikos (disco metimas, rutulio stūmimas), orientavimosi sporto, paplūdimio tinklinio, imtynių sportininkai<sup>247</sup>.

Siekti gerų rezultatų sportininkus su negalia paskatino padidintos valstybės premijos ir stipendijos.

1. Gimnastika, Europos gimnastikos čempionatas, Robert Tvorogal, 1 vieta.
  2. Plaukimas, Pasaulio plaukimo čempionatas, Rūta Meilutytė, 1 vieta.
  3. Krepšinis, Europos 3x3 krepšinio čempionatas, Aurelijus Pukelis, Marijus Užupis, Ignas Vaitkus, Evaldas Džiaugys, 1 vieta.
  4. Lengvoji atletika, Europos lengvosios atletikos čempionatas, Mykolas Alekna, 2 vieta.
  5. Irklavimas, Europos pakrančių ir paplūdimio sprinto čempionatas, Dominykas Jančionis, Martyna Kazlauskaitė, 3 vieta.
  6. Irklavimas, pasaulio pakrančių ir paplūdimio sprinto čempionatas, Dominykas Jančionis, Martyna Kazlauskaitė, 1 vieta.
- <sup>246</sup> 2024 m. spalio 30 d. patvirtinus NPP pakeitimą, taip pat numatyta 2030 m. pasiekti, kad rodiklio *Paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse, pasaulio ir Europos negaliųjų čempionatuose iškovočių medalių skaičius (vnt.)* reikšmė būtų 17, 2025 m. – 15.
- <sup>247</sup> Medalius iškovojo:
1. Badmintonas, Europos asmenų su negalia čempionatas, Ignas Reznikas, Emilija Unte, 3 vieta.
  2. Badmintonas, Europos asmenų su negalia čempionatas, Vaiva Žymantaitė, Emilija Unte, 3 vieta.
  3. Badmintonas, Europos asmenų su negalia čempionatas, Kazimieras Dauskurtas, 2 vieta.
  4. Badmintonas, Europos asmenų su negalia čempionatas, Ignas Reznikas, 3 vieta.
  5. Badmintonas, Europos asmenų su negalia čempionatas, Marija Rimkutė, Aurelija Ramanekaitė, 1 vieta.
  6. Dziudo, Europos asmenų su negalia dziudo čempionatas, Monika Aželionytė, 2 vieta.
  7. Lengvoji atletika, pasaulio asmenų su negalia lengvosios atletikos čempionatas, Oksana Dobrovolskaja, 3 vieta.
  8. Disco metimas, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Mažvydas Paurys, 2 vieta.
  9. Rutulio stūmimas, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Mindaugas Jurkša, 1 vieta.
  10. Paplūdimio tinklinis, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Birutė Aleknavičiūtė, Dorotėja Keraitė, 2 vieta.
  11. Rutulio stūmimas, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Vytenis Ivaškevičius, 2 vieta.
  12. Orientavimosi sportas, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Mikalojus Makutėnas, 3 vieta.
  13. Orientavimosi sportas, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Gedvilė Diržiūtė, 1 vieta.
  14. Orientavimosi sportas, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Rokas Koveckis, Gedvilė Diržiūtė, Adrija Atgalainė, Mikalojus Makutėnas, 2 vieta.
  15. Imtynės, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Mantas Kazimieras Sinkevičius, 1 vieta.
  16. Orientavimosi sportas, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Rokas Koveckis, Gedvilė Diržiūtė, 3 vieta.
  17. Orientavimosi sportas, Kurčiųjų deflimpinės žaidynės, Rokas Koveckis, 3 vieta.

**Sudarant lygias galimybes rengti sportininkus ir sportininkams dalyvauti olimpinėse, paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse, nustatoma vienoda asmenų su negalia sporto organizacijų ir sporto šakų federacijų finansavimo tvarka**

Parengtas švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymo projektas dėl sporto finansavimo sąlygų aprašo pakeitimo, siekiant nustatyti vienodą finansavimo tvarką asmenų su negalia sporto organizacijoms ir sporto šakų federacijoms. Su sportininkų su negalia organizacijomis ieškoma susitarimo dėl aprašo nuostatų. Jos bus pradėdamos taikyti palaipsniui.

Finansavimas 2026 m. sporto programai dar skirstomas pagal galiojantį teisinį reguliavimą. ŠMSM iniciatyva yra sudaryta galimybė pateikti duomenis testuojamai naujai finansavimo skirstymo versijai, kuri yra analogiška asmenų, neturinčių negalios, sportui vadovaujančių, sporto šakų federacijoms. Pateikus realius duomenis į testuojamą aplinką, bus galima įvertinti finansavimo projekcijas, ar nereikalingi papildomi vertinimo rodikliai, ar koeficientų korekcija, ar pokyčiai galimi iš karto, ar negalią turinčių sportininkų sporto organizacijoms reikalingas pereinamasis laikotarpis.

**2025 m. pirmą kartą papildomas finansavimas valstybės biudžeto lėšomis buvo skirtas regos, klausos, judėjimo negalią turinčių asmenų sporto judėjimams Lietuvoje vadovaujančių nevyriausybinių organizacijų ir sporto šakų federacijų veiklai, susijusiai su išskirtinių sportinių gabumų turinčių jaunučių, jaunių, jaunimo amžiaus grupių asmenų atranka ir rengimu**

Sprendžiant Sporto plėtros programoje nurodytą sprendimos problemos priežastį Nr. 1.1.3. „Esama aukšto meistriškumo sportininkų pamainos identifikavimo, talentų pritraukimo sistema lemia, kad turime 2,5–3 kartus mažesnę nei kitose šalyse sportininkų skaičių“, 2025 m. pirmą kartą papildomas finansavimas valstybės biudžeto lėšomis buvo skirtas regos, klausos, judėjimo negalią turinčių asmenų sporto judėjimams Lietuvoje vadovaujančių nevyriausybinių organizacijų ir sporto šakų federacijų veiklai, susijusiai su išskirtinių sportinių gabumų turinčių jaunučių, jaunių, jaunimo amžiaus grupių asmenų atranka ir rengimu. Šiai veiklai 2025 m. 47 sporto organizacijoms paskirstyta 1 896 044,80 Eur.

Programa siekiama sudaryti palankesnes sąlygas sporto organizacijoms ugdyti jaunuosius talentus. Programoje galėjo dalyvauti jaunučių, jaunių ir jaunimo amžiaus grupių sportininkai, kurie nesimoko sporto gimnazijose ir negauna valstybės stipendijos. Veiklas organizacijos galėjo įgyvendinti tiek savarankiškai, tiek bendradarbiaudamos su savo nariais, pavyzdžiui, sporto klubais.

Tai papildomas finansavimas sporto organizacijoms, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka pateikusioms sporto programas, kuriose nurodytos su talentingų jaunųjų sportininkų atranka ir rengimu susijusios veiklos, reikalingos lėšos ir siektini rezultatai.

Tikimasi, kad ši nauja finansavimo priemonė prisidės prie sportininkų pamainos rengimo ir talentingų sportininkų pritraukimo bei rengimo pagrindinėms aukšto meistriškumo sporto varžyboms.

2026 metų veiklai, susijusiai su išskirtinių sportinių gabumų turinčių jaunučių, jaunių, jaunimo amžiaus grupių asmenų atrankos ir rengimo finansavimu yra planuojama paskirstyti iki 2 mln. Eur.

**Nuo 2025 m. regos, klausos, judėjimo negalią turinčių asmenų sporto judėjimams Lietuvoje vadovaujančioms nevyriausybinioms organizacijoms ir sporto šakų federacijoms yra skiriamas papildomas finansavimas už veiklas, susijusias su jų sporto šakos plėtojimu ir populiarinimu per fizinį aktyvumą**

Sprendžiant Sporto plėtros programoje nurodytas sprendimos problemos priežastį Nr. 1.4.1. „Neišnaudotos visų amžiaus grupių sveikatinimo fizinio aktyvumo priemonėmis galimybės, stokojama tarpinstitucinio bendradarbiavimo įvairiuose sektoriuose“, nuo 2025 m. sporto organizacijoms yra skiriamas papildomas finansavimas už veiklas, susijusias su jų atstovaujamos sporto šakos plėtojimu ir populiarinimu per fizinį aktyvumą, įvairaus amžiaus dalyvių įtraukimu į

aktyvias sporto veiklas, metodinių priemonių rengimu ir kitomis veiklomis per sportą, kuriomis siekiama sudominti gyventojus, ypač vaikus ir jaunimą, atitinkama sporto šaka ir įtraukti juos į nuolatinį, reguliarių sportavimą, taip pat per sportą skatinti aktyvią vietos, ugdymo įstaigų bendruomenių socializaciją, taip prisidedant prie nusikalstamumo prevencijos. Šiai veiklai vykdyti 2025 m. 48 sporto šakų federacijoms ir asmenų su negalia sporto organizacijoms buvo paskirstyta 1 416 000,00 Eur<sup>248</sup>.

### **2025 m. plaukimo ir saugaus elgesio vandenyje įgūdžių įgijo daugiau kaip 14 000 vaikų iš 36 savivaldybių**

2023 m. Vaikų mokymo plaukti programai vykdyti buvo numatyta nauja tvarka, skelbiant nacionalinių fizinio aktyvumo programų finansavimo konkursą. Po pakartotinio kvietimo konkursą laimėjo asociacija „LTU Aquatics“, kuri vykdo plaukimo programą 4 metus. Per 2023 m. buvo išmokyta plaukti 13 518 antros klasės mokinių iš 32 savivaldybių. 2024 m. asociacija „LTU Aquatics“ organizavo plaukimo užsiėmimus 13 643 mokiniams iš 36 Lietuvos savivaldybių. 2025 m. plaukimo ir saugaus elgesio vandenyje įgūdžių įgijo 14 145 vaikai iš 36 savivaldybių, 2026 m. mokysis plaukti ne mažiau kaip 16 000 vaikų. Planuojama, kad, plečiant programos apimtį, 2027 m. programoje dalyvaus 16 500, o 2028 m. – ne mažiau kaip 17 000 vaikų.

### **Planuojama pradėti įgyvendinti naują vaikų nacionalinę fizinio aktyvumo programą**

Įgyvendinant Dvidešimtosios Lietuvos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmą Nr. 3.9.2. „Įtraukti ikimokyklinio, mokyklinio amžiaus vaikus ir kitas tikslines grupes į aktyvesnę (kompleksinę, informacinę ir kt.) fizinę veiklą, inicijuojant ne mažiau kaip 2 naujas nacionalines fizinio aktyvumo programas“ ir sprendžiant Sporto plėtros programoje nurodytos spręstinios problemos priežastis: Nr. 1.4.2. „Nepakankamas dėmesys ir sąlygos mokinių fiziniam aktyvumui švietimo įstaigose“ ir Nr. 1.4.3. „Nepakankamai išnaudojamos vaikų ir jaunimo neformaliojo sportinio ugdymo galimybės“, paskelbtas kvietimas naujai nacionalinei fizinio aktyvumo programai, skirtai vaikų fiziniam aktyvumui skatinti, vykdyti. Šia programa siekiama padidinti vaikų, besimokančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, fizinį aktyvumą, taip pat su vaikais dirbantiems asmenims suteikti žinių apie vaikų fizinio aktyvumo skatinimo ir fizinio raštingumo ugdymą. Konkursui pateiktos dvi paraiškos, viena jų neatitiko administracinės atitikties reikalavimų, kita – Sporto įstatyme įtvirtintų reikalavimų. Pakartotinį konkursą planuojama skelbti artimiausiu metu, vyksta diskusijos su Nacionaline sporto agentūra dėl kvietimo dydžio. Programos pradžia priklausys nuo konkurso rezultatų, tačiau planuojama, kad ji bus pradėta įgyvendinti nuo 2026 m. rugsėjo mėnesio.

### **2025 m. suorganizuoti 6 masiniai fizinio aktyvumo renginiai**

2024 m. pradėta įgyvendinti ketverių metų trukmės nacionalinė fizinio aktyvumo programa, skirta masiniams fizinio aktyvumo renginiams organizuoti. Jos metu kasmet bus suorganizuoti 6 dideli nacionaliniai fizinio aktyvumo renginiai: Lietuvos seniūnijų sporto žaidynės, Pasaulinei sveikatos dienos, Vaikų dienos, Kūno kultūros ir sporto dienos, Laisvės gynėjų dienos ir Baltijos keliui paminėti skirti renginiai. 2025 m. vykusiuose renginiuose dalyvavo 28 278 asmenys.

### **2025 m. įvyko XII pasaulio lietuvių sporto žaidynės**

2025 m. liepos 3–6 dienomis Palangoje įvyko XII pasaulio lietuvių sporto žaidynės, kuriose dalyvavo 2 700 (iš jų 1 555 diasporos atstovai) dalyvių iš 30 šalių. Įsimintinoje sporto ir tautinės tapatybės šventėje buvo varžomasi 24 sporto šakų varžybose. Gausiausias medalių kraitis liko

<sup>248</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. V-1225 sudaryta darbo grupė dėl regos, klausos, judėjimo negalią turinčių asmenų sporto judėjimams Lietuvoje vadovaujančių nevyriausybinių organizacijų ir sporto šakų federacijų fizinio aktyvumo veiklų finansavimo modelio peržiūros, vertinimo rodiklių tobulinimo, kadangi reikalinga gilesnė analizė dėl 2025 m. skirtų lėšų panaudojimo efektyvumo. Po darbo grupės išvadų svarstymo ir gautų sporto organizacijų veiklos ataskaitų nagrinėjimo bus priimtas sprendimas dėl programos finansavimo 2026 metais.

Lietuvoje, į svetur daugiausia apdovanojimų išsivežė Jungtinės Karalystės ir Jungtinių Amerikos Valstijų komandos. XII pasaulio lietuvių sporto žaidynių programą taip pat sudarė mokslinė konferencija tema „Sporto reikšmė Lietuvos įvaizdžiui pasaulyje, tautos vienybei ir pilietiškumui“ ir XII Pasaulio lietuvių sporto forumas. Nacionalinei sporto agentūrai žaidynių organizavimui vykdyti buvo skirta 985,0 tūkst. Eur (panaudota 800,4 tūkst. Eur). Besiruošiant žaidynėms, 400,0 tūkst. Eur buvo skirta Palangos miesto savivaldybei sporto infrastruktūrai pagerinti, Lietuvos sporto muziejui taip pat papildomai skirta 15,0 tūkst. Eur dokumentiniam filmui apie pasaulio lietuvių sporto žaidynes sukurti. Kitos pasaulio lietuvių sporto žaidynės 2029 metais vyks Jonavoje.

2025 m. birželio mėnesį ŠMSM pateikė, o gruodžio mėn. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Sporto įstatymo pakeitimus, kuriais įstatyme aiškiai apibrėžtas pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizavimas ir finansavimas. Sporto įstatyme buvo įtvirtintas pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizavimas kas ketverius metus, numatyti finansavimo šaltiniai iš ŠMSM valstybės biudžeto asignavimų, savivaldybių biudžetų ir kitų lėšų. Taip pat nustatyta pasaulio lietuvių sporto žaidynių tarybos sudarymo tvarka ir jos funkcijos, žaidynių organizavimą užtikrinantys subjektai ir jų funkcijos.

### **Bendras valstybės indėlis į Lietuvoje 2025 m. vykusias tarptautines aukšto meistriškumo sporto varžybas siekė 2 mln. Eur – dvigubai daugiau nei 2024-aisiais**

Nuo 2025 m. nacionalinės sporto šakų federacijos ir organizacijos, rengdamos ir planuodamos tarptautines aukšto meistriškumo sporto varžybas Lietuvoje, į dalinį valstybės finansavimą gali pretenduoti ne tik konkurso tvarka, kaip iki šiol, bet ir tęstinės atrankos būdu. Tai įtvirtinta 2024 m. lapkričio mėn. patvirtintame Tarptautinių aukšto meistriškumo sporto varžybų projektų finansavimo tvarkos apraše<sup>249</sup>.

Bendras valstybės indėlis į Lietuvoje 2025 m. vykusias tarptautines aukšto meistriškumo sporto varžybas siekė 2 mln. Eur – dvigubai daugiau nei 2024-aisiais (2025 m. skirta 1 mln. Eur konkurso būdu ir 1 mln. Eur tęstinės atrankos būdu finansuojamoms tarptautinėms aukšto meistriškumo sporto varžyboms). Konkurso būdu 2025-iems metams 1 mln. Eur paskirstytas 25-ioms tarptautinėms aukšto meistriškumo sporto varžyboms Lietuvoje surengti (7 pasaulio, 5 Europos čempionatams ir 13-ai tarptautinių varžybų). Tęstinės atrankos būdu finansuotas beveik savaite Trakuose vykęs pasaulio irklavimo iki 19 m. čempionatas, pritraukęs 600 sportininkų iš 5 pasaulio žemynų.

2025 m. taip pat pradėtas pasirengimas ir skirtas finansavimas tęstinės atrankos būdu 2026 m. UEFA Europos salės futbolo čempionatui ir 2027 m. FIBA Europos moterų krepšinio čempionatui pasirengti.

### **2025 m. pradžioje ŠMSM darbą pradėjo sportininkų atstovė, kuri prižiūri, kaip yra užtikrinamas sportininkų teisių ir pareigų įgyvendinimas, vykdo šviečiamąją veiklą**

2025 m. į sportininkų atstovę kreipėsi 47 sportininkai arba jų įstatyminiai atstovai (dalis situacijų buvo susijusios su nepilnamečiais sportininkais). Dėl didžiosios dalies kreipimūsi sportininkų atstovė tarpininkavo, siekdama padėti rasti sprendimą sporto šakos federacijai ar asmenų su negalia sporto organizacijai ir sportininkui. Pagal dalį sportininkų prašymų ar skundų buvo priimti sprendimai pradėti tyrimus, keliais atvejais tyrimą pradėti atsisakyta. Šiuo metu yra priimta dvylika sprendimų dėl sportininkų teisių pažeidimų, vyksta keli tyrimai. Dažniausios ginčų tarp sporto organizacijų ir sportininkų priežastys yra nacionalinių rinktinių formavimo kriterijai, atranka į tarptautines aukšto meistriškumo sporto varžybas, finansavimo kriterijai ir formos. Sportininkų atstovė taip pat pateikė du siūlymus dėl sporto srities teisinio reglamentavimo tobulinimo, susijusius

<sup>249</sup> „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. V-267 „Dėl Tarptautinių aukšto meistriškumo sporto varžybų finansavimo konkurso būdu tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. V-1286, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/41368a01a28811efa605b9842742bf37>.

su sportininkų teisėmis, taip pat – daugiau kaip 20 rekomendacijų sporto organizacijoms dėl jų patvirtintų teisės aktų tobulinimo, siekiant užkirsti kelią galimiems sportininkų teisių pažeidimams kilti ateityje.

2025 m. sportininkų atstovė Vilniuje taip pat organizavo dvejus nemokamus mokymus „Pergalės kaina: teisės ir pareigos sporte“, skirtus sportininkams, sporto organizacijoms, tėvams, globėjams (rūpintojams) ir visiems, besidomintiems teisių ir pareigų sporte tematika.

Sportininkų atstovė teisių ir pareigų temas sporte taip pat pristatė Lietuvos sporto universiteto organizuotame Sporto forume, Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, Nacionalinės sporto agentūros seminaruose, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, Lietuvos paralimpinio komiteto mokymuose, Lietuvos sporto universiteto studentams bei žiniasklaidos priemonėse.

### **Siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją sporte, efektyviau kovoti su dopingo vartojimu bei apsaugoti sportininkus nuo dopingo rizikos, atnaujintos Nacionalinės antidopingo taisyklės<sup>250</sup>**

Atnaujinus Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymą „Dėl Nacionalinių antidopingo taisyklių nustatymo“, visos nacionalinės sporto šakų federacijos nuo 2026 m. įpareigos vykdėti švietimą antidopingo srityje ir užtikrinti informacijos prieinamumą.

Per 2025 m. įvyko 86 kontaktiniai mokymai, kuriuos išklause 5 058 sportininkai ir jų pagalbinis personalas (treneriai, medikai, tėvai, globėjai (rūpintojai)). Nuotolinius mokymus platformoje <https://www.bedopingo.lt/> savarankiškai išklause 12 147 sportininkai ir jų pagalbinis personalas.

Nacionalinės sporto šakų federacijos įpareigojamos savo interneto svetainėse skelbti antidopingo taisykles, draudžiamų medžiagų sąrašus, mokymų programas nukreipiant į šią informaciją kuruojančios Lietuvos antidopingo agentūros interneto svetainę. Pagal preliminarą Lietuvos antidopingo agentūros stebėseną, tai yra padariusios 69 sporto šakų federacijos.

Federacijos taip pat turės užtikrinti, kad sportininkai, dalyvaujantys nacionalinės federacijos ar jai priklausančio klubo organizuojamose aukšto meistriškumo sporto varžybose, rinktinių nariai ir rinktinių sportininkų pagalbinio personalo nariai turėtų galiojančius antidopingo organizacijos ar tarptautinės federacijos išduotus sertifikatus apie išklausytus antidopingo mokymus, bus vertinamos sporto organizacijų pateiktos sporto programos suderinamumas su Pasauliniu antidopingo kodeksu ir antidopingo taisyklėmis.

### **2025 m. pabaigoje Vyriausybė pateikė Seimui Nacionalinės sporto tarybos įstatymo projektą, kuriuo siekiama tobulinti valstybės sporto politikos įgyvendinimo modelį<sup>251</sup>**

Įstatymo projekte siūloma pereiti prie kolegialaus sprendimų, susijusių su valstybės sporto politikos įgyvendinimu, priėmimo modelio ir Nacionalinę sporto agentūrą sujungti su Nacionaline sporto taryba. Seimui priėmus įstatymo projektą, Nacionalinė sporto taryba taptų biudžetine įstaiga su Taryboje veikiančiais visuomeninių organizacijų atstovais, kurie sprendimus priimtų kolegialiai.

Pagrindiniai siūlomų pokyčių tikslai – užtikrinti priimamų sprendimų skaidrumą ir sustiprinti sporto bendruomenės įsitraukimą į sporto valdymą (t. y. įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatas, kuriomis siekiama į sporto valdymą labiau įtraukti nevyriausybines organizacijas).

Siūloma, kad Nacionalinės sporto tarybos narių susirinkimą sudarytų 12 narių ir Tarybos pirmininkas.

Įstatymo projekte numatyta, kad Nacionalinė sporto taryba administruotų ir finansuotų sporto ir nacionalinės fizinio aktyvumo programas, nacionalinius ir regioninius fizinio aktyvumo ir

<sup>250</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. V-1174 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1459 „Dėl Nacionalinių antidopingo taisyklių nustatymo“ pakeitimo“, prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/bc12f836c50a11f0bf10920ce8b0026c>.

<sup>251</sup> Nacionalinės sporto tarybos įstatymo projektas, pateiktas Seimui 2025 m. pabaigoje: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/34db1c02d1a111f0a842b0e89767e3dc>.

tarptautinių aukšto meistriško sporto varžybų projektus; pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą, vykdomą kartu su sportiniu ugdymu; skatintų sportininkus ir jų aukšto meistriško sporto trenerius už pasiektus sporto laimėjimus; organizuotų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriško sporto tyrimus; administruotų ir finansuotų pasaulio lietuvių sporto žaidynes; atliktų administruojamų programų ir projektų stebėseną; teiktų pasiūlymus valstybės sporto politikos klausimais ŠMSM ir kitoms valstybės institucijoms, atliktų kitas numatytas funkcijas.

**Nuo 2026 m. sausio 1 d. valstybinėse ir savivaldybių įstaigose dirbančių sporto trenerių darbo užmokestis didinamas 8,41 proc.:** 0,71 procento didės pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis, o 7,65 procento – pareiginės algos koeficientai. Šiam tikslui įgyvendinti nuo 2026 m. kasmet papildomai reikės skirti po 2,15 mln. eurų.

**Sporto biudžetas 2026 m. padidintas 7,3 mln. Eur ir sieks 80,6 mln. Eur,** iš jų 19 mln. Eur numatyti sporto infrastruktūros plėtrai ir atnaujinimui.

#### **12-004-11-01 Tęstinės veiklos uždavinys – tęsti sporto projektų įgyvendinimą**

**2025 m. Valstybės investicijų programos (VIP) lėšomis buvo finansuojami 7 šalies sporto infrastruktūros projektai, skirti modernių ir prieinamų sporto erdvių plėtrai regionuose**

Šie projektai apėmė naujų sporto maniežių statybą ir įrengimą, sporto aikštynų rekonstrukciją, daugiafunkčių sporto ir sveikatingumo centrų modernizavimą bei naujų kompleksų statybą regionuose.

Finansavimas skirtas sporto maniežui įrengti Jonavos mieste (Taurostos g. 14), sporto kompleksui – futbolo ir regbio maniežui – įrengti Kaune (Europos pr. 105), pripučiamo futbolo maniežui įrengti Panevėžyje (Beržų g. 37). Taip pat finansuota Vilniaus Žirmūnų gimnazijos sporto aikštyno (Žirmūnų g. 37) rekonstrukcija ir prieigų sutvarkymas, Panevėžio daugiafunkcio sporto ir sveikatos centro „Aukštaitija“ (A. Jakšto g. 1) rekonstravimas, sporto ir kultūros komplekso statyba Tauragėje (Bernotiškės g. 11) bei sporto ir sveikatingumo komplekso statybos I etapas Biržuose (J. Basanavičiaus g. 69A).

**Sporto biudžete 2026 m. 19 mln. Eur numatyti sporto infrastruktūros plėtrai ir atnaujinimui,** taip užtikrinant geresnes sąlygas sportuoti tiek aukšto meistriško sportininkams, tiek visuomenei. Tai yra 4 mln. Eur daugiau nei 2025 m. (2025 m. sporto infrastruktūros plėtrai (bendrai Valstybės investicijų programai ir kitiems sporto infrastruktūros projektams) buvo skirta daugiau nei 15 mln. Eur).

Planuojama, kad šios valstybės biudžeto lėšos galės būti skiriamos finansuoti savivaldybių sporto infrastruktūros objektų naujų statinių statybą ar rekonstravimą, valstybės ir savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų, profesinio mokymo įstaigų ir valstybinių aukštųjų mokyklų sporto infrastruktūros objektų naujų statinių statybą ar rekonstravimą, sporto gimnazijų veiklai reikalingos infrastruktūros plėtrą ir Lietuvos sporto centro aukšto meistriško sporto varžyboms ir pratyboms skirtų sporto infrastruktūros objektų naujų statinių statybą ar rekonstravimą.

## ŠMSM VALDYMO PROGRAMA

### 12-005-11-01 Tęstinės veiklos uždavinys – *organizuoti strateginį planavimą, atsiskaitymą ir kitų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos funkcijų vykdymą*

**Etapais pradeda diegti Centralizuoto priėmimo į švietimo programas sistema (toliau – CPIS)**<sup>252</sup>

„Mokausi Lietuvoje“ sistemą sudaro: priėmimas į ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas.

Nuo 2025 m. vasario mėn. priėmimas mokytis pagal profesinio mokymo programas organizuojamas per CPIS.

Praėjusiais metais įvyko du CPIS Bendrojo ugdymo posistemės testavimo etapai: pirmajame dalyvavo 18 savivaldybių, antrajame – 14. Taip pat buvo ištestuota Ikimokyklinio ugdymo posistemė – testavime dalyvavo 26 savivaldybės.

Patvirtintas Centralizuoto priėmimo į valstybines ir savivaldybių mokyklas, vykdančias ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas, tvarkos aprašas<sup>253</sup>, kuris įsigaliojo 2026 m. sausio 1 d.

Siekiant užtikrinti sklandų sistemos diegimo procesą, suderintas savivaldybių prijungimo prie sistemos planas ir patvirtintas Švietimo įstatymo 29 straipsnio 2<sup>1</sup> dalies pakeitimas<sup>254</sup>, kuriuo nustatyti priėmimo į valstybines ir savivaldybių mokyklas per CPIS vykdymo etapai.

Centralizuotas priėmimas bus vykdomas etapais nuo 2026 m. kovo 2 d. pradedant nuo mažesnių savivaldybių iki tol šios savivaldybės atliks pasiruošimo darbus CPIS. Pirmu etapu prie CPIS bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo posistemių jungsis šios savivaldybės: Akmenės r. sav., Anykščių r. sav., Biržų r. sav., Druskininkų sav., Elektrėnų sav., Joniškio r. sav., Jurbarko r. sav., Kelmės r. sav., Kupiškio r. sav., Lazdijų r. sav., Molėtų r. sav., Palangos m. sav., Panevėžio r. sav., Pasvalio r. sav., Prienų r. sav., Pakruojo r. sav., Raseinių r. sav., Rokiškio r. sav., Šakių r. sav., Šilalės r. sav., Švenčionių r. sav., Varėnos r. sav., Trakų sav., Tauragės sav.

### 12-005-11-02 Tęstinės veiklos uždavinys – *užtikrinti dalyvavimą tarptautinių organizacijų švietimo programose*

Tarptautinis bendradarbiavimas yra itin svarbus ir tampa dar svarbesnis vykstant globalizacijos procesams. Dalyvaujant EBPO, Europos Tarybos, UNESCO ar kitų tarptautinių organizacijų, daugiašalių formatų veiklose, pasisemiama gerosios patirties iš panašius iššūkius sprendžiančių šalių, gaunama vertingų konsultacijų, ieškoma bendrų mokslu ir duomenimis grįstų iššūkių įveikos būdų, pasidalinama laimėjimais, palyginami savos sistemos rezultatai su kitų pažangių valstybių – taip sprendžiama dėl vykdomų reformų tolesnių kryptų ir veiksmų.

<sup>252</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023 m. rugpjūčio 23 d. priėmė nutarimą Nr. V-664 „Dėl Viešosios įstaigos „Mokausi Lietuvoje“ steigimo ir valstybės turto investavimo“, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b89fe1c0430411ee9de9e7e0fd363afc>.

2023 m. patvirtintas Prioritetinių skaitmeninio projektų sąrašas, kuriame įtraukta CPIS. Įvykdytas viešasis pirkimas ir parengtas investicijų projektas, kuris kartu su projekto įgyvendinimo planu pateiktas CPVA. 2023 m. lapkričio 30 d. CPVA baigė vertinti ir patvirtino dokumentus. Sistemos kūrimo darbus atlieka Viešoji įstaiga „Mokausi Lietuvoje“.

<sup>253</sup> Patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. V-1144, prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/dd4d84f4bb9d11f092fda1fd0c194cc5>.

<sup>254</sup> Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. XV-723 „Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 29 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2894 2 straipsni pakeitimo įstatymas“, prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/8838aac2e56811f08918e1adc7c5b1ec>.

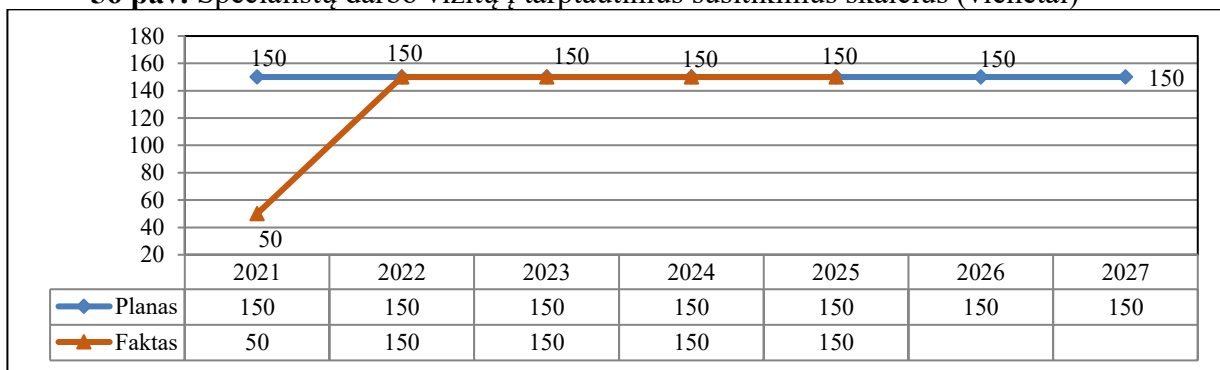
2025 m. buvo užtikrintas veiksmingas dalyvavimas tarptautinių organizacijų švietimo mainų programose (*Erasmus*<sup>255</sup>, *Nordplus*<sup>256</sup> ir kt.), taip pat užtikrintas dalyvavimas Europos Tarybos šiuolaikinių kalbų centro, Europos Tarybos sporto srities konvencijų komitetų ir Išplėstinio dalinio susitarimo dėl sporto veikloje.

2025 m. Lietuvos švietimo institucijų dalyvavimo rodikliai *Nordplus* programoje išliko stabiliai aukšti – Lietuva pirmauja pagal dalyvavimą *Junior* (skirta mokykloms) ir kartu su Latvija itin aktyviai dalyvauja *Adult* paprogramėje (skirta suaugusiųjų mokymuisi), smarkiai išaugo mūsų švietimo institucijų ir švietimo srityje dirbančių organizacijų susidomėjimas *Horizontal* (tarpsektorinė) paprograme. Dalyvavimas *Higher Education* (skirta aukštojo mokslo institucijoms) ir *Nordic Languages* (orientuota į Šiaurės šalių kalbas) paprogramėse, lyginant su kitomis *Nordplus* šalimis, išlieka daugmaž proporcingas gyventojų skaičiui.

2025 m. į programos *Erasmus+* finansuojamus mobilumus išvyko 18,2 tūkst. asmenų. Dauguma mobilumo dalyvių (52 proc.) buvo aukštojo mokslo studentai ir darbuotojai, likusieji – bendrojo ugdymo mokiniai ir darbuotojai (22,6 proc.), profesinio mokymo mokiniai ir darbuotojai (18,9 proc.), besimokantys suaugusieji asmenys ir suaugusiųjų švietimo darbuotojai (6,1 proc.), treneriai ir mėgėjiško sporto darbuotojai (0,4 proc.). Vertinant 2021–2025 m. *Erasmus+* projektų mobilumo dalyvių dalį nuo šalies gyventojų skaičiaus, Lietuva tarp ES šalių užima 3-iąją vietą – tai patvirtina aktyvų ir sėkmingą šalies dalyvavimą programoje.

Organizuotas tinkamas atstovavimas ir dalyvavimas daugiašaliuose formatuose (rengiamuose UNESCO, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, Europos Tarybos, Azijos ir Europos bendradarbiavimo forumo (ASEM) ir kt.).

**56 pav.** Specialistų darbo vizitų į tarptautinius susitikimus skaičius (vienetai)



Duomenų šaltinis – ŠMSM.

<sup>255</sup> *Erasmus+* yra Europos Sąjungos rėmimo programa, suteikianti mokymosi ir tobulėjimo galimybių įvairaus amžiaus, statuso, profesijų asmenims bei galimybę įvairioms organizacijoms, įstaigoms, institucijoms įgyvendinti programos kriterijus atitinkančius projektus.

Pavieniai asmenys, pasinaudodami programa, gali įgyti tarptautinės patirties: studijuoti, kelti kompetencijas, tobulėti neformaliojo ugdymo būdu – užsienyje, tarptautinėje bendruomenėje.

Įvairios organizacijos, įstaigos, institucijos, tiek susijusios su formaliojo, tiek su neformaliojo švietimu, gali teikti projektų paraiškas ir gauti finansavimą pagal programą.

<sup>256</sup> Programa *Nordplus* skirta Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimui švietimo srityje stiprinti. Programą sudaro penkios paprogramės (*Junior*, *Higher Education*, *Adult*, *Nordic Languages*, *Horizontal*), orientuotos į visus švietimo lygmenis (nuo ankstyvojo ugdymo iki aukštojo mokslo), skatinančios programos šalių dalyvių kalbinį ir kultūrinį bendradarbiavimą (*Nordic Languages* ypatingas dėmesys Šiaurės šalių kalbų mokymuisi), tarpsektorinį bendradarbiavimą (*Horizontal*). Įvairios organizacijos, įstaigos, institucijos, dirbančios su švietimo klausimais, kartu su partneriais iš Šiaurės ir Baltijos šalių gali teikti paraiškas bendriems projektams ir gauti *Nordplus* finansavimą. *Nordplus* programos pagrindiniu koordinatoriumi 2025 m. tapo Švedijos aukštojo mokslo taryba.